

De la autoarea bestsellerului *Se numea Sarah*

TATIANA DE ROSNAY

Vietii secrete

Tatiana de Rosnay

Vieți secrete

Traducere din limba engleză

Monica Dinu

Editura Litera

2011

LITERA®

A Secret Kept

Tatiana de Rosnay

*Copyright © 2009 Éditions Héloïse
d'Ormesson*

Secretul

Tatiana de Rosnay

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 90, 031 425 16 19, 0752 548 372;
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe www.litera.ro

Copyright © 2011 Litera
pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Mira Velcea

Corector: Cristiana Miu

Copertă: Andrei Gamarț

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza

ISBN ePub: 978-606-600-551-7

ISBN PDF: 978-606-600-704-7

ISBN print: 978-606-600-519-7

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Vieți secrete

*Această carte
le este
dedicată
Ceciliei și lui
Alexis, sora și
fratele meu
minunați,
precum și lui
Cedric și lui
Caroline, cei
drași lor.*

*În amintirea
dragului
Pierre-
Emmanuel
(1989–2006)*

Fie ca numele-
mi să fie
cuvântul
apropiat care a
fost mereu.

Rostit să poată
fi fără povară
și fără spectrul
vreunei umbre

care să-l
întunece.

Henry Scott Holland

„Manderley nu
mai este.“

Daphne du Maurier,
Rebecca

Sunt condus într-o cameră mică și mohorâtă, invitat să iau loc și să aștept. Șase scaune maro goale, din plastic, sunt așezate față în față pe linoleumul ponosit. Într-un colț, o plantă verde de plastic, cu frunze lucioase acoperite de praf. Fac ce mi s-a spus. Mă așez. Coapsele îmi tremură. Îmi simt palmele lipicioase și gâtul uscat. Capul îmi zvâcnește. „Ar trebui să-l sun pe tata acum, ar trebui să-l sun până nu e prea târziu“, mă gândesc, dar mâinile nu fac nici un efort să scoată telefonul din buzunarul blugilor. Să-l sun pe tata și să-i spun ce? Cum să-i spun?

Lumina e supărătoare – dungi

strălucitoare de neon care brăzdează tavanul. Pereții gălbui sunt crăpați. Stau acolo, amorțit. Neajutorat. Pierdut. Tânjesc după o țigară. Mă întreb dacă o să mi se facă rău și o să vărs cafeaua amară și brioșa răncedă pe care le-am consumat cu două ore în urmă.

Încă mai aud scrâșnetul roților și simt smucitura bruscă a mașinii când a virat brusc la dreapta, derapând în parapet. Și țipătul ei. Încă o mai pot auzi țipând.

„Câți oameni au așteptat aici?“, mă întreb. „Câți oameni au stat unde stau eu acum, așteptând vești despre cei dragi?“ Nu pot să nu-mi imaginez câte au văzut

pereții ăștia galbeni ca icterul. Și ce știu. Ce-și amintesc. Lacrimi, țipete sau ușurare. Speranță, durere sau bucurie.

Minutele se scurg. Mă uit la cadranul rotund al unui ceas murdar aflat deasupra ușii. Nu am altceva de făcut decât să aștept.

După vreo jumătate de oră, intră o asistentă. Are o față prelungă, de cal, brațe albe și sfrijite.

— *Monsieur* Rey?

— Da, spun eu, cu inima strânsă.

— Trebuie să completați aceste hârtii. Cu datele ei.

Îmi înmânează două foi și un pix.

— Totul e în regulă? murmur eu.

Vocea îmi sună subțire și încordată.

Mă măsoară cu ochii apoși, lipsiți

de gene.

— Vă va spune doctorul. Urmează
să vină.

Și pleacă. Are un fund plat și trist.

Întind foile pe genunchi, cu degetele
tremurând.

Numele, data și locul nașterii,
starea civilă, adresa, numărul de
asigurare socială, numărul asigurării de
sănătate. Mâna încă-mi tremură în timp
ce scriu: „Mélanie Rey, născută pe 15
august 1967 la Boulogne-Billancourt,
necăsătorită, cu domiciliul în Paris
75011, Rue de la Roquette nr. 49“.

Nu am nici cea mai vagă idee care e numărul de asigurare socială a surorii mele. Sau numărul asigurării ei de sănătate. Toate acestea trebuie să fie în geanta ei. Unde e geanta? Nu-mi amintesc nimic de geanta ei. Doar felul cum trupul ei s-a prăbușit moale atunci când au scos-o din mașină. Cum brațele îi atârnavă fără vlagă de pe marginea târgii. Și iată-mă pe mine, fără vreun fir de păr clintit, fără vreo vânătaie, deși m-am aflat chiar lângă ea. Tresar. Am încă impresia că o să mă trezesc din coșmar.

Asistenta revine cu un pahar cu apă, pe care îl golesc însetat. Are un gust metalic, stătut. Îi mulțumesc și îi spun că

nu am numărul asigurării sociale a lui Mélanie. Încuviințează din cap, ia hârtiile și pleacă.

Minutele se târăsc. Camera e cufundată în tăcere. E un spital mic. Un orașel, cred, presupun. În suburbiile din Nantes. Nu sunt prea sigur unde. Duhnesc. Nu există aer condiționat. Simt mirosul transpirației care mi se prelinge de la subsuori, adunându-se în încheietura coapselor. Izul asudat și puternic al disperării și al panicii. Capul încă îmi zvâcnește. Încerc să respir calm. Reușesc s-o fac vreo două minute. Apoi, sentimentul îngrozitor al neputinței pune stăpânire pe mine și mă copleșește.

Parisul e la mai mult de trei ore distanță. Mă întreb din nou dacă ar trebui să-l sun pe tata. Îmi spun că trebuie să aștept. Nici măcar nu știu ce are să zică doctorul. Arunc un ochi la ceasul de la mână. Zece și jumătate. Mă întreb pe unde o fi tata acum. La vreo petrecere? Sau se uită la televizor în biroul lui, în timp ce Régine e în cealaltă cameră, vorbind la telefon și făcându-și unghiile?

Mă hotărâsc să mai aștept puțin. Sunt tentat să o sun pe fosta mea soție. Numele lui Astrid continuă să fie primul care îmi vine în minte într-o situație stresantă sau disperată. Dar gândul că e

cu Serge, în Malakoff, în vechea noastră casă, în vechiul nostru pat, iar el răspunde invariabil la telefon, chiar și la mobilul ei, pentru Dumnezeu! – „Oh, salut Antoine, care-i treaba, omule?“ –, asta e prea mult pentru mine. Așa că nu o sun pe Astrid, deși mi-aș dori să o fac.

Stau în camera mică, sufocantă și mai fac un efort de a rămâne calm. Încerc să-mi înăbuș teama ce răsare în mine. Mă gândesc la copiii mei. Arno, care trăiește din plin perioada de revoltă adolescentină. Margaux, o creatură misterioasă de paisprezece ani. Lucas, un copil încă, la cei unsprezece ani ai lui, în comparație cu ceilalți doi și cu

hormonii lor dezlanțuiți. Pur și simplu nu mă pot imagina spunându-le: „Mătușa voastră a murit. Mélanie a murit. Sora mea a murit.“ Cuvintele nu au sens. Le alung.

O altă oră se târăște lent. Stau acolo, cu capul în mâini. Încerc să fac ordine în învălmășeala din mintea mea. Încep să mă gândesc la termenele pe care le am de respectat. Mâine este luni și, după acest weekend prelungit, sunt multe lucruri urgente de făcut – antipaticul Rabagny și nenorocita de grădiniță de care nu ar fi trebuit să accept să mă ocup, apoi Florence, asistenta ineficientă pe care știu că

trebuie să o concediez. „Dar cum pot să mă gândesc la asta?“, mă întreb, îngrozit de mine însumi. Cum oare pot să mă gândesc la slujba mea acum, în momentele în care Mélanie se zbate între viață și moarte? „De ce Mélanie?“, mă întreb cu inima strânsă. De ce ea? De ce nu eu? Excursia asta a fost ideea mea. Cadoul meu pentru ziua ei de naștere. Aniversarea a patruzeci de ani, care o întrista atât de mult.

În cele din urmă, apare o femeie de vârstă mea, îmbrăcată într-un halat de spital, având pe cap una dintre bonetele acelea mici și caraghioase de hârtie pe care le poartă chirurgii. Ochi căprui

inteligenți, păr castaniu scurt, puțin grizonant. Zâmbește. Inima-mi tresaltă. Sar în picioare.

— La limită, *Monsieur* Rey, spune ea.

Observ mici pete maronii pe halatul ei. Mă întreb cu groază dacă acele pete sunt sângele lui Mélanie.

— Sora dumneavoastră va fi bine.

Spre propria-mi consternare, fața mi se schimonosește și izbucnesc în lacrimi. Nasul îmi curge. Sunt profund jenat că plâng în fața acestei femei, dar nu mă pot stăpâni.

— E în regulă, spune doctorița, strângându-mă de braț.

Are niște mâini mici, pătrătoase. Mă împinge la loc pe scaun și se așază lângă mine. Plâng cum făceam când eram copil, în hohote, din rărunchi.

— Ea conducea, nu-i așa?

Încuviințez, încercând să-mi șterg nările umede cu dosul palmei.

— Știm că nu consumase băuturi alcoolice. Am verificat. Îmi puteți spune cum s-a întâmplat?

Reușesc să repet ceea ce le-am spus mai devreme celor de la poliție și de la ambulanță. Că sora mea a dorit să conducă restul drumului spre casă. Că era un șofer bun. Că nu aveam niciodată emoții când era la volan.

— Și-a pierdut cunoștința? Întreabă ea.

Citesc numele de pe ecuson: „DR. BÉNÉDICTE BESSON“.

— Nu.

Și atunci îmi amintesc. Ceva ce nu le spusese celor de la ambulanță, fiindcă abia acum îmi vine în minte.

Mă uit la chipul mic și bronzat al doctoriței. Trăsăturile mele sunt încă schimonosite de plâns. Îmi țin respirația.

— Sora mea tocmai îmi spunea ceva... S-a întors spre mine. Și atunci s-a întâmplat. Mașina a ieșit de pe autostradă. S-a întâmplat foarte repede.

Doctorița mă îndeamnă să continui.

— Și ce vă spunea?

Ochii lui Mélanie. Mâinile ei strângând volanul. „Antoine, trebuie să-ți mărturisesc ceva. Toată ziua am ezitat să-ți spun. Noaptea trecută, la hotel, mi-am amintit ceva. Ceva despre...” Privirea ei, tulburată, îngrijorată. Și atunci mașina ieșise de pe șosea.

Ea adormi de îndată ce reușiră să își croiască drum prin blocajul rutier suburban care încercuia Parisul, în care se înainta în ritm de melc. Antoine zâmbi când capul ei alunecă ușor, sprijinindu-se de geamul mașinii. I se păru că aude un sforăit ușor ieșind prin gura ei întredeschisă. Fusesse irascibilă de dimineață, în zori, când venise să o ia. Ura surprizele, întotdeauna fusesse astfel. El știa acest lucru, nu-i așa? Atunci de ce naiba organiza o excursie-surpriză? Serios! Nu era suficient de rău că schimba prefixul? Că încerca să-și revină după o despărțire dureroasă? Că nu fusesse niciodată căsătorită, nu avea

copii și că lumea îi pomenea despre ceasul biologic la fiecare cinci minute? „Dacă mai spune cineva o dată cuvintele astea, o să-l pocnesc“, șuierase ea, scrâșnind din dinți. Dar ideea de a petrece tot weekendul singură era insuportabilă. Și el știa asta. Știa că ea nu suporta gândul la apartamentul ei fierbinte și gol, aflat deasupra zgomotoasei Rue de la Roquette, în timp ce prietenii plecați din oraș îi lăseau mesaje vesele în căsuța vocală: „Hei, Mel, ai împlinit *patruzeci!*“ Patruzeci. Îi aruncă o privire. Mélanie, sora lui mai mică, făcea patruzeci de ani. Parcă nu-i venea să creadă. Iar el avea patruzeci și

trei. Și asta i se părea la fel de incredibil.

Și totuși, ochii ridați din oglinda retrovizoare erau ai unui bărbat de vârstă mijlocie. Păr des, grizonant, o față prelungă și slabă. Observă că Mélanie își vopsea părul în castaniu. Rădăcinile îi erau cărunte, fără puțință de tăgadă. Era ceva înduioșător în faptul că-și vopsea părul. „De ce oare?” cugetă el. Atât de multe femei se vopsesc. Probabil din cauză că era sora lui mai mică. Pur și simplu, nu și-o putea imagina îmbătrânind. Avea încă un chip frumos. Poate era chiar mai frumoasă decât fusese la douăzeci sau la treizeci

de ani, pentru că avea o osatură atât de distinsă. Nu obosea niciodată să o contemple pe Mélanie. Totul la ea era mic, feminin și delicat. Totul la ea – ochii de un verde-în-chis, curbura frumoasă a nasului, zâmbetul de un alb uimitor, încheieturile subțiri și gleznelor fine – îi aducea aminte de mama lor. Ei însă nu-i plăcea să i se spună că semăna cu Clarisse. Nu îi plăcuse niciodată asta. Dar pentru Antoine era ca și cum mama lor privea pe furiș prin ochii lui Mélanie.

Peugeotul prinse viteză, și Antoine aprecie că aveau să ajungă în mai puțin de patru ore. Plecaseră destul de

devreme ca să evite traficul aglomerat. În ciuda întrebărilor ei, el nu suflase o vorbă privind destinația lor, ci doar zâmbise satisfăcut. „Fă-ți un bagaj pentru două zile. Plecăm să te sărbătorim într-un mod deosebit.“

Existase o mică problemă cu Astrid, fosta lui soție. O situație ce necesitase o rezolvare. Acel weekend era în mod normal „al lui“. Copiii ar fi trebuit să vină la el, de la casa părinților lui Astrid, din Dordogne. Însă el fusese foarte categoric la telefon. Era ziua de naștere a lui Mel, împlinea patruzeci de ani, voia să facă ceva special pentru ea, pentru că încă mai suferea după Olivier

și trecea printr-o pasă proastă. Vocea lui Astrid: „Oh, *merde*, Antoine. În ultimele două weekenduri copiii au stat la mine. Eu și Serge chiar avem nevoie de puțin timp doar pentru noi doi.“

Serge. Chiar și auzul numelui îl făcea să se crispeze. Un fotograf în vârstă de vreo treizeci de ani. Genul musculos, robust și sportiv. Specializat în domeniul culinar. *Natures mortes* pentru cărțile de bucate de lux. Petrecea ore întregi încercând să obțină niște paste care să strălucească, o carne de vițel cu aspect delicios, fructe care să pară suculente. Serge. De fiecare dată când se ducea să-i ia pe copii și dădea

mâna cu el, se confrunta cu amintirea oribilă a camerei digitale a lui Astrid și a ceea ce descoperise pe cardul de memorie, în timp ce ea era plecată la cumpărături în acea sâmbătă fatidică. La început, nedumerit, văzuse doar o pereche de fese păroase care se încordau ritmic. Apoi înțelesese cu groază că fundul acela împingea un penis în ceea ce semăna extraordinar de mult cu trupul lui Astrid. Astfel aflase. O înfruntase pe Astrid, încărcată cum era cu sacoșele pline de cumpărături, în acea după-amiază blestemată de sâmbătă, iar ea izbucnise în lacrimi și recunoscuse că îl iubea pe Serge, că

relația începuse din timpul acelei excursii făcute cu copiii în Turcia și că se simțea atât de ușurată că el aflase.

Antoine simți nevoia să-și aprindă o țigară, ca să țină la distanță amintirile neplăcute. Dar știa că fumul ar trezi-o pe sora lui, care ar face niște comentarii răutăcioase despre „prostul lui obicei”. În schimb, se concentrează asupra autostrăzii care se întindea în fața lui.

Astrid se simțea încă vinovată în legătură cu Serge – Antoine sesiza asta –, pentru modul cum el aflase de relația lor. Pentru divorț. Și pentru toate consecințele. În plus, ținea foarte mult la Mélanie. Ele fuseseră prietene mult timp

și lucrau în același domeniu, cel editorial. Așa că nu o lăsase inima să îl refuze. „OK, atunci. Copiii pot veni mai târziu la tine. Oferă-i lui Mel o aniversare nemaipomenită“, zisese ea oftând.

Când Antoine opri la benzinărie ca să facă plinul, Mélanie căscă în sfârșit și coborî geamul mașinii.

— *Hé*, Tonio, rosti ea tărăganat, unde naiba suntem?

— Chiar n-ai nici o idee?

Ea ridică din umeri.

— Nu.

— Ai dormit vreo două ore.

— Ei bine, ai apărut cu noaptea-n

cap, ticălosule.

După o cafea scurtă (pentru ea) și o țigară rapidă (pentru el), se întoarseră la mașină. Părea mai puțin bosumflată, observă Antoine.

— E foarte drăguț din partea ta că faci asta, spuse ea.

— Mulțumesc.

— Ești un frate drăguț.

— Știu.

— Dar nu trebuia. Poate aveai alte planuri.

— Nu aveam.

— Cum ar fi o iubită.

El oftă.

— Nu am o iubită.

Gândul la relațiile lui recente îl făcea să-și dorească să oprească mașina, să coboare și să se pună pe plâns. De la divorț, existase un întreg șir de femei. Și un lung șir de deziluzii. Femei pe care le cunoscuse pe internet, pe acele site-uri dubioase. Femei de vârsta lui, femei căsătorite, femei divorțate, femei mai tinere. Se aruncase cu elan în jocul întâlnirilor, ferm hotărât să-l găsească amuzant. Dar, după primele experiențe sexual-acrobatice, în urma cărora se întorcea cu inima grea și epuizat în noul lui apartament și în noul lui pat, descoperise adevărul evident pentru el. Îl evitase destulă vreme. Încă

o iubea pe Astrid. Într-un final, recunoscuse asta față de sine însuși. Încă o iubea pe fosta lui soție. O iubea cu atâta disperare, încât ajunsese să simtă un gol în stomac.

— Probabil aveai lucruri mai bune și mai interesante de făcut decât să o duci pe fata bătrână de soră-ta în weekend, continuă Mélanie.

— Nu fi prostuță, Mel. Asta e ceea ce vreau să fac. Vreau să fac asta pentru tine.

Ea aruncă o privire spre un indicator rutier de pe autostradă.

— Hei, ne îndreptăm spre vest!

— Ce fată deșteaptă!

— Ce e în vest? întrebă ea, ignorând ironia tandră din vocea lui.

— Gândește-te, replică el.

— Hmmm, Normandia? Bretagne? Vendée?

— Ești pe drumul cel bun.

Ea nu mai spuse nimic, doar ascultă CD-ul cu melodii clasice ale celor de la Beatles pus de Antoine. La un moment dat, scoase un țipăt scurt.

— Știu! Mă duci la Noirmoutier!

— Bingo! exclamă el.

Dar expresia ei deveni serioasă. Cu buzele strânse, își privi mâinile aflate în poală.

— Ce e? întrebă el îngrijorat.

Se așteptase la râsete, chiote, zâmbete – la orice, dar nu la figura asta imobilă.

— Nu m-am întors niciodată acolo.

— Și ce? replică el. Nici eu.

— A fost – făcu o pauză ca să numere pe degetele ei subțiri – în 1973, nu-i așa? Au trecut treizeci și patru de ani. Nu-mi amintesc absolut nimic. Aveam șase ani.

Antoine încetini mașina.

— Nu contează. E doar o vizită în cinstea zilei tale. Acolo ți-ai serbat aniversarea de șase ani, ții minte?

— Nu, rosti ea încet. Nu-mi amintesc nimic legat de Noirmoutier.

Probabil își dădu seama că se purta ca un copil răsfățat, fiindcă puse în grabă o mână pe brațul fratelui ei.

— Oh, dar nu are nici o importanță, Tonio. Sunt fericită. Chiar sunt. Și vremea e minunată. E așa plăcut să fiu doar cu tine, și departe de orice!

Antoine știa că acest „orice“ însemna pentru ea Olivier și dezastrul pe care despărțirea de el îl lăsase în urmă. Și slujba ei extrem de solicitantă ca editor la una dintre cele mai renumite edituri din Franța.

— Am făcut o rezervare la Hotel Saint-Pierre. Ți-l amintești, nu-i așa?

— Da! exclamă ea. Da, îmi aduc

aminte. Hotelul acela vechi și încântător din pădure! Unde am fost cu *grand-père* și *grand-mère*... Oh, Doamne, câtă vreme a trecut...

Începu să fredoneze melodiile celor de la Beatles. Antoine se simțea liniștit, ușurat. Ei îi plăcuse surpriza. Revenirea în acele locuri o bucura. Doar un singur lucru îl mai necăjea. Un singur lucru pe care nu-l luase în calcul atunci când îi venise ideea de a merge acolo după atâta timp.

În 1973, la Noirmoutier, petrecuseră ultima vară împreună cu Clarisse.

„De ce Noirmoutier?“ se întrebă el, în timp ce mașina prindea viteză, și Mélanie fredona *Let It Be*. Nu se considerase niciodată un om nostalgic. Nu privise niciodată în urmă. Dar de la divorț se schimbase. De nenumărate ori, se surprinsese gândindu-se mai mult la trecut decât la prezent sau la viitor. Povara ultimului an, primul în care fusese singur, un an mohorât și solitar, îi provocase regrete dureroase, făcându-l să tânjească după copilărie și să-și dorească amintiri fericite. Așa îi venise ideea cu insula, timidă la început, apoi cu mai multă forță și precizie, în timp ce amintirile se rostogoleau una după alta,

precum scrisorile într-o cutie poștală.

Bunicii lui, distinși, cu părul alb – Blanche, cu umbreluța de soare, și Robert, cu tabachera lui de argint de care nu se despărțea niciodată –, așezați pe terasa umbroasă a hotelului, sorbindu-și cafeaua. Le făcea semne cu mâna din grădină. Sora tatălui său, Solange, durdulie și arsă de soare, citind reviste de modă în șezlong. Mélanie, micuță și subțire, cu o pălărie de soare cu boruri moi, ce îi încadra obrajii. Clarisse, ridicându-și spre soare chipul în formă de inimă. Tatăl lui, care venea în weekenduri mirosind a fum de trabuc și a oraș. Și drumul pavat, inundabil,

care îl fascina pe când era copil și care încă nu-și pierduse farmecul. Vadul Gois, care nu putea fi folosit decât la reflux. Înainte să fie construit podul, în anul 1971, aceea era singura cale de acces către insulă.

Dorea să facă ceva special pentru ziua lui Mélanie. Se gândise la asta încă din aprilie. Altceva decât o petrecere-surpriză cu prieteni care să chicotească ascunși în baie, cu sticle de șampanie în brațe. Nu, voia ceva cu totul diferit. Ceva de care ea să-și aducă aminte. Trebuia să o scoată de pe făgașul în care se înțepenise, cu slujba care îi mânca viața, cu obsesia privind vârsta și, mai

ales, cu incapacitatea ei de a lăsa în urmă relația cu Olivier.

El nu-l plăcuse niciodată pe Olivier. Un înfumurat, un snob infatuat. Gătea divin. Pregătea singur sushi. Specialist în arte orientale. Asculta Lully. Vorbea fluent patru limbi străine. Știa să danseze vals. Și nu era în stare să-și asume vreun angajament, nici măcar după șase ani de relație cu Mélanie. Olivier nu era pregătit să se așeze la casa lui. În ciuda celor patruzeci și unu de ani pe care-i avea. Așa că o părăsise pe Mélanie și lăsase imediat însărcinată o manichiuristă de douăzeci și cinci de ani. Acum era

mândrul tată a doi copii, gemeni. Mélanie nu îl iertase niciodată.

De ce Noirmoutier? Fiindcă acolo petrecuseră niște veri memorabile. Fiindcă Noirmoutier era simbolul perfecțiunii tinereții și al acelor zile fără griji, când vacanța de vară părea nesfârșită, când simțeai că vei avea nouă ani veșnic. Când nimic nu era mai promițător decât o zi perfectă la plajă, cu prietenii. Când școala era la un secol depărtare. Se întrebă de ce nu îi luase niciodată pe insulă pe Astrid și pe copii. Bineînțeles, le povestise totul despre ea. Dar își dădea seama că Noirmoutier reprezenta trecutul lui privat, pur și

neatins, al lui și al lui Mélanie. Și își dorise să petreacă un timp cu sora lui, numai cu ea. Doar ei doi. Nu se întâlneau prea des în Paris. Ea era întotdeauna ocupată, luând prânzul sau cina cu vreun autor sau fiind plecată în turnee de promovare a vreunei cărți. El pleca adesea pe vreun șantier din afara orașului sau era presat de vreun termen urgent pentru un proiect. Uneori, mai trecea ea pentru un brunch duminica dimineața, când erau copiii acasă. Mélanie gătea cea mai pufoasă omletă. Da, își dăduse seama că simțea nevoia să fie cu ea, singur cu ea în acest moment delicat și complicat din viața

lui. Prietenii erau importanți pentru el, avea nevoie de veselia lor, să se distreze cu ei, dar acum își dorea sprijinul lui Mélanie, prezența ei, iar ea reprezenta singura lui legătură cu trecutul.

Uitase cât de lung era drumul de la Paris. Își aminti de cele două mașini – Citroënul DS negru, obosit, în care erau Robert, Blanche și Solange, împreună cu Clarisse și cu Mélanie, și acel Triumph nervos condus de tatăl lor, mereu pufăind dintr-un trabuc, în timp ce Antoine stătea pe bancheta din spate, gata să vomite. Le lua cam șase sau șapte ore, cu tot cu prânzul tihnit de la

micul hotel de lângă Nantes. *Grand-père* era deosebit de pretențios în ceea ce privea mâncarea, vinul și chelnerii.

Antoine se întrebă ce își mai amintea Mélanie despre drumul acela nesfârșit. În definitiv, era cu trei ani mai mică decât el. Spusese că nu-și mai aducea aminte nimic. Îi aruncă o privire. Se oprise din fredonat și își studia mâinile cu acea expresie concentrată și serioasă care uneori îl înfricoșa.

Era oare o idee bună? Era, într-adevăr, fericită că se întorcea aici după toți acești ani, revenind într-un loc în care amintirile uitate ale copilăriei încă mai stăruiau, neclintite în acel moment,

ca suprafața unui lac netulburat?

— Îți amintești toate astea? întrebă Antoine în timp ce mașina urca rampa amplă a podului.

La dreapta lor, de-a lungul țărmului, se zăreau șiruri de turbine eoliene argintii.

— Nu, spuse ea. Doar că stăteam în mașină și așteptam refluxul. Și că înaintam apoi de-a lungul vadului Gois. Era distractiv. Și că tata era atât de nerăbdător fiindcă *grand-père* se înșelase iar în legătură cu venirea mării.

Și el își amintea cum așteptau refluxul. Așteptau ore întregi ca drumul

Gois să apară de sub valurile care se retrăgeau încet. Și iată-l în sfârșit, pietre de pavaj lucind ude de apa mării, un drum amfibiu de patru kilometri, presărat cu stâlpi înalți de salvare cu mici platforme pentru șoferii ghinionști și pentru pietonii surprinși de șuvoiul revărsat.

Mélanie își puse rapid o mână pe genunchiul lui.

— Antoine, ne putem întoarce la Gois? Chiar îmi doresc să îl revăd.

— Bineînțeles.

Se simțea entuziasmat că ea își amintise, în sfârșit, ceva. Și ceva atât de important ca Passage du Gois. *Gois*.

Chiar și cuvântul îl fascina. Pronunțat ca *Boa*. Era un nume vechi pentru un drum vechi.

Grand-père nu folosise niciodată noul pod. Bombănea mereu că taxa de trecere era prea mare și că arcul gigantic al structurii din beton strica peisajul. Așa că rămăsese fidel vadului Gois, în ciuda așteptării lungi și a faptului că era luat peste picior de către fiul lui.

În timp ce se îndreptau spre insulă, Antoine își dădu seama că amintirile lui privind drumul Gois rămăseseră nealterate. Putea să și le deruleze în minte ca pe un film. Se întrebă dacă și Mélanie simțea același lucru. Își

reaminti de crucea mare și austeră de la începutul drumului. „Să aperi și să prețuiești“, obișnuia să murmure Clarisse, ținându-l strâns de mână. El își aducea aminte cum stătea pe țărmul insulei și privea valurile retrăgându-se treptat, în timp ce malul larg și cenușiu apărea ca prin farmec. De îndată ce marea dispărea șuierând, malul se umplea de căutători de scoici cu plase pentru creveți. Își aducea aminte cum Mélanie tropăia prin nisip cu piciorușele ei mici și cum găleata de plastic a lui Clarisse se umplea numaidecât cu moluște, scoici și melci. Ținea minte mirosul înțepător și neplăcut

de alge, mușcătura vântului sărat; bunicii lui care îi priveau, blânzi, cu chipurile îmbătrânite, braț la braț; părul negru și lung, fluturând, al lui Clarisse. Mașinile începeau să zumzăie de-a lungul drumului pietruit. Noirmoutier nu mai era o insulă. Îi plăcea ideea asta. Dar gândul că marea revenea, implacabilă, era deopotrivă tulburător și terifiant.

Nu se sătura niciodată să asculte poveștile înfiorătoare despre dezastrele de la Gois. Întorși la Hotel Saint-Pierre, grădinarul, bătrânul *père* Benoît, le împărtășea toate detaliile macabre. Povestea favorită a lui Antoine era cea despre accidentul din iunie 1968, în care

trei membri ai unei familii se înecaseră. Mașina lor se blocase, în timp ce fluxul se apropia. Nu se gândiseră să se cațăre pe unul dintre stâlpii de salvare. Tragedia fusese prezentată pe larg în ziare. Antoine nu înțelegea cum era posibil ca o mașină să fie luată de ape, și oamenii să nu fie în stare să se salveze. Așa că bătrânul *père* Benoît îl duse să-i arate marea care pătrundea încet în vadul Gois.

O bună perioadă de timp, nu se întâmplase nimic. Antoine se plictisise. Bătrânul *père* Benoît duhnea a Gitanes și a vin roșu. Apoi băiatul observase că tot mai mulți oameni se adunau în jurul lor.

„Uite, băiete“, șoptise bătrânul. „Au venit să vadă cum se închide Gois. În fiecare zi, când fluxul e maxim, oamenii vin de departe să privească asta.“

Antoine văzuse că nu mai erau mașini care să străbată drumul pietruit. La stânga lui, golful imens se umplea ușor, într-o liniște perfectă, precum un imens lac transparent. Apa părea mai adâncă și mai întunecată, și roind peste dunele noroioase de nisip. Spre dreapta, valuri umflate apărute dintr-odată și de nicăieri lungeau deja nerăbdătoare drumul. Cele două fluxuri de apă separate se uniseră într-o îmbrățișare ciudată și uimitoare care îl surprinsese,

aruncând o panglică lungă de spumă peste pietrele din pavaj. Vadul Gois dispăruse în câteva secunde, înghițit de maree. Era imposibil de imaginat că existase vreodată un drum pe acolo. Acum erau doar marea albastră și nouă stâlpi de salvare care se iveau din suprafața învolburată. Noirmoutier era din nou o insulă. Pescăruși triumfători țipau zgomotos și i se roteau deasupra capului. Antoine se minunase.

„Vezi, băiete“, zisese *père* Benoît. „Cât de repede înaintează. Unii cred că pot să ajungă pe uscat înaintea fluxului, că sunt doar patru kilometri. Dar ai văzut valul, nu-i așa? Să nu te pui niciodată cu

Gois. Să nu uiți asta.“

Antoine știa că fiecare locuitor din Noirmoutier avea în buzunar sau în torpedoul mașinii o copie cu orarul mării. Știa că oamenii de aici nu se întrebau niciodată: „Când poți să traversezi?“, ci „Când poți să treci?“ Știa că nu măsurau canalul în metri, ci după stâlpii săi de salvare: „Parizianul s-a blocat la al doilea stâlp de salvare. I s-a înecat motorul.“ Copil fiind, citise cu nesaț toate cărțile legate de Gois care îi căzuseră în mână.

Înainte de această excursie pentru aniversarea lui Mélanie, Antoine scotocise după acele cărți. Îi luase ceva

timp să-și aducă aminte că se găseau prin maldărul de cutii de carton din pivniță, pe care nu se sinchisise niciodată să le desfacă de la recentul divorț, urmat de mutarea lui. Acolo se afla cea mai iubită carte a sa: *Istoria extraordinară a vadului Gois*. O deschisese zâmbind, amintindu-și cum obișnuia să petreacă ore întregi cu ochii ațintiți la vechile fotografii alb-negru înfățișând mașini naufragiate, din care se zăreau numai bara din față ori din spate ieșind din apa mării, lângă vreun stâlp de salvare. Hotărâse să ia cartea cu el și, în timp ce-o închidea, un cartonaș alb zburase din ea. Intrigat, îl ridicase.

Lui Antoine, cu ocazia zilei de naștere. Fie ca vadul Gois să nu mai aibă nici un secret pentru tine. Iubita ta *Maman*. 7 ianuarie 1972.

Nu mai văzuse scrisul mamei sale de foarte multă vreme. Simțise că parcă îl înțepa ceva în gât și pusese repede cartonașul înapoi.

Vocea lui Mélanie îl trezi din reverie.

— De ce nu am luat-o prin vad?
întrebă ea.

El zâmbi, scuzându-se:

— Îmi pare rău. Am uitat să verific

orarul marelui.

Primul lucru pe care îl remarcă era cât de mult se dezvoltase Barbâtre. Nu mai era sătucul ce dădea spre plajă pe care și-l aminteau ei, ci un loc plin de viață, care se mândrea cu vile moderne și cu malluri. O altă surpriză neplăcută era traficul intens care aglomera drumurile de pe insulă. Weekendul prelungit din 15 august reprezenta vârful sezonului de vară, dar, când ajunseră în capătul nordic al insulei, observară cu ușurare că acolo nimic nu se schimbase prea mult. Intrară în Bois de la Chaise, o întindere verde de pini și de goruni printre care erau împrăștiate case în

stiluri ciudat de diferite, ceea ce îl amuza pe Antoine atunci când era copil: vile în stil gotic de secol nouăsprezece, cabane de vară din bârne, ferme de tip basc, conace englezești, toate purtând nume care îi reveniră în minte precum figurile unor vechi prieteni: Le Gaillardin, Les Balises, La Maison du Pêcheur.

Dintr-odată, Mélanie exclamă:

— Îmi aduc aminte de astea! Roti brațul spre parbriz. De toate astea!

Antoine nu își dădea seama dacă era fericită sau neliniștită. Se simțea puțin îngrijorat. Intrară pe porțile hotelului, cu roțile scrâșnind pe pietrișul

alb. Tufe de căpșuni și de mimoze se întindeau de-a lungul aleii. Nu se schimbaseră nimic, constată el trântind portiera. Nu, nu se schimbaseră deloc, dar părea mult mai mic. Aceeași manta de iederă acoperea fațada. Aceeași ușă verde-închis, aceeași intrare cu covor albastru și scările în dreapta.

Se îndreptară spre bovindoul larg ce dădea spre grădină. Aceeași nalbă, aceeași pomi fructiferi, rodii, eucalipti și leandri. Totul era șocant de familiar. Chiar și mirosul care stăruia la intrare le era cunoscut. Un parfum umed și învechit, amestecat cu ceară și cu lavandă, cu miros de lenjerie curată,

proaspătă, și cu cel de mâncare bună și consistentă. Mirosul specific pe care casele mari și vechi îl poartă an după an. Înainte ca Antoine să-i poată pomeni lui Mélanie despre mirosul minunat de familiar, tânăra durdulie de la recepție îi salută. Camerele 22 și 26. Etajul doi.

În timp ce urcau, aruncară un ochi spre sala de mese. Fusese zugrăvită – nici unul dintre ei nu-și amintea de acel roz îngro-zitor –, dar în rest totul era exact la fel. Fotografii sepia ale vadului Gois, acuarele înfățișând castelul Noirmoutier, mlaștinile sărate sau regata Bois de la Chaise. Aceleași scaune de răchită, aceleași mese pătrate acoperite

cu fețe de masă scrobite. Absolut nimic nu se schimbase.

— Obișnuiam să coborâm aici la cină, șopti Mélanie. Tu îți întindeai părul cu *eau de cologne*, purtai o jachetă beumarin și o cămașă galbenă Lacoste...

— Da! zise el amuzat și arătă spre cea mai mare masă din încăpere, cea din mijloc. Obișnuiam să stăm acolo. Aia era masa noastră. Iar tu purtai sarafane roz și albe de la magazinul acela elegant de pe strada Victor Hugo și o panglică asortată în păr.

Cât de mândru și de important se simțea în timp ce cobora scările acelea acoperite cu covoare albastre, îmbrăcat

cu jacheta lui sport, cu părul pieptănat ca un *petit monsieur*, în vreme ce, de la masa lor, Robert și Blanche îi priveau afectuoși, ea cu un pahar de martini în mână, el cu unul de whisky. Solange sorbindu-și șampania cu degetul mic în aer. Și toată lumea își ridică privirea din farfurie ca să admire apropierea acelor copii dichisiți, cu obrajii înroșiți de soare și cu părul frumos dat pe spate. Da, era familia Rey. Prospera, respectabila, impecabila și decenta familie Rey. Aveau cea mai bună masă. Blanche lăsa cele mai mari bacșișuri. Geanta ei Hermès părea să aibă rezerve inepuizabile de bancnote răsucite de

zece franci. Masa familiei Rey solicita atenția constantă și minuțioasă a angajaților. Paharul lui Robert trebuia să fie întotdeauna pe jumătate plin. Blanche dorea totul fără sare, din cauza hipertensiunii. Calcanul *meunière* pentru Solange trebuia să fie perfect pregătit, fără nici o urmă de os, altfel ar fi făcut mare caz din asta.

Antoine se întrebă dacă aici își mai aducea cineva aminte de familia Rey. Fata de la recepție era prea tânără. Cine să-și amintească de bunicii aristocrați, de fiica extrem de amabilă, de fiul înzestrat care venea doar în weekenduri sau de copiii bine-crescuți?

Și de frumoasa noră.

Dintr-odată, amintirea exactă a mamei lui, coborând acele scări într-o rochie neagră fără bretele, îl izbi în piept ca un pumn. Cu părul ei lung și negru, încă umed după duș, strâns în coc, cu picioarele mici și subțiri în pantofi de velur. Toată lumea o privea în timp ce plutea parcă prin încăpere cu acei pași de dansatoare pe care-i moștenise și Mélanie. O putea vedea atât de clar, încât îl durea. Pistruii de pe nasul ei. Perlele din urechi.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mélanie. Arăți ciudat.

— Nimic, spuse el. Să mergem la

plajă.

Câteva clipe mai târziu, o luaseră la pas către Plage des Dames, aflată la două minute depărtare de hotel. Își aducea aminte și de această scurtă plimbare – emoția drumului spre plajă, cât de încet obișnuiau să meargă cei mari și cât de exasperant era să zăbovești în spatele lor.

Drumul era ticsit de oameni care făceau jogging, de bicicliști, de adolescenți pe scutere, de familii cu câini, copii, bebeluși. Antoine arătă spre vila mare și cafenie, cu obloane roșii, pe care Robert și Blanche erau cât pe ce să o cumpere într-o vară. Un Audi break era parcat în fața ei. Un bărbat de vârstă

lui Antoine și doi adolescenți scoteau cumpărăturile din portbagaj.

— Mă întreb de ce nu au cumpărat-o în cele din urmă, zise Mélanie.

— După ce a murit Clarisse, nu cred că s-a mai întors cineva pe insulă, răspunse el.

— Mă întreb de ce, insistă Mélanie. Antoine arată din nou dincolo de stradă.

— Era o mică băcănie chiar acolo. Blanche ne cumpăra bomboane. Nu mai există.

O vreme, continuară să meargă în tăcere. Apoi, plaja apăru la capătul drumului, și amândoi zâmbiră larg,

amintirile năvălind asupra lor ca niște valuri. Mélanie indică spre debarcaderul lung de lemn din stânga, în timp ce Antoine gesticula către șirul neregulat de cabine de pe plajă.

— Îți aduci aminte de cabina noastră – cu mirosul acela sărat, de cauciuc și de lemn?

Mélanie râse, după care exclamă:

— Oh, privește, Tonio, farul Plantier! Dintr-odată, pare atât de mic!

Antoine nu se putu abține să nu zâmbească văzându-i entuziasmul. Dar avea dreptate. Farul pe care îl admirase atât de mult în copilărie și care domina pădurea de pini părea să fi intrat la apă.

„Asta pentru că ai crescut, omule“, se gândi el. „Mda, ai crescut.“ Dar cât de dor îi era, dintr-odată, să fie iarăși copilul acela de pe plajă, care clădea castele de nisip, alerga de-a lungul debarcaderului în timp ce îi intrau așchii în tălpi și care o trăgea pe mama lui de braț ca să-i cumpere încă o *glace à la fraise*.

Nu, nu mai era acel copil. Acum era un bărbat de vârstă mijlocie, divorțat, singur, a cărui viață nu păruse niciodată mai goală și mai tristă ca acum. Soția lui îl părăsise, își detesta serviciul, iar copiii lui adorabili se transformaseră în niște adolescenți taciturni. Fu trezit din

reverie de un chiot înfricoșător. Plecând de lângă el, Mélanie se dezbrăcase, rămânând doar într-un bikini minuscul, și acum plonja în mare. Se uită la ea încremenit. Mélanie părea că radia de bucurie, cu părul lung acoperindu-i spatele ca o perdea neagră.

— Haide, blegule! îl îndemnă ea. E ceva divin!

Pronunța „divin“ în felul în care o făcea și Blanche, *dee-vin*. Nu o mai văzuse pe sora lui în costum de baie de ani de zile. Arăta bine, cu pielea întinsă și fermă. Cu siguranță, arăta mai bine decât el. Se îngrășase în acel prim an sinistru de după divorț. Toate acele seri

petrecute de unul singur în fața calculatorului sau a DVD-playerului își spusese ră cuvântul. Se duseseră vremurile în care Astrid gătea sănătos, hrănitor, cu un echilibru perfect între proteine, vitamine și fibre. Acum trăia cu semipreparate și cu mâncare la pachet, cu alimente grele pe care le puteai încălzi rapid la microunde, și asta îi adăugase kilograme bune în timpul acelei prime ierni insuportabile. Fizicul lui longilin și zvelt căpătase o burtă proeminentă, la fel cum pățiseră tatăl și bunicul său. Era un efort prea mare să țină o dietă. Era și așa destul de greu să se trezească dimineața și să se

mobilizeze să încerce să țină pasul cu sarcinile de serviciu din ce în ce mai numeroase. Era și așa destul de greu că acum trebuia să trăiască singur, după ce petrecuse ultimii optsprezece ani căsătorit și crescându-și fericit copiii. Era și așa destul de greu să încerce să convingă pe toată lumea, mai ales pe el însuși, că era fericit.

Gândul că privirea lui Mélanie avea să se oprească pe burta lui flască și palidă îl făcu să se crispeze.

— Mi-am lăsat slipul la hotel!
strigă el drept răspuns.

— Gogomanule!

Antoine se duse să se așeze pe

debarcaderul din lemn care se întindea mult deasupra apei. Plaja se umplea de familii, de oameni în vârstă, de adolescenți posaci. Nimic nu se schimbase. Timpul nu modificase nimic. Asta îl făcu să zâmbescă, dar totodată îi umezi ochii. Își șterse supărat lacrimile.

Ambarcațiuni de toate formele și mărimile învolburau marea agitată. Se îndreptă spre capătul debarcaderului șubred și privi înapoi spre plajă, apoi iar către mare. Uitase cât de frumoasă era insula. Trase adânc în piept câteva guri de aer marin.

Se uită la sora lui cum iese din apă

și își scutură părul ca un cățel, ca să și-l usuce. În pofida staturii miciuțe, avea picioare lungi. Asemenea lui Clarisse. Privită de departe, părea mult mai înaltă decât era în realitate. Veni spre debarcader tremurând, cu hanoracul legat în jurul taliei.

— A fost nemaipomenit, spuse ea, înconjurându-i umerii cu brațul.

— Ți aduci aminte de bătrânul grădinar de la hotel? *Père Benoît*?

— Nu...

— Un bătrânel cu barbă albă. Obișnuia să ne spună povești înspăimântătoare despre oamenii înecați la Gois.

— Oh! Cu o respirație oribilă, nu? O combinație de Camembert și vin roșu ieftin. Și de Gitanes.

— El, chicoti Antoine. M-a adus o dată aici, la debarcader, și mi-a povestit totul despre dezastrul *Saint Philibert*.

— Adică ce i s-a întâmplat sârmanului Saint Phili? Nu era călugărul din Noirmoutier, după care a fost numită biserica de aici?

— Acela a murit în secolul al XVII-lea, Mélanie, replică Antoine zâmbind. Nu, asta e o povestire mai recentă. Mi-a plăcut. Era atât de gotică.

— Deci ce s-a întâmplat?

— Era vorba despre o navă ce purta

numele călugărului. Cred că s-a scufundat în anul 1931, chiar acolo, zise Antoine și arătă spre golful Bourgneuf. A fost, într-adevăr, o tragedie. Un *Titanic* la scară mai mică. Cred că vasul se întorcea la Saint-Nazaire. Pasagerii tocmai făcuseră un picnic aici, pe Plage des Dames. Era o vreme frumoasă, totul părea în regulă. Și apoi, când vasul abia părăsise debarcaderul ăsta, s-a stârnit o furtună uriașă. Un val a răsturnat nava. Aproape cinci sute de oameni s-au înecat, o mulțime de femei și de copii. Numai câțiva supraviețuitori.

Mélanie suspină.

— Cum putea bătrânul acela să îți

spună astfel de lucruri? Ce ticălos! Erai doar un băiețel.

— Nu, nu era ticălos. A fost ceva extrem de romantic. Îmi aduc aminte că mi s-a rupt inima. Spunea că cimitirul din Nantes era plin de cadavre rămase în urma tragediei *Saint Philibert* și că avea să mă ducă acolo într-o zi.

— Slavă Domnului că nu a făcut-o și că acum e la loc cu verdeață.

Izbucniră în râs și continuară să admire marea.

— Știi, mă gândeam că nu îmi voi aminti nimic, murmură ea. Toate astea mă fac să mă simt atât de emoționată. Sper să nu clachez și să mă apuce

plânsul.

Antoine o strânse de braț.

— Și eu mă simt la fel, nu-ți face probleme.

— Ce pereche de neghiobi sentimentali!

Râseră din nou, întorcându-se pe plajă, unde Mélanie își lăsase blugii și sandalele, adunate într-o mică grămăjoară pe nisip. Se așezară.

— O să-mi aprind o țigară, spuse Antoine, chiar dacă nu îți convine.

— Sunt plămâni tăi, nu ai mei. Să nu mă afumi.

Antoine se întoarse cu spatele, iar ea se rezemă de el. Trebuiau să strige

contra vântului, ca să se audă.

— Sunt atât de multe lucruri care îmi aduc aminte... de ea.

— De Clarisse?

— Da, zise Mélanie. Pot să o văd aici. Pot să o văd pe plaja asta. Avea un costum de baie portocaliu. Dintr-un material pufos. Și obișnuia să ne alerge până în apă. Ne-a învățat să înotăm, îți amintești?

— Da. Am învățat amândoi în aceeași vară. Solange tot comenta că la șase ani erai prea mică să înoți.

— De pe vremea aia era autoritară, nu?

— Autoritară și necăsătorită, la fel

ca acum. Te întâlnești vreodată cu ea prin Paris?

Mélanie scutură din cap.

— Nu. Știi, nu cred că se vede prea des nici cu tata. Cred că relațiile s-au răcit după ce a murit *grand-père*. Toate chestiunile alea legate de bani, de moștenire. Și nu se înțelege deloc cu Régine. Se îngrijește foarte mult de Blanche. Angajează personal medical, se asigură că apartamentul e bine întreținut și lucruri de genul ăsta.

— Pe vremuri a avut o slăbiciune pentru mine, spuse Antoine. Întotdeauna îmi cumpăra înghețată, mă lua la plimbări lungi pe plajă, mă ținea de

mână. Și chiar obișnuia să iasă cu mine în larg, împreună cu băieții de la clubul de navigație.

— Robert și Blanche nu înotau niciodată. Stăteau doar acolo, la cafeneaua aceea.

— Erau prea bătrâni ca să înoate.

— Antoine, asta a fost cu peste treizeci de ani în urmă, îl luă ea peste picior. Aveau în jur de șaizeci de ani.

El fluieră.

— Ai dreptate. Mai tineri decât tata. Se purtau însă ca niște bătrâni. Extrem de precauți. Tipicari. Mofturoși.

— Blanche tot așa e, afirmă Mélanie. În ultimul timp, mi-a fost tot

mai greu să o vizitez.

— Eu nu prea mă mai duc, mărturisii Antoine. Ultima oară când am mers, a fost îngrozitor. Era prost dispusă, se plângea de toate. Nu am stat mult. Nu aş suporta să locuiesc acolo, în apartamentul ăla imens și întunecos.

— Nu intră soarele niciodată, confirmă Mélanie. Amplasarea lui pe bulevardul Henri-Martin nu e deloc favorabilă. Îți aduci aminte de Odette? Cum își târșâia picioarele cu papucii de pâslă ca să facă dușumeaua să lucească. Și întotdeauna ne cerea să facem liniște.

Antoine râse.

— Fiul ei Gaspard seamănă atât de

mult cu ea. Mă bucur că el e încă acolo și are grijă de casă. Suportă cu stoicism asistentele aduse de Solange. Și felul de-a fi al lui Blanche.

— Blanche a fost o bunică afectuoasă, nu-i așa? spuse el. Acum a ajuns o tirană.

— N-aș putea să spun asta, rosti Mélanie încet. Era drăguță cu noi, dar numai atunci când făceam ce ni se cerea. Ceea ce se și întâmpla.

— Ce vrei să spui?

— Ei bine, noi eram nepoții ideali, liniștiți, politicoși, cuminți. Niciodată nu am avut toane sau nu am făcut crize.

— Pentru că așa am fost educați,

zise Antoine.

— Da, confirmă Mélanie. Se întoarse spre fratele ei și îi smulse țigara pe jumătate fumată dintre degete, îngropând-o în nisip, fără să-i pese de protestele lui. Așa am fost educați.

— Unde vrei, de fapt, să ajungi? întrebă el.

Ea își miși ochii.

— Cum se înțelegea Clarisse cu Robert și cu Blanche? Era de acord cu faptul că trebuia să fim cuminți și politicoși tot timpul?

Antoine își scărpină ceafa.

— Nu îmi aduc aminte, răspunse el sec.

Mélanie se uită spre el și zâmbi.

— O să-ți amintești. Dacă eu încep să o fac, atunci o să o faci și tu.

În seara asta te-am așteptat la debarcader, dar nu ai venit. S-a făcut frig, și, după o vreme, am plecat, gândindu-mă că probabil a fost dificil pentru tine să ieși de data asta. Le-am spus că simt nevoia unei scurte plimbări pe plajă după cină și mă întreb dacă m-au crezut. Ea mă privește întotdeauna de parcă ar ști ceva, deși sunt convinsă, absolut convinsă, că nu știe nimeni. Nimeni nu știe. Cum ar putea? Cum ar putea bănuși cineva ceva? Când se uită la mine, văd o mamă drăguță, timidă, decentă, împreună cu adorabilii ei copii. Când se uită la tine... Ah, dar

când cineva te vede pe tine, vede ispita. Cum poate cineva să-ți reziste? Cum aș putea să-ți rezist? Știi asta, nu-i așa? Ai știut asta din prima clipă când m-ai privit, anul trecut, la plajă. Ești diavolul în persoană.

Mai devreme a apărut un curcubeu, unul minunat, iar acum noaptea se apropie cu pași repezi, aducând întuneric și nori. Mi-e dor de tine.

Luară târziu prânzul, la Café Noir în Noirmoutier-en-l'Île, cel mai mare oraș de pe insulă. Era un loc aglomerat, zgomotos, în mod evident un restaurant preferat de către localnici. Antoine comandă sardele la grătar și un pahar de vin alb. Mélanie, o farfurie de *bonnottes* – faimoșii cartofi micuți și rotunzi specifici zonei – sote, cu șuncă, unt și sare grunjoasă. Vremea se încălzise, dar un vânt proaspăt ținea arșița la distanță. Terasa cafenelei dădea înspre micul port și spre fâșia îngustă a unui canal nămolos, de-a lungul căruia se înșirau vechi depozite de sare și care era ticsit de bărci de pescuit ruginite și de mici

ambarcațiuni cu pânze.

— Nu am venit aici de prea multe ori, nu-i așa? întrebă Mélanie cu gura plină.

— Nu, răspunse Antoine. Blanche și Robert preferau să stea pe lângă hotel. Niciodată nu mergeau mai departe de plajă.

— Și nici cu Solange sau cu Clarisse n-am venit, nu?

— Solange ne-a dus o dată sau de două ori să vizităm castelul Noirmoutier și biserica. Și Clarisse ar fi trebuit să vină, dar o apucase una dintre migrenele ei.

— Nu-mi aduc aminte de castel,

spuse Mélanie. Dar îmi aduc aminte de migrenele lui Clarisse.

Antoine se uită la masa alăturată, la care stătea un grup de adolescenți bronzăți. Cele mai multe dintre fete purtau bikini minusculi. Erau doar cu puțin mai mari decât fiica lui, Margaux. Nu fusese niciodată atras de femei mult mai tinere decât el, dar cele pe care le întâlnise după divorț, pe internet sau cu ajutorul prietenilor îl uimiseră cu îndrăzneala dezinhibată a comportamentului lor sexual. Cu cât erau mai tinere, cu atât mai grosolane și mai violente se dovedeau în pat. La început, fusese deosebit de incitat. Dar apoi,

foarte rapid, noutatea se estompase. Unde era romantismul? Unde erau emoția, chinul, implicarea, fermecătoarea stânjeneală? Aceste fete afixau mișcările lascive profesioniste ale unor starlete porno și făceau sex oral cu atâta nonșalanță blazată, încât îl dezgustau.

— La ce te gândești? îl întrebă Mélanie, dându-și cu cremă de plajă pe vârful nasului.

— Te vezi cu cineva acum? replică el drept răspuns. Adică, ai un prieten?

— Nimic serios. Dar tu?

El privi iarăși spre grupul de adolescenți gălăgioși. O fată arăta de-a

dreptul spectaculos. Cu un păr lung, blond-închis, și statură de egipteancă: umeri largi, șolduri înguste. Puțin prea slabă, decise el. Și un pic prea plină de ea.

— Ți-am spus deja în mașină. Nimeni.

— Nici măcar aventuri de-o noapte?

El suspină și mai comandă niște vin. Nu era deloc bun pentru burdihanul lui, gândi în trecut. Ghinion.

— Mi-au ajuns aventurile de-o noapte.

— Mda, și mie.

Era surprins. Nu credea că Mélanie

s-ar preta la asemenea lucruri.

Ea pufni.

— Mă vezi ca pe o mironosiță, nu-i așa?

— Bineînțeles că nu, răspunse el.

— Ba da, așa e, îmi dau seama. Ei bine, dacă vrei să știi, dragă frățioare, am o relație cu un bărbat însurat.

Antoine se holbă la ea.

— Și?

Ea ridică din umeri.

— Și urăsc chestia asta.

— Atunci de ce ai relația asta?

— Pentru că nu suport singurătatea.

Patul gol. Noptile însingurate. De asta.

O spuse cu sălbăticie, aproape

amenințător. O vreme, continuară să mănânce și să bea în tăcere. Apoi, ea adăugă:

— E mult mai în vârstă decât mine, pe la șaizeci de ani. Cred că asta mă face să mă simt tânără. Zâmbi strâmb. Soția lui disprețuiește sexul. E genul intelectual, așa zice el. Iar el își face de cap cu altele. E un om de afaceri plin de succes. Lucrează în domeniul finanțelor. Are o mulțime de bani. Îmi cumpără cadouri. Îi arată o brățară din aur masiv. E dependent de sex. Se aruncă pe mine și mă sugă peste tot. Ca un vampir nebun. În pat e de zece ori mai bărbat decât a fost Olivier vreodată – sau decât

oricare dintre protagoniștii aventurilor mele recente, de altfel.

Gândul la Mélanie destrăbălându-se cu un sexagenar desfrânat era efectiv dezagreabil. Ea chicoti văzând ce față făcu Antoine.

— Presupun că e dificil să ți-o imaginezi pe surioara ta făcând sex. Așa cum e greu să-ți imaginezi părinții făcând sex.

— Sau copiii, adăugă el sumbru.

Ea inspiră brusc.

— Ah... Nu m-am gândit la asta. Ai dreptate.

Nu-i ceru să intre în detalii, și el se simți ușurat. Se gândi la prezervativele

pe care le găsisese în rucsacul lui cu două luni în urmă. Arno împrumutase pentru o vreme acel rucsac de la el. I le dăduse înapoi, iar Arno rânjise rușinat. Antoine se simțise mai stânjenit decât fiul său.

Se întâmplase fără nici un avertisment. Băiețelul drăguț se transformase peste noapte într-un uriaș cu tuleie pe față, care doar mormăia atunci când era vorba să comunice. Antoine se așteptase la asta. Fusese martor cum fiii prietenilor trecuseră prin aceeași transformare brutală. Dar asta nu însemna că era mai ușor când chiar se întâmpla. Mai ales că aruncarea ostentativă a lui Arno în pubertate

coincisese cu trădarea lui Astrid. Cea mai nefericită potrivire. Asta însemna că Antoine trebuia să se confrunte în weekend cu inevitabile dispute legate de sosirile acasă înainte de miezul nopții, de terminarea temelor sau de intrarea cel puțin o dată la duș. Fără îndoială, și Astrid trebuia să facă față acelorași probleme, dar măcar avea alături de ea un alt bărbat. Care probabil o făcea să fie mai puțin ursuză și nervoasă decât fostul ei soț. Antoine se simțea demoralizat și descurajat de propria izolare. Faptul că trebuia să ducă de unul singur greul situațiilor conflictuale, tot mai dese, cu Arno îl făcea să se simtă

chiar și mai rău. El și Astrid fuseseră o echipă. Întotdeauna acționaseră, luaseră deciziile și își înfruntaseră dușmanii împreună. Dar asta se sfârșise. Acum, Antoine era pe cont propriu. Iar când se apropia seara de vineri și auzea cheia copiilor învârtindu-se în broască, trebuia să-și adune toate forțele și să-și îndrepte umerii ca un soldat pregătit de luptă.

Margaux era în pragul intrării în adolescență. Antoine considera că situația era chiar mai dificilă în cazul ei. Habar nu avea cum trebuia să procedeze. Era ca o pisică – tăcută, imprevizibilă și retrasă. Petrecea ore

întregi la calculator pe chat sau lipită de telefonul mobil. Un singur SMS „rău“ putea s-o facă să izbucnească în lacrimi sau să se retragă într-o muțenie totală. Se ferea de tatăl ei, evitând orice contact fizic cu el. Lui Antoine îi lipseau îmbrățișările și afecțiunea ei. Fata vorbăreață cu coadă de cal și cu zâmbet strâmb dispăruse pentru totdeauna. În locul ei apăruse o *femme-enfant* mlădioasă, cu muguri de sâni, cu piele lucioasă și plină de coșuri și cu machiaj strident la ochi, pe care Antoine simțea nevoia să i-l șteargă cu degetele. Și faptul că Astrid nu mai era prin preajmă făcea ca evoluția complexă a lui

Margaux să devină chiar și mai complicat de descifrat de unul singur.

Îți mulțumesc pentru biletul tău drăguț. Știu că nu pot să păstrez scrisorile de la tine, deși îmi doresc asta, așa cum nici tu nu le poți păstra pe ale mele. Nu-mi vine să cred că vara se va sfârși curând și că vei pleca din nou. Afișezi calm și siguranță, dar mie mi-e teamă. Asta probabil fiindcă tu ai mai multă înțelepciune ca mine. Tu nu manifesti îngrijorare. Simți că există o speranță pentru noi. Crezi că lucrurile se vor rezolva cu bine. Eu nu știu. Pe mine mă sperie. Mi-ai acaparat atât de mult viața în ultimul an. Ești ca marea care mătură fără încetare vadul Gois. Capitulez de fiecare dată. Dar teama ia

curând locul extazului.

Ea se uită adesea la mine într-un mod straniu, de parcă știe ce se întâmplă, și simt că trebuie să avem mare grijă. Dar cum ar putea ști? Cum ar putea bănuși? Ar putea cineva? Nu mă simt vinovată, pentru că sentimentele mele pentru tine sunt curate. Să nu zâmbești când citești asta, te rog. Nu râde de mine. Am treizeci și cinci de ani, sunt mama a doi copii, dar cu tine mă simt ca un copil. Știi asta. Știi ce-ai stârnit în mine. M-ai readus la viață. Să nu râzi.

Vii dintr-o țară modernă, ești un om rafinat și cult, ai studii, un serviciu,

o poziție socială. Eu sunt doar o casnică. Am crescut într-un sat însorit, care mirosea a levănțică și a brânză de capră. Părinții mei vindeau fructe și ulei de măsline în piață. Când au murit, eu și sora mea am muncit la grajdurile din Le Vigan. Nu mai mersesem niciodată cu trenul înainte să-l cunosc pe soțul meu. Aveam douăzeci și cinci de ani și am descoperit altă lume. Mă dusesem la Paris într-o mică vacanță. Dar nu m-am mai întors niciodată. L-am întâlnit într-un restaurant de pe grands boulevards, unde eram cu o prietenă. Și așa a început totul între mine și el.

*Mă întreb uneori ce vezi la mine.
Dar simt tot mai mult că te apropii de
mine, chiar și numai după felul în care
mă privești, în tăcere. Ochii tăi mă
acaparează.*

*Ziua de mâine mi te va aduce la
mine, dragostea mea.*

După prânz, se duseră să înoate în piscina hotelului. Antoine era atât de încălzit, încât îndrăzni să apară în fața lui Mélanie în slip. Ea nu făcu nici un comentariu referitor la lipsa condiției sale fizice. Antoine se simți recunoscător. Cât de mult se disprețuia! Și când te gândești că, atunci când Astrid încă mai era soția lui, avea cu cel puțin opt kilograme în minus! Trebuia să facă urgent ceva în legătură cu asta. Și ceva în legătură cu fumatul.

Piscina era de un albastru artificial viu și plină de copii care țipau. Nu exista în anii șaptezeci. Robert și Blanche ar fi detestat-o, își dădu

Antoine seama. Nu puteau suferi vulgaritatea, oamenii zgomotoși, orice legat de *nouveau riche*. Apartamentul lor imens, răcoros, de pe liniștitul bulevard Henri-Martin, nu departe de Bois de Boulogne, era un refugiu de eleganță, rafinament și liniște. Odette, acea *bonne* fără bărbie, șontăcăia de colo-colo, deschizând și închizând ușile fără zgomot. Chiar și telefonul avea un sunet înăbușit. Mesele durau ore întregi și, din câte își amintea, cel mai neplăcut era că în Ajunul Crăciunului erau nevoiți să se bage în pat imediat după cină și să fie treziți la miezul nopții ca să-și primească darurile. Nu avea să uite

niciodată acea senzație de amețeală, de dezorientare, când intra poticnindu-se, cu ochii încețoșați, în camera de zi. De ce nu le era permis să rămână treji în așteptarea lui *Père Noël*? Crăciunul nu venea decât o dată pe an.

— Mă tot gândesc la ce spuneai, zise Antoine.

— Poftim?

— Despre Clarisse și bunicii noștri. Cred că ai dreptate. Cred că i-au făcut viața grea.

— Ce îți amintești?

— Nu prea multe, spuse el, ridicând din umeri. Nimic în mod deosebit, doar cât de scorțoși erau în legătură cu orice.

— Aha, deci începi să îți aduci aminte...

— Câte ceva îmi amintesc.

— Ca de exemplu?

Se uită la ea cu ochii mijiți din cauza soarelui.

— Îmi aduc aminte de o ceartă. În ultima vară petrecută aici.

Mélanie se ridică.

— O ceartă? Nimeni nu se certa vreodată. Totul era întotdeauna calm, senin.

Antoine se ridică și el. Piscina forfotea de trupuri agitate și lucitoare, la care priveau părinți indiferenți.

— Într-o noapte au avut un conflict.

Blanche și Clarisse. În camera lui Blanche. Le-am auzit.

— Ce-ai auzit?

— Am auzit-o pe Clarisse plângând.

Mélanie nu spuse nimic.

El continuă:

— Blanche avea o voce rece și aspră. Nu am putut să înțeleg ce spunea, dar părea foarte furioasă. Iar apoi Clarisse a ieșit și m-a văzut acolo. M-a îmbrățișat și și-a șters lacrimile. A zâmbit și a zis că avusese o mică discuție cu *grand-mère*. Și de ce nu eram în pat la ora aia, a adăugat ea, gonindu-mă înapoi în camera mea.

— Ce crezi că a însemnat asta?
cugetă Mélanie.

— Nu știu. N-am nici o idee.
Probabil nimic.

— Crezi că erau fericiți împreună?

— Ea și tata? Da, erau. Așa cred.
Clarisse îi făcea pe oameni fericiți. Îți
aduci aminte de asta, nu-i așa?

Ea încuviință din cap. Urmă o
pauză.

Apoi șopti:

— Mi-e dor de ea.

El auzi suspinul înfundat din vocea
ei și se întinse ca să o ia de mână.

— Întoarcerea aici e ca o revenire
la ea, spuse Mélanie.

O strânse de mână, simțindu-se ușurat că ea nu-i putea vedea ochii ascunși în spatele ochelarilor fumurii.

— Știu. Îmi pare rău. Nu m-am gândit la asta atunci când am plănit excursia.

Ea îi zâmbi.

— Nu-ți face probleme. Dimpotrivă, e un cadou minunat. Asta mi-o aduce cumva înapoi. Îți mulțumesc.

Antoine ar fi vrut să lase lacrimile să-i curgă pe obraji, dar se abținu în tăcere, ținându-și în frâu emoțiile, așa cum făcuse toată viața, așa cum fusese învățat să facă.

Se întinseră din nou, îndreptându-și

spre soare fețele palide de parizieni. Ea avea dreptate. Mama lor se întorcea ușor la ei, ca apa mării care trecea peste Gois. Fragmente de amintiri, precum fluturii care scapă printr-o plasă. Nimic cronologic, nimic precis, mai degrabă un vis confuz și leneș. Imagini ale ei pe plajă, în costumul de baie portocaliu, zâmbetul ei, ochii ei de un verde pal.

Își reaminti că Blanche era foarte fermă când venea vorba despre faptul că ei, copiii, trebuiau să aștepte cel puțin două ore după masa de prânz înainte să poată merge la înot. Era extrem de nesănătos să înoți cu burta plină, spunea ea în repetate rânduri. Așa că ei

construiau nesfârșite castele de nisip și așteptau. O așteptare atât de lungă! Dar uneori Blanche adormea. Iat-o, cu gura întredeschisă sub umbrelă, transpirând în fusta ei lungă și cu vesta de tricot, cu pantofii de oraș plini de nisip și cu lucrul de mână alunecând în poală. Solange era plecată la sesiunile ei de cumpărături, urmând să se întoarcă la hotel încărcată cu bunătăți pentru fiecare. Robert revenise la hotel din plimbare, fumându-și țigările Gitanes, cu pălăria de paie lăsată mult pe ceafă. Atunci, Clarisse fluiera, ca să atragă atenția copiilor, făcându-le semn cu bărbia înspre mare. „Dar trebuie să mai

așteptăm o jumătate de oră!“ șoptea Antoine. Și Clarisse îi arunca un zâmbet ghiduş. „A, da? Cine spune asta?“ Și toți trei fugeau tiptil spre apă, lăsând-o pe Blanche să sforăie la umbră.

— Ai ceva poze de-ale ei? întrebă Antoine. Eu am doar vreo două.

— Extrem de puține, răspunse Mélanie.

— Nu pot să cred că nu avem mai multe poze cu mama.

— Nu avem, întări ea.

Un țânc de lângă ei urla în timp ce era tras afară din apă de o femeie roșie la față.

— Nu mai sunt fotografiile de-ale ei

în apartamentul de pe bulevardul Kléber.

— Dar acolo erau, replică el, devenind agitat. Una cu mine, cu tine și cu ea la Jardin d'Acclimatation, cu trenulețul. Ce s-a întâmplat cu aia? Și cea de la nunta lor?

— Nu îmi aduc aminte de astea.

— Erau la intrare și pe biroul lui tata. Dar au dispărut absolut toate după moartea ei. La fel și albumele.

Antoine se întrebă unde erau acum acele fotografii și albumele. Ce-ar fi putut face tatăl lor cu ele?

Nu exista nici o dovadă a faptului că Clarisse locuise pe bulevardul

Kléber timp de zece ani, că acolo fusese căminul ei.

Régine, mama lor vitregă, preluase controlul, redecorase locul și ștersese orice urmă a lui Clarisse, prima soție a lui François Rey. Și abia acum Antoine conștientiza pe deplin toate astea.

Uneori mă întreb, atunci când stau în brațele tale, dacă am fost vreodată fericită înainte. Vreau să spun, înainte să te întâlnesc pe tine, în urmă cu un an. Trebuie să mă fi simțit fericită, dădeam impresia că eram fericită, m-am considerat întotdeauna o persoană fericită, și, cu toate astea, tot ce am trăit înainte de tine pare perimat și anost. Îmi pot imagina perfect cum îți ridici sprânceana stângă, așa cum faci când arunci zâmbetul acela ironic. Nu-mi pasă, scrisorile astea oricum vor fi distruse, rupte într-o mie de bucățele, așa că pot să scriu tot ce vreau.

Am fost un copil fericit în satul meu

care dădea spre râu și vorbeam cu acel accent sudic grosolan pe care familia soțului meu îl dezaprobă pentru că nu este parizian, nu este șic. Nu sunt proastă, să știi. Dacă nu arătam așa cum arăt, nu m-ar fi acceptat niciodată. Au trecut cu vederea accentul fiindcă arăt bine într-o rochie elegantă. Fiindcă sunt drăguță. Nu, nu sunt vanitoasă, și tu știi asta. Afli destul de repede că ești drăguță. Îți dai seama după felul în care se uită oamenii la tine. Asta se va întâmpla și cu fiica mea. Ea este încă atât de mică, are doar șase ani, dar va fi frumoasă. De ce îți spun toate astea? Ție nu-ți pasă că eu vin din sud și că poate

am accentul incorect. Mă iubești așa cum sunt.

Luară cina în sufrageria roz. Antoine dorise să rezerve masa „lor“, dar tânăra durdulie le spuse că masa aceea era pentru *familles* mari. Încăperea era plină de copii, de cupluri, de oameni în vârstă. Mélanie și Antoine stăteau rezemați de spătarele scaunelor și priveau. Nimic nu se schimbuse. Zâmbeau în timp ce se uitau pe meniu.

— Îți aduci aminte de *soufflé* Grand Marnier? șopti Antoine. Am luat o dată, numai o dată.

Mélanie râse.

— Cum aș putea să uit vreodată de *soufflé* Grand Marnier?

Ospătarul aducându-le comanda în

mod solemn, ceremonios, ceilalți clienți fermecați de flăcările portocalii și albastre. Tăcerea care se așternuse peste încăperea. Mâncarea așezată în fața copiilor. Toată lumea ținându-și răsuflarea.

— Eram o familie perfectă, spuse Mélanie cu ironie. Perfectă din toate punctele de vedere.

— *Prea* perfectă, crezi? întrebă el.
Ea încuviință.

— Da. Plictisitor de perfectă. Uită-te la familia ta! Asta înțeleg eu prin familie adevărată — copii cu personalitate, cu temperament, copii care uneori ți-o trântesc verde-n față —,

dar asta e ceea ce îmi place la ei.
Familia ta e ceea ce numesc eu familie
perfectă.

El simți că fața i se schimonosește
și încercă să zâmbescă.

— Mélanie, eu nu mai am o familie.

Ea își duse o mână la gură.

— Tonio, îmi pare foarte rău. Cred
că încă nu mă pot obișnui cu divorțul.

— Nici eu, recunosc eu el.

— Cum treci prin asta?

— Hai să vorbim despre altceva.

— Scuze.

Îl mângâie rapid pe braț.
Comandară și mâncară în tăcere.
Antoine simți cum vidul din viața lui

punea, din nou, stăpânire pe el. Se întrebă dacă acest gol reprezenta asaltul crizei vârstei mijlocii. Probabil. Un bărbat pentru care aproape totul în viață se dusesse pe apa sâmbetei. O soție care îl părăsise pentru un alt bărbat. O slujbă de arhitect pentru care nu mai simțea nici o tragere de inimă. Cum se întâmplase una ca asta? Se luptase din greu să-și creeze propria firmă. Îi luase atât de mult timp să demareze activitatea asta și fusese nevoie de atâta efort susținut! Și acum, parcă era secăt de orice vlagă. Toate i se păreau banale și răsuflete. Nu mai avea chef nici măcar să muncească în echipa lui, să dea

ordine, să continue lucrările pe șantier, să facă toate lucrurile care cădeau în sarcina sa. Nu mai avea forța necesară. Era secătuit.

Își amintea de petrecerea la care participase luna trecută, unde se întâlnise cu prieteni vechi, persoane pe care nu le mai văzuse de când avea cincisprezece ani, toți de la fosta lui școală, strictul Collège Stanislas, de notorietate pentru rezultatele deosebite, pentru educația religioasă aspră și pentru cruzimea profesorilor săi („Francez fără teamă și creștin fără reproș“ era mottoul sever al școlii). Fusese găsit pe internet de către Jean-

Charles de Rodon, un lingău preferat al profesorilor, pe care el nu-l plăcuse niciodată, și intenționase să-i refuze invitația la o petrecere cu „toată gașca“, dar imaginea jalnicului său living îl obligase să accepte. Și se trezise așezat la o masă rotundă, într-un apartament înăbușitor de lângă Parc Monceau, înconjurat de cupluri cu mulți ani de căsnicie la activ, care păreau să dea naștere la moștenitori pe bandă rulantă și care ridicaseră compătimitor din sprâncene auzind despre divorțul lui. Niciodată nu se simțise mai pe dinafară. Prietenii lui de școală cheliseră și se transformaseră în niște oameni prosperi,

mulțumiți de sine și plictisitori, lucrând cu toții în finanțe, asigurări și bănci, ale căror soții extrem de pretențioase erau, probabil, chiar mai groaznice, dichisite cu haine de firmă de la Paris și absorbite în conversații detaliate care aveau ca subiect, invariabil, creșterea copiilor.

Cât de dor îi fusese de Astrid în acea seară, de Astrid și de hainele ei neconvenționale: redingota din catifea de un roșu-închis, care o făcea să arate ca o eroină din Brontë, gablonzurile din bazar și colanții. Cât îi lipseau glumele ei, râsul ei sănătos! Ca să poată pleca de acolo cât mai rapid cu putință, îndrugase

ceva despre faptul că trebuia să se trezească devreme a doua zi. Îl inundase un sentiment de ușurare în timp ce conducea pe străzile pustii din Arondismentul 17. Prefera, fără îndoială, apartamentul lui pustiu în loc de încă o jumătate de oră cu *Monsieur* de Rodon și gașca lui.

În timp ce se apropia de Montparnasse, la Radio Nostalgie se auzea o melodie veche a celor de la Rolling Stones, pe care el o adora. *Angie*. Începuse să cânte și el.

Se simțise aproape fericit.

Lui Antoine îi venise greu să adoarmă în prima noapte petrecută la Hotel Saint-Pierre, deși nu se auzea nici un zgomot. Vechiul hotel era liniștit și tăcut. Prima lui noapte aici, după 1973. Ultima oară când dormise sub acest acoperiș, își dădu el seama, avea nouă ani, și mama lui încă mai trăia. Cumva, acest lucru îi provoca un sentiment de neliniște.

Camerele se schimbaseră foarte puțin. Aceeași mochetă groasă și veche, tapet albastru, fotografiile demodate cu frumuseți la plajă. Baia fusese renovată, remarcă el. Bideul fusese înlocuit cu un vas de toaletă. Pe vremuri trebuiau să

facă pipi la closetul de pe hol. Privi atent din spatele perdelelor albastre și decolorate spre grădina întunecată de jos. Nu era nimeni. Era târziu. Copiii neastâmpărați fuseseră trimiși, în sfârșit, la culcare.

Se dusesse până la ușa vechii ei camere, de la primul etaj. Și-o aducea bine aminte, era cea din fața scărilor. Numărul 9. Prezența tatălui său în acea cameră și-o amintea doar vag. Venea rar pe insulă. Era prea ocupat. În cele două săptămâni ale șederii familiei Rey acolo, el apărea doar o dată sau de două ori, pentru scurt timp.

Dar, atunci când venea, era ca și

când un împărat se întorcea în regatul său. Blanche se asigura că în camera fiului ei erau trimise flori proaspete și îi înnebunea pe toți angajații hotelului cu pretenții exagerate privind felurile de vin și deserturile preferate de François. Robert se uita la ceas din cinci în cinci minute, pufăind cu nerăbdare din țigările Gitanes și făcând neîncetat comentarii despre locul unde se afla, probabil, François pe drumul spre insulă. „Vine Papa, vine Papa“, scanda cu înfrigurare Mélanie, țopăind dintr-o cameră în alta. Iar Clarisse trebuia să poarte rochia neagră care-i plăcea lui, una scurtă, până deasupra genunchilor. Numai Solange,

care se bronza pe terasă, părea indiferentă la întoarcerea fiului risipitor, copilul favorit al părinților ei. Antoine adora să-l vadă pe tatăl lui coborând din automobilul Triumph, strigând victorios și dezmoțindu-și brațele și picioarele. Prima persoană spre care se îndrepta era întotdeauna Clarisse. Era ceva în felul în care se uita la soția lui care îl făcea pe Antoine să vrea să-și ferească privirea. Era o iubire brută și fățișă în ochii lui, iar imaginea mâinilor zăbovind pe șoldurile mamei îl stânjenea pe băiat.

Urcând scările, Antoine se oprise, de asemenea, și în fața camerei lui Blanche. Bunica lui nu se arăta niciodată

mai devreme de ora zece. Lua micul dejun în pat, în timp ce el, Solange, Mélanie și Clarisse mâncau pe verandă, lângă mangrovă. Mai târziu, Blanche își făcea intrarea triumfală, cu umbreluța atârnată de braț, apariția ei pe scări fiind precedată de adieri îmbătătoare de *Heure Bleue*.

Când Antoine se trezi în dimineața următoare, obosit după o noapte agitată, era devreme, și Mélanie încă dormea. Hotelul părea pustiu. Își savură cafeaua, minunându-se că acele *pains* mici și rotunde erau identice cu cele pe care obișnuia să le înfulece cu treizeci și ceva de ani în urmă. Ce viață liniștită și

ordonată duseseră, în acele veri nesfârșite și trândave!

Momentul de vârf al sezonului îl reprezentau artificiile de pe Plage de Dames din 15 august, o sărbătoare națională, care coincidea și cu ziua de naștere a lui Mélanie. Când era foarte mică, își închipuia că artificiile erau pentru ea și că toți acei oameni se adunaseră pe plajă în mod special pentru ziua ei. Antoine își aminti de o zi urâtă și ploioasă de 15 august, într-un an în care artificiile fuseseră anulate și toată lumea stătuse posacă la hotel. Avusese loc o furtună violentă. Se întrebă dacă Mélanie își mai aducea aminte. Fusesse

însăpăimântată. La fel și Clarisse. Da, pe Clarisse o înfricoșau furtunile – toate acestea îi veneau acum în minte –, se ghemuia, își ascundea capul în mâini și tremura. Ca o fetiță.

Își termină micul dejun și așteaptă să apară Mélanie. La recepție se afla acum o doamnă de vreo cincizeci de ani, care puse jos receptorul și îi zâmbi radios când trecu pe lângă ea.

— Nu vă aduceți aminte de mine, nu-i așa? gânguri ea.

Antoine o privi cu atenție. Ochiul ei îi erau, cumva, vag familiari.

— Sunt Bernadette.

Bernadette! Bernadette fusese un

ghemotoc de față, drăguță, brunetă și atrăgătoare, o apariție total diferită de femeia respectabilă din fața lui. În copilărie, fusese îndrăgostit de Bernadette și de cosițele ei lungi și lucioase. Ea știa asta și îi dădea întotdeauna cea mai bună bucată de carne, o chiflă în plus sau mai multe tarte Tatin.

— V-am recunoscut imediat, *Monsieur Antoine*. Și pe *Mademoiselle Mélanie*!

Bernadette, cu dinții ei albi și cu trupul mlădios. Cu zâmbetul ei jovial.

— Cât mă bucur să vă întâlnesc, murmură el, stânjenit că nu o

recunoscuse.

— Nu v-ați schimbat, izbucni ea, împreunându-și mâinile. Ce familie erați! Bunicii, mătușa, mama dumneavoastră.

— Vă aduceți aminte de ei? întrebă el, zâmbind.

— Ei, bineînțeles, *Monsieur Antoine*. Bunica dumneavoastră ne dădea cele mai mari bacșișuri din sezon! La fel și mătușa dumneavoastră! Cum ar putea uita așa ceva o mică ospătăriță! Și mama dumneavoastră, atât de drăguță și de amabilă! Credeți-mă, am fost cu toții distruși când familia dumneavoastră a încetat să mai vină aici.

Antoine se uită la ea. Avea aceiași ochi, negri și luminoși.

— A încetat să mai vină? repetă el.

— Ei bine, da, spuse ea, încuviințând din cap. Familia dumneavoastră a venit aici mai multe veri la rând, iar apoi, pe neașteptate, dintr-o vară, nici unul dintre dumneavoastră nu s-a mai întors. Proprietara, bătrâna *Madame* Jacquot, vă amintiți de ea, a fost foarte supărată. Se întreba dacă nu cumva bunicii dumneavoastră au fost nemulțumiți de hotel, dacă ceva nu le-a fost pe plac. Am așteptat an de an, dar familia Rey nu s-a mai întors niciodată. Până astăzi, când

ați apărut dumneavoastră.

Antoine înghiți în sec.

— Ultima vară în care am venit cred că a fost în anul 1973.

Bernadette încuviință, se aplecă și, după un moment de ezitare, scoase un registru vechi dintr-un sertar mare. Îl deschise, dând două pagini îngălbenite. Degetul ei se opri la un nume încercuit cu creionul într-o coloană.

— Da, așa e, 1973. Ultima vară.

— Ei bine, știți – șovăi el –, mama a murit în anul următor. De asta nu s-a mai întors nimeni.

Bernadette se înroși puternic. Suspină, apăsându-și o mână agitată pe

claviculă.

Se așternu o tăcere stânjenitoare.

— Mama dumneavoastră a murit?
Nu am știut, nimeni nu a știut... Îmi pare
atât de rău...

— E în regulă, murmură Antoine.
Nu ați avut cum să știți. S-a întâmplat cu
mult timp în urmă.

— Nu pot să cred una ca asta, șopti
ea. O tânără atât de drăguță...

Antoine își dori ca Mélanie să se
grăbească. Nu putea suporta ideea ca
Bernadette să-l întrebe despre moartea
mamei lui. Aștepta într-o liniște
mormântală, cu mâna pe biroul de la
recepție și cu ochii plecați.

Dar Bernadette nu spuse nimic.
Rămase nemișcată, cu ochii triști,
roșeața din obraji începând ușor, ușor să
i se risipească.

Îmi place secretul nostru. Îmi place iubirea noastră secretă. Dar cât va dura? Cât vom lăsa să dureze secretul nostru? S-a făcut deja un an. Îmi trec mâna peste pielea ta mătăsoasă și mă întreb dacă vreau cu adevărat ca lucrul acesta să iasă la lumină. Îmi pot da seama ce va aduce una ca asta. E ca și cum ai mirosi ploaia venind pe aripile vântului. Știu ce presupune asta, ce înseamnă pentru tine și ce înseamnă pentru mine. Dar știu, de asemenea, atât de profund, atât de intim, încât mă doare, că am nevoie de tine. Tu ești cel care mi-a fost merit. Mă înspăimântă atât de mult, dar tu

ești alesul.

Cum va putea să meargă vreodată așa ceva? Ce va fi cu copiii mei? Cum îi va afecta pe ei? Cum vom reuși să trăim împreună, noi doi și cei mici? Și unde? Când? Spui că nu ți-e teamă să dezvălui lumii întregi. Dar sigur știi că e mai ușor pentru tine. Ești o persoană independentă, ai banii tăi, ești propriul șef. Nu ești căsătorit. Nu ai copii. Ai deplină libertate. Uită-te la mine! Casnica din Cévennes. Cea care se îmbracă așa cum se așteaptă de la ea, într-o rochiță neagră.

Nu m-am mai întors de foarte mult timp în orașul meu natal; la vechea

casă din piatră, ascunsă printre dealuri; îmi vin în minte caprele care behăiau în curtea arsă de soare, măslinii, mama care atârna cearșafurile la uscat; priveliștea spre Mont Aigoual; piersicile și caisele pe care tatăl meu le mângâia cu mâinile lui bătătorite. Dacă ei ar mai fi acum în viață, dacă ar ști, sau sora mea, care a devenit o străină de când a plecat în nord să se mărite cu un parizian, mă întreb ce ar avea de spus. Dacă ar putea vreodată să înțeleagă.

Te iubesc, și te iubesc, și te iubesc.

Mélanie dormise bine și până târziu. Avea ochii umflați, remarcă el, dar fața îi strălucea, netedă după o noapte odihnitoare și rozalie de la soarele de ziua trecută. Hotărî să nu-i spună despre Bernadette. De ce să-i pomenească despre acea conversație? Era inutil. Ar fi îndurerat-o, așa cum îl îndurerase și pe el. Mélanie își luă micul dejun într-o tăcere liniștită, în timp ce el citea ziarul local și savura o cafea proaspătă. Vremea se anunța neschimbată, o informă el. Mélanie zâmbi.

— Am dormit buștean, spuse ea, punându-și șervetul pe masă. Asta nu s-a

mai întâmplat de foarte mult timp. Dar tu?

— Am dormit foarte bine, minți el.

Din cine știe ce motiv oarecare, nu dori să-i spună că stătuse treaz, gândindu-se la ultima lor vară petrecută aici. Iar și iar, imagini din trecut i se întipăriseră pe pleoapele închise.

O tânără și băiețelul ei intrară și se așezară la o masă alăturată. Vocea copilului era plângăcioasă și stridentă, întreaga lui faptură respingând cu încăpățănare dojenile mamei.

— Nu te bucuri că ai tăi au depășit vârsta asta? șopti Mélanie.

El ridică din sprâncene.

— Acum îmi simt propriii copii ca pe niște străini.

— Ce vrei să spui?

— Au propriile vieți, independente, de care eu nu știu nimic. Când vin și petrec timpul cu mine, fie stau în fața calculatorului ori la televizor, fie scriu SMS-uri.

— Nu pot să cred una ca asta, spuse ea.

— E purul adevăr. Ne întâlnim să luăm masa, și asta decurge în liniște. Uneori, Margaux își aduce chiar și la masă iPodul. Slavă Domnului că Lucas încă nu a ajuns în stadiul ăsta! Dar o va face în curând.

Mélanie îl privi fix.

— De ce nu-i ceri să înceteze? De ce nu-i faci pe Arno și pe Margaux să stea de vorbă cu tine?

Antoine se uită peste masă la sora lui. Ce ar putea să-i spună? Ce știa ea despre copii și, în special, despre adolescenți? Despre tăcerile, izbucnirile lor, înverșunarea interioară? Cum ar putea să-i spună că, uneori, simțea disprețul copiilor lui cu o asemenea intensitate, că îl îngrozea?

— Trebuie să-i faci să te respecte, Antoine.

Respect. Oh, da, și cât îl respectase el pe tatăl lui pe când era adolescent!

Cum nu sărise niciodată calul. Nu se revoltase niciodată. Nu-i răspunsese obraznic niciodată. Nu trântise niciodată o ușă.

— Presupun că ei reacționează, de fapt, cât se poate de firesc, murmură el. E normal să fii obraznic și dificil la vârsta asta. Trebuie să se întâmple și așa ceva.

Ea nu spuse nimic, ci doar își sorbi ceaiul. El își continuă ideea, ușor mai îmbujorat, în timp ce băiețelul de la masa alăturată continua să zbiere.

— Mai greu este că trebuie să faci față la toate acestea de unul singur. Fără Astrid. S-au întâmplat toate atât de

brusc. Peste noapte. Sunt copiii tăi, dar ajungi să-i vezi ca pe niște străini. Și nu știi nimic despre viețile lor, cu cine umblă, unde se duc.

— Cum e posibil așa ceva?

— Din cauza internetului, din cauza telefoanelor mobile. Când eram de vârsta lor, prietenii noștri trebuiau să sune acasă, să vorbească cu tata sau cu Régine și să ceară cu noi. Asta e de domeniul trecutului. În zilele noastre, nu știi cu cine umblă copilul tău. Nu stai niciodată de vorbă direct cu prietenii lui.

— În afară de cazul în care îi aduc acasă.

— Ceea ce nu se întâmplă întotdeauna.

Băiețelul se opri, în sfârșit, din scâncit și era ocupat să molfăie un croissant mare cât farfuria lui.

— Margaux se mai întâlnește cu Pauline? îl întrebă Mélanie.

— Da, bineînțeles. Dar Pauline este o excepție. Au fost la aceeași școală de când aveau șase ani. Nu ai recunoaște-o pe Pauline.

— De ce?

— Pauline are silueta lui Marilyn Monroe.

— Glumești? Slăbănoaga aia mică de Pauline, cu dinții ei de iepure și cu

pistrui?

— Chiar slăbănoaga aceea mică de Pauline.

— Oh, Doamne! spuse Mélanie îngrozită. Apoi întinse mâna și i-o bătu ușor pe a lui. Te descurci bine, Antoine. Sunt mândră de tine. Trebuie să fie al naibii de greu să crești doi adolescenți.

El simți că i se umezesc ochii și se ridică în grabă.

— Ce părere ai despre o bălăceală de dimineață? îi propuse zâmbind.

După ce înotară și, mai târziu, luară prânzul, Mélanie urcă în camera ei ca să termine de citit un manuscris, iar Antoine hotărî să se odihnească la

umbră. Arșița era mai puțin insuportabilă decât se așteptase, dar, la un moment dat, tot avea să ajungă în piscină. Se instală pe terasă, într-un șezlong de lemn, sub o umbră generoasă, și încercă să citească două pagini dintr-un roman pe care i-l dăduse Mélanie. Unul dintre autorii ei de succes – un tânăr infatuat, la vreo douăzeci de ani, cu părul oxigenat și cu mult tupeu. Interesul lui Antoine scăzu curând.

În jurul piscinei, familiile veneau și plecau. Era mult mai amuzant să privească. Un cuplu cam pe la patruzeci de ani, care ar fi putut fi, la fel de bine, el și cu Astrid, cugetă Antoine. Tipul era

într-o formă bună, avea abdomenul plat și brațe musculoase, dar ea nu arăta atât de bine, începând să se îngrașe. Cei doi copii adolescenți erau copia fidelă a propriilor lui copii. Fata afișa o grimasă permanentă, avea căști băgate ferm în urechi și unghiile vopsite cu negru. Băiatul, mai mic, cam de vârsta lui Lucas, aprecie Antoine, era captivat de un Nintendo. Când părinții li se adresau, răspundeau prin ridicări din umeri și mormăituri. „Bun venit în club“, gândi Antoine. Dar cel puțin ei erau împreună. Formau o echipă. Puteau să înfrunte furtunile care urmau. El trebuia să le înfrunte de unul singur.

Când avusese ultima oară o discuție cu Astrid despre copiii lor? Nu-și putea aminti. Și cum se purtau ei cu Astrid, cu Serge? Erau la fel de răi? Mai răi? Mai buni? Cum făcea ea față situației? Își pierdea vreodată cumpătul? Țipa? Dar Serge? Cum se descurca el cu trei copii care nici măcar nu erau ai lui?

Antoine observă o altă familie, mai tânără, cu copii mici. Aveau spre treizeci de ani și doi copii. Mama stătea cu fetița pe iarbă, ajutându-și răbdătoare fiica să construiască un puzzle cu piese mari, din plastic. De fiecare dată când fetița reușea, mama aplauda și gângurea. Își aminti că și el obișnuia să facă asta.

Perioada aceea fericită, când copiii sunt mici și drăguți. Îi poți îmbrățișa și gădila. Vă jucați de-a v-ați ascunselea. Faci pe monstrul. Alergi după ei, îi ridici în brațe, îi legeni deasupra umerilor. În urechi îți răsună chiotele și țipetele lor. Le cânti ca să adoarmă și-i poți contempla cu orele, minunându-te de perfecțiunea trăsăturilor lor.

Se uită la tatăl care hrănea copilașul cu biberonul, legându-i cu grijă bavețica și potrivindu-i tetina în guriță. Se simți copleșit de tristețe, pentru ceea ce devenise de domeniul trecutului, pentru perioada dragă din viață când relația dintre el și Astrid era încă strânsă, când

îi plăcea serviciul, când simțea că era pe drumul cel bun, se simțea împăcat cu sine, se simțea tânăr. Își aminti cum mergea duminică dimineața împreună cu familia prin Malakoff, la piață, cu Lucas încă în căruciorul împins de Astrid, iar ceilalți doi tropăind alături, cu mânuțele fierbinți și lipicioase în ale lui. Vecinii și negustorii le făceau semn cu mâna și îi salutau înclinând din cap. Se simțea așa de mândru! Atât de confortabil în lumea lui. De parcă nimic nu ar fi putut să o distrugă. Ca și cum nimic nu avea să se schimbe vreodată.

Când începuse totul? Nu simțise asta. Și, dacă ar fi simțit, dacă ar fi fost

avertizat, ar fi fost totul mai ușor? Era din cauză că îmbătrânea? Asta era ceea ce îl aștepta de-acum? Simți că nu mai putea suporta vederea micuței familii fericite care îi reamintea de trecut, așa că se ridică, își supse burta și se avântă în piscină. Apa rece îi făcu bine și înotă câteva ture, până când simți că îl dureau brațele și picioarele și că nu mai putea să respire. Se întoarse la șezlong și își întinse prosopul pe pajiște.

Soarele dogorea, nemilos și puternic. Exact ce îi trebuia. Mirosul îmbătător de trandafiri îi plutea pe la nări și, cu o strângere de inimă, își aduse aminte de o după-amiază când luase

ceaiul cu bunicii lui, chiar pe acea pajiște, printre trandafiri. Își aminti de brișele subțiri și spongioase pe care le înmuia în ceaiul negru Darjeeling cu lapte, de fumul acru al țigărilor bunicului său, de intonațiile catifelate, ca de soprană, ale bunicii, de râsul tăios și răgușit al mătușii. Și își mai aminti de mama și de zâmbetul ei, de felul cum i se luminau ochii când își privea copiii.

Nu mai exista nimic. Se duseseră toate. Se întrebă ce avea să-i aducă anul ce urma. Și cum ar putea să se descotorosească de tristețea asta copleșitoare. Nici când nu o simțise mai intens ca acum, când se întorsese la

Noirmoutier. Ar putea călători. Ar putea să-și ia liber o perioadă și să plece undeva departe, foarte departe, undeva unde să nu mai fi fost de ani buni – în China sau în India. Dar gândul de a face asta de unul singur îi repugna. L-ar putea ruga pe unul dintre prietenii lui apropiați – pe Hélène, pe Emmanuel sau pe Didier – să-l însoțească. Aiurea. Cine poate să-și ia liber două săptămâni sau o lună zilele astea și la vârsta asta? Hélène era mama a trei copii solicitanți. Emmanuel lucra în publicitate și avea, oricum, cel mai îngrozitor program posibil. Didier era tot arhitect și nu părea să se oprească vreodată din muncă. Nimeni nu

putea să plece spre Asia cât ai bate din palme.

A doua zi era ziua de naștere a lui Mélanie. Făcuse rezervare la unul dintre cele mai bune restaurante din Noirmoutier, L'Hostellerie du Château. Unul la care nu mai fuseseră până atunci, nici măcar în perioada de glorie cu Blanche și Robert.

Se întoarse de pe spate pe burtă și se gândi la săptămâna ce urma. La oamenii care se întorceau în oraș din vacanță. La imaginea chipurilor bronzate de pe străzile pariziene. La toată munca solicitantă care îl aștepta. La noua asistentă pe care trebuia să o găsească.

La copiii care reîncepeau școala. La sfârșitul de august și începutul de septembrie. Și cum naiba urma să facă față unei alte ierni de unul singur?

În timpul acelei furtuni teribile ce a avut loc de ziua celei mici, mi-a fost teamă, ca de obicei, dar, în vreme ce ei erau cu toții îngrămădiți în sufragerie la lumina lumânărilor, tu ai venit pe întuneric la mine, iubirea mea. Luminile se stinseseră, dar noi nu aveam nevoie de ele. Mâinile tale erau ca niște raze care sclipeau în mine, străluceau în mine orbitor, aproape albe cu pasiunea lor, și m-ai purtat iarăși spre alte culmi, la care nu mai ajunseseam înainte, unde soțul meu nu mă adusese niciodată, nici altcineva, mă auzi, nimeni. M-am întors la ei atunci când a revenit lumina și a fost

adus tortul. M-am întors la rolul meu de soție și de mamă perfectă, dar străluceam de dorința ta, eram înveșmântată în vălul ei, și ea m-a privit iarăși, de parcă bănuia ceva, de parcă știa. Ascultă, nu mi-e frică. Nu-mi mai e teamă de ei. Știu că în curând va trebui să plec, să mă întorc la Paris, să-mi reiau viața de zi cu zi, cu liniștea de pe bulevardul Kléber, cu atmosfera prosperă, cu copiii...

Îți vorbesc prea mult despre copiii mei, nu-i așa? Dar sunt micile mele comori. Pentru mine, reprezintă întregul univers. Cunoști expresia „lumina ochilor mei“? Dacă îmi este

dat să fiu cu tine, ceea ce îmi doresc mai mult decât orice pe lume, dragostea mea, atunci viața mea va fi cu tine și cu ei. Noi patru. Ca o mică familie. Dar sunt posibile toate acestea? Chiar sunt?

Soțul meu și-a anulat venirea aici, în acest weekend. Ceea ce înseamnă că poți să te strecuri din nou în camera mea, la miez de noapte. Te voi aștepta. Mă trec fiorii doar imaginându-mi ce ai să-mi faci și cum o să-mi aparții.

Să distrugi asta.

Sora lui arăta splendid în acea seară, cu părul pieptănat pe spate, prins cu o fundă neagră, cu silueta zveltă subliniată de o rochie neagră simplă. Mama îl privea direct prin ochii ei. Dar nu-i spuse asta, căci era amintirea lui personală. Era încântat de restaurantul ales. La o aruncătură de băț de castelul Noirmoutier, arăta înșelător de banal văzut din afară, cu verandă îngustă și obloane verde-oliv. Încăperea principală era spațioasă, cu un tavan înalt, ascuțit, pereți de culoare crem, mese din lemn și un șemineu generos, dar el făcuse rezervarea pentru afară, pe o terasă micuță și intimă, acoperită cu

tendă, unde masa lor îi aștepta sub un smochin înmiresmat ce creștea lipit de un zid dărăpănat. Aici, observă el, nu erau familii gălăgioase sau bebeluși urlători, nici adolescenți temperamentali. Era locul perfect pentru a sărbători aniversarea celor patruzeci de ani ai lui Mélanie. Comandă două pahare de șampanie rozé, preferata ei, și studiară în tăcere meniul.

Foie gras poêlé au vinaigre de framboises et au melon.

Huîtres chaudes au caviar d'Aquitaine et à la crème de poireaux.

Homard bleu à l'Armagnac.

*Turbot de pleine mer sur galette de pommes de terre ailées.*¹

— E, într-adevăr, draguț, Tonio, spuse în sfârșit Mélanie, când ciocniră paharele. Mulțumesc.

El zâmbi. Era exact ce avusese în minte atunci când planificase această excursie, cu două luni în urmă.

— Și cum te simți la patruzeci de ani?

Mélanie se strâmbă.

— Îngrozitor. Urăsc vârsta asta.

Dădu pe gât șampania.

— Arăți al naibii de bine pentru patruzeci de ani, Mel.

Ea ridică din umeri.

— Asta nu mă face deloc mai puțin singură, Tonio.

— Poate anul ăsta...

Ea surâse zeflemitor.

— Mda, poate anul ăsta. Poate anul ăsta voi întâlni un tip drăguț. Spun asta în fiecare an. Problema e că, după cum știm cu toții, bărbații de vârsta mea nu umblă după femei de patruzeci de ani. Sunt fie divorțați și vor o nevastă mai tânără, fie singuri – ceea ce-i face și mai dubioși – și se feresc de femei de vârsta lor.

El zâmbi.

— Ei bine, *eu nu sunt* interesat de femei mai tinere. Am avut destul parte de ele. Tot ce vor să facă e să meargă în cluburi de noapte, la cumpărături sau să se căsătorească.

— Aha, făcu ea. Să se căsătorească. Țsta e miezul problemei. Îmi poți explica de ce nu vrea nimeni să se căsătorească cu mine? O să sfârșesc precum Solange? O fată bătrână grasă și autoritară?

Ochii ei verzi se umeziră. Antonio nu putea suporta ca seara aceasta minunată să fie stricată de tristețe. Își puse jos țigara și o apucă de încheietura

mâinii, cu blândețe, dar ferm. Le sosi comanda, și el așteaptă până când chelnerița se îndepărtă.

— Mel, încă nu ai întâlnit bărbatul potrivit. Olivier a fost o greșeală, și a durat prea mult. Ai sperat mereu să te ceară de soție. Nu a făcut-o, și mă bucur, pentru că n-ar fi fost bine pentru tine. Știi asta.

Ea își șterse încet ochii și îi zâmbi.

— Da, știu asta. Mi-a răpit șase ani din viață, și uite ce mizerie a lăsat în urmă! Mă întreb uneori dacă sunt în branșa potrivită pentru a întâlni bărbați. Probabil activitatea editorială nu e locul potrivit. O mulțime de scriitori și de

jurnaliști sunt fie homosexuali, fie dificili sau nevrotici. Și sunt sătulă până peste cap de relații cu bărbați însurați, așa cum e bătrânul meu amant în călduri. Poate ar trebui să vin și să lucrez cu tine. Tu te întâlnești cu bărbați toată ziua, nu-i așa?

El râse ironic. Da, era adevărat, cât era ziua de lungă, întâlnea mulți bărbați și puține femei. Bărbați ca Rabagny, într-atât de lipsit de farmec, încât era aproape o nedreptate, șefi de echipă morocănoși cu care avea de-a face în permanență și cu care, uneori, dădea dovadă de mai puțină răbdare decât cu propriii copii, instalatori, tâmplari,

vopsitori și electricieni pe care-i cunoștea de ani de zile și ale căror glume grosolane învățase să le suporte.

— Nu ți-ar plăcea genul acela de bărbați, replică el, înfulecând o stridie.

— De unde știi? Pune-mă la încercare! Ia-mă pe unul dintre șantierele tale.

— În regulă, atunci, replică el rânjind. O să te prezint lui Régis Rabagny. Să nu-mi spui că nu te-am avertizat.

— Cine naiba e Régis Rabagny?

— Blestemul vieții mele. Un tânăr și ambițios antreprenor. E prieten la cataramă cu primarul din Arondissementul

12. Se consideră darul lui Dumnezeu pentru părinții parizieni fiindcă a creat o rețea de grădinițe bilingve avangardiste. De fapt, sunt destul de spectaculoase, dar cei din comisia de siguranță refuză să le accepte și, oricât încerc eu să-i spun că trebuie să respectăm normele și să nu ne asumăm riscuri când e vorba despre copii, nu vrea să mă asculte. Crede că nu-i înțeleg „arta“, „creațiile“.

Spera să o facă să râdă oferindu-i două exemple spirituale privind faimoasele istericale ale lui Rabagny, dar băgă de seamă că sora lui nu-l mai asculta. Se uita peste umărul lui.

Un cuplu ieșise pe terasă și era

condus la o masă alăturată. Un bărbat și o femeie la vreo cincizeci de ani, înalți, foarte eleganți. Amândoi cu părul cărunt – al ei era mai alb decât al lui, care avea mai multe fire negre – și cu tenul bronzat, acel gen de bronz dobândit pe mare sau călare, nu doar din tolănitul pe șezlong. Erau atât de uimitor de atrăgători, încât pe terasă se așternu liniștea. Toți clienții se întorseseră să se uite la ei. Nepăsători la atenția care le era acordată, cei doi se așezară și, curând, ospătărița se îndreptă spre ei, ducându-le șampanie. Antoine și Mélanie observară că își zâmbiră, închinară un pahar și își strânseră

mâinile.

— Uau! rosti Mélanie ușor.

— Frumusețe și armonie.

— Dragoste adevărată.

— Deci există.

Mélanie se aplecă ușor în față.

— Poate sunt falși. Doar un cuplu de actori care joacă un rol.

Antoine râse.

— Ca să ne facă geloși, vrei să spui?

Ea se luminează la față.

— Nu! Ca să ne dea speranță. Să ne facă să credem că așa ceva e posibil.

Antoine simți că i se strânge inima văzând-o cum stătea acolo în rochia ei

neagră, ținându-și strâns paharul de șampanie, linia încântătoare a umerilor și a brațelor ei profilându-se pe smochinul din fundal. Trebuia să existe un bărbat, un om bun, un bărbat drăguț și inteligent, care ar putea să se îndrăgostească de o femeie ca Mélanie. Nu trebuia să fie perfect precum bărbatul aflat la masa alăturată, nu trebuia să fie nici măcar pe jumătate atât de chipeș, dar să fie puternic, sincer și să o poată face fericită. Se întrebă unde se afla în clipa aceea respectivul bărbat. La mii de kilometri depărtare sau chiar după colț? Nu suporta ideea de a o vedea pe Mélanie îmbătrânind singură.

— La ce te gândești? îl întrebă ea.

— Îmi doresc să fii fericită,

răspunse el.

Buzele ei tresăriră și zise:

— La fel îmi doresc și eu pentru

tine.

Mâncară tăcuți o vreme, încercând

să nu se holbeze la cuplul perfect.

Într-un final, ea spuse:

— Trebuie să uiți de Astrid.

El oftă.

— Nu știu cum să fac asta, Mel.

— Vreau atât de mult să reușești.

— Și eu vreau.

— Uneori o urăsc pentru ce ți-a

făcut, murmură ea.

El tresări.

— Nu! Să nu o urăști.

Mélanie învârti între degete bricheta lui:

— Nici nu pot, zise ea. Nu o poți urî pe Astrid. E imposibil să o urăști pe Astrid.

Câtă dreptate avea. Era imposibil să o urăști pe Astrid. Astrid era ca lumina soarelui. Zâmbetul ei, râsul, mersul obraznic, chicotitul, vocea ei cântată, toate erau pline de lumină și de mișcare. Îmbrățișa, săruta, fredona, te lua de mână și te ținea strâns, își ajuta întotdeauna prietenii, familia. Puteai oricând să o chemi pe Astrid. Asculta,

încuviința, dădea sfaturi, încerca să ajute. Nu-și pierdea niciodată cumpătul – sau, dacă o făcea, asta era spre binele tău.

Veni tortul, cu lumânările luminând amurgul. Toată lumea aplaudă, iar perechea cea frumoasă își ridică paharele de șampanie în cinstea lui Mélanie, la fel ca toți ceilalți clienți. Antoine zâmbi și aplaudă.

În spatele zâmbetului său încă mai persista vechea suferință. Îl străpuse cu atâta precizie, că aproape îi tăie respirația. Trebuia să o uite pe Astrid. Nici măcar nu conștientizase faptul că ea se îndepărtase de el. Nu simțise absolut

nimic. Fusesse ca o ciocnire frontală.

În timp ce-și băură cafeaua și ceaiul de plante, bucătarul-șef ieși să-și salute oaspeții, trecând pe la fiecare masă, și să-i întrebe dacă le plăcuse mâncarea. Când se îndreptă în direcția lor și o văzu pe Mélanie în rochia ei neagră, exclamă brusc, făcându-i să tresară:

— *Madame Rey!*

Obrajii lui Mélanie se făcură ca focul. La fel și ai lui Antoine. În mod evident, bărbatul de șaizeci de ani crezuse că o privea pe Clarisse.

Îi înșfăcă mâna lui Mélanie și i-o sărută extaziat.

— A trecut atât de mult timp,

Madame Rey. Mai bine de treizeci de ani, aş spune. Dar nu v-am uitat niciodată. Nicio- dată! Obişnuiaţi să luaţi masa aici cu prietenii de la Hotel Saint-Pierre. Parcă a fost ieri. La vremea aceea, eu de-abia debutam în meserie.

Se aşternu o linişte apăsătoare. Bucătarul-şef aruncă o privire de la Mélanie la Antoine, cu ochi jucăuşi. Apoi începu încet-încet să înţeleagă şi îi dădu drumul la mână cu blândeţe.

Mélanie rămase în continuare tăcută, dar un zâmbet mic şi stingher îi flutură pe buze.

— *Mon Dieu*, ce bătrân prost sunt!

Nu puteți fi *Madame* Rey, sunteți mult prea tânără...

Antoine își drese vocea.

— Totuși, semănați atât de mult cu ea... Puteți fi doar...

— Fiica ei, spuse într-un final Mélanie, cu calm. Își netezi o buclă care i se desprinsese din coadă.

— Fiica ei! Bineînțeles! Și dumneavoastră trebuie să fiți...

— Fiul ei, zise Antoine cu greu, dorindu-și ca bărbatul să plece.

Probabil nici măcar nu știa că mama lor murise, iar el nu putea îndura să-i spună. Speră ca nici Mélanie să nu spună nimic și, într-adevăr, nici ea nu o

făcu. Rămase tăcută în timp ce bărbatul continuă să sporovăiască. Antoine se concentrează asupra notei de plată, lăsând un bacșiș generos, și amândoi se ridicară să plece. Bucătarul-șef insistă să le strângă mâinile.

— Vă rog să-i transmiteți omagiile mele lui *Madame* Rey. Spuneți-i cât sunt de onorat să-i întâlnesc pe copiii dumneaei, deși cea mai minunată surpriză ar fi să se întoarcă să mă vadă.

Amândoi încuviințară din cap, îi mulțumiră murmurând și plecară în grabă.

— Chiar *atât* de mult semăn cu ea? șopti Mélanie.

— Ei bine, da. Chiar semeni.

1 Foie gras cu oțet de zmeură și cu pepene galben; stridii calde cu caviar d'Aquitaine și cremă de praz; homar albastru cu sos Armagnac; calcan pe pat de plăcintă de cartofi cu usturoi (n.red.)

Abia ai plecat din cameră și îți strecor asta pe sub ușă, nu o las în obişnuitul nostru loc secret, și mă rog să o găsești înainte să iei trenul înapoi spre Paris. Am dormit cu trandafirii tăi, și a fost ca și cum aş fi dormit cu tine. Sunt delicați și perfecți, ca pielea ta, ca locurile tainice ale trupului tău pe care ador să le explorez, locuri care îmi aparțin acum, pentru că îmi doresc să mă imprim în ele, ca să nu mă poți uita vreodată, să nu uiți niciodată timpul petrecut împreună, să nu uiți vreodată cum ne-am întâlnit aici anul trecut, acea primă privire, cel dintâi zâmbet, cel dintâi cuvânt și acel prim

sărut. Sunt sigură că zâmbești în timp ce citești asta, dar nu-mi pasă, nu-mi pasă absolut deloc, fiindcă știu cât de puternică e dragostea noastră. Uneori crezi că sunt tânără și foarte prostuță. În curând, vom găsi o cale să înfruntăm lumea, împreună. Foarte curând.

Să distrugi asta.

Stăteau alături, umăr lângă umăr, privind cum marea aluneca ușor peste Gois. Mélanie vorbea foarte puțin; avea chipul mohorât, iar vântul îi flutura părul negru. Nu dormise prea bine, după cum îi spusese în momentul când coborâse la micul dejun, iar în această dimineață ochii îi erau niște fante înguste, dându-i o înfățișare de asiatică. La început, Antoine nu-și făcuse griji, dar, pe măsură ce dimineața trecea, iar ea devenea tot mai tăcută, mai retrasă în sine, o întrebase cu blândețe dacă totul era în regulă, și ea ridicase pur și simplu din umeri. Antoine remarcă faptul că își închisese telefonul, lucru pe care îl

fața extrem de rar. De obicei, era mereu cu privirea ațintită la telefon, verificând în mod frecvent dacă nu pierduse vreun mesaj sau vreun apel. Se întrebă dacă asta avea de-a face cu Olivier. Poate îi telefonase de ziua ei sau îi lăsase un mesaj și redeschisese astfel vechea rană. „Ticălos nenorocit“, își zisese el. Sau era curtezanul bătrân care uitase să o sune?

Cu aceeași fascinație pe care o simțise și în tinerețe, se uită din nou cum apa înghițea cu nesaț drumul pavat. Iată. Gata. Drumul nu mai exista. Fu străbătut de o durere scurtă și acută, de parcă se pierduse pentru totdeauna un moment

deosebit, o clipă care nu avea să mai apară vreodată. Poate prefera să privească vadul Gois răsărind din mare cenușiu și ferm – o fâșie lungă ce despica apele – mai curând decât să-l vadă alunecând sub valurile înspumate, de parcă ar fi fost martor la un îneec. Își dori să fi ales un alt moment pentru a veni aici. Era ceva sinistru în acel loc astăzi, iar starea ciudată a lui Mélanie nu făcea decât să înrăutățească lucrurile.

Era ultima lor dimineață aici. Oare din cauza asta rămăsese ea tăcută, indiferentă la tot ce se petrecea în jurul lor – pescărușii care se roteau pe deasupra, vântul ce le sufla pe la urechi

și oamenii care se întorceau de la țarm, acum că vadul fusese acoperit de ape? Își adusesese genunchii la piept și își rezemase bărbia pe ei, cu brațele încolăcite în jurul picioarelor. Ochii ei verzi păreau a privi în gol. Antoine se întrebă dacă avea vreo migrenă, așa cum obișnuia să aibă mama lor, puternică și cumplită, care pur și simplu o paraliza de durere. Se gândi la drumul lung înapoi spre Paris, la inevitabilele blocaje în trafic. La apartamentul lui pustiu. La apartamentul ei gol. Poate că și ea se gândea la același lucru. Întoarcerea într-un loc nemișcat și tăcut. În care nu te așteaptă nimeni. Nimeni

care să te întâmpine când intri, epuizat după ore întregi de stat la volan, nimeni care să te îmbrățișeze. Bineînțeles că exista bătrânul iubit libidinos, dar el își petrecea, probabil, cu soția acest weekend prelungit. Sau poate se gândea la ziua de mâine, luni, când urma să se întoarcă la biroul ei din Saint-Germain-des-Prés și să aibă de-a face cu autorii nevrotici și narcisiști despre care îi povestise, sau cu șeful ei nerăbdător și exigent și cu secretara lui deprimată.

Cu același gen de oameni se întâlnea și Astrid, la o editură concurentă. Antoine nu se simțise vreodată parte din mediul editorial. Nu

savurase niciodată petrecerile literare strălucitoare, unde șampania curgea din belșug și scriitorii se amestecau cu jurnaliști, editori, redactori, publiciști. Obișnuia să se uite la Astrid cum se strecura prin mulțime, în rochia ei drăguță de seară, cu tocuri înalte, cu zâmbetul pe buze, mergând de la un grup la altul cu aceeași ușurință, cu aceeași încuviințare grațioasă din cap, în timp ce el stătea priponit la bar și fuma țigară de la țigară, simțindu-se jalnic și cumva din altă piesă. După o vreme, nu se mai dusese. Probabil fusese o idee proastă, își dădu el seama acum. Poate că ieșirea din viața profesională a soției fusese

prima lui greșeală. Cât de orb fusese!
Cât de prost!

A doua zi era luni. Îl aștepta micul și tristul lui birou de pe Avenue du Maine, pe care îl împărțea cu un dermatolog, o femeie liniștită, cu fața albă ca varul, a cărei singură plăcere părea să fie arderea negilor de pe picioarele pacienților săi.

Apoi Florence, asistenta lui, cu obraji ei bucălați, fruntea lucioasă, ochii negri ca mărgelele și părul șaten gras, cu gambe urâte și degete butucănoase. Florence fusese un dezastru încă de la început. Niciodată nu făcea ceva cum trebuia – deși era ferm

convinsă de contrariu, susținând că *el* era acela care nu știa să explice. Era excesiv de sensibilă, capabilă de adevărate crize de isterie, care sfârșeau, invariabil, prin hohote de plâns deasupra tastaturii.

A doua zi, luni, și serile mohorâte care urmau, aliniindu-se în mintea lui ca un blocaj pe o autostradă interminabilă. O replică a ultimului an, marcat de singurătate, de durere și de dezgust față de propria persoană.

Fusese oare o idee bună să se întoarcă aici? Aruncă pe furiș o privire spre chipul tras al surorii lui. Să se confrunte cu amintiri dintr-un trecut atât

de îndepărtat, să-și amintească de ochii mamei, de vocea și de râsul ei, de felul cum alerga chiar pe această plajă. Poate ar fi trebuit să lase toate astea deoparte, să o ducă pe Mélanie la Deauville, la Saint-Tropez, la Barcelona sau Amsterdam, oriunde, în orice loc, atâta vreme cât acele amintiri legate de trecutul familiei lor nu ar fi revenit să îi tulbure.

O cuprinse cu brațul pe după umeri și o zgâlțâi neîndemânatic, de parcă i-ar fi spus: „Hei, curaj, nu strica totul“. Ea nu-i răspunse la zâmbet. În schimb, întoarse capul și se uită la el cu o privire cercetătoare, de parcă încerca să

descifreze ceva în ochii lui. Apoi deschise gura pentru a spune ceva, dar o închise la loc, scutură din cap cu o grimasă și oftă.

— Ce e, Mel?

Ea zâmbi, dar lui nu-i plăcu zâmbetul ei. Era unul urât, cu gura strânsă, care doar îi întindea buzele și îi dădea un aer mai bătrânicios și mai trist.

— Nimic, murmură ea în vânt.

Absolut nimic.

Dimineața trecea încetul cu încetul, iar ea continua să rămână tăcută. Abia mai târziu, în timp ce își puneau bagajele în mașină, păru să se destindă puțin. Pe drum, în vreme ce el era la volan,

Mélanie dădu câteva telefoane și chiar fredonă ritmul unei vechi piese de Bee Gees. Antoine simți o senzație de profundă ușurare. Așadar, era în regulă. Urma să fie bine, avusese doar o durere teribilă de cap sau un moment mai delicat.

Undeva după Nantes se opriă pe autostradă ca să bea o cafea și să ia o gustare. Mélanie spuse că avea chef să conducă. Era un șofer bun, întotdeauna fusese. Antoine schimbă locul cu ea, privind-o cum apropie scaunul de volan, își puse centura de siguranță și își potrivi oglinda retrovizoare. Atât de mică, de delicată, cu picioare zvelte și brațe subțiri. Și atât de fragilă. Întotdeauna se simțise protector față de ea. Chiar și înainte de moartea mamei lor. În timpul acelor ani sumbri, derutanți, care urmaseră după dispariția lui Clarisse, își aminti cât de speriată era Mélanie de întuneric, cum ținea în

permanență aprinsă o lumină de veghe în timp de dormea, precum Bonnie, fetița lui Scarlett O'Hara. Își aminti că bonele care se schimbau frecvent, chiar și cele mai drăguțe, nu știau cum să o liniștească atunci când avea un coșmar, și doar el era în stare să facă asta, strângând-o la piept, fredonându-i ușor aceleași cântece de leagăn pe care Clarisse le cânta pentru a-i adormi. Tatăl lor venea doar arareori. El nu părea să-și dea seama că Mélanie avea coșmaruri, chiar și când lampa de veghe era aprinsă și plângea noapte după noapte după mama. Antoine își amintea că Mélanie nu putuse înțelege moartea

lui Clarisse. Întreba fără încetare: „Unde e *Maman*? Unde e *Maman*? Când se întoarce *Maman*?” Și nimeni nu-i răspundea, nici măcar Robert și Blanche, sau tatăl lor, ori Solange, nici șirul nesfârșit de prieteni de familie care veneau la casa de pe bulevardul Kléber după moartea mamei lor, mângălindu-i cu ruj pe obraji și ciufulindu-le părul. Nimeni nu știa ce să-i spună acelei fetițe disperate și înspăimântate. El știa, în mod intuitiv, la doar zece ani, ce reprezenta moartea. Înțelesese caracterul ei definitiv, faptul că mama lor nu avea să se mai întoarcă niciodată.

Mélanie ținea volanul cu mâinile ei

mici și delicate. Avea un singur inel, la mâna dreaptă, unul simplu, o bandă lată de aur, care îi aparținuse mamei. Traficul se aglomera în apropiere de Angers, în timp ce se întorceau spre Paris. Probabil aveau să sfârșească într-un ambuteiaj gigantic, își dădu el seama, în vreme ce plămâniile lui tânjeau după o țigară.

După o tăcere îndelungată, Mélanie vorbi:

— Antoine, trebuie să-ți spun ceva.

Vocea îi sună atât de încordată, încât Antoine se întoarse brusc să se uite la ea. Ochii îi erau ațintiți la drum, dar fălcile îi păreau încleștate.

Redeveni tăcută.

— Îmi poți spune, zise el calm. Nu-ți face griji.

Încheieturile degetelor îi erau albe, remarcă el. Inima începu să-i bată mai tare.

— Toată ziua am ezitat să îți spun, zise ea grăbită. Noaptea trecută, la hotel, mi-am amintit ceva. Ceva despre...

Se întâmplă atât de rapid, că abia avu timp să respire. La început, ea își îndreptase către el ochii întunecați, chinuiți. Apoi își întoarse fața, și lui i se păru că și mașina se răsucea, virând la dreapta, iar mâinile lui Mélanie deveniră brusc neputincioase pe volan.

Apoi se auzi scrâșnetul ascuțit al cauciucurilor care derapau, urmat de zgomotul strident al unui claxon în spatele lor și de senzația stranie, cumplită, a pierderii echilibrului când Mélanie veni peste el. Țipătul ei se amplifică în timp ce se înclină într-o parte, iar aerul îi vâjâi pe la urechi atunci când airbagul îi explodează dureros în față. Strigătul lui Mélanie se transformă într-un geamăt strangulat, pierdut în zgomotul de sticlă sfărâmată și de metal contorsionat. După care nu mai rămase decât sunetul înăbușit al bătăilor inimii lui.

„Antoine, trebuie să-ți spun ceva. Toată ziua am ezitat să îți spun. Noaptea trecută, la hotel, mi-am amintit ceva. Ceva despre...”

Doctorița aștepta să vorbesc. Să îi răspund la întrebare: „Ce vă spunea?”

Dar cum aș putea să rostesc cuvintele pe care Mélanie le spusese înainte ca mașina să iasă de pe autostradă? Nu vreau să abordez subiectul ăsta cu doctorița. Nu vreau să vorbesc cu nimeni despre ceea ce spusese Mélanie, nu încă. Mă doare capul, ochii mi s-au înroșit și mă mănâncă, mă ustură încă din cauza lacrimilor.

— Pot să o văd? o întreb pe dr. Besson în cele din urmă, rupând tăcerea dintre noi. Nu pot suporta să stau aici fără să o văd.

Ea clatină cu hotărâre din cap.

— O s-o vedeți mâine.

O privesc țintă, fără să înțeleg.

— Adică nu putem pleca acum?

Doctorița mă fixează cu privirea.

— Sora dumneavoastră era cât pe ce să moară.

Înghit în sec, simțindu-mă amețit.

— Poftim?

— A trebuit să o operăm. A avut o problemă cu splina și are câteva vertebre rupte în partea de sus a

spatelui.

— Și asta... ce înseamnă? mă bâlbâi eu.

— Că o să stea aici o vreme. Și, când o să poată fi mutată, o să fie dusă la Paris cu ambulanța.

— Cât timp?

— Ar putea dura vreo două săptămâni.

— Dar am crezut că ați zis că e bine!

— Este, acum. Va avea nevoie de timp să se refacă. Iar dumneavoastră ați avut noroc, *Monsieur*, ca ați scăpat nevătămat. Trebuie să vă examinez acum. Vreți să veniți cu mine, vă rog?

Amețit, o urmez într-un cabinet alăturat. Spitalul pare pustiu, tăcut, de parcă eu și doctorița Besson suntem singurii de aici. Îmi spune să mă așez, îmi ridică mâneca, îmi verifică pulsul. În vreme ce ea își continuă treaba, îmi aduc aminte cum am ieșit din mașina răsturnată pe o parte, ca un animal rănit. Mélanie era ghemuită în colțul din stânga, nemișcată. Nu puteam să-i văd fața, acoperită de airbagul umflat. Îmi amintesc că am strigat-o, i-am urlat numele din rărunchi.

După o vreme, doctorița Besson îmi spune că sunt bine, doar tensiunea îmi este puțin ridicată.

— Puteți rămâne aici peste noapte. Avem camere pentru rudele apropiate. Va veni curând asistenta.

Îi mulțumesc și mă îndepărtez, îndreptându-mă iar spre intrarea spitalului. Știu că trebuie să-l sun pe tata și să-i spun ce s-a întâmplat. Nu mai pot să amân. E aproape miezul nopții. Ies din clădire și îmi aprind o țigară. Parcarea din fața mea este pustie, cu excepția a vreo doi fumători. Orașul pare adormit. Deasupra mea, cerul se întinde, albastru întunecat. Stelele sclipesc. Mă așez pe o bancă de lemn, termin țigara și arunc chiștocul. Încerc numărul de acasă, de pe bulevardul

Kléber. Se aude robotul, cu miorlăitul nazal al lui Régine. Închid și formează numărul lui de mobil.

— Ce e? Iatră el înainte să pot scoate vreun cuvânt.

Savurez mica putere pe care o am acum, puterea mărunță pe care pot, în sfârșit, s-o exercit asupra bătrânului nostru tată, dominator și tiranic, tatăl care încă mă face să mă simt de doisprezece ani și care mă consideră inutil în orice privință, care nu este de acord cu meseria mea, socotindu-mă un arhitect mediocru și neinteresant, care mă condamnă pentru recentul meu divorț, pentru faptul că fumez, pentru

modul cum îmi cresc copiii, pentru tunsoarea mea care, consideră el, îmi lasă mereu părul prea lung, pentru faptul că port blugi și nu costume și niciodată cravată, pentru mașina mea care nu e franțuzească, pentru noul meu apartament trist de pe rue Froidevaux, cu vedere spre cimitirul Montparnasse. Plăcerea de acum este dulce și de scurtă durată, ca o masturbare rapidă sub duș.

— Am avut un accident. Mélanie e la spital. Și-a rupt ceva la spate și au fost nevoiți să o opereze la splină.

Aud respirația lui întretăiată și savurez clipa.

— Unde ești? rostește icnit în cele

din urmă.

— La spitalul din Le Loroux-Bottereau.

— Unde naiba e asta?

— La douăzeci de kilometri de Nantes.

— Ce făceați acolo?

— Am fost într-o scurtă excursie de ziua ei.

O pauză.

— Cine conducea?

— Ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu știu. Pur și simplu, mașina a ieșit de pe autostradă.

— Vin dimineață acolo și o să mă

ocup de tot. Nu îți face griji. La revedere!

Închide, și eu gem în sinea mea. El, aici, mâine. Repezindu-le pe asistente. Impunându-se. Privindu-i de sus pe doctori. Tata nu mai este un bărbat înalt, dar se simte de parcă ar fi. Când intră într-o încăpere, fețele se întorc spre el precum floarea-soarelui. Nu e nici deosebit de arătos: chelia avansată, nasul borcănat, ochii negri, cu privire aspră. Fusese chipeș în tinerețe. De multe ori mi s-a spus că semăn cu el, aceeași înălțime, aceiași ochi căprui. Dar eu nu am nimic autoritar. S-a îngrășat – am observat asta ultima oară

când l-am văzut, adică în urmă cu șase luni. Nu ne întâlnim prea des, iar acum, când copiii sunt destul de mari să-și viziteze bunicul fără mine, îl văd chiar mai rar.

Mama a murit în 1974. De atunci, eu și Mélanie ne-am referit la ea spunându-i pe nume. Clarisse. Părea atât de greu să-i spunem *Maman*. Aneurism. François – da, ăsta e numele tatălui nostru, François Rey, nu are o sonoritate autoritară și grandioasă? – avea doar treizeci și șapte de ani când soția lui murise. Cu șase ani mai puțin decât am eu acum. Nu îmi aduc aminte unde și când o cunoscuse pe Regine, femeia

blondă și ambițioasă, cu buze subțiri (decorator de interioare), dar îmi amintesc de nunta pompoasă din mai 1977, desfășurată în apartamentul lui Robert și Blanche Rey, care dădea spre Bois de Boulogne, și de cât de șocați am fost eu și Mélanie. Tata nu părea deloc îndrăgostit. Nu o privea niciodată pe Regine, nu făcea gesturi de tandrețe față de ea. Atunci de ce se însura cu ea? Fiindcă se simțea singur? Fiindcă avea nevoie de o femeie care să se ocupe de casa lui pustie? Ne-am simțit trădați. Și iat-o pe Regine, la treizeci de ani, hlizindu-se prosteste, îmbrăcată într-un costum bej Courèges care nu îi ascundea

fundul plat. A, da, făcuse o partidă bună. Un văduv, dar un văduv bogat. Unul dintre cei mai străluciți avocați din Paris. Moștenitor al unei familii binecunoscute și respectate – tatăl lui fusese un celebru avocat, iar mama, fiica unui pediatru faimos și nepoata unui proprietar bogat, *crème de la crème* a burgheziei conservatoare și exigente din Passy, de pe malul drept al Parisului. Un apartament superb pe acel *bon chic bon genre* boulevard Kléber. Singurul inconvenient erau cei doi copii de treisprezece și, respectiv, zece ani, încă îndurerați de moartea mamei lor. Regine ne-a suportat și a făcut totul fără să se

plângă. A redecorat apartamentul, transformând splendidele proporții haussmaniene în spații albe, pătrate, ultramoderne, a desființat șemineele și stucul, a scos parchetul vechi care scârțâia și a schimbat totul într-un decor maro și cenușiu care semăna cu poarta de îmbarcare dintr-un aeroport. Toți prietenii lor au considerat că era cea mai îndrăzneță și mai inteligentă transformare pe care o văzuseră vreodată. Noi am urât totul.

Ne-a crescut în acel stil franțuzesc rigid, tradițional și burghez. *Bonjour, Madame. Au revoir, Monsieur*. Maniere impecabile, rezultate excelente la

școală, slujba în fiecare duminică la Saint-Pierre de Chaillot. Emoțiile de orice fel erau ținute în frâu. Copiii nu erau văzuți sau auziți. Nu se discuta niciodată despre politică, sex, religie, bani sau dragoste. Numele mamei nu era rostit niciodată. Am înțeles curând că era mai bine să nu-l pomenim nicicând. Nici despre moartea ei nu vorbeam niciodată. Sau despre orice în legătură cu ea.

Sora noastră vitregă, Joséphine, s-a născut în 1982 și a devenit favorita tatălui nostru. Între ea și Mélanie era o diferență de cincisprezece ani. Iar eu abia împlinisem optsprezece ani și

împărțeam cu doi prieteni un apartament pe malul stâng, studiind științele politice la facultatea de pe rue Saint-Guillaume.

Plecasem de acasă – asta dacă apartamentul de pe bulevardul Kléber și ceea ce devenise acesta de la moartea lui Clarisse mai putea fi numit acasă.

Mă trezesc a doua zi dimineață simțindu-mi tot trupul amorțit. Salteaua plină de cocoloașe a patului de spital este cel mai incomod lucru pe care am dormit vreodată. Oare am dormit? Gândul la sora mea apare amenințător. Se simte bine? Va rezista? Mă uit prin camera goală la valiză și la laptopul pus în geanta lui specială. Au scăpat neatinse din accident. Nu au nici măcar o zgârietură sau ruptură. Am încercat laptopul înainte să mă culc, cu o seară înainte, și s-a deschis fără probleme. Am fost în acea mașină. Și totuși, în pofida accidentului, valiza, computerul și eu suntem bine.

Asistentă din această dimineață este diferită, mai plinuță, cu gropițe în obraji.

— Puteți s-o vedeți pe sora dumneavoastră, mă anunță ea radioasă.

O urmez pe vreo două coridoare, unde bătrâni pe jumătate adormiți își târșâie picioarele, apoi pe niște scări spre rezerva unde Mélanie stă întinsă într-un pat complicat, înconjurată de tot felul de aparate. Tot toracele, de la umeri la talie, îi este în ghips. Gâtul lung și subțire iese în evidență, ca al unei girafe. Pare mai înaltă și mai subțire decât este în realitate.

Este trează, iar ochii ei verzi sunt întunecați, încercănați. Are pielea foarte

palidă – nu am văzut-o niciodată astfel. Pare diferită, deși nu-mi dau prea bine seama cum și de ce.

— Tonio, șoptește ea.

Vreau să fiu puternic, fratele cel mare, dar, văzând-o, mi se umezesc ochii. Nu îndrăznesc s-o ating. Mi-e teamă să nu rup ceva, să nu o rănesc. Mă așez pe scaunul de lângă pat, simțindu-mă stângaci.

— Ești bine? rostește ea, încet.

— Da. Tu? șoptesc la rândul meu.

— Nu pot să mă mișc. Chestia asta mă mănâncă îngrozitor.

Mă întreb în treacăt dacă se simte, într-adevăr, bine, dacă va fi în stare să

se miște într-o bună zi, dacă doctorița Besson mi-a spus tot adevărul.

— Te doare? întreb.

Ea clatină din cap.

— Mă simt ciudat. Vocea ei e joasă, slabă. De parcă nu mai știu cine sunt.

O mângâi pe mână.

— Antoine, spune ea. Unde suntem?

— Într-un orășel numit Le Loroux-Bottereau. Am avut un accident pe autostradă după ce am plecat din Nantes.

— Un accident?

Îmi dau seama că nu își amintește nimic.

Mă hotărâsc să nu-i reîmperspătez

memoria. Cel puțin, nu deocamdată. Îi spun că nici eu nu-mi aduc aminte. Asta pare să o liniștească și îmi strânge la rându-i mâna.

— Vine, îi spun apoi.

Ea știe la cine mă refer. Oftează și își întoarce capul, și eu îi văd genele cum flutură, umbrindu-i obrazul palid. Continui să o privesc. Mă simt ca îngerul ei păzitor. Nu m-am mai uitat la o femeie adormită de la Astrid încoace. Obișnuiam să o privesc pe Astrid ore întregi. Nu mă plictiseam să mă uit la chipul ei liniștit, la tremurul buzelor, la pleoapele sedefii și la ritmul lent al respirației ei. În somn, părea tânără și

fragilă, cum e Margaux acum. Nu am mai privit-o pe Astrid dormind de acum un an, de la ultima noastră vară împreună.

În vara când căsnicia noastră a luat sfârșit, eu și Astrid am închiriat o casă pătrătoasă și albă pe insula grecească Naxos. Ne hotărâserăm deja din iunie să ne separăm (sau, mai degrabă, Astrid se hotărâse să mă părăsească pentru Serge), dar era imposibil să anulăm rezervarea sau biletele de avion și de feribot într-un răstimp atât de scurt. Așa că am continuat să trecem prin supliciul ultimei noastre veri în calitate de cuplu oficial căsătorit. Încă nu le spuseseșăm nimic copiilor, și ne-am străduit să fim

părinții lor normali, de fiecare zi. Însă am ajuns să ne purtăm cu un entuziasm atât de fals, că până la urmă copiii și-au dat seama că ceva nu era în regulă. Astrid își petrecea majoritatea timpului citind și făcând plajă în pielea goală pe acoperiș, căpătând un bronz ciocolatiu care îmi provoca greață fiindcă știam că Serge urma să fie cel care avea să-și plimbe mâinile ca niște șunci pe el, nu eu.

În acele trei săptămâni ale șederii noastre chinuitoare acolo, simțeam că îmi venea să-mi trag un glonț în cap. Stăteam pe terasa de mai jos, care dădea spre Orkos și spre Plaka, fumând țigară

de la țigară și bând fără oprire ouzo
călduț. Priveliștea era uluitoare, și o
admiram prin ceața amețită a unei
nefericiri profunde. Întinderea rotunjită
și cafenie a insulei Paros părea la o
aruncătură de băț, marea – de un albastru
ultramarin, punctată de vălurele albe de
spumă provocate de vântul puternic.
Când deveneam prea beat sau prea
disperat – sau amândouă –, o luam
clătinându-mă pe cărarea abruptă și
prăfoasă care ducea spre golf și mă
aruncam în apă. La un moment dat m-a
înțepat o meduză, dar eram atât de
disperat, că nici nu am simțit. Mai târziu,
Arno a arătat spre pieptul meu și,

privind în jos, am descoperit o urmă de un roșu aprins, de parcă m-ar fi biciuit cineva.

Vara de iad. Ca disconfortul meu mental să fie și mai profund, liniștea dimineților era spartă de scrâșnetul buldozerelor și al mașinilor de găurit aflate sus pe deal, unde un italian extrem de ambițios își construia o vilă care semăna cu decorul pentru un film cu James Bond. Camioane încărcate cu pământ hurducăiau fără încetare în sus și în jos pe drumeagul care trecea exact prin fața casei noastre. Indiferent, stăteam tolănit pe terasă, învăluit în fumul negru de eșapament. Șoferii erau

prietenoși și îmi făceau cu mâna de fiecare dată când treceau bubuind pe lângă mine, cu motoarele monstruoase la câțiva metri de micul meu dejun neatins.

Ca să pună capac la toate, apa potabilă era în cantitate insuficientă, curentul cădea în fiecare seară, țăntării erau însetați de sânge și Arno a spart futurista toaletă suspendată, din marmură, doar așezându-se pe ea. În fiecare seară, împărțeam patul cu viitoarea mea fostă soție, o priveam cum dormea și plângeam în tăcere. Ea murmură iarăși și iarăși: „Antoine, pur și simplu nu te mai iubesc la fel ca înainte“ și mă lua în brațe cu elan matern

În timp ce eu încă tremuram de dorință la atingerea ei. Cum este posibil? Cum se poate întâmpla așa ceva? Cum poate un bărbat să treacă peste una ca asta?

În urmă cu optsprezece ani, i-o prezentasem pe Astrid lui Mélanie. Astrid era redactor debutant la o editură rivală. Curând, deveniseră prietene bune. Îmi amintesc ce contrast interesant făceau: Mélanie, mică, delicată, brunetă și Astrid, blondă, cu ochi albaștri. Mama lui Astrid, Bibi, este o suedeză din Uppsala, o persoană relaxată, cu temperament artistic și, neîndoielnic, ciudată. Dar încântătoare. Tatăl lui Astrid, Jean-Luc, este un nutriționist

celebru, unul dintre acei bărbați bronzăți și dezgustător de în formă, care te fac să te simți ca un haplea plin de colesterol. Obsedat de regularitatea scaunelor, presară tărațe pe orice gătește Bibi.

Gândul la Astrid mă face să-mi doresc să o sun și să-i spun ce s-a întâmplat. Ies tiptil din cameră. Telefonul ei sună încontinuu, dar nu răspunde. Paranoia din mine îmi spune că ar trebui să îi telefonez cu număr ascuns, ca să nu vadă cine o apelează. Îi las un mesaj scurt. Ora nouă. Probabil acum e în mașină, în vechiul nostru Audi. Îi știu programul pe dinafară. Deja l-a lăsat pe Lucas la școala locală, pe

Arno și pe Margaux la liceul lor din Port-Royal, și se luptă cu traficul de dimineață ca să ajungă la Saint-Germain-des-Prés, la biroul de pe rue Bonaparte, vizavi de biserica Saint-Sulpice. Profită de culoarea roșie a semaforului să se machieze, și bărbații care o privesc din mașina alăturată se gândesc ce femeie drăguță e. Apoi îmi amintesc dintr-odată că e mijlocul lui august. E încă plecată în vacanță. Cu el. Probabil sunt la Malakoff cu copiii. S-au întors din Dordogne în acest weekend.

Când revin la rezerva lui Mélanie, un bătrân cu burtă stă în fața ușii și am nevoie de câteva secunde ca să-mi dau

seama cine este.

Mă ia cu asprime în brațe. Întotdeauna sunt uimit de îmbrățișările bruște ale tatălui meu. Eu nu îmi îmbrățișez niciodată fiul așa. Arno e la vârsta la care urăște să fie luat în brațe, așa că, atunci când o fac, acționez cu blândețe.

Se dă un pas înapoi și mă privește chiorâș. Ochi căprui exoftalmici, buze roșii pline, mai înguste acum, răsfrânte. Mâinile cu vene proeminente par fragile, umerii sunt căzuți. Da, tata este un om bătrân. Asta vine oarecum ca un șoc. Oare și părinții noștri observă că îmbătrânim? Eu și Mélanie nu mai

suntem tineri, chiar dacă rămânem tot copiii lui. Îmi amintesc de Janine, una dintre prietenele tatălui nostru, care își făcuse operații estetice și care ne-a spus mie și lui Mélanie: „E atât de ciudat să vezi cum copiii prietenilor ajung la vârsta mijlocie“. Iar Mélanie replicase cu un zâmbet fin: „E și mai ciudat să le vezi pe prietenele părinților îmbătrânind“.

Poate că tata arăta decrepit, dar nu-și pierduse încă înflăcărea.

— Unde naiba e doctorul? mârâie el. Ce dracu' se întâmplă? E un spital de doi bani.

Nu spun nimic. Sunt obișnuit cu

izbucnirile lui, nu mă mai impresionează. O asistentă tânără trece grăbită ca un iepure speriat.

— Ai văzut-o pe Mel? îl întreb.

Ridică din umeri.

— Doarme, mormăie el.

— O să îşi revină, spun eu.

Mă priveşte înfuriat.

— O s-o transfer la Paris. Nu are rost s-o țină aici. Are nevoie de cei mai buni medici.

Mă gândesc la ochii căprui și calmi ai lui Bénédicte Besson, la uniforma pătată de sânge, la ce a făcut cu o noapte în urmă ca să salveze viața surorii mele. Tata se așază greoi pe un scaun din

apropiere. Mă privește, așteptând un răspuns sau o reacție. Nu îi ofer nimic.

— Mai spune-mi o dată ce s-a întâmplat.

O fac.

— Băuse ceva?

— Nu.

— Cum poți să ieși, pur și simplu, de pe autostradă?

— Asta s-a întâmplat.

— Unde ți-e mașina?

— E aproape distrusă.

Mă cercetează morocănos, neîncrezător.

— De ce ați fost la Noirmoutier?

— A fost o surpriză de ziua lui Mel.

— Ce mai surpriză! mormăie el.

Simt că mă cuprinde furia. Încă reușește să mă scoată din sărite, mă mir. Încă poate să o facă, încă îi permit să o facă.

— I-a plăcut la nebunie, i-o trântesc eu cu înverșunare. Am petrecut trei zile minunate. A fost...

Mă opresc. Parcă sunt un copil furios. Exact ce voia. Buzele îi tresar, așa cum se întâmplă când e amuzat. Oare Mélanie se preface că doarme? Cumva, știu că ascultă fiecare cuvânt din spatele ușii închise.

Tata nu a fost mereu așa. După moartea lui Clarisse, s-a închis în sine.

A devenit mai dur, mai aspru, mereu grăbit. Era greu să ne amintim de tatăl adevărat, cel fericit, cel care zâmbea și râdea, cel care ne ciufulea părul și ne făcea clătite duminica dimineața. Chiar dacă era ocupat, chiar dacă venea târziu acasă, își făcea timp pentru noi. Se juca cu noi, ne ducea la Bois de Boulogne sau la Versailles să ne plimbăm prin parc și să înălțăm zmeul lui Mélanie.

Acum nu-și mai arată niciodată dragostea. Nu a mai făcut asta din 1974.

— Nu mi-a plăcut niciodată la Noirmoutier, declară el.

— De ce?

Ridică din sprâncenele stufoase.

— Dar lui Robert și lui Blanche le plăcea, nu? întreb.

— Da. Au fost la un pas de-a cumpăra o casă acolo. Ții minte?

— Da, spun eu. O casă mare lângă hotel. Cu obloane roșii. În pădure.

— Les Bruyères.

— Și de ce nu au făcut-o?

Ridică din umeri, dar nu-mi răspunde. Știu că nu s-a înțeles niciodată cu părinții săi. Robert, bunicul, ura să fie contrazis. Și, deși Blanche avea o fire mai blândă, cu siguranță nu era genul de mamă bună. Și nici de sora lui, Solange, nu a fost apropiat.

Oare tata este un om atât de dur din

cauză că părinții lui au făcut orice în afară de a-l iubi? Eu sunt oare un tată blând și tandru („Prea tandru, mult prea blând!“ obișnuia să se plângă Astrid după o altă ceartă cu Arno) fiindcă îmi e teamă să nu-i rup aripile lui Arno așa cum a făcut tata cu mine? De fapt, îmi dau seama că nu-mi pasă dacă par slab, fiindcă nici în ruptul capului nu mi-aș putea trata propriul fiu cu asprimea manifestată de tatăl meu.

— Ce mai face neisprăvitul ăla de adolescent al tău? mă întrebă tata.

Nu se interesează niciodată de Margaux sau de Lucas. Are ceva de-a face cu faptul că Arno e moștenitorul

numelui.

În minte îmi apare chipul palid, ascuțit al lui Arno. Țepii din părul dat cu gel, perciunii, piercingul din sprânceana stângă. Tuleiele inegale. Șaisprezece ani. Un copil în trup de bărbat.

— E bine, zic. Acum e cu Astrid.

Regret instantaneu că i-am pronunțat numele. Știu că o să se năpustească asupra ei, și asta o să declanșeze un monolog nesfârșit. Cum am putut s-o las pe femeia aia să mă părăsească pentru altul? Cum am putut să accept divorțul? Nu am știut ce o să reprezinte asta pentru mine, pentru copii? Nu am mândrie, coaie? *Des couilles*. La tata, totul se

reduce la coaie. În timp ce mă pregătesc sufletește, și el se avântă cu putere asupra subiectului, apare doctorița. Brusc, tata se încruntă. Își încleștează maxilarul.

— Să-mi spuneți exact care este situația, *Mademoiselle*. Acum.

— Da, domnule, răspunde ea foarte serioasă.

Când el se întoarce ca să deschidă ușa rezervei lui Mélanie, îi întâlnesc privirea și, spre uluirea mea, îmi face cu ochiul.

Așadar, el lasă pur și simplu impresia unui bătrânel exasperant. Nimănui nu-i mai e frică de el. Nu mai

este avocatul impresionant, cu limbă ascuțită. Și, cumva, asta mă întristează.

— Mi-e teamă că fiica dumneavoastră nu poate fi mutată deocamdată, spune doctorița Besson cu calm, și în privirea ei se vede o urmă vagă de nerăbdare.

Tata continuă să facă scandal:

— Trebuie să fie pe cele mai bune mâini, la Paris, îngrijită de cei mai buni doctori. Nu poate rămâne aici.

Bénédicte Besson nici nu se mișcă, dar, după linia dură pe care o capătă gura ei, îmi dau seama cât de tare a fost jignită. Nu spune nimic.

— Trebuie să-l văd pe șeful

dumitale. Pe cel care conduce locul ăsta.

— Nu există un șef, răspunde doctorița Besson cu calm.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că acesta este spitalul meu. Eu îl conduc și răspund pentru el și pentru fiecare pacient de aici.

Rostește asta cu atâta autoritate calmă, încât tata tace în cele din urmă.

Mélanie a deschis ochii. Tata o apucă de mână cu disperare, de parcă ar fi ultima dată când o mai atinge. Se apleacă spre ea, cu jumătate din corp deasupra patului. Felul cum o ține de mână mă mișcă. Își dă seama că aproape

și-a pierdut fiica. Pe micuța lui Mélabelle. Porecla ei de când era mică. Își șterge ochii cu batista de bumbac pe care o poartă mereu în buzunar. Se pare că nu reușește să rostească nici un cuvânt. Nu poate decât să stea acolo și să respire cu dificultate.

Mélanie e stânjenită de această emoție fățișă. Nu vrea să-i vadă chipul ud, răvășit, așa că se uită la mine. De atâția ani, tata nu a arătat alte sentimente în afară de neplăcere și de furie. Este o revenire neașteptată a tatălui tandru și iubitor care era odinioară, înainte de moartea mamei noastre.

Rămânem tăcuți o vreme. Doctorița

pleacă, închizând ușa în urma ei. Imaginea tatălui meu care strânge mâna fiicei îmi amintește de momentele când am fost la camera de urgență cu copiii mei. Când Lucas a căzut de pe bicicletă și s-a tăiat la frunte. Când Margaux a căzut pe scări și și-a fracturat tibia. Când Arno a făcut o febră așa cum n-am mai văzut vreodată. Graba. Panica. Astrid care se agăța de mine. Chipul ei alb ca varul. Mâinile încleștate.

Mă uit la tata și sunt conștient că, în sfârșit, împărtășesc ceva cu el, deși nu știe asta, deși nu își dă seama de asta. Împărtășim hăul fără fund al fricii pe care o simți numai când devii părinte și i

se întâmplă ceva copilului tău.

Gândurile îmi revin în camera în care ne aflăm. Ce încercase Mélanie să-mi spună chiar înainte de accident? Că își amintise ceva în timpul ultimei nopți petrecute la Hotel Saint-Pierre. Și ținuse totul în ea întreaga zi. Oare ce-și putuse aminti? Am revăzut în minte șederea noastră acolo. Atât de multe amintiri reveniseră. Oare asta care fusese? Și de ce nu zisese nimic? Din cauza asta păruse atât de ciudată dimineața, la micul dejun, aproape amețită? Când stătusem lângă ea la Gois, o întrebam dacă totul era în regulă, și ea doar ridicase din umeri. Nu dormise bine,

mormăise drept explicație. Și toată dimineața rămăsese retrasă în sine. Starea ei ciudată începuse să se risipească numai spre după-amiază, când ne urcaserăm în mașină ca să ne înapoiem la Paris.

O infirmieră intră agitată, împingând un cărucior. Era vremea să verifice tensiunea lui Mélanie, să se asigure că totul era în regulă cu suturile. Ne cere mie și lui tata să ieșim câteva clipe. Suturi? Apoi îmi amintesc – suferise o intervenție chirurgicală la splină. Ieșim amândoi, stânjeniți, încordați. El pare să-și fi recăpătat stăpânirea de sine, deși are încă nasul

roșu. Îmi storc creierii ca să gădesc ceva să-i spun, dar nu-mi vine nimic în minte. În sinea mea, ironia situației mă face să râd – tată și fiu reuniți lângă patul de suferință al fiicei și incapabili să își spună ceva.

Din fericire, telefonul meu sună în buzunarul din spate. Ies repede din spital ca să răspund. E Astrid. Glasul îi este plin de lacrimi. Îi spun că eu cred că Mel o să fie bine, că am avut mare noroc. Ea mă întreabă dacă vreau să vină cu copiii. Mă simt străbătut de un val de bucurie pură. Dacă spune astfel de lucruri nu înseamnă că îi pasă? Nu înseamnă cumva că mă mai iubește?

Înainte să pot să răspund, se aude vocea aspră a lui Arno. Și el pare afectat. Știu cât de mult ține la sora mea. Când era mic, Mélanie obișnuia să îl plimbe prin Grădinile Luxembourg, pretinzând că era fiul ei. Amândurora le plăcea la nebunie asta. Îi spun că Mel o să trebuiască să rămână o vreme aici, că are trunchiul în ghips de la mijloc la gât. Arno zice că vrea să vină să o vadă și că Astrid îi va aduce. Gândul de a-mi revedea familia, toți împreună, ca în vremurile bune – nu doar schimbul de copii în prag, cu remarci supărate de genul: „A, și de data asta nu mai uita să-i dai siropul de tuse“ sau „Adu-ți aminte să semnezi carnetul

de note, bine?“ – mă face să-mi doresc să cânt și să dansez. Astrid ia din nou telefonul și îmi cere indicații cum să ajungă. Încerc să par calm și nepăsător. Apoi mi-o dă pe Margaux. Moale, șoptită, feminină. „*Papa*, spune-i lui Mel că o iubim și că venim acolo.“ Închide înainte să apuc să vorbesc și cu exuberantul număr trei, Lucas. „Venim acolo“, spusese ea.

Îmi aprind o țigară și o fumez cu poftă. Nu suport ideea de a intra din nou în spital și de a fi nevoit să vorbesc cu tata. Așa că mai fumez una și o savurez în aceeași măsură. Vin cu toții încioace. „Cu sau fără Serge?“ mă întreb.

Când mă întorc la rezerva lui Mélanie, o găsesc pe sora noastră vitregă, Joséphine, sprijinită de perete. Trebuie să fi venit împreună cu tata. Sunt surprins să o văd aici. Nu este foarte apropiată de Mélanie – sau de mine. Nu am mai văzut-o de luni întregi, probabil de la Crăciunul trecut, de pe bulevardul Kléber. Ne ducem la cafeneaua goală de la parter. Se pare că Mélanie se odihnește, iar tata stă în mașină și vorbește la telefon.

Joséphine este subțire, după cum e moda, poartă blugi cu talie joasă, prespălați, adidași Converse Star și un top kaki. Părul blond e tuns scurt,

băiețește. Are tenul palid și buzele subțiri ale lui Régine și ochii căprui ai tatălui nostru.

Ne aprindem țigările. Țăsta e probabil singurul lucru pe care îl avem în comun – fumatul.

— Putem fuma aici? șoptește ea, aplecându-se spre mine.

— Nu e nimeni prin preajmă, răspund eu, ridicând din umeri.

— Ce făceați tu și Mel în Noirmoutier? mă întrebă, inhalând adânc.

Nu pierde vremea, trece direct la subiect. Asta îmi place la ea.

— De ziua lui Mel. O surpriză.

Dă aprobator din cap, sorbind din cafea.

— Mergeați acolo când erați copii, nu? Cu mama voastră.

— Da. Cu mama, cu tata și cu bunicii, zic eu.

— Nu vorbești niciodată despre mama ta, replică ea.

Are douăzeci și cinci de ani. Și nu e proastă. Poate puțin cam vanitoasă, deși înfățișarea ei băiețească nu mi se pare atrăgătoare. Faptul că amândoi avem în comun sângele tatălui nu m-a făcut niciodată să am sentimente fraterne pentru ea.

— Noi doi nu vorbim prea multe,

continuă ea.

— Și te deranjează? răspund eu.

Își răsucește inelele în jurul degetelor, cu țigara atârându-i din gură într-un stil masculin.

— Da, mă deranjează. Nu știu nimic despre tine.

În cafenea încep să apară oameni care ne aruncă priviri revoltate fiindcă fumăm. Ne stingem țigările Marlboro.

— Nu uita că eu plecasem deja din apartamentul din bulevardul Kléber când te-ai născut tu, îi zic.

— Poate. Dar tot fratele meu vitreg rămâi. Și mă aflu aici fiindcă îmi pasă. Țin la Mel. Țin la tine.

E ceva atât de ieșit din comun din partea ei, că rămân cu gura căscată.

Ea surâde zeflemitor.

— Închide gura, Antoine!

Eu chicotesc.

— Povestește-mi despre mama ta, îmi cere. Nimeni nu vorbește vreodată despre ea.

— Ce vrei să știi?

Ea ridică o sprânceană.

— Orice.

— A murit în 1974, a suferit un anevrism cerebral. Avea treizeci și șase de ani. S-a întâmplat foarte repede. Am venit acasă de la școală, și ea fusese dusă la spital. Murise.

I-am aruncat o privire.

— Régine sau *papa* nu ți-a povestit despre asta?

— Nu. Continuă!

— Asta-i tot.

— Nu, vreau să spun, cum era?

— Mélanie seamănă cu ea. Minionă, brunetă, cu ochi verzi. Râdea foarte mult. Ne făcea pe toți fericiți.

Mi se părea că tata nu prea mai zâmbise de la moartea lui Clarisse și că zâmbește chiar și mai rar de la căsătoria cu Régine. Nu vreau să-i spun asta lui Joséphine, așa că tac. Dar sunt convins că știe la fel de bine ca mine că părinții ei duc vieți separate. Tata se

întâlnește cu prietenii lui avocați pensionari, petrece ore întregi în biroul lui citind sau scriind, se plânge încontinuu, iar Régine suportă cu calm mormăielile lui, iese la clubul de doamne să joace bridge și încearcă să pretindă că totul e bine în bulevardul Kléber.

— Dar familia ei? Te întâlnești cu membrii ei?

— Au murit când ea era tânără. Erau dintr-o familie modestă. Îmi amintesc că avea o soră mai mare, pe care nu o vedea prea des. După moartea ei, sora aceea a dispărut din peisaj. Nu știu unde locuiește.

— Cum o chema?

— Clarisse Elzycère.

— Și de unde era?

— Din Cévennes.

— Te simți bine? mă întreabă dintr-

odată. Arăți groaznic.

— Mulțumesc, rânjesc eu. Apoi, după o scurtă pauză, îi spun: De fapt, ai dreptate. Ca să-ți spun drept, sunt epuizat. Și a mai apărut și *el*.

— Mda. Nu prea te înțelegi cu el, nu?

— Nu prea.

Ceea ce e doar jumătate de adevăr, fiindcă mă înțelegeam foarte bine cu el pe când trăia Clarisse. El a fost primul

care mi-a spus Tonio. Între noi era o complicitate liniștită, potrivită pentru băiatul calm care eram odată. Fără pasiuni pentru fotbal. Fără activități bărbătești, în care să transpiri, în weekend, ci plimbări contemplative prin împrejurimi și vizite dese la Luvru, la aripa egipteană, preferata mea. Uneori, printre sarcofage și mumii, surprindeam câte o șoaptă: „Nu e avocatul acela, François Rey?” Iar eu mă simțeam mândru să fiu văzut ținându-l de mână, mândru că eram fiul lui. Dar asta se întâmpla în urmă cu mai bine de treizeci de ani.

— Mai mult latră decât mușcă.

— Ție ți-e ușor să vorbești, tu ești mica lui *chouchou*, favorita lui.

Are bunul-simț de-a recunoaște asta cu o anumită eleganță.

— Eh, nu e întotdeauna simplu să-ți fie *chouchou*, murmură ea. Apoi continuă: Ce face familia ta?

— Sunt, cu toții, pe drum încoace. O să te întâlnești cu ei dacă mai stai puțin.

— Grozav! exclamă ea un pic prea veselă. Și cu lucrul, cum merge?

Mă întreb de ce face tot posibilul să mențină acest dialog cu o falsă preocupare. Joséphine nu m-a întrebat niciodată altceva, decât dacă am țigări.

Ultimul lucru pe care mi-l doresc este să vorbesc despre munca mea. Simplul gând la slujbă îmi aduce un gust amar.

— Păi, încă lucrez ca arhitect și sunt la fel de nefericit din acest motiv.

Înainte să mă poată întreba de ce, o asaltez eu cu întrebări.

— Dar tu? Prieten, slujbă, toate astea? Cum stai? Te mai vezi cu tipul ăla care are un club de noapte? Și tot pentru designerul din Marais lucrezi?

Nu aduc vorba despre bărbatul însurat cu care a avut o aventură anul trecut sau despre perioada îndelungată în care nu a lucrat, când părea să-și petreacă majoritatea timpului uitându-

se la DVD-player în biroul tatălui ei sau plecând la cumpărături cu Miniul negru și lucios al mamei sale.

Brusc, îmi zâmbește – dar zâmbetul pare mai degrabă o grimasă. Își dă părul pe spate și își drege vocea.

— De fapt, Antoine, ți-aș fi recunoscătoare dacă ai putea... Face o pauză, își drege din nou vocea. Dacă ai putea să-mi împrumuți niște bani.

Ochii ei căprui, cu o privire imploratoare și deopotrivă sfidătoare, mă privesc țintă.

— Cât? o întreb.

— Păi, să zicem, o mie de euro.

— Ai probleme? continui, adoptând

tonul de tată pe care îl folosesc cu Arno.

Ea clatină din cap.

— Nu, evident că nu! Doar că am nevoie de niște bani. Și aș prefera să nu le cer nimic lor.

Presupun că prin „lor“ se referă la părinți.

— Nu am la mine atâția bani.

— E un bancomat vizavi, spune ea plină de speranță, după care așteaptă.

— Presupun că ai nevoie de ei acum?

Dă aprobator din cap.

— Joséphine, nu mă deranjează să-ți împrumut banii, dar am nevoie să mi-i dai înapoi. De când cu divorțul, n-aș

putea spune că mă scald în lux.

— Sigur, nu-i nici o problemă.
Promit.

— Și nu cred că pot să scot suma asta.

— Ce zici să-mi dai cât poți scoate, și pentru restul îmi scrii un cec?

Se ridică și pornește spre ieșire, legănându-și triumfătoare șoldurile. După ce ieșim din spital să ne ducem la bancă, ne aprindem țigările, și eu nu-mi pot alunga senzația că am fost păcălit. Deci asta era treaba cu noua ei atitudine de soră.

După ce îi dau bancnotele și cecul lui Joséphine, care mă sărută ușor pe obraz și se îndepărtează tropăind, mă duc în plimbare spre oraș, căci nu doresc să mă întorc deocamdată la spital. E unul dintre acele târguri de provincie fără nimic remarcabil. O primărie micuță, pe care flutură un steag tricolor decolorat, în fața unei biserici austere. Un *bar-tabac* și o *boulangerie*. Un hotel fără pretenții numit L'Auberge du Dauphin. Nu se vede nimeni în jur. Localul e pustiu. E prea devreme pentru prânz. Un tânăr morocănos își ridică bărbia când intru. Comand cafea și mă așez. Dinspre un radio invizibil se aud

urlând știrile pe Europe 1. Mesele acoperite cu plastic sunt unsuroase la atingere. Oare să dau niște telefoane, să le spun prietenilor apropiați ce s-a întâmplat? Să îi sun pe Emmanuel, pe Hélène, pe Didier? Amân momentul. Oare din cauză că nu vreau să pronunț din nou aceleași cuvinte? Să descriu iar și iar accidentul? Dar pe prietenii lui Mélanie? Pe șeful ei? Lui cine o să-i spună? Probabil eu. Săptămâna viitoare este extrem de importantă pentru Mélanie – începutul sezonului literar de toamnă. Cea mai aglomerată perioadă pentru toți cei care lucrează în domeniu, inclusiv pentru fosta mea soție. Mai sunt

și treburile mele, Rabagny și accesele lui de temperament, planurile pe care le tot schimbă, asistenta pe care trebuie să o găsesc după ce reușesc să o concediez pe Florence.

Îmi aprind o țigară.

— La anu' nu o să mai puteți face asta, îmi zice tânărul și-mi aruncă un zâmbet necioplit. Toată lumea va fuma afară. Sau nu va mai veni deloc aici. Ne așteaptă vremuri grele pentru afacere. Foarte grele. Am putea chiar să închidem localul.

Pare atât de pornit, încât mă decid, laș, să nu mă aventurez în discuție. În schimb, zâmbesc, dau aprobator din cap,

ridic din umeri și încep să-mi studiez vesel telefonul mobil.

M-am apucat din nou de fumat când Astrid mi-a spus că îl iubește pe Serge. Nu mai fumam de zece ani. Și, printr-o scăpărare de brichetă, am devenit din nou fumător. Toată lumea mi-a făcut capul calendar. Nu mi-a păsat. Astrid, o adevărată obsedată de sănătate, a fost îngrozită. Tot nu mi-a păsat. Fumatul era singurul lucru pe care nimeni nu mi-l putea lua. Era singura parte din actuala mea viață care îmi oferea o oarecare satisfacție. Știam că era un exemplu negativ pentru copiii mei, mai ales la vârsta fragilă și influențabilă a lui Arno

și a lui Margaux, când fumatul este considerat un lucru palpitant și cool. Apartamentul de pe rue Froidevaux miroase a fum stătut. Asta mă întâmpină când ajung acasă. Și priveliștea spre cimitir. Spre moarte. Desigur, nu vreau să mă plâng, vecinii mei decedați sunt celebri: Baudelaire, de Maupassant, Beckett, Sartre, de Beauvoir. Dar m-am obișnuit în scurt timp să-mi feresc privirea de fereastra din living. Sau să mă uit pe geam numai noaptea, când crucifixele austere și monumentele de piatră nu se mai văd, când fâșia lungă până la Tour Montparnasse nu e altceva decât un spațiu întunecat și misterios

dominat de vid.

Am petrecut ceva timp străduindu-mă să fac apartamentul să arate și să dea senzația de cămin. În van. Am furat albumele de fotografii ale lui Astrid, smulgând fără milă pozele preferate cu copiii, cu noi, pe care le-am lipit peste tot pe pereți. Arno nou-născut, în brațele mele uluite, Margaux în prima ei rochie, Lucas triumfător în vârful Turnului Eiffel, fluturând o acadea lipicioasă. Vacanțe la schi, vacanțe de vară. Excursii la castelele de pe valea Loarei, zile de naștere, piese la școală, Crăciunuri: o expoziție nesfârșită, disperată, a ceea ce fusese odată familia

noastră fericită.

În ciuda fotografiilor, în ciuda draperiilor colorate (Mélanie mă ajutase să le aleg), a bucătăriei vesele, a canapelelor confortabile, a iluminatului inteligent, locul avea ceva pustiu, care îți rupea sufletul. Părea să învie numai când veneau copiii, în weekendurile la care aveam dreptul. Încă mă trezesc în noul pat, mă scarpin în cap și mă întreb unde sunt. Nu suport să mă întorc la Malakoff, să o văd pe Astrid ducându-și noua ei viață în fosta noastră casă. De ce se atașează atât de mult oamenii de locuințe? De ce doare atât de mult să renunți la o casă?

Am cumpărat împreună acea casă, cu doisprezece ani în urmă. Pe atunci, nu era o zonă prea bună, fiind considerată lipsită de farmec, aparținând clasei muncitoare, și mutarea noastră în acea „mică suburbie mizerabilă“ din sudul Parisului provocase multă mirare. Și fuseseră atât de multe de făcut! *Pavillon de banlieue*, înalt și îngust, se năruia, umed și dărăpănat. De aceea fusese atât de ieftin. Am luat totul ca pe o provocare. Am iubit fiecare clipă, fiecare obstacol, problemele cu banca, cu un coleg arhitect, cu instalatorul, cu zidarul, cu tâmplarul. Am muncit împreună zi și noapte. Și, în cele din

urmă, a devenit locul perfect. Malakoff, micul nostru paradis. Prietenii noștri parizieni invidioși și-au dat seama cât de aproape era de oraș, cât de ușor era de ajuns, chiar lângă Porte de Vanves. Aveam chiar și o grădină – cine se poate lăuda cu o grădină în Paris? –, ceea ce însemna că luam masa afară în timpul verii, în pofida zgomotului înfundat dinspre *périphérique*, cu care ne-am obișnuit curând. O grădină, pe care am îngrijit-o cu dragoste, și un câine, un labrador neîndemânatic și cam bătrân, care încă nu pricepe de ce m-am mutat și cine este tipul ăsta nou din patul lui Astrid. Bunul și bătrânul Titus.

Încă tânjesc după casa aia. Iarna, focul plăcut din șemineu. Livingul spațios, asupra căruia și-a pus amprenta prezența a trei copii și a unui câine. Desenele lui Lucas. Bețișoarele parfumate ale lui Astrid, care îmi provocau dureri de cap. Temele lui Margaux. Tenișii numărul 46 ai lui Arno. Canapeaua de un roșu-închis care avusese și vremuri mai bune, dar era încă suficient de comodă încât să dormi pe ea. Fotoliile deformate care te îmbrățișau ca niște vechi prieteni.

Casa noastră. Ziua în care a trebuit să plec de acolo. Ziua când am stat în prag și m-am întors să arunc o ultimă

privire. Ultima dată ca proprietar al ei. Copiii nu erau acolo. Astrid mă privea cu ochi plini de nostalgie. „O să fii bine, Antoine. Copiii o să vină în vizită din două în două weekenduri. O să vezi, o să fie bine.“ Iar eu încuviințasem din cap, nedorind să-mi vadă lacrimile din ochi. Îmi spusese să iau tot ce voiam. „Ia ceea ce crezi că îți aparține.“ Începusem să umplu cutii de carton cu toate nimicurile mele, cu sălbăticie, cu furie. Apoi mă calmasem. Nu doream amintiri, în afară de fotografii. Nu voiam nimic în afară de fotografii. Nu voiam nimic din acea casă – decât ca ea să mă iubească din nou.

Biroul meu se afla la etaj. Biroul ideal. Spațiu, lumină și liniște. Eu îl proiectasem. Când mă aflam acolo, privind acoperișurile roșietice și fâșia cenușie a centurii ocolitoare, mereu aglomerată, mă simțeam ca Leo DiCaprio când exultă: „Sunt regele lumii!“ pe puntea *Titanicului* blestemat, cu brațele întinse spre orizont. Biroul meu blestemat. Era bârlogul meu, refugiul meu. În vremurile bune, Astrid se strecura sus, după ce copiii adormeau, și făceam dragoste pe covor, ascultându-l pe Cat Stevens cântând „*Sad Lisa. Lisa Lisa, sad Lisa Lisa*“. Bănuiesc că acum acolo e biroul lui

Serge. Nu vreau să îmi imaginez ce faci ei doi pe covor.

Stând în cafeneaua asta murdară și așteptând să apară familia mea, ascult un cântec siropos de Michel Sardou și mă întreb dacă tata nu a avut, totuși, dreptate.

Nu m-am luptat pentru ea. Nu am făcut scandal. Nu am dezlănțuit iadul pe pământ. Am lăsat-o să plece. Am fost umil și bine-crescut, precum băiețelul care eram odată. Cel cu părul pieptănat pe spate și cu sacoul bleumarin. Cel care spunea *s'il vous plaît, merci și pardon*.

În cele din urmă, zăresc Audi-ul

familiar, acoperit de praf. Mă uit cum membrii familiei mele coboară din mașină. Nu știu că sunt aici, încă nu mă pot vedea. Ies din cafenea și mă ascund în spatele unui copac mare de lângă parcare. Mi se umple inima. Nu i-am văzut de ceva vreme. Părul lui Arno e mai blond, decolorat de soare. Îl poartă lung până la umeri. Văd că încearcă să-și lase o bărbuță dezordonată, care, în mod ciudat, i se potrivește. Margaux poartă o bandană pe cap. S-a mai împlinit, nu mai e atât de slăbănoagă. Merge stângaci, nesimțindu-se bine în propria piele. Lucas e cel care mă surprinde cel mai mult. Puștiul grasuț

este acum numai brațe și picioare. Văd viitorul adolescent înăuntrul lui, chinându-se să iasă la iveală, precum Incredibilul Hulk².

Nu vreau să mă uit imediat la Astrid, dar nu mă pot abține prea mult. Poartă rochia lungă din jeans decolorat care îmi place, strâmtă și încheiată cu nasturi în față. Părul ei blond, ceva mai argintiu după cum observ, este prins la spate. E palidă, dar în continuare la fel de frumoasă. Serge nu a venit – respir ușurat.

Mă uit cum ies din parcare și se îndreaptă spre spital. Îmi fac apariția. Lucas strigă și se aruncă în brațele mele,

înconjurându-mă cu mâinile și cu picioarele. Arno mă apucă de cap și mă sărută pe frunte. Acum este, în mod evident, mai înalt ca mine. Margaux stă deoparte, într-un picior, ca un flamingo, apoi se apropie și își îngroapă capul în umărul meu. Observ că sub bandană părul ei e vopsit într-un portocaliu aprins. Tresar, dar nu spun nimic.

O las pe Astrid la urmă. Aștept până când copiii se satură de mine și mă întind după ea, îmbrățișând-o cu un soi de foame febrilă pe care ea o ia, probabil, drept suferință din cauza surorii mele. Este incredibil cât de bine e să o țin iar în brațe. Mirosul ei,

moliciunea ei, senzația de catifea a brațelor ei goale mă fac să amețesc. Nu mă respinge, ci mă îmbrățișează cu putere. Apoi îmi amintesc că nu au venit aici pentru mine. Au venit pentru Mel.

Îi duc să o vadă. Pe drum, ne întâlnim cu tata și cu Joséphine. Tata îi întâmpină pe toți cu îmbrățișările lui brutale. Îl trage pe Arno de bărbuță.

— Ce Dumnezeu mai e și asta? răcnește el, apoi îl pocnește pe spate. Stai drept, prostănac inutil ce ești! Taică-tău nu-ți spune niciodată asta? E la fel de rău ca tine, sincer să fiu.

Știu că glumește, dar, ca de fiecare dată, există o mușcătură în zeflemeaua

lui. Încă de când Arno era mic, tata m-a bătut la cap în legătură cu modul în care îl educ – mereu greșit, după părerea lui. Intrăm cu toții în vârful picioarelor în rezerva lui Mélanie. Doarme încă. Chipul ei e chiar mai palid decât de dimineață. Pare fragilă, dintr-odată mai în vârstă decât cei patruzeci de ani pe care îi are. Ochii lui Margaux se umezesc și văd lacrimile sclipind. Pare îngrozită de înfățișarea mătușii ei. Îmi pun brațul în jurul umerilor ei și o trag aproape. Are un miros sărat, de transpirație, nu cel de scorțișoară, din copilărie. Arno privește țintă, cu gura căscată. Lucas se foiește, mutându-și

privirea de la mine la mama lui și înapoi la Mélanie.

Atunci Mélanie întoarce capul și deschide încet ochii. Îi vede pe copii, și chipul i se luminează. Le zâmbește slab. Margaux izbucnește în lacrimi. Văd că și ochii lui Astrid sunt umezi, că gura îi tremură, și totul e prea mult pentru mine. Mă dau discret înapoi și mă strecor pe coridor. Îmi scot o țigară și rămân cu ea în mână.

— Fumatul e interzis! bubuie glasul unei infirmiere respectabile, fluturând un deget nervos spre mine.

— Doar o țin în mână, îi explic. O țin, nu o fumez.

Se uită furioasă la mine, de parcă aş fi un hoţ prins asupra faptului la magazin. Pun ţigara înapoi în pachet. Brusc, mă gândesc la Clarisse. Numai ea lipseşte de aici. Dacă ar trăi, ar fi acum aici, în acea încăpere, cu fiica şi cu nepoţii ei. Cu soţul ei. Ar avea şaizeci şi nouă de ani acum. Chiar dacă mă străduiesc din răspuţeri, nu mi-o pot imagina pe mama la şaizeci şi nouă de ani. Întotdeauna va rămâne o femeie tânără. Sunt un om de vârstă mijlocie. Ea nu a ajuns la vârstă asta, a murit înainte. Mă întreb ce fel de mamă ar fi fost pentru noi în adolescenţă. Lucrurile ar fi stat altfel dacă ar fi trăit. Totul ar fi fost

altfel. Eu și Mélanie ne ținuserăm pubertatea în frâu. Fuseserăm forțați să fim supuși. Fără izbucniri, fără țipete, fără uși trântite, fără insulte. Fără nici o rebeliune de adolescenți. Rigida Régine ne pusese botniță. Blanche și Robert ne priviseră dezaprobator. După părerea lor, rezolvaseră astfel problema. Să fim văzuți, dar nu auziți. Iar tata se transformase în altcineva. Cineva nu foarte interesat de copiii lui – nici de ce vor ajunge într-o bună zi.

Nu ni se permisesese să fim adolescenți.

[2](#) Supererou al filmului cu același nume regizat de Louis Leterrier, cu Edward Norton în rolul principal (n.red.)

În timp ce îmi însoțesc familia afară, o femeie înaltă, îmbrăcată într-o uniformă de un albastru-deschis, trece pe lângă mine și îmi zâmbește. Are un ecuson, dar nu îmi dau seama dacă este asistentă sau medic. Îi zâmbesc și eu. Mă întreb în treacăt cine este și mă gândesc că în aceste spitale de provincie oamenii chiar te salută, lucru care nu se întâmplă niciodată la Paris. Astrid pare tot obosită și începe să mă preocupe gândul că drumul înapoi pe căldura asta înfiorătoare nu este o idee prea bună. Nu mai pot să rămână? Ea ezită, apoi murmură ceva cum că o așteaptă Serge. Aduag că m-am cazat la un hotel din

apropiere, căci Mélanie nu poate fi mutată deocamdată. De ce nu se duce să se odihnească acolo o vreme? Camera e mică, dar răcoroasă. Poate chiar să facă un duș. Înclină din cap, și ideea pare să-i fie pe plac. Îi dau cheia și îi arăt unde e hotelul, chiar dincolo de *mairie*³. Mă uit cum ea și Margaux se îndepărtează.

Eu și Arno ne întoarcem la spital și ne așezăm pe banca de lemn de lângă intrare.

— O să se facă bine, nu? întrebă el.

Dau aprobator din cap.

— Mel? Sigur că da. O să fie bine.

Dar chiar și mie propria voce îmi

sună încordată.

— Tată, ai spus că mașina a ieșit de pe autostradă.

— Da. Mel era la volan. Și pur și simplu s-a întâmplat.

— Dar cum? Cum s-a întâmplat?

Mă hotărâsc să-i spun adevărul. În ultima vreme, Arno s-a închis în sine, s-a îndepărtat, îmi răspunde la întrebări numai prin mormăieli scurte. Nici nu-mi mai amintesc de când nu am mai purtat o conversație adevărată. Faptul că-i aud vocea, că mă privește în ochi, și nu undeva spre picioare mă face să-mi doresc să păstrez acest contact, indiferent prin ce metodă.

— Tocmai se pregătea să-mi spună ceva care o supăra. Apoi, s-a întâmplat.

Ochii lui albaștri, ca ai lui Astrid, se uită fix într-ai mei.

— Ce îți spunea? șoptește el.

— Nu a apucat să-mi zică decât că și-a amintit ceva. Ceva ce a supărat-o. Dar, de la accident, nu își mai aduce aminte.

Arno rămâne tăcut. Are mâini atât de mari acum! Mâini de bărbat.

— Despre ce crezi că era vorba?
Inspir adânc.

— Cred că era ceva legat de mama noastră.

Arno pare surprins.

— Mama voastră? Nu vorbiți niciodată despre ea.

— Nu. Dar întoarcerea în Noirmoutier pentru acele trei zile a reînviat vechi amintiri.

— De ce crezi că Mel și-a adus aminte ceva despre mama voastră?

Îmi plac întrebările lui – simple, rapide, fără ocolișuri, fără ezitări.

— Fiindcă am vorbit mult despre ea cât am stat acolo. Ne-am amintit tot felul de lucruri.

Mă opresc. Cum pot să-i explic toate astea fiului meu de șaisprezece ani? Ce-o să înțeleagă? De ce îi pasă?

— Haide! mă îndeamnă el. Ce

lucruri?

— De exemplu, cine a fost.

— Nu vă aminteți?

— Nu asta vreau să spun. Îmi aduc aminte că ziua în care a murit a fost cea mai îngrozitoare din viața mea. Imaginează-ți să-ți iei rămas-bun de la mama ta, să te duci la școală cu bona, să petreci o zi obișnuită acolo, să te întorci după-amiaza iarăși cu bona, ca în fiecare zi, cu o *pain au chocolat* în mână. Doar că, atunci când ajungi acasă, tatăl tău e acolo, bunicii sunt acolo, toți cu o expresie îngrozitoare pe chip. Și apoi îți spun că mama ta a murit. Că s-a întâmplat ceva în creierul ei și a murit.

După care, la spital, ți se arată un trup învelit cu un cearșaf și ți se spune că aceea e mama ta. Cearșaful e dat deoparte, dar tu închizi ochii. Eu așa am făcut.

Se uită la mine șocat.

— De ce nu mi-ai spus niciodată toate astea?

Ridic din umeri.

— Fiindcă nu ai întrebat.

Sprâncenele lui, dintre care una are un piercing de argint care mi se pare dezgustător, se încruntă.

— Asta e o scuză de doi bani.

— Nu am știut cum să discut cu tine despre asta.

— De ce? mi-o trântește el.

Acum, întrebările lui încep să mă deranjeze. Dar vreau să continui să îi răspund. Simt o nevoie imperioasă să îmi iau piatra asta de pe suflet și să îi povestesc pentru prima oară fiului meu.

— Fiindcă, atunci când a murit, totul s-a schimbat pentru mine și pentru Mel. Nimeni nu ne-a explicat ce s-a întâmplat. Erau anii șaptezeci, nu uita. Acum, oamenii sunt grijulii cu copiii, îi duc la psiholog când se întâmplă așa ceva. Dar pe noi nu ne-a ajutat nimeni. Mama a dispărut din viețile noastre. Tata s-a recăsătorit. Numele mamei nu a mai fost pomenit niciodată. Toate pozele

cu ea au dispărut.

— Serios? murmură Arno.

Clatin ușor din cap.

— A fost ștearsă din viețile noastre, iar noi am lăsat să se întâmple asta fiindcă eram amorțiți de durere, eram copii, eram neajutorați. Și, până să fim destul de mari să ne apărăm, a venit momentul să plecăm de acasă. Așa că asta am făcut, eu și Mélanie. Și, undeva pe drumul ăsta, am permis ca tot ce avea legătură cu mama să fie adunat într-un loc și încuiat. Și nu vorbesc despre hainele ei, cărțile ei, obiectele care i-au aparținut. Mă refer la amintirile despre ea.

Brusc, respir cu greutate.

— Cum era? mă întreabă el.

— Fizic, semăna cu Mel. Același ten, aceeași siluetă. Era veselă, efervescentă. Plină de viață.

Mă opresc. Ceva foarte aproape de inima mea doare. Nu mai pot vorbi. Cuvintele nu mai vin.

— Îmi pare rău, murmură Arno. O să vorbim altă dată. Nu-i nici o problemă, tată.

Își întinde picioarele lungi și mă bate pe spate cu afecțiune. Pare stânjenit de emoția mea și nu știe cum să reacționeze.

Femeia înaltă pe care am remarcat-

o mai devreme trece iarăși pe lângă noi și zâmbește din nou. Picioare frumoase. Zâmbet frumos. Îi zâmbesc și eu.

Se aude telefonul mobil al lui Arno, și el se ridică să răspundă. Își coboară glasul și se îndepărtează. Nu-mi dau seama ce spune. N-am nici cea mai vagă idee despre viața intimă a fiului meu. Rareori își aduce prietenii acasă, cu excepția fetei gotice cu păr vopsit negru și cu buze mov care nu-mi plac, căci îi dau o înfățișare de Ofelie înecată. Stau în camera lui și ascultă muzica la maximum. Nu îmi place să îl chestionez. Odată, întrebările mele aparent vesele au fost întâmpinate cu o replică

înghețată: „Ești de la Gestapo sau ce?”
De atunci, îmi țin gura. Îmi amintesc că
uram când tata își băga nasul în treburile
mele pe când eram de vârsta lui Arno.
Doar că eu nu aș fi îndrăznit să îi
răspund în felul ăsta.

Îmi aprind o țigară și mă ridic să
fac câțiva pași. Mă tot întreb ce ar trebui
să fac acum, cum să pun totul la punct pe
timpul șederii în spital a lui Mélanie. Cu
ce să încep.

Simt o prezență lângă mine și, când
mă întorc, o văd pe femeia înaltă în
uniformă bleu.

— Îmi dai o țigară?

Bâjbâi stângaci, oferindu-i pachetul

de țigări, apoi bricheta, care nu vrea să se aprindă.

— Lucrezi aici?

Are ochi interesanți, aurii. În jur de patruzeci de ani, dar nu mă pricep să apreciez vârstele. Ar putea fi mai tânără. Tot ce știu e că are o înfățișare plăcută.

— Da, răspunde ea.

Rămânem acolo, puțin cam stânjeniți. Mă uit la ecusonul ei. „ANGÈLE ROUVATIER.“

— Ești medic? o întreb.

— Nu tocmai, răspunde ea zâmbind.

Înainte să-i mai pot pune altă întrebare, spune:

— Tânărul acela e fiul tău?

— Da, suntem aici fiindcă...

— Știu de ce sunteți aici, mă
întrerupe. E un spital mic.

Are o voce joasă, prietenoasă. Dar
are ceva ciudat, ușor distant. Ceva ce nu
pot identifica exact.

— Sora ta a avut noroc. A fost un
accident urât. Și tu ai avut noroc.

— Da, foarte mare.

Fumăm în tăcere.

— Lucrezi, deci, cu doamna doctor
Besson? Întreb.

— Ea e șefa.

Dau aprobator din cap. Sesizez că
nu poartă verighetă. Acum, observ astfel
de lucruri. Înainte, nu o făceam

niciodată.

— Trebuie să plec. Mulțumesc pentru țigară.

Se îndepărtează. Îi admir gambele lungi și zvelte. Nici măcar nu-mi mai aduc aminte cu cine am făcut sex ultima oară. Probabil cu vreo fată cunoscută pe internet. Vreo aventură de toată jena, ce a durat două ore. Un prezervativ folosit, un rămas-bun grăbit, și asta a fost tot.

Singura femeie drăguță pe care am cunoscut-o după divorț era măritată. Hélène. Una dintre fiicele ei mergea la cursul de artă cu Margaux. Dar nu era interesată de o aventură. Voia doar să fim prieteni. Eu nu am avut nimic

împotriva, și astfel a devenit un aliat apropiat și prețios. Mă scotea la masă la câte o braserie zgomotoasă din Cartierul Latin, mă ținea de mână și mă asculta cum mă plângeam. Soțul ei nu părea deranjat. Nu că aș putea face vreun soț gelos. Hélène locuiește pe bulevardul Sébastopol, într-un apartament întortocheat moștenit de la bunicul ei și renovat cu mare îndrăzneală. Clădirea are o fațadă veche și dărăpănată, într-o zonă înghesuită între Les Halles și Centrul Pompidou, două simboluri ale vanității prezidențiale exagerate. Orice vizită la Hélène îmi stârnește, de fiecare dată, amintiri dureroase, când eu și tata

ne plimbam printre tarabele mirositoare ale pieței care nu mai există. Îi plăcea să mă scoată din Arondismentul 16 și să îmi arate vechiul Paris și rămășițele ce aminteau de vremurile lui Zola. Îmi amintesc cum căscam gura la prostituatele îmbrăcate ținător aliniate pe rue Saint-Denis, până când tata mi-a spus cu fermitate să încetez.

Le văd pe Astrid și pe Margaux venind înapoi dinspre hotel, îmborsate după duș. Chipul lui Astrid e mai neted, pare mai puțin obosită. O țin pe Margaux de mână și își leagă brațele așa cum făceau când fata noastră era copil.

Știu că, în curând, va veni vremea să plece. Știu că trebuie să mă pregătesc pentru acel moment. Întotdeauna am nevoie de ceva timp.

3 În franceză, în original, „primărie“ (n.red.)

La sfârșitul zilei, chipul lui Mélanie pare ceva mai roz în contrast cu perna albă – sau probabil este imaginația mea plină de speranță. Familiile noastre au plecat, iar acum suntem singuri în arșița de august care începe să se domolească ușor, în vreme ce ventilatoarele ne huruie în urechi. În această după-amiază, i-am sunat pe șeful ei, Thierry Drancourt, pe asistenta ei, Lucie, și pe prietenii ei apropiați, Valérie, Agnès, Victor. Am încercat să le explic situația în cel mai bun mod posibil, cu cea mai calmă și mai liniștitoare voce – accident, spinare ruptă, spital, odihnă, va fi bine –, dar toți s-au arătat

îngrijorați. Puteau să trimită ceva, puteau fi de vreun ajutor, suferea? I-am calmat în câteva cuvinte, adoptând un ton încrezător. Avea să fie bine, cât se poate de bine. Pe telefonul lui Mel, care rămăsese la mine, am găsit vreo două mesaje de la bătrânul filfizon, dar nu l-am sunat înapoi.

Apoi, din spațiul privat al toaletei pentru bărbați de pe hol, i-am sunat pe prietenii mei apropiați, Hélène, Didier și Emmanuel, spunându-le cu o voce foarte diferită, tremurătoare, cât de înspăimântat fusesem și încă eram când o priveam cum zăcea în ghips, nemișcată, cu o privire lipsită de viață.

Hélène mi-a lăsat impresia că a izbucnit în plâns, iar Didier abia a reușit să vorbească. Numai Emmanuel a fost în stare să mă liniștească într-o oarecare măsură, cu vocea lui asurzitoare de bariton, chicotind pe un ton cald. S-a oferit să vină ca să-mi țină companie, și am cochetat puțin cu ideea.

— Nu cred că mai vreau să conduc vreodată, se aude abia șoptit vocea lui Mélanie.

— Nu te gândești la asta. E oricum prea devreme.

Ea ridică din umeri, sau încearcă să o facă, și se crispează din cauza durerii.

— Copiii au crescut. Lucas e un

tânăr în toată regula, Margaux cu părul ei oranj, iar Arno cu barbișonul lui. Își întinde buzele uscate și zâmbește. Și Astrid..., zice ea.

— Daa... Oftez. Și Astrid.

Se întinde și mă strânge de mână.

— Cum-îl-cheamă nu s-a arătat, nu?

— Slavă Domnului!

Medicul și o asistentă intră pentru vizita de seară, iar eu părăsesc încăperea după ce o sărut pe sora mea de rămas-bun. Străbat coridoarele, însoțit de scârțâitul tălpilor cauciucate ale tenișilor. În timp ce mă îndrept spre ușa principală, o văd iarăși, chiar lângă intrare.

Angèle Rouvatier. Poartă blugi negri și un tricou negru fără mâneci. Stă călare pe un splendid Harley-Davidson de epocă, negru, cu casca sub un braț. Cu cealaltă mână ține un telefon la ureche. Părul șaten îi cade peste față, și nu-mi pot da seama de expresia de pe chipul ei. Stau și o privesc o vreme, studiindu-i linia zveltă a coapselor, spatele alungit, umerii rotunzi și feminini. Are antebrațele bronzate, trebuie să fi petrecut ceva timp la soare în ultima vreme. Mă întreb cum arată în costum de baie. Mă întreb cum e viața ei, dacă e căsătorită sau singură, e mamă sau nu are copii. Mă întreb cum miroase,

chiar acolo, sub cortina lucioasă a
părului. Trebuie să fi simțit ceva, fiindcă
se întoarce și mă surprinde uitându-mă
la ea. Pășesc rapid înapoi, cu inima
duduindu-mi cu jenă. Îmi zâmbește, își
bagă telefonul în buzunar și face un mic
gest cu degetul: vino aici. Mă îndrept
grosii înspre ea, simțindu-mă ca un idiot.

— Cum se simte sora ta în seara
asta? întrebă ea.

Ochii îi sunt aurii, chiar și în lumina
asta.

— Pare mai bine, mormăi eu.
Mulțumesc.

— Ai o familie frumoasă. Soția,
fiica și fiul.

— Mulțumesc.

— Au plecat?

— Da.

Un moment de tăcere.

— Sunt divorțat.

Nu știu de ce spun asta. Sună patetic.

— Așadar, se pare că mai rămâi o vreme aici, nu?

— Da. Nu poate fi mutată.

Încuviințează din cap și se dă jos de pe motocicletă. Îi admir lejeritatea cu care își trece piciorul peste șa.

— Ai timp să bem ceva? mă întreabă, privindu-mă direct în ochi.

— Sigur, zic, încercând să dau

impresia că asta mi se întâmplă în fiecare zi. Ai idee unde?

— Nu sunt prea multe opțiuni. E un bar acolo, lângă *mairie*, dar probabil e închis la ora asta. Sau mai e barul de la hotelul Dauphin.

— Acolo stau, zic eu.

Ea dă aprobator din cap.

— Nici nu există alt loc. E singurul hotel deschis în perioada asta a anului.

Merge mai repede ca mine, iar eu simt că încep să gâfâi încercând să țin pasul cu ea. Nu spunem nimic, dar nu este o tăcere apăsătoare. Barul hotelului e pustiu. Așteptăm o vreme. Locul pare cu desăvârșire părăsit.

— Trebuie să fie un minibar în camera ta, spune ea.

Din nou, privirea directă, neabătută, spre mine. Are ceva înfricoșător și totodată însuflețitor. Mă urmează spre camera mea. Bâjbâi cu cheia. Ușa se deschide, se închide, și ea e în brațele mele, părul ei lucios mângâindu-mi obrazul. Mă sărută profund, încet. Are gust de mentă și de tutun. E mai înaltă și mai puternică decât Astrid sau decât orice altă femeie pe care am ținut-o în brațe în ultima vreme.

Mă simt prost să stau acolo și să fiu sărutat, ca un adolescent stângaci, împotmolit în propria inerție. Brusc,

măinile mele prind viață și o cuprind. Mă apuc de haina ei de parcă mă înece, o lipesc de mine cu febrilitate, cu palmele apăsându-i șalele. Ea se topește parcă în mine, scoțând sunete joase, profunde. Ne prăbușim pe pat, și ea mă încalecă brusc, cu aceeași lejeritate cu care se dăduse jos de pe motocicletă. Ochiul ei par să îi lucească aiudoma unei pisici. Zâmbește încet, apoi îmi desface catarama și îmi descheie fermoarul. Mă atinge cu o senzualitate precisă, dar blândă, care îmi provoacă erecția în câteva secunde. Nu își desprinde nici o clipă privirea dintr-a mea, zâmbindu-mi, chiar și când o pătrund. Imediat mă

domolește, cu măiestrie, îmi oprește mișcarea coapselor, și îmi dau seama că nu va fi unul dintre acele acte sexuale rapide și rudimentare care se termină într-un minut. Este altceva.

Mă călărește, și eu îi privesc liniile bronzate ale trupului. Se apleacă, îmi cuprinde fața cu mâinile și mă sărută cu o tandrețe care mă surprinde. Nu se grăbește, savurează fiecare clipă. Totul se petrece încet, fără grabă, dar momentul culminant este atât de intens, încât simt că mă săgetează de la degetele picioarelor spre șira spinării, pârjolindu-mă, aproape dureros. Se întinde deasupra mea, cu răsufierea

întretăiată. Sub palma mea, pielea de pe spatele ei e umedă.

— Mulțumesc, șoptește ea. Aveam nevoie de așa ceva.

Reușesc să scot un chicotit sec.

— N-aș fi zis. Însă și eu aveam nevoie de asta.

Se întinde spre masă, ia o țigară, o aprinde și mi-o dă.

— Am știut din momentul în care te-am văzut.

— Ce ai știut? o întreb.

— Că trebuie să te am.

Îmi ia țigara dintre degete.

Brusc, observ că am prezervativ.

Nu-mi amintesc când mi l-a pus. Trebuie

să-l fi strecurat cu o dexteritate greu de imaginat.

— Încă o iubești, nu-i așa?

— Pe cine? întreb, dar știu exact la cine se referă.

— Pe soția ta.

De ce să mă obolesc să ascund ceva de această străină frumoasă și neobișnuită?

— Da. Încă o iubesc. M-a părăsit pentru alt bărbat în urmă cu un an. Mă simt ca un rahat.

Angèle stinge țigara. Apoi se întoarce să mă privească.

— Mi-am dat seama. După felul cum o priveai. Trebuie să fie dureros.

— Așa este.

— Ce faci? Ce lucrezi, adică.

— Sunt arhitect. Dar genul plicticos. Reamenajez birouri și depozite, spitale, biblioteci, laboratoare. Nimic grozav. Nu creez ceva.

— Îți place să te desconsideri, nu-i așa?

— Nu, răspund eu, ridicând din umeri.

— Atunci nu o mai face!

Rămân tăcut, scoțându-mi discret prezervativul. Mă ridic să-l arunc la baie și evit să mă uit în oglindă, ca de obicei.

— Dar tu, *Madame Rouvatier*? Cu

ce te ocupi? spun, revenind în pat și sugându-mi burta.

Mă privește cu calm.

— Sunt autopsier.

Înghit în sec.

Ea zâmbește – dinți albi, perfecți, pătrați.

— Mă ocup toată ziua de morți. Cu aceleași mâini care ți-au mângâiat penisul cu câteva clipe în urmă.

Arunc o privire spre mâinile ei. Puternice și capabile. Și totuși, atât de feminine.

— Unor bărbați, slujba mea le provoacă repulsie, așa că nu le spun. Dacă aș face-o, și-ar pierde erecția. Te

deranjează?

— Nu, răspund cu sinceritate. Sunt surprins, bănuiesc. Povestește-mi despre asta! Nu am cunoscut niciodată un autopsier.

— Slujba mea înseamnă să înveți să respecti moartea. Asta-i tot. Dacă sora ta ar fi murit azi-noapte în accident — slavă Domnului că nu s-a întâmplat asta —, ar fi fost treaba mea să o fac să arate împăcată, ca tu și familia ta să o puteți privi pentru ultima dată fără teamă.

— Cum faci asta?

Angèle ridică din umeri.

— E o slujbă ca oricare alta. La fel cum tu aranjezi birouri, eu aranjez

moartea.

— E greu?

— Da. Când ai de-a face cu copii.

Sau cu bebeluși. Ori cu femei
însărcinate.

Mă cutremur.

— Tu ai? Vreun copil sau bebeluș?

— Nu, răspunde. Nu sunt genul
familist. Tocmai de-aia îi admir pe ai
altora.

— Ești măritată?

— Parcă ești polițist. Nu sunt nici
genul care să se căsătorească. Altceva?

— Nu, zâmbesc eu.

— Bine. Fiindcă acum trebuie să
plec. Prietenul meu se întreabă pe unde

sunt.

— Prietenul tău?

Nu pot să-mi stăpânesc uluirea din voce.

Ea își arată dinții într-un zâmbet.

— Da. Am și vreo doi din ăștia.

Se ridică și se îndreaptă spre baie. Aud dușul pentru scurt timp, apoi apare înfășurată într-un prosop. O privesc și nu pot să nu o găsesc fascinantă. Iar ea știe asta. Își pune desuurile, blugii, tricoul.

— O să ne mai vedem. Știi asta, nu?

— Da, răspund eu, răsufând greu.

Se apleacă și mă sărută pe gură, flămândă.

— O să mă întorc pentru mai mult, Domnule Parizian. Nu trebuie să-ți sugi burta așa. Ești suficient de sexy oricum.

Ușa se închide. A plecat. Încerc să-mi revin. Încă mă simt sfârșit, de parcă m-ar fi lovit un tsunami. Fac un duș și nu mă pot stăpâni să nu chicotesc, amintindu-mi de impertinența ei. Dar, în spatele acestei îndrăzneli, are ceva incredibil de incitant, o căldură, un farmec irezistibil. A reușit ceva nemaipomenit, constat în timp ce mă schimb într-o pereche de blugi și un tricou. M-a făcut să mă simt bine în legătură cu mine însumi, și asta nu s-a mai întâmplat de foarte multă vreme. Mă

surprind fredonând și aproape că izbucnesc în râs.

Mă privesc cu atenție în oglindă. Nu am mai făcut lucrul ăsta de ceva timp. Chipul meu alungit. Sprâncenele groase. Trup zvelt, în afară de burta proeminentă. Rânjesc. Bărbatul care mă privește nu mai arată ca Droopy⁴. Nu, e chiar sexy, îmi zic, cu părul înspicat răvășit și cu sclipirea drăcească în ochii căprui.

Dacă m-ar vedea Astrid acum! Dacă Astrid m-ar dori la fel de mult ca Angèle Rouvatier-care-se-va-întoarce-pentru-mai-mult. Scot un geamăt. Când o să înceteze obsesia pentru fosta mea

soție? Când o să fiu în stare să întorc
acea pagină și să merg mai departe?

Mă gândesc la jobul lui Angèle. N-
am idee cu ce se ocupă exact un
autopsier. Dar vreau să știu? Mă
fascinează într-un fel obscur, însă nu
vreau să zăbovesc prea mult cu gândul la
asta. Îmi amintesc un documentar TV
despre ce se întâmplă cu trupurile după
moarte. Sunt injectate cu seruri, pielea
ridată a feței este întinsă, rănilor sunt
cusute, membrele, aranjate la locul lor,
este aplicat un machiaj special. O slujbă
sumbră, îi spusese eu lui Astrid, care
se uita la documentar cu mine. Aici, în
acest spital de provincie, cu ce fel de

morți se confruntă Angèle Rouvatier în fiecare zi? Bătrâni care decedază. Accidente de mașină. Cancer. Atacuri de cord. Mă întreb dintr-odată dacă un autopsier s-a îngrijit de trupul mamei cu atâția ani în urmă. Îmi aduc aminte de ziua când am fost duși la spital. Am închis ochii atunci. Mă întreb dacă și Mélanie a făcut același lucru. În mormântarea a avut loc la biserica Saint-Pierre de Chaillor, aflată la zece minute distanță de rue Kléber. Mama a fost înhumată în cimitirul Passy din apropiere, la Trocadéro, în cavoul familiei Rey. Îi dusesem pe copii acolo cu mulți ani în urmă, ca să le arăt

mormântul unei bunici pe care nu o cunoscuseră niciodată. Cum de am atât de puține amintiri despre înmormântarea ei? Numai imagini fugare cu o biserică întunecată, câțiva oameni, șoapte, crini albi și mirosul lor puternic, străini care ne îmbrățișau încontinuu. Trebuie să vorbesc cu sora mea despre asta, să văd ce își amintește, dacă își amintește chipul mort al mamei, dar știu că nu este momentul potrivit.

Mă întreb din nou ce voia să-mi spună Mélanie când mașina a ieșit de pe autostradă. Nu-mi putusem alunga asta din cap de la accident. Îmi rămăsese în minte de atunci, ca o greutate care mă

apăsa. Mă întreb dacă să vorbesc despre asta cu doctorița Besson, cum să-i spun, ce ar crede. Ce ar propune. Dar singura persoană cu care doresc să stau acum de vorbă este fosta mea soție, și ea nu e aici.

Îmi deschid mobilul și ascult mesajele. Unul de la Florence, despre un nou contract. Trei de la Rabagny. Acceptasem proiectul unei grădinițe ultramoderne de lângă Bastilia doar fiindcă se plătea bine, și în perioada asta nu-mi permiteam să fac nazuri. Pensia alimentară pe care i-o dau lui Astrid în fiecare lună este considerabilă. Avocații noștri fuseseră cei care

aranjaseră lucrurile. Nu putusem să fac nimic. Întotdeauna câștigasem mai mult ca ea, și presupun că fusese un lucru corect. Dar, la sfârșitul lunii, mă simțeam strâmtorat.

Rabagny nu putea înțelege unde eram și de ce nu îl sunam înapoi, deși îi trimisesem cu o zi în urmă un SMS în care îi spuseseam despre accidentul de mașină de pe drumul de întoarcere spre Paris, fără să intru în alte detalii. Urăsc timbrul vocii lui. Ascuțită și plângăcioasă, ca a unui copil răsfățat. Apăruse o problemă la terenurile de joacă. Nu e bună culoarea. Nu e bună consistența. Trăncănește la nesfârșit,

scuipând cuvintele. Parcă îi și văd fața, ochii exoftalmici, urechile clăpăuge. De la început nu mi-a plăcut. Abia trecut de treizeci de ani, este la fel de arogant pe cât e de urât. Mă uit la ceas: ora șapte seara. Încă pot să îl contactez. Nu o fac. Îi șterg toate mesajele cu o satisfacție sălbatică.

Următorul mesaj e de la Hélène. Glasul ei moale, ca un uguit de porumbiță. Vrea să știe cum se simte Mélanie, cum mă mai simt de la ultima noastră discuție, din urmă cu câteva ore. Se află încă la Honfleur, cu familia. De la divorț, am fost de multe ori acolo. Casa are priveliște spre mare și e un loc

fericit, ușor dezordonat, confortabil, în care mă simt bine. Hélène este o prietenă dragă fiindcă știe exact cum să mă facă să am o părere mai bună despre mine și despre viața mea. Cel puțin, pentru un timp. Ceea ce urâsem în legătură cu divorțul fusese separarea prietenilor noștri. Unii o aleseseră pe Astrid, alții pe mine. De ce? Nu am știut niciodată. Nu li se pare ciudat să se ducă la casa din Malakoff și el să stea în locul meu? Nu li se pare trist să mă viziteze în apartamentul gol din rue Froidevaux, unde se vede clar că nu reușesc să-mi revin? Unii dintre acei prieteni au ales-o pe Astrid în locul meu

fiindcă emană fericire. Bănuiesc că este mai ușor să socializezi cu cineva fericit. Nimeni nu vrea să stea în preajma unui ratat și să fie deprimat. Nimeni nu vrea să audă despre singurătatea mea, despre cât de pierdut m-am simțit în acele prime luni când m-am trezit fără familie după optsprezece ani în rolul de cap de familie. Despre cât de tăcute mi se păreau acele dimineți în bucătăria cu mobilă de la Ikea, unde îmi țineau companie doar mirosul de baghetă arsă și clinchetul știrilor de la postul de radio RTL. Stăteam acolo, amorțit de lipsa zgomotelor: Astrid care să strige copiilor să se grăbească, bubuitul

infernă făcut de Arno când cobora scările, lătratul agitat al lui Titus, Lucas care țipa că nu-și putea găsi sacul de sport. Un an mai târziu, recunosc că m-am obișnuit cu noua liniște de dimineață. Dar tot îmi e dor de zgomot.

Mai sunt și câteva mesaje de la alți clienți. Unele sunt urgente. Vacanța de vară s-a încheiat. Oamenii s-au întors la muncă, în iureșul lucrurilor. Încep să mă întreb cât ar trebui să mai stau aici. Cât mai pot să stau aici. Curând, se vor face trei zile. Și Mel încă nu poate fi mutată. Doctorița Besson refuză să îmi dea alte detalii. Cred că vrea să aștepte și să vadă cum îi merge lui Mélanie înainte să

Îmi ofere explicații mai precise. Alte mesaje de la compania de asigurări despre mașina distrusă și despre hârtiile pe care trebuie să le completez. Îmi notez sârguincios toate astea în carnetul meu.

Deschid computerul și mă conectez la internet prin firul telefonic de lângă pat, ca să-mi verific e-mailul. Vreo două de la Emmanuel și câteva de serviciu. Răspund rapid. Apoi deschid fișierele AutoCAD cu proiectele la care ar trebui să lucrez. Aproape că mă amuză cât de neinteresat sunt când le văd. A fost o vreme când mă entuziasma imaginarea de noi spații pentru birouri, o bibliotecă,

un spital, un centru sportiv, un laborator. Acum mă plictisește. Mai rău, mă face să mă simt de parcă mi-am pierdut jumătate din viață și întreaga energie într-un domeniu care, pur și simplu, nu mă impulsionează.

Cum de s-a întâmplat asta? Când s-a pierdut tot farmecul? Probabil când m-a părăsit Astrid. Poate trec printr-o depresie, poate că este, de fapt, criza vârstei mijlocii. Pur și simplu, nu am simțit că se apropie. Dar oare vezi vreodată apropierea unor asemenea lucruri?

Închid computerul și mă întind pe pat. Cearșafurile păstrează încă mirosul

lui Angèle Rouvatier, ceea ce îmi face plăcere. Camera este mică și modernă, lipsită de farmec, destul de confortabilă. Pereții sunt de un gri perlat, mocheta – subțire, de un bej decolorat. Fereastra dă spre parcare. La ora asta, Mélanie a mâncat deja cina, servită ridicol de devreme, cum se procedează mereu în spital. Trebuie să aleg între un McDonald's de la marginea orașului și o mică *pension en famille* de pe artera principală, unde am mai fost de două ori. Servirea este înceată, încăperea – plină de octogenari fără dinți, dar mâncarea e sățioasă. Mă decid că în seara asta prefer ceva fast-food. Îmi va

face bine.

Deschid televizorul și încerc să mă concentrez asupra știrilor. Tulburări politice în Orientul Mijlociu, bombe, revolte, moarte, violență. Mut de pe un canal pe altul, dezgustat de ceea ce văd, până când, în final, ajung la mijlocul filmului *Cântând în ploaie*. Ca întotdeauna, sunt fascinat de picioarele sculpturale ale lui Cyd Charisse și de corsetul strâmt, verde smarald, în vreme ce se învârte în jurul unui Gene Kelly stângaci și cu ochelari.

În timp ce stau întins și admir acele coapse lungi, rotunde și tari, mă simt cuprins de un soi de pace. Continui să

urmăresc filmul cu placiditatea unui copil somnoros. Este o fericire liniștită pe care nu am mai simțit-o de multă vreme. De ce? Ce motiv aș avea în seara asta să mă simt fericit? Sora mea e în ghips de la talie în sus și nu va putea să meargă Dumnezeu știe cât, sunt încă îndrăgostit de fosta soție și îmi urăsc slujba.

Dar sentimentul de pace mă cuprinde pe deplin, mai puternic decât toate acele gânduri negative. Șterge amintirile dureroase despre Astrid, care apar mereu ca dintr-o cutie cu surprize, liniștește îngrijorarea pentru starea lui Mélanie, șterge furia și frustrarea legate

de muncă. Stau întins și mă las în voia ei. Ce frumoasă este Charisse, în vălul alb, cu brațele întinse implorator în decorul mov. Picioarele ei sunt atât de lungi, încât chiar și când e desculță par nesfârșite. Simt că aș putea rămâne acolo pentru totdeauna, liniștit de mirosul de mosc al lui Angèle Rouvatier și de coapsele lui Cyd Charisse.

Telefonul scoate un semnal, avertizându-mă că am primit un SMS. Îmi desprind cu regret privirea de Charisse și ridic telefonul.

Visează-mă puțin.

Numărul de telefon al expeditorului este necunoscut. Zâmbesc. Știu cine este. Nu poate fi decât Angèle Rouvatier. Probabil are numărul meu din fișa lui Mélanie, la care are acces ca membru al personalului din spital.

Sentimentul de liniște și de mulțumire mă învăluie ca o pisicuță care toarce. Vreau să profit la maximum acum fiindcă undeva, cumva, îmi dau seama că nu o să dureze. E ca și cum ți-ai găsi adăpost în mijlocul unui uragan.

[4](#) Câine mic și alb plictisit de propria viață, personaj de desene animate creat de Tex Avery (n.red.)

Nu contează cât de mult mă străduiesc, nu reușesc niciodată să mă împiedic să rememorez, iar și iar, acea călătorie fatală când Astrid l-a cunoscut pe Serge. S-a întâmplat cu patru ani în urmă. Copiii nu intraseră încă în vârtoarea adolescenței. Făcuserăm rezervare pentru vacanță la Club Med din Palmiye, în Turcia. Fusese ideea mea. De obicei, ne petreceam cea mai mare parte din vară cu părinții lui Astrid, Bibi și Jean-Luc, la casa lor din regiunea Dordogne, lângă Sarlat. Tata și Régine aveau o casă pe valea Loarei, un prezbiteriu pe care Régine îl transformase într-o altă grozăvie țipător

de modernă, unde rareori eram invitați și rareori ne simțeam bine-veniți.

Verile cu Bibi și cu Jean-Luc începuseră să își spună cuvântul. În pofida frumuseții grandioase a Périgord Noir, coabitarea cu rudele devenise tot mai dificilă. Obsesia lui Jean-Luc privind scaunele, consistența lor, meniurile frugale, numărarea kaloriilor și exercițiile permanente devenise exagerată. Bibi suporta toate astea, ocupată ca o albină în bucătărie, cu chipul ei roz, ca o lună, cu gropițe, cu părul alb ca zăpada prins la spate în coc, mulțumită să fredoneze veselă și să ridice binevoitoare din umeri. În fiecare

dimineată, când îmi beam cafeaua, cu za- hăr – „Îți face *foarte mult* rău“, lătra Jean-Luc, „o să mori până la cincizeci de ani!“ –, și mă ascundeam în spatele unui tufiș de hortensie ca să fumez rapid o țigară – „Știai că fiecare țigară îți reduce durata de viață *cu cinci minute?*“ –, Bibi mergea rapid în jurul grădinii, înfășurată în plastic pentru a transpira cât de mult posibil, fluturând niște bețe de schi. Asta se numea „mers nordic“ și, cum ea era suedeză, bănuiesc că i se potrivea, deși arăta caraghios.

De asemenea, întoarcerea la nuditatea anilor șaizeci la piscină și în casă, începuse să mă obosească.

Mergeau țațoș ca niște fauni bătrâni, nepăsători că fundurile lor lăsate nu inspirau altceva decât milă. Dar nu îndrăznisem să îi spun toate astea lui Astrid, care era și ea adepta nudismului de vară, pe o scară totuși mai moderată. Semnalul de alarmă se declanșase când Arno, care avea doisprezece ani, mormăise ceva la masă că îi era jenă să-și invite prietenii la piscină din cauză că bunicii lui își afixau organele genitale. Atunci deciseseam să ne petrecem vacanțele de vară în altă parte, deși continuaserăm să mergem în vizită la ei.

Așa că am schimbat zona Dordogne, cu stejari, păduri, müsli de casă și rude

nudiste cu Clubul Med, extrem de călduros, grozav de vesel și plin de calorii. La început, nu-l observasem pe Serge. Nu simțisem nici un semn de pericol. Astrid se ducea la orele de aqua gym și de tenis, copiii, la Mini Club, iar eu petreceam ore întregi la plajă sau la mare, dormind, înotând, bronzându-mă sau citind. Îmi amintesc că în acea vară am citit foarte mult, romane pe care Mélanie mi le dăduse de la editura ei, de la noi autori talentați la autori confirmați, autori străini. Le citeam degajat, lejer, fără să mă concentrez prea tare. Tot ce am făcut în acea vară am făcut cu detașare. Ar fi trebuit să

rămân în gardă. În schimb, eu trândăveam la soare, convins că totul era în regulă în mica mea lume.

Cred că l-a întâlnit pe terenul de tenis. Aveau același instructor, un italian onctuos îmbrăcat într-un șort alb strâmt, care se purta ostentativ, de parcă era Travolta pe ringul de dans. Nu am simțit nimic neobișnuit decât mai târziu, în timpul unei excursii la Istanbul. Serge făcea parte din grupul nostru, eram cincisprezece persoane de la Club Med, cu un ghid, un turc ciudat educat în Europa și care vorbea cu un accent belgian surprinzător. Amețit de căldură și de epuizare, am cutreierat prin

Topkapi, Moscheea Albastră, Sfânta Sofia, bazinele antice cu ciudatele capete de meduză întoarse, bazarul. Lucas avea doar șapte ani și se plângea aproape tot timpul. Era cel mai mic copil de acolo.

Ce am observat la început a fost că Astrid râdea. Eram la bordul unei bărci într-o croazieră în Bosfor, iar ghidul ne arăta punctele de interes de pe malul asiatic, când am auzit-o râzând încontinuu. Serge stătea cu spatele la mine, cu brațul în jurul unei femei, și toți râdeau. Femeia era tânără, cu un chip proaspăt și cu părul prins într-o coadă de cal. „Hei, Tonio, vino să-i cunoști pe

Serge și pe Nadia.“ Așa că am tropăit într-acolo și am dat mâna cu ei, mijindu-mi privirea contra soarelui ca să pot să-i zăresc fața. Nu avea nimic special. Mai scund ca mine, musculos. Trăsături deloc remarcabile. Doar că am observat că Astrid îl tot privea. Și el pe ea. Era acolo cu prietena lui, dar nu putea să-și ia ochii de la soția mea. Îmi venea să-l împing peste bord.

Ce am mai remarcat, cu un chin crescând, a fost că, după ce ne-am întors la Palmiye, tot dădeam peste el la fiecare colț. Ce să vezi, Serge la hamam, Serge desenând semne trăsnete la club, dansând cu copiii la piscină, iată-l pe

Serge la cină lângă masa noastră. Uneori Nadia era prezentă, alteori nu. „Sunt un cuplu modern“, îmi explicase Astrid. Nu aveam idee ce însemna asta, dar nu-mi plăcea deloc.

În timpul orelor de aqua gym, era invariabil acolo, călcând apa lângă nevastă-mea, masându-i ceafa și umerii în timpul sesiunii de masaj reciproc de la final. Nu aveam ce face ca să scap de el. Am început să înțeleg cu o deznădejde posomorâtă că trebuia să aștept până la finalul șederii noastre ca să nu-l mai văd. Nu am știut că relația lor a început imediat după întoarcerea în Franța. Pentru mine, Serge era doar o

parte neplăcută a unei vacanțe altfel reușite. Cât de orb am fost!

Atunci, Astrid începuse să dea semne de încordare. Deseori era obosită, irascibilă. Părea că nu o să mai facem dragoste niciodată. Adormea devreme, ghemuită pe partea ei de pat, cu spatele la mine. O dată sau de două ori noaptea, după ce copiii se culcaseră, am surprins-o în bucătărie, singură, plângând. Reușise de fiecare dată să mă convingă că era doar din cauza oboselii sau a unei probleme la birou, nimic serios. Și o crezusem.

Era atât de ușor să o cred. Să nu îi pun nici o întrebare. Să nu *îmi* pun nici o

întrebare.

Plângea fiindcă îl iubea și nu știa cum să-mi spună.

A doua zi, cea mai bună prietenă a lui Mélanie, Valérie, apare cu fiica ei de patru ani, Léa (fina lui Mélanie), cu soțul Marc și cu terierul Jack Russell, Rose. A trebuit să aștept afară, cu copilul și cu câinele, în timp ce ei au intrat și au stat un timp cu Mélanie. Câinele e genul energic, care nu poate sta o clipă locului – pare făcut din arcuri și latră încontinuu. Fetița e la fel de rea, în ciuda înfățișării angelice. Ca să încerc să îi liniștesc pe amândoi, îi plimb în jurul spitalului, ținându-l pe unul de lesă și pe celălalt de mână, spre amuzamentul lui Angèle Rouvatier, care mă privește de la o fereastră de la

primul etaj. Simt o căldură cum îmi iradiază încet pelvisul când ochii ei mă cercetează. Dar e greu să pari sexy când tragi după tine un copil care urlă și un câine care latră. Rose încalecă și urinează pe tot ce îi iese în cale, cu o totală lipsă de eleganță, inclusiv roata din față a motocicletei lui Angèle, iar Léa o vrea pe *maman* a ei și nu poate să înțeleagă de ce trebuie să stea cu mine în zăpușeala unei după-amiezi de august, într-un loc pierdut de lume, unde nu există nici măcar un magazin mai de Doamne-ajută de unde să cumperi înghețată. Îmi dau seama cât de pierdut sunt, confruntat cu un copil de vârstă

asta. Am uitat cât de tirani pot fi, cât de obtuzi, cât de gălăgioși. Simt că mi-e dor de tăcerile nebuloase ale adolescenței cu care m-am obișnuit și pe care știu să le gestionez. „De ce Dumnezeu fac oamenii copii?“, meditez, în timp ce combinația dintre urletele lui Léa și mârâiturile lui Rose le face pe asistente să deschidă geamurile și să se uite la mine cu exasperare sau cu dispreț.

În cele din urmă, Valérie iese din clădire și preia perechea urlătoare, spre ușurarea mea. Aștept până când Marc iese și el și le duce pe Rose și pe Léa la plimbare, apoi mă așez cu Valérie la

umbra unui castan. Astăzi, căldura este și mai apăsătoare, arzătoare și uscată, facându-te să tânjești după fiorduri înghețate, fără sfârșit. Valérie este înaltă și bronzată, abia întoarsă dintr-o vacanță în Spania. Ea și Mélanie sunt prietene de ani de zile, din vremea școlii de la Sainte-Marie de l'Assomption, de pe rue de Lubeck, pe care o urmaseră amândouă. Brusc, îmi pun problema dacă Valérie și-o amintește pe mama. Vreau s-o întreb, dar nu o fac. Valérie e sculptoriță, destul de renumită. Lucrările ei mi se par bune, deși de o sexualitate fățișă și mult prea explicite ca să le expui într-o casă plină de copii, dar

presupun că eu sunt un „burghez încuiat din Arondismentul 16“. Mai că o aud pe Mel râzând de mine.

Valérie pare îngrijorată. În ultimele două zile, eu m-am obișnuit cu starea lui Mélanie, așa că trebuie să-mi amintesc că primul contract este, inevitabil, șocant. Mă întind și o iau de mână.

— Pare atât de fragilă, șoptește ea.

— Da, răspund, dar arată mai bine decât în prima zi.

— Nu-mi ascunzi nimic, nu-i așa? rostește pe un ton aspru.

— Ce vrei să spui?

— Adică, nu o să rămână paralizată sau ceva îngrozitor?

— Sigur că nu. Dar adevărul e că doctorița nu-mi spune prea multe. Nu am idee cât va mai trebui să stea aici și când o să fie din nou pe picioare.

Valérie se scarpină în cap.

— Am văzut-o pe doctoriță când am fost înăuntru. Mi s-a părut o femeie drăguță.

— Da, este.

Valérie se întoarce să mă privească.

— Dar tu, Tonio? Cum te simți?

Zâmbesc și ridic din umeri.

— Într-o continuă buimăceală.

— Trebuie să fi fost îngrozitor, mai ales după un weekend atât de plăcut. Am vorbit cu Mel de ziua ei. Părea că se

distra grozav.

— Da, am zis fără vlagă, așa era.

— Mă tot întreb cum de s-a întâmplat așa ceva.

Mă privește din nou. Nu știu ce să răspund, așa că îmi feresc privirea. În cele din urmă, oftez.

— Pur și simplu, a ieșit de pe drum, Valérie. Asta a fost tot. Așa s-a întâmplat.

Își pune un braț bronzat în jurul meu.

— Știi ceva, de ce nu mă lași pe mine să stau aici vreo două zile. Te poți întoarce la Paris cu Marc, iar eu o să am grijă de Mel o vreme.

Cochetez cu ideea, fără să spun nimic.

Ea continuă:

— Deocamdată, nu prea ai ce să faci aici. Nu poate fi mutată, așa că, de ce nu te întorci acasă și să mă lași pe mine să am grijă de ea, și mai vedem cum merg lucrurile. Trebuie să mergi la muncă, să-ți vezi copiii în weekend, apoi te poți întoarce împreună cu tatăl tău, de exemplu.

— Mă simt prost să o părăsesc.

Valérie pufnește.

— Ei, haide. Sunt cea mai veche și mai bună prietenă a ei. Fac asta pentru ea – și pentru tine. Pentru amândoi.

O strâng de braț și tac. Apoi spun:

— Valérie, îți aduci aminte de mama noastră?

— De mama voastră?

— Ești prietenă cu Mel de atâta vreme, așa că m-am gândit că poate ți-o amintești.

— Ne-am cunoscut imediat după moartea ei. Cred că aveam opt ani. Îmi amintesc că ai mei mi-au zis că nu trebuie să o întreb niciodată pe Mel despre asta. Dar Mel mi-a arătat fotografii cu ea, scrisori, mărunțișuri care i-au aparținut. Apoi tatăl vostru s-a recăsătorit, și noi ne-am transformat în adolescente frivole, interesate de băieți

și lucruri de genul ăsta. Nu am mai vorbit despre mama voastră prea mult. Dar mi-a părut rău pentru amândoi. Erați singurii copii pe care îi cunoșteam a căror mamă murise. Asta mă făcea să mă simt vinovată și tristă.

Vinovată și tristă. Îmi amintesc că și prietenii de la școală reacționaseră la fel. Unii prieteni fuseseră atât de șocați, că nu mai putuseră vorbi normal cu mine. Mă ignorau sau roșeau când le vorbeam. Îmi aduc aminte că directoarea școlii ținuse un discurs stângaci și că se organizase o slujbă specială pentru Clarisse. Vreo două luni, profesorii se purtaseră foarte frumos cu mine. Eram

băiatul a cărui mamă murise. Șoapte în spatele meu, coate, semne din cap. Uite, el e, mama lui a murit.

Îl văd pe Marc întorcându-se cu fetița și cu câinele. Știu că Valérie poate să aibă grijă de sora mea. Îmi spune că are o geantă cu lucruri personale, nu-i nici o problemă să stea câteva zile, e ușor și necesar, și vrea să o facă.

Așa că mă hotărâsc destul de rapid. Mă hotărâsc să plec cu Marc, Rose și Léa. Îmi trebuie ceva timp să împachetez, să anunț la hotel că Valérie va avea nevoie de o cameră, să îmi iau rămas-bun de la sora mea, care este atât de fericită să-și vadă cea mai bună

prietenă, încât nu pare foarte întristată de plecarea mea.

Zăbovesc pe lângă ceea ce cred eu că e cabinetul lui Angèle, sperând să dau de ea. Nu pare să fie pe acolo. Mă gândesc la ce face în acel moment, la cadavrul de care se îngrijește chiar atunci. Mă îndepărtez și mă întâlnesc cu doctorița Besson, căreia îi explic că o las pe sora mea în grija unei prietene apropiate și că mă voi întoarce curând.

Ea mă liniștește spunându-mi că Mélanie va fi pe cele mai bune mâini, apoi rostește această frază ciudată:

– Aveți grijă de tatăl dumneavoastră.

Încuviințez din cap și mă îndepărtez, dar nu pot să nu mă întreb ce a vrut să spună. I se păruse că tata arăta bolnav? Observase ceva ce mie îmi scăpase? Îmi trece prin gând să mă întorc și să o rog să-mi explice, dar Marc mă așteaptă, și copilul a început deja să se agite, așa că plecăm, făcând semne cu mâna spre silueta înaltă, liniștitoare a lui Valérie, aflată la intrarea spitalului.

Drumul e lung și călduros, dar miraculos de tăcut, căci și câinele, și fetița au adormit. Marc este genul de om tăcut. Ascultăm muzică clasică și nu vorbim prea mult, ceea ce mi se pare o

ușurare.

Primul lucru pe care îl fac când ajung acasă este să deschid toate ferestrele. Aerul dinăuntru este înăbușitor și stătut. Parisul are acel miros de vară greu, de praf și de arșiță, încărcat cu gaze de eșapament și cu excremente de câine. Zgomotoasa rue Froidevaux, aflată trei etaje mai jos, scuipe urletul neîncetat al traficului. Nu pot să las niciodată prea mult geamurile deschise, căci zgomotul este infernal.

Frigiderul e gol. Nu mă simt în stare să iau masa singur, așa că îl sun pe Emmanuel, la care răspunde robotul, și îi las un mesaj, implorându-l să străbată

Parisul fierbinte și aglomerat tocmai din Marais ca să îmi ofere sprijin moral și companie la cină, lucru pe care are să-l facă, fără îndoială. Câteva minute mai târziu, aud un semnal dinspre telefonul mobil, și mă aștept să primesc un SMS de la Emmanuel. Dar nu.

Asta se cheamă să o ștergi franțuzește. Când te întorci?

Sângele îmi pulsează în piept, făcându-mă să transpir și mai mult. Angèle Rouvatier. Nu pot să nu zâmbesc

larg. Țin telefonul în mână ca un adolescent sentimental. Scriu rapid înapoi:

Mi-e dor de tine. Te sun curând.

Imediat, mă simt prost. Ar fi trebuit să trimit așa ceva? Ar fi trebuit să îi mărturisesc faptul că mi-e dor de ea? Cobor în grabă la Monoprix, pe bulevardul Général Leclerc, să cumpăr vin, brânză, șuncă și pâine. Primesc un alt mesaj tocmai când să ies din magazin. E de la Emmanuel, care mă

anunță că vine spre mine.

În așteptarea lui, aleg un CD vechi cu Aretha Franklin și dau sonorul tare. Bătrâna de deasupra e surdă, iar cuplul de dedesubt e încă în vacanță. Îmi torn un pahar de Chardonnay și mă plimb prin apartamentul gol, fredonând și eu melodia *Think*. Copiii vor veni la mine weekendul acesta. Mă uit în camerele lor. Îmi amintesc că, în timpul divorțului, îi atrăsese ideea de a avea camere în două case diferite. Lucrul ăsta îi ajutase. Îi las să-și decoreze camera în stilul propriu. Pereții de la Lucas sunt tapetați cu Jedi și Darth Vader. Arno și-a vopsit camera albastru-închis, dându-i

un ciudat aspect acvatic. Margaux a prins un poster cu Marilyn Manson în cea mai înfiorătoare ipostază a lui. Mă uit la el numai dacă sunt nevoit. Mai e și o altă fotografie nu tocmai plăcută cu Margaux și Pauline, cea mai bună prietenă a ei, strident machiate și arătându-și degetul mijlociu. Femeia care îmi face curățenie, energica și vorbăreața *Madame* Georges, se plânge de starea camerei lui Arno. Spune că nu poate să deschidă ușa, atât de multe lucruri sunt împrăștiate pe jos. Camera lui Margaux e la fel de îngrozitoare. Numai Lucas încearcă, timid, să facă ordine. Eu îi las să trăiască în

dezordinea lor. Petrec atât de puțin timp cu mine, încât ideea de a-i bate la cap să-și facă curățenie nu mă atrage deloc. Las asta pe seama lui Astrid. Și a lui Serge.

Observ că, deasupra biroului, Lucas are un arbore genealogic. Nu l-am mai văzut până acum. Pun paharul de vin jos și mă uit mai îndeaproape. Părinții lui Astrid, francezi de o parte, suedezi de alta, mergând până la bunici. De partea noastră, familia Rey, și un semn de întrebare lângă poza tatălui meu. Îmi dau seama că Lucas știe foarte puține despre mama. Mă întreb dacă îi cunoaște măcar numele. Ce le-am spus copiilor despre

ea? Aproape nimic.

Iau un creion de pe birou și scriu cu majuscule, meticulos: „Clarisse Elzyère, 1939–1974“ în caseta mică de lângă „François Rey, 1938“.

Sunt fotografiile ale tuturor părinților din arbore, cu excepția mamei, și simt că mă cuprinde un sentiment ciudat de frustrare.

Soneria anunță sosirea lui Emmanuel. Brusc, mă simt bucuros să îl văd, fericit că nu sunt singur, și îmi înfășor cu înfocare brațele în jurul trupului său voinic și îndesat. El mă bate pe spate liniștitor, părintește.

Îl cunosc pe Emmanuel de mai bine de zece ani. Ne-am întâlnit când am redecorat birourile firmei lui de publicitate cu echipa mea. Avem aceeași vârstă, dar el pare mai bătrân, bănuiesc că din cauza capului complet chel. Compensează lipsa părului cu o barbă stufoasă, de un brun-roșcat, prin care îi place să își treacă degetele. Emmanuel poartă culori vii, stranii, pe care eu nu

aș îndrăzni nici să le încerc, dar el le afișează cu un anumit farmec. În seara asta are o cămașă Ralph Lauren de un portocaliu tropical. Ochii îi sclipesc înspre mine, albaștri, de după ochelarii fără rame.

Vreau să îi spun cât de fericit sunt că se află aici, cât de recunoscător pentru prezența lui, dar, ca de obicei, în adevăratul stil Rey, cuvintele mi se topesc pe limbă și le păstrez ascunse în mine.

Iau punga de plastic pe care a adus-o, iar el mă urmează în bucătărie. Se apucă imediat de treabă în timp ce eu îl privesc, oferindu-mi ajutorul, deși știu

că e total inutil. Preia comanda de parcă ar fi în propria bucătărie, iar eu nu am nimic împotriva.

— Tot nu ai un șorț cumsecade? mormăie el.

Îi arăt șorțul roz cu Mickey Mouse al lui Margaux, atârnat într-un cui, lângă ușă. Îl are de la zece ani. Emmanuel oftează, dar reușește să și-l lege în jurul șalelor cărnoase. Eu mă străduiesc să nu izbucnesc în râs.

Viața personală a lui Emmanuel este un mister pentru mine. Este mai mult sau mai puțin implicat într-o relație cu o ființă tristă și complicată pe nume Monique, care are doi copii adolescenți

dintr-o căsnicie anterioară. Nu-mi dau seama ce vede la ea. Sunt destul de sigur că are diverse aventuri ori de câte ori ea nu e prin preajmă, ca acum, de exemplu, căci e plecată în vacanță în Normandia cu copiii. Îmi dau seama că are în minte ceva, fiindcă fluieră în timp ce toacă avocado și afișează expresia aceea de băiat neastâmpărat pe care i-o zăresc de obicei pe chip în perioada asta a anului.

În pofida straturilor suplimentare de grăsime, Emmanuel nu pare să sufere vreodată din cauza căldurii. În timp ce stau și-mi sorb vinul, simt cum transpirația îmi lucește pe tâmpile și pe buza superioară, în timp ce el pare cât se

poate de în elementul lui. Fereastra deschisă de la bucătărie dă spre o curte tipic pariziană, întunecată ca o peșteră chiar și în miezul zilei, având ca perspectivă geamul murdar al vecinului și cârpele umede de bucătărie atârdate peste pervaz. Nici o undă de aer nu se strecoară înăuntru. Urăsc Parisul pe zăpușeala asta. Mi-e dor de Malakoff și de grădina mică și proaspătă, de masa șubredă și de scaunul de sub bătrânul plop. Emmanuel se agită, plângându-se de lipsa unor cuțite bune și a râșniței pentru piper.

Niciodată nu am fost un bucătar bun. Astrid era bucătăreasa din cuplul nostru.

Încropea cele mai delicioase și mai originale mâncăruri, cu care îi impresiona întotdeauna pe prietenii noștri. Brusc, mă întreb dacă mama era o bucătăreasă bună. Nu îmi amintesc de mirosuri apetisante dinspre bucătărie în apartamentul de pe bulevardul Kléber. Înainte ca tata să se căsătorească cu Régine, exista o guvernantă angajată să aibă grijă de noi și de casă. *Madame Tulard*. O femeie slabă, cu bărbie păroasă. Supă apoasă. Varză de Bruxelles fără gust. Vițel tare ca talpa. *Riz-au-lait* fără consistență. Dintr-odată, îmi amintesc de brânză de capră fierbinte presărată pe pâine integrală.

Asta făcea mama. Mirosul înțepător al brânzei topite, gustul de grâu, făinos, al pâinii, aroma dulce de cimbru și busuioc proaspete, stropii de ulei de măsline. Îmi amintesc cum îmi spunea că obișnuia să mănânce brânză de capră în copilărie, la Cévennes. Aveau un nume pentru acele bucăți rotunde de brânză... Pélardons... Picadons...

Emmanuel mă întrebă cum se simte Mel. Îi spun că Valérie îmi ține locul pentru câteva zile, că nu prea știu cum se simte sora mea, dar îmi place și am încredere în chirurgical ei, Bénédicte Besson, o femeie implicată și bună, care m-a liniștit în noaptea accidentului și l-a

înfruntat pe tata. Apoi mă întrebă ce fac copiii, aducând două farfurii frumos aranjate cu legume tăiate fin, felii de brânză Gouda, sos acrișor de iaurt și șuncă italienească. Țsta nu este decât antreul, după cum îi cunosc prea bine apetitul sănătos. Începem amândoi să mâncăm și îi spun că în weekendul acesta copiii vor sta la mine. Îl privesc cum înfulecă. La fel ca Mélanie, Emmanuel nu are habar despre creșterea copiilor. Fericitul! Îmi ascund un zâmbet strâmb. Oricât m-aș strădui, nu mi-l pot închipui pe Emmanuel tată.

Aștept până termină de mâncat și se pregătește să prepare somonul, rapid și

cu îndemânare. Îl privesc, uimit de talentul lui. Presară mărar peste pește și îmi dă porția mea și o jumătate de lămâie.

— Mélanie a ieșit de pe autostradă fiindcă și-a adus aminte de ceva legat de mama.

El ridică privirea spre mine, uimit. Un fir de mărar i s-a prins între dinți și încearcă să-l scoată.

— Acum nu-și mai amintește nimic, continui, mâncând din somon.

Mănâncă și el, cu ochii la mine.

— Dar o să-și aducă aminte, spune. Știi asta.

— Da, răspund, o să-și aducă.

Deocamdată, nu a reușit, însă eu nu pot să îmi scot asta din minte. Simt că îneebunesc.

Aștept să termine somonul și îmi aprind o țigară. Știu că urăște lucrul ăsta, dar, la urma urmelor, sunt în propria casă.

— Ce crezi că era?

— Ceva ce a supărat-o teribil de mult. Îndeajuns cât să piardă controlul mașinii.

Fumez în tăcere, în timp ce el încearcă să-și scoată dintre dinți alt rest de mărar.

— Și apoi, am cunoscut-o pe *femeia* asta, zic.

Ciulește urechile și ridică dintr-o sprânceană.

— Este autopsier.

Izbucnește în râs.

— Glumești!

Eu zâmbesc.

— Este cea mai sexy ființă.

Își freacă bărbia, cu ochii strălucitori.

— Și? mă îmboldește.

Lui Emmanuel îi place acest gen de discuții.

— Ei bine, s-a repezit ca un uliu asupra mea. E uimitoare. Magnifică.

— Blondă?

— Nu. Brunetă. Ochi galbeni-

verzui. Corp extraordinar. Simț grozav al umorului.

— Unde locuiește?

— În Clisson.

— Unde-i asta?

— Undeva pe lângă Nantes.

Chicotește.

— Ei bine, ar trebui să o vezi din nou, fiindcă ți-a făcut bine, băiete. Nu ai mai arătat atât de plin de energie de când...

— De când m-a părăsit Astrid.

— Nu, dinainte de asta. Nu ai mai arătat atât de bine de ani de zile.

Ridic paharul de Chardonnay.

— Pentru Angèle Rouvatier!

Ciocnim.

Mă gândesc la ea, aflată în acel spital de provincie. Mă gândesc la zâmbetul ei moale, la pielea fină și la gustul ei. Și o doresc atât de tare, că aproape mă doare. Emmanuel are dreptate. Nu m-am mai simțit așa de ani de zile.

Vineri după-amiază plec de la birou să mă întâlnesc cu tata. Căldura nu s-a domolit. Parisul e în flăcări. Turiștii tropăie de colo-colo, epuizați. Crengile copacilor atârnă moi, iar praful și mizeria se adună în nori cenușii, unduitori. Mă decid să străbat pe jos distanța dintre bulevardele Maine și Kléber, ceea ce ar trebui să-mi ia în jur de patruzeci și cinci de minute. E prea cald pentru bicicletă, și simt nevoia să fac ceva mișcare.

Ultimele vești de la spital sunt bune. Doctorița Besson și Valérie m-au sunat amândouă să îmi spună că Mélanie își recapătă forțele. (Mai fuseseră și câteva

SMS-uri de la Angèle Rouvatier, dar erau de o natură mai erotică, lucru care evident că îmi dăduse fiori. Le păstrasem pe toate în telefon.)

În timp ce o iau spre stânga după ce trec de Domul Invalizilor, telefonul îmi vibrează în buzunar. Arunc o privire spre numărul care clipește pe ecran. Rabagny. Răspund, deși îmi doresc instantaneu să nu o fi făcut.

Nici nu se obosește să mă salute. Niciodată nu o face. E mai tânăr cu cel puțin cincisprezece ani, dar nu are nici un fel de respect față de mine.

— Tocmai m-am întors de la grădiniță, latră el. Și tot ce pot să spun

este că sunt îngrozit de lipsa ta de profesionalism. Te-am angajat fiindcă aveai o reputație bună, și unii oameni păreau impresionați de munca ta.

Îl las să bată câmpii. Nu e nimic nou. Mi se întâmplă aproape de fiecare dată când vorbesc cu el. Deseori am încercat să-i reamintesc, cât de calm am putut, că, în luna august, în Franța este imposibil să se facă ceva repede și la fel de dificil să te aștepți la rezultate rapide.

— Nu cred că primarului o să-i placă faptul că grădinița nu o să fie gata de inaugurare la începutul lui septembrie, așa cum a fost planificat.

Te-ai gândit la asta? Știu că ai probleme de familie, dar uneori mă întreb dacă nu le folosești, pur și simplu, drept scuză.

Fără să îl închid, strecor telefonul în buzunarul de la cămașă și grăbesc pasul, prinzând viteză în timp ce mă apropii de Sena. Apăruseră o serie de nereguli nefericite legate de grădiniță: lucrări de tâmplărie făcute greșit și un zugrav (nu din echipa mea) care nu nimerise culorile. Nici unul dintre aceste lucruri nu avea nimic de-a face cu mine. Dar lui Rabagny nu-i păsa. Era pornit pe mine. Nu mă plăcuse din prima clipă, orice făceam sau ziceam. Îmi dădeam seama după felul cum mă privea. Uneori

se uita sugestiv la pantofii mei. Mă întreb cât o să-i mai suport comportamentul. Slujba e bine plătită, peste medie. Știu că trebuie să o păstrez. Întrebarea este cât timp?

După podul Alma și hoardele de turiști înlăcrimați care se uitau în tunelul unde murise Lady Di, am început urcușul lent pe bulevardul Président-Wilson. Aici sunt mai puține mașini, fiind o zonă rezidențială. Cartierul meu din copilărie. Arondismentul 16, liniștit, calm, bogat, rigid, trist. Dacă afirmi în fața unui parizian că locuiești sau ai locuit în Arondismentul 16, va gândi imediat: „Bani“. Aici trăiesc bogații și aici își

afișează averea. Sunt vechile familii bogate, alături de noii îmbogățiți. Toți coabitează cu mai multă sau mai puțină armonie. Nu-mi lipsește Arondissementul 16. Mă bucur că locuiesc pe malul stâng al Senei, în zgomotosul, coloratul și modernul Montparnasse, chiar dacă apartamentul meu dă spre cimitir. Vara, cartierul este alarmant de pustiu. Toată lumea e plecată, în Normandia – în Bretagne, pe Rivieră.

În vreme ce mă îndrept spre bulevardul Kléber, traversând prin rue de Longchamp, îmi revin în minte amintiri din copilărie, și nu este un sentiment plăcut. Îl revăd pe băiatul

tăcut și serios care eram, cu pantalonii scurți din flanel cenușiu și cu puloverul bleumarin. De ce oare, mă întreb, aceste străzi goale, mărginite de impunătoare clădiri haussmaniene, au ceva trist și sinistru? De ce simt că respir greu când merg pe lângă ele?

Când ies în bulevardul Kléber, mă uit la ceas și constat că am ajuns prea devreme. Îmi continui drumul, pe rue des Belles-Feuilles. Nu am mai fost pe-aici de ani de zile. Îmi aduc aminte că era un loc aglomerat, plin de viață. Deseori, în copilărie, veneam aici. Era artera comercială, unde găseai pește proaspăt, cea mai suculentă carne, baghete

crocante abia scoase din cuptor. Aici își făcea mama cumpărăturile în fiecare dimineață, cu un coș de răchită pe braț, cu mine și cu Mel în spatele ei, în timp ce adulfmecam aromele care îți lăsau gura apă, de pui prăjit și cornuri fierbinți. Astăzi, strada este pustie. Un McDonald's tronează triumfător în locul unde înainte era un restaurant excelent, și un magazin de produse congelate a luat locul unui cinematograf. Majoritatea tarabelor de alimente au fost înlocuite de elegante magazine de haine și de încălțăminte. Mirosurile apetisante au dispărut.

Ajung la capătul străzii; dacă o iau

la stânga, pe Rue de la Pompe, ajung direct la casa bunicii mele de pe bulevardul Henri-Martin. Cochetez cu ideea de a-i face o vizită acum. Bunul Gaspard mi-ar face loc să intru, radiind de fericire să îl vadă pe „*Monsieur Antoine*“. Amân asta pentru o altă zi și mă îndrept spre casa tatălui meu.

Îmi amintesc că, la mijlocul anilor șaptezeci, după moartea mamei, ceva mai departe pe stradă se construise Galeria Saint-Didier, un triunghi gigantic, inestetic, care acaparase o parte dintre elegantele *hôtels particuliers* din zonă, atrăgând după sine apariția de malluri și de

supermarketuri. În timp ce trec pe lângă ea, observ că masiva clădire nu a îmbătrânit prea frumos, căci fațada îi este pătată și mâncată de rugină. Grăbesc pasul. Cineva mi-a lăsat două mesaje în căsuța vocală. Nu le ascult, fiindcă știu că trebuie să fie Rabagny.

Mama mea vitregă îmi deschide și mă sărută ușor pe obraz. Régine afișează un bronz întunecat, care o face să pară mai bătrână și mai uscată decât este de fapt. Ca de obicei, poartă una dintre ținutele renascentiste ale lui Courrèges și răspândește în jur miros de Chanel No 5. Mă întrebă cum se simte Mel. Îi răspund și o urmez în living. Nu mi-a plăcut niciodată să vin aici. E ca și cum m-aș întoarce în timp, într-un loc unde am fost nefericit. Trupul meu își amintește și simt fiecare părticică din mine încordându-se ca mijloc de autoapărare. La fel ca Galeria Saint-Didier, nici apartamentul nu a îmbătrânit

frumos. Modernismul lui îndrăzneț este acum palid și arată incredibil de învechit. Decorul maro și cenușiu, covorul mișos care acoperă toată podeaua și-au pierdut și strălucirea, și textura. Totul pare murdar și pătat.

Apare și tata, târșându-și picioarele. Sunt șocat de înfățișarea lui îmbătrânită, deși l-am văzut cu doar o săptămână în urmă. Pare epuizat, buzele lui nu mai au culoare, iar pielea i-a căpătat o nuanță ciudată, gălbuie. Nu-mi vine să cred că acesta este avocatul formidabil care își făcea adversarii să tremure de cum intra în sala de judecată.

Scandaloasa afacere Vallombreux,

de la începutul anilor șaptezeci, a lansat cariera tatălui meu de avocat eminent. Edgar Vallombreux, un consilier politic influent, fusese găsit pe jumătate mort în casa lui de la țară, din apropiere de Bordeaux, după o presupusă sinucidere ca urmare a rezultatului dezastruos obținut de partidul său la ultimele alegeri. Paralizat, incapabil să vorbească, deprimat, fusese internat într-un spital pentru tot restul zilelor. Soția lui, Marguerite, nu crezuse nici o clipă teoria sinuciderii. Pentru ea, era evident faptul că soțul ei fusese atacat fiindcă știa multe despre neregulile financiare ale câtorva miniștri bine plasați.

Îmi amintesc când *Le Figaro* publicase o pagină întreagă despre François Rey, tânărul și imprudentul avocat care îndrăznise să atace fără reținere Ministerul de Finanțe și care, după câteva săptămâni de proces palpitant, ce ținuse întreaga țară cu sufletul la gură, demonstrase că, într-adevăr, Vallombreux fusese victima unui uriaș scandal financiar, având drept urmare căderea câtorva capete. În adolescență, am fost de multe ori întrebat dacă aveam vreo legătură cu „legendarul avocat“. Uneori, stânjenit sau enervat, obișnuiam să spun că nu. Eu și Mélanie eram ținuți departe de viața

profesională a tatei și rareori l-am văzut în instanță. Știam doar că era temut și respectat.

Tata mă bate ușor pe umăr, se îndreaptă spre bar și îmi întinde un whisky pe care l-a turnat cu o mână tremurătoare. Nu-mi place băutura asta, dar nu mă îndur să-i atrag atenția. Mă prefac că sorb o înghițitură. Se așază gemând și își freacă genunchii. Acum e pensionar, și situația nu îl bucură deloc. Alți avocați mai tineri i-au luat locul, și el nu mai are ce căuta pe scena juridică. Mă întreb ce face toată ziua. Citește, se întâlnește cu prietenii? Vorbește cu soția lui? Nu știu nimic despre viața tatălui

meu, iar el nu știe nimic despre a mea. Și, cât crede că știe, o dezaprobă.

Apare Joséphine, vorbind murmurat în telefonul mobil ținut între obraz și umăr. Îmi zâmbește și îmi dă ceva. Mă uit în jos și văd o bancnotă îndoită de cinci sute de euro. Ea îmi face cu ochiul și îmi dă de înțeles printr-un gest că diferența va veni mai târziu.

Tata îmi vorbește despre niște probleme cu instalația de la casa de la țară, dar nu-l ascult. Privesc în jur și încerc să-mi amintesc cum era încăperea când trăia mama. La ferestre erau plante, lemnul de nuc lustruit al podelei sclipea. Într-un colț erau cărți și o canapea

acoperită cu creton, precum și un birou unde mama obișnuia să stea și să scrie în soarele dimineții. Oare ce scria? Și unde sunt acum toate lucrurile ei? Toate cărțile, fotografiile, scrisorile ei? Vreau să-l întreb pe tata, dar nu o fac. Știu că nu pot. Acum se plânge de grădinarul pe care l-a angajat Régine.

Nimeni nu vorbește vreodată despre mama. Mai ales aici. A murit aici. Trupul ei a fost scos chiar pe această ușă, pe acele scări acoperite de covoare. Unde a murit, mai exact? Nu mi s-a spus niciodată. În camera ei, chiar lângă intrare? Aici, în bucătărie, la capătul aceluia culoar nesfârșit? Cum s-a

întâmplat? Cine era aici? Cine a găsit-o?

Anevrism. De curând, am căutat termenul pe internet. S-a întâmplat. Ca un trăsnet. S-a întâmplat oamenilor de vârsta mea. Pur și simplu.

În urmă cu treizeci și trei de ani, mama a murit chiar în apartamentul unde mă aflu acum. Nu-mi amintesc de ultima dată când am sărutat-o. Și asta mă doare.

— Așculți măcar o vorbă din ce spun, Antoine? mă întreabă tata sarcastic.

Când ajung acasă, copiii sunt deja acolo. Aud vacarmul prezenței lor în timp ce urc scările. Muzică, pași, voci sonore. Lucas se uită la TV, cu pantofii murdari pe canapea. Când intru, aleargă în întâmpinarea mea. Margaux apare în ușă. Încă nu mă pot obișnui cu părul portocaliu, dar nu spun nimic.

— Bună, tati..., rostește ea târăgănat.

Văd o mișcare în spate, și Pauline se ivește pe după umărul ei. Cea mai bună prietenă de când erau mici. Numai că Pauline arată acum de parcă ar avea douăzeci de ani. Ieri era o ființă mică și pricăjită. Azi e imposibil să nu-i

remarci pieptul plin și șoldurile feminine. Nu o mai îmbrățișez așa cum făceam când era copil. De fapt, nici nu o mai sărut pe obraz. Ne facem semn cu mâna unul celuilalt de la o distanță politicoasă.

— Ai ceva împotriva ca Pauline să doarmă aici?

Mă simt dezamăgit. Știu că, dacă Pauline rămâne aici peste noapte, nu o să o mai văd pe fiica mea decât la cină. O să se refugieze amândouă în camera lui Margaux, să chicotească și să vorbească șoptit toată noaptea, iar eu nu voi mai putea să-mi petrec timpul cu copilul meu.

— Sigur că nu, răspund eu cu jumătate de gură. Părinții tăi sunt de acord?

Pauline ridică din umeri.

— Mda, nici o problemă.

Se pare că a crescut chiar și mai mult în timpul verii, căci e mai înaltă decât Margaux. Poartă o fustă de blugi scurtă și un tricou strâmt, mov. Paisprezece ani. Nimeni nu ar crede privind-o. Probabil că i-a venit și ciclul. Știu că asta încă nu s-a întâmplat în cazul lui Margaux, căci Astrid mi-a spus de curând. Îmi dau seama că, având un astfel de corp, Pauline atrage tot soiul de masculi. Puști de la școală, dar și mai

mari. Tipi de vârstă mea. Mă întreb cum se descurcă părinții ei cu chestiile astea. Ce îi spun. Ce știe ea. Poate că are un prieten, poate face sex, poate ia deja anticoncepționale. Paisprezece ani.

Arno năvălește înăuntru, bătându-mă pe spate. Îi sună telefonul, și el răspunde, spunând: „O clipă“. Dispare. Lucas începe să se uite iar la televizor și fetele pleacă. Rămân singur în holul de la intrare. Mă simt ca un idiot.

Mă duc în bucătărie, iar pașii mei făcură podelele să scârțâie cu zgomot. Nu am ce face decât să le pregătesc cina. O salată cu paste, mozzarella, roșii cherry, busuioc proaspăt și cubulețe de

șuncă. În timp ce tai brânza, simt că viața mea este atât de goală și aproape izbucnesc în râs. Ba chiar o fac. După un timp, când masa e gata, pare să dureze o grămadă până să apară și ei. Toți au altceva mai bun de făcut.

— Fără iPod, Nintendo sau telefoane mobile, vă rog, spun eu ferm, punând cu zgomot mâncarea pe masă.

Cuvintele mele sunt întâmpinate cu oftaturi și cu ridicări din umeri, apoi tăcerea este punctată de plescăituri și de clefăieli în timp ce toți mănâncă. Mă uit la micul nostru grup ca și cum m-aș afla undeva departe. Prima mea vară fără Astrid. Da, urăsc fiecare clipă din ea.

Seara se întinde înaintea mea ca o pajiște arsă. Fetele se închid în camera lui Margaux, Lucas e lipit de Nintendo, iar pe Arno nu-l poți smulge din camera lui, unde navighează pe internet. Acum îmi dau seama că a fost o greșeală să le pun la dispoziție computere și conexiune Wi-Fi. Fiecare se retrage în spațiul propriu, și eu abia ajung să îi mai văd. Nimeni nu se mai uită la televizor *en famille*. Internetul a preluat conducerea, tăcut și acaparator.

Stau întins pe canapea și mă uit la un DVD, la un film de acțiune cu Bruce Willis. La un moment dat, apăs pe pauză și le sun pe Valérie și pe Mélanie, apoi

Îi trimit lui Angèle un SMS despre viitoarea noastră întâlnire. Seara se scurge la fel ca până acum. Dinspre camera lui Margaux se aud chicoteli înăbușite, sunete de ping-pong dinspre jocul lui Lucas, iar dinspre camera lui Arno abia pot distinge ritmul metalic ce răzbate din căști. Căldura mă moleșește și ațipesc.

Când deschid ochii, amețit, este aproape două dimineața. Mă ridic, clătinându-mă. Lucas doarme dus, cu obrazul lipit de Nintendo. Îl pun încet în pat, străduindu-mă să nu îl trezesc. Mă hotărâsc să nu bat la ușa lui Arno. În definitiv, este încă vacanță și nu mă simt

în stare de o altă altercație despre faptul că ar trebui să doarmă la ora asta. Când trec pe lângă ușa fiicei mele, izul inconfundabil de țigară îmi gâdilă nasul. Mă opresc, cu mâna pe clanță. Alte chicoteli înfundate. Bat, și râsul încetează. Margaux deschide ușa. Încăperea e încețoșată de fum.

— Fetelor, voi fumați?

Vocea mea sună gâduit, aproape umil, și mă crispez auzind-o.

Margaux ridică din umeri. Pauline stă întinsă pe pat, purtând doar niște chiloței albaștri subțiri și un sutien cu volănașe. Îmi feresc privirea de la rotunjimile sânilor ei, care par să îmi

sară în ochi.

— Doar vreo două țigări, tată, zice Margaux, dându-și ochii peste cap.

— Dar ai numai paisprezece ani, urlu eu. E o prostie să faci asta...

— Păi, dacă e așa o prostie, tu de ce o faci, tată? mi-o trânteste ea și rânjește sarcastică.

Apoi îmi închide ușa în nas.

Rămân acolo, cu mâinile în șolduri. Dau să bat din nou la ușă, dar nu o fac. Mă retrag în camera mea și mă așez pe pat. Ce ar fi făcut Astrid în situația asta? Ar fi țipat la ea? Ar fi pedepsit-o? Ar fi amenințat-o? Oare Margaux îndrăznește să fumeze sub acoperișul mamei ei? De

ce mă simt atât de inutil? Nu poate fi mai rău de-atât. Sau e posibil?

Chiar și în severa uniformă albastră de spital, Angèle e sexy. Își înfășoară brațele în jurul meu, fără să-i pese că suntem în morga spitalului, că dincolo de ușă sunt cadavre, că familii îndurerate stau sfâșiate de durere în sala de așteptare alăturată.

Atingerea ei mă electrizează.

— Când termini lucrul? șoptesc eu.

Nu am mai văzut-o de trei săptămâni. Ultima dată când venisem să o văd pe Mélanie, eram cu tata și nu existase nici cea mai mică posibilitate de-a petrece timp cu Angèle. Tata era obosit și fusesem nevoit să-l duc înapoi acasă.

Ea oftează.

— O coliziune pe autostradă, două atacuri de cord, un cancer, un anevrism – toată lumea pare să fi ales același moment să moară.

— Anevrism..., murmur eu.

— O tânără de vreo treizeci de ani.

O țin strâns, mângâindu-i părul fin, lucios.

— Mama a murit de anevrism la treizeci și ceva de ani.

Ridică privirea spre mine.

— Erai copil.

— Da.

— Ai văzut-o după ce a murit?

— Nu. Mi-am închis ochii în

ultimul moment.

— În general, cei care mor din cauza asta arată bine. Tânăra despre care vorbeam e încântătoare. Nu am prea mult de lucru la ea.

Locul în care ne aflăm e rece, liniștit, și un mic coridor îl desparte de sala de așteptare.

— Ai trecut pe la sora ta? mă întreabă.

— De-abia am sosit. Este cu infirmierele. Mă duc acolo imediat.

— OK. Lasă-mă vreo două ore. Ar trebui să termin până atunci.

Mă sărută pe gură, un sărut cald și umed. Mă îndrept spre secția unde se

află Mélanie. Spitalul pare mai plin, mai agitat decât de obicei. Fața surorii mele este mai puțin palidă, aproape roz. Ochii i se luminează când mă vede.

— Abia aștept să scap de aici, șoptește. Toți sunt foarte drăguți cu mine, dar vreau să merg acasă.

— Ce spune doctorița Besson?

— Că s-ar putea să pot pleca destul de repede.

Mă întrebă cum mi-am petrecut săptămâna. Rânjesc, neștiind prea bine cu ce să încep. O săptămână nenorocită, din toate punctele de vedere. Birocrație plictisitoare legată de asigurarea pentru mașină. O altă dispută cu Rabagny

despre grădiniță. Florence tot mai exasperantă. Tata care îmbătrânește tot mai mult, chipul lui obosit, temperamentul irascibil. Un weekend dificil cu copiii. Școala de-abia a început, și toată lumea e stresată. Niciodată nu m-am simțit mai ușurat să îi las la Malakoff. Îi spun lui Mélanie că a fost una dintre acele săptămâni nenorocite când totul merge prost.

Stau cu ea o vreme și vorbim despre scrisorile, florile și telefoanele pe care le-a primit. Bătrânul amarez i-a trimis un inel cu rubin de la un bijutier din Place Vendôme. Uneori am impresia că Mélanie este pe punctul de a vorbi

despre accident, dar nu o face. Încă nu își amintește nimic. Trebuie să am răbdare.

— Abia aștept toamna, iarna, spune Mélanie oftând. Urăsc sfârșitul verii. Urăsc căldura, urăsc tot. Abia aștept diminețile friguroase de iarnă și sticlele cu apă fierbinte.

Doctorița Besson intră și îmi strânge mâna. Ne spune că, în câteva săptămâni, Mélanie va putea fi transportată cu ambulanța la Paris, probabil după mijlocul lui septembrie. Convalescența poate să și-o petreacă acasă, timp de cel puțin două luni, sub îngrijirea unui fizioterapeut și cu vizite

regulate la cabinetul medicului de familie.

— Sora dumneavoastră a fost foarte curajoasă, spune ea mai târziu, în timp ce completăm niște hârtii în biroul ei. Îmi înmânează un teanc de formulare de asigurări. Apoi mă privește fix în ochi. Ce mai face tatăl dumneavoastră?

— Credeți că e bolnav, nu-i așa?

Ea încuviințează din cap.

— Nu ne-a spus nici mie, nici surorii mele ce are, zic eu. Am observat cât este de obosit, dar mai multe nu știu.

— Dar mama dumneavoastră? întrebă ea. Nu are nici o idee?

— Mama a murit când eram mici.

— Ah, îmi pare rău, zice ea repede.

— Tata s-a recăsătorit, dar nu sunt sigur că mama mea vitregă ar putea să-mi spună mare lucru despre sănătatea lui. Nu suntem foarte apropiați.

Ea încuviințează din cap și rămâne tăcută o vreme. Apoi spune:

— Vreau doar să mă asigur că se află sub supraveghere medicală.

— Ce vă îngrijorează?

Mă privește cu ochi inteligenți, căprui.

— Pur și simplu, vreau să mă asigur.

— Doriți să discut cu el?

— Da, răspunde ea. Întrebați-l doar

dacă a fost la medic.

— Bine, așa o să fac.

În timp ce mă îndrept spre biroul lui Angèle, mă întreb ce a observat doctorița Besson la tata. Ce a văzut ochiul ei expert de medic, și eu nu am remarcat? Mă simt iritat, preocupat. De la ultima vizită, nu l-am mai întâlnit pe tata și nici nu am vorbit. Dar în ultimele săptămâni l-am visat, așa cum am visat-o și pe mama. Noirmoutier îmi revine în minte, ca fluxul care acoperă vadul Gois și ca pescărușii ce zboară în cercuri deasupra stâlpilor de salvare. Vise despre tata, despre mama, când erau tineri, pe plajă. Zâmbetul mamei, râsul

lui tata. Vise despre vizita mea recentă acolo, cu Mélanie. Seara aniversării ei, cât de frumoasă era în rochia neagră. Cuplul elegant de lângă noi, care își ridică paharele de șampanie în direcția noastră. Bucătarul-șef care exclamă: „*Madame Rey!*“ Camera numărul 9. Camera mamei mele. De la noaptea accidentului, am visat iar și iar lucruri legate de Noirmoutier. Acest loc nu m-a mai părăsit.

„Morga spitalului“, scrie pe plăcuță. Bat o dată, apoi de două ori. Nici un răspuns. Stau lângă ușa lui Angèle mult timp. Bănuiesc că încă nu a terminat. Mă duc și mă așez în micuța sală de așteptare rezervată rudelor îndurerate. Acum e pustie, și mă simt ușurat că sunt singur aici. Timpul pare să se târască. Îmi verific telefonul. Nu am apeluri pierdute. Nici mesaje vocale. Nici SMS-uri.

Un zgomot ușor mă face să ridic privirea. O persoană cu ochelari de protecție, mască, bonetă de hârtie, mănuși de latex și o salopetă bleu băgată în ghete de cauciuc stă în fața mea. Mă

ridic grăbit. O mână înmânușată scoate ochelarii și masca și ies la iveală trăsăturile frumos sculptate ale lui Angèle.

— Ce zi infernală, spune ea. Îmi pare rău că te-am făcut să aștepți.

Pare obosită, trasă la față.

În spatele ei, ușa spre cabinet e întredeschisă. Arunc o privire spre spațiul care poate fi întrezărit. O mică încăpere albastră. Complet goală. Linoleum. Mai departe, o altă ușă, deschisă. Pereți albi, plăci de ceramică albă pe jos. Tărgi. Flacoane și diverse instrumente necunoscute. În aer plutește un miros ciudat, puternic. Și Angèle

miroase la fel. Îl simt pe salopeta ei. Este mirosul morții? Al formaldehidei? Nu știu decât că este prima dată când îl simt și prima dată când îl miros la ea.

— Ți-e teamă? întreabă ea blând.

— Nu, răspund.

— Vrei să intri?

Nu ezit.

— Da.

Ea își scoate mănușile, și carnea caldă a mâinii ei o atinge pe a mea.

— Vino în bârlogul Morticiei, șoptește ea.

Închide ușa grea în urma noastră. Ne aflăm în prima încăpere.

— Aici sunt aduse trupurile, astfel

încât familiile să le poată vedea pentru ultima oară. Camera de vizionare.

Încerc să-mi imaginez ce se petrece aici. Într-un asemenea loc fuseserăm duși eu și Mélanie, ca să ni se arate trupul mamei noastre? Așa trebuie să fi fost. Ceva în mintea mea se blochează și nu pot să-mi imaginez sau să-mi amintesc nimic. Dacă aș fi văzut-o moartă atunci, demult, dacă nu aș fi închis ochii, aș fi descoperit o încăpere ca asta. O urmez pe Angèle într-o cameră mai mare. Aici, mirosul este mai puternic, aproape copleșitor. Ca sulful. Pe o targă zace un trup acoperit cu un cearșaf. Locul este foarte curat.

Suprafețe impecabile. Instrumente strălucitoare. Nici o pată. Lumina se revarsă printre jaluzele. Aud murmurul aerului condiționat. E mai răcoare aici, mai răcoare decât oriunde în altă parte în spital.

— Ce vrei să știi? mă întrebă Angèle.

— Ce poți să-mi spui.

Ea zâmbește.

— Dă-mi voie să-ți prezint pacientul din această după-amiază.

Trage ușor cearșaful de pe silueta întinsă pe targă. Simt că înțepenesc, cum am făcut cu atâția ani în urmă, când cearșaful fusese îndepărtat de pe trupul

mamei, dar chipul care se ivește este liniștit, împăcat. Un bătrân cu o barbă albă, deasă. Poartă un costum gri, o cămașă albă, cravată bleumarin și pantofi de piele. Mâinile îi sunt încrucișate pe piept.

— Vino mai aproape, mă îndeamnă Angèle. Nu te mușcă.

Bătrânul pare adormit, dar, când mă apropii, observ nemișcarea deplină a morții.

— Acesta este *Monsieur B.* A suferit un atac de cord. Avea optzeci și trei de ani.

— Când a venit arăta așa bine?

— Când a venit, era îmbrăcat într-o

pijama pătată, chipul îi era schimonosit și căpătase o culoare mov intens.

Tresar.

— Încep prin a-i spăla pe pacienții mei, fără să mă grăbesc. Îi spăl din cap până în picioare. Folosesc furtunul special de aici. Arată spre o chiuvetă și un robinet din apropiere. Folosesc un burete și detergent. În acest timp, flexez brațele și picioarele, ca să nu se instaleze prea repede rigiditatea cadaverică. Le închid ochii cu niște capace speciale, le cos gura – urăsc expresia asta, așa că prefer să spun că le *închid* gura – și uneori folosesc un adeziv special, fiindcă arată mai natural.

Nu suport cusăturile alea mărunte pe care le fac unii antreprenori de pompe funebre. Dacă există o traumă la față sau pe corp, utilizez pe acele zone ceară sau alte metode de mascare. Uneori îmi ia ceva timp. După care încep procesul de îmbălsămare. Știi ce înseamnă asta?

— Nu prea, recunosc eu cu sinceritate.

— Injectez fluid de îmbălsămare prin artera carotidă. Aici. Arată spre gâtul lui *Monsieur* B. Îl pompez înăuntru. Încet. Și scot sângele prin vena jugulară. Știi ce face fluidul de îmbălsămare?

— Nu.

— Redă culoarea naturală. Întârzie descompunerea, cel puțin pentru un timp. De exemplu, când l-am îmbălsămat pe *Monsieur B*, i-a dispărut culoarea mov de pe față. După îmbălsămarea arterială, folosesc un aspirator ca să extrag toate fluidele din trup. Stomac, abdomen, inimă, plămâni, vezică. Face o pauză. Te simți OK?

— Da, răspund, și din nou sunt sincer.

Este prima oară când văd un cadavru, în afară de forma acoperită de cearșaf care voise a fi mama. Am patruzeci și trei de ani, dar nu am văzut niciodată moartea cu propriii ochi. În

sinea mea, îi mulțumesc lui *Monsieur B.* fiindcă arată atât de rozaliu și de mulțumit. Mă întreb dacă mama arăta la fel.

— Apoi ce faci?

— Umplu toate cavitățile cu substanțe chimice concentrate, după cum cos toate inciziile și orificiile. Asta durează ceva. Nu vreau să intru în detalii. Nu ți-ar plăcea să le auzi. Apoi îi îmbrac pe pacienții mei.

Îmi place cum spune „pacienții mei“. Sunt morți, dar totuși sunt pacienții ei. Observ că, tot timpul cât a vorbit cu mine, mâna ei fără mănușă a stat pe umărul lui *Monsieur B.*

— Ultimul lucru pe care îl fac, la care lucram când ai bătut la ușă, este machiajul. Trebuie să fie natural. Uneori, cer o fotografie recentă a pacienților mei, ca să văd cum arătau când erau în viață. Încerc să reproduc acea imagine.

— Familia lui *Monsieur B.* a venit să-l vadă?

Angèle se uită la ceas.

— Mâine. Sunt foarte mulțumită de *Monsieur B.* De aceea ți l-am arătat. Nu sunt la fel de mulțumită... de ceilalți pacienți de azi.

— De ce? întreb.

Se îndepărtează de targă și rămâne

lângă fereastră. O vreme, nu spune nimic.

— Moartea poate fi foarte urâtă. Nu contează ce faci, nu contează cât de mult te străduiești, nu poți face un trup să arate îndeajuns de împăcat pentru familie.

Mă trece un fior gândindu-mă la ce vede în fiecare zi.

— Cum de nu te afectează toate astea?

Se întoarce să mă privească.

— Ah, dar mă afectează. Oftează și îl acoperă din nou pe *Monsieur* B. Am meseria asta din cauza tatălui meu. S-a sinucis. Aveam treisprezece ani. Eu l-am

descoperit. M-am întors de la școală și l-am găsit pe masa din bucătărie, cu creierii împrăștiați pe pereți.

— Doamne! gem eu.

— Mama era atât de șocată, că eu a trebuit să dau toate telefoanele, să fac tot, să organizez înmormântarea. Sora mea mai mare a clacat. În ziua aceea, m-am maturizat. Am devenit tipa dură care sunt acum. Autopsierul care s-a ocupat de tata a făcut o treabă incredibilă. A reconstruit capul tatălui meu din ceară. Mama și familia au putut să privească trupul fără să leșine. Dar eu l-am văzut pe tata mort, am fost singura care a putut să facă o comparație. Am fost atât de

impresionată de măiestria autopsierului, încât am știut că vreau să fac asta mai târziu. Am luat examenul și am devenit autopsier la douăzeci și doi de ani.

— A fost dificil?

— Da, la început. Dar știu cât este de important, atunci când ai pierdut pe cineva, să poți arunca o ultimă privire liniștită la trupul cuiva drag.

— Există multe femei în meseria asta?

— Mai multe decât ai crede. Când trebuie să lucrez cu bebeluși sau cu copii, părinții sunt ușurați că sunt femeie. Bănuiesc că au impresia că unei femei o să-i pese mai mult, o să se

poarte mai blând, o să acorde mai multă atenție detaliilor și demnității. Se întoarce spre mine și mă ia de mână, zâmbind încet. Lasă-mă să fac un duș rapid și plecăm. Hai să mergem la mine!

Ne ducem în biroul alăturat. Dincolo se află o baie cu faianță albă.

— Durează un minut, spune ea și dispare.

Observ fotografiile de pe biroul ei. Poze alb-negru ale unui bărbat de vreo patruzeci de ani. Seamănă atât de mult cu ea, încât nu poate fi decât tatăl ei. Aceiași ochi, aceeași bărbie. Mă așez la birou și mă uit la hârtii, agendă, computer, scrisori. Bunuri personale.

Obișnuita dezordine a unei zile de muncă. Lângă telefonul ei mobil se află o mică agendă. Mă simt tentat să o iau și să o răsfoiesc. Vreau să știu totul despre fascinanta Angèle Rouvatier. Întâlnirile ei, secretele ei. Dar nu o fac. Mă simt mulțumit să stau aici și să o aștept, chiar dacă, probabil, nu sunt decât un prieten cu care doar se joacă. Aud apa de la duș curgând în baia alăturată. Apă pe piele goală. Mă gândesc la mâinile mele pe pielea aceea, pe trupul ei fin. Mă gândesc la gura ei moale, umedă. La ce o să-i fac când ajungem acasă la ea. Mă gândesc la asta în detaliu și încep să simt cea mai impresionantă erecție. Oare

ar fi un gest nepotrivit într-o morgă?

Pentru prima dată după mult timp, simt că viața mea s-a luminat în cele din urmă. Ca acel soare proaspăt și fragil de după ploaie. Ca vadul Gois care se ivește din apele în reflux.

Vreau să profit la maximum de asta.

La sfârșit de septembrie, Mélanie se întoarce acasă pentru prima dată de la accident. Stăm împreună în pragul apartamentului ei și nu pot să nu remarcăm cât este de fragilă și de palidă. Încă merge cu dificultate, în cârje, și știu că în următoarele săptămâni se va apuca de fizioterapie. E tare fericită să fie din nou acasă, și zâmbetul ei se luminează când îi vede pe toți prietenii ei adunați ca să o întâmpine, încărcăți cu flori și cadouri.

De fiecare dată când trec prin Rue de la Roquette, are pe cineva în vizită, cineva care îi pregătește ceai sau îi gătește, ascultă muzică împreună cu ea sau o face să râdă. Dacă totul merge

bine, ne spune ea, s-ar putea întoarce la muncă în primăvară. Dacă vrea sau nu s-o facă, asta este cu totul altă problemă.

— Nu știu dacă sfera editorială mi se mai pare chiar așa interesantă, recunoaște ea în fața mea și a lui Valérie într-o seară, la cină. Mi se pare dificil să citesc. Pur și simplu, nu pot să mă concentrez. Nu mi se întâmpla asta înainte.

Accidentul a schimbat-o pe sora mea. Pare mai tăcută, mai gânditoare, mai puțin stresată. Nu își mai vopsește părul, și șuvițele argintii care îi vârstează buclele negre îi stau bine, dându-i și mai multă eleganță. O

prietenă i-a făcut cadou o pisică, o creatură neagră, cu ochi galbeni, pe nume Mina.

Când vorbesc cu sora mea, de multe ori simt nevoia să izbucnesc: „Mel, îți aduci aminte ce îmi spuneai chiar înainte de accident?“ Dar nu îndrăznesc. Fragilitatea ei încă mă copleșește. Într-o oarecare măsură, am încetat să mai aștept să-și aducă aminte ce încerca să-mi spună. Dar gândul nu m-a părăsit niciodată.

— Ce se mai întâmplă cu admiratorul bătrâior și destrăbălat? o întreb într-o zi, sâcâind-o, în timp ce Mina stă torcând pe genunchii mei.

Suntem în salonul ei mare și luminos. Șiruri întregi de cărți, pereți de un oliv pal, o canapea mare și albă, o masă rotundă de marmură, un șemineu. Mélanie făcuse minuni cu apartamentul ăsta. Îl cumpărase în urmă cu cincisprezece ani, fără să împrumute vreun ban de la tata, când nu era decât un șir de camere de serviciu mizerabile de la ultimul etaj al unei clădiri lipsite de pretenții dintr-un arondisment pe atunci demodat. Dărâmasse pereți, recondiționase parchetul, instalase un șemineu. Făcuse totul fără ajutorul sau sugestiile mele, lucru care, atunci, mi se păruse cam insultător. Dar, în cele din

urmă, înțelesesem că acesta fusese modul lui Mélanie de a se afirma. Și o admirasem pentru asta.

Scutură din cap.

— A, el... Încă îmi scrie și îmi trimite trandafiri, și chiar s-a oferit să mă ducă la Veneția într-un weekend prelungit. Îți poți imagina Veneția în cârje?

Râdem amândoi.

— Doamne, când am făcut sex ultima dată? Mă privește inexpressiv. Nici măcar nu îmi aduc aminte. Probabil cu el, bietul bătrânel. Îmi aruncă o privire cercetătoare. Dar ce se întâmplă cu viața *ta* sexuală, Tonio? Ești extrem

de misterios, și nu te-am mai văzut atât de vioi de ani de zile.

Zâmbesc, gândindu-mă la coapsele fine și albe ale lui Angèle. Nu sunt foarte sigur când o voi revedea, dar cumva așteptarea plină de nerăbdare face totul și mai incitant. Vorbim la telefon de câteva ori pe zi, ne trimitem SMS-uri și e-mailuri, iar seara o pot vedea goală pe webcam, după ce mă încui în dormitor ca un adolescent vinovat. Recunosc în fața surorii mele că am o relație la distanță cu o femeie autopsier teribil de sexy.

— Uau! exclamă ea. Eros și Thanatos⁵. Ce combinație freudiană.

Când pot să o cunosc?

Îi spun că nu știu nici măcar când o s-o pot revedea eu. După o vreme, excitația provocată de relația prin webcam se va pierde, sunt convins, și voi simți nevoia să o ating în realitate, să o am. Să o am cu adevărat. Nu îi spun asta lui Mélanie chiar fățiș, dar pricepe ce vreau să zic.

Mai târziu, într-un SMS deosebit de îndrăzneț, recunosc acest lucru în fața lui Angèle. Primesc instantaneu un SMS de la ea cu orarul următorului tren din Montparnasse spre Nantes. Nu pot prinde acel tren din cauza unei întâlniri importante pentru un nou contract –

sediul unei bănci, ce urmează a fi construit în Arondissementul 12, lângă Bercy. O altă muncă plictisitoare, dar nici de această dată nu-mi pot permite să refuz.

Dorința mea pentru Angèle crește în fiecare zi. Știu că următoarea noastră revedere o să fie ca un foc de artificii. Și doar gândul ăsta mă ajută să merg mai departe.

5 În mitologia greacă, zeul iubirii, respectiv zeul morții (n.red.)

Într-o seară de octombrie, în pivniță dau peste o comoară. Caut o sticlă de vin bun pe care să le-o ofer lui Héléne, lui Emmanuel și lui Didier la cină, ceva care să le placă și de care să-și aducă aminte. Dar, în loc să aduc o sticlă de Croizet-Bages, urc triumfător scările cu un vechi album foto. Nici măcar nu-mi amintesc că îl aveam. Era ascuns într-o cutie de carton pe care nu mă obosisem să o deschid de la divorț, pierdut într-un mor- man de hărți, carnete de note, fețe de pernă mototolite și prosoape de plajă cu Disney mucegăite. Mă reped asupra lui. Cum a ajuns în posesia mea și cum de nu-mi aminteam de el? Vechi

fotografii alb-negru cu mine și cu Mélanie. Prima comuniune. La șapte ani. Robă lungă și albă. Chip serios. Un ceas nou purtat cu mândrie. Mélanie la patru ani, cu obraji bucălați și sarafan cu volănașe. Reuniunea din apartamentul de pe bulevardul Henri-Martin. Șampanie, suc de portocale și *macarons* de la ceainăria Carette din apropiere. Bunicii mei privindu-mă cu bunăvoință. Solange. Tata. Mama. Trebuie să mă așez. Iat-o! Păr negru. Zâmbet încântător. Mâna ei pe umărul meu. Atât de tânără. Mai avea doar trei ani de trăit. E greu de crezut asta privind acea fotografie. Este întruchiparea tinereții.

Întorc încet paginile, având grijă să nu scutur scrum pe ele. Sunt mucegăite de la umezeala din pivniță. Noirmoutier. Ultima vară, 1973. Îmi dau seama că mama trebuie să fi lipit pozele astea în album. Este scrisul ei, rotund și copilăresc. O și văd, așezată la biroul din bulevardul Kléber, aplecată asupra paginilor, concentrată. Lipici și foarfecă. Stiloul special care scria pe hârtie neagră. Mélanie în vadul Gois, la reflux, cu găletușa și lopățica. Solange fumând o țigară și pozând pe chei. Oare mama a făcut pozele astea? Avea un aparat de fotografiat? Nu-mi amintesc. Mélanie pe digul de pe plajă. Eu în fața

cazinoului. Tata făcând plajă. Noi toți pe terasa hotelului. Cine o făcuse pe asta? Bernadette? O altă chelneriță? Perfecta familie Rey în cele mai bune momente ale sale.

Închid albumul, și ceva alb cade fluturând din el. Mă aplec și îl ridic de pe podea. Este un vechi bilet de avion. Îl privesc, perplex. Un zbor spre Biarritz din primăvara lui 1989, pe numele de fată al lui Astrid. Desigur. Acesta este zborul când am cunoscut-o pe Astrid. Ea se ducea la nunta unei prietene, iar eu renovam birouri într-un mic mall pentru un arhitect pentru care lucram. Îmi amintesc cât de încântat fusesem în sinea

mea că lângă mine stătea o tânără atât de atrăgătoare.

Avea o înfățișare sănătoasă, sportivă, de scandinavă, care mă atrăsese imediat. Nu era parizianca dichisită, de o eleganță afectată. În timpul zborului, mi-am stors creierii să găsesc ceva de spus, dar ea avea căștile walkmanului lipite de urechi și părea cufundată în revista *Elle*. Aterizarea devenise dintr-odată teribil de agitată. Se părea că sosiserăm în Țara Bascilor în mijlocul unei furtuni îngrozitoare. Pilotul încercase să aterizeze de două ori înainte să renunțe, în timp ce motoarele se văitau și se cutremurau.

Vântul urla în jurul nostru, iar cerul era întunecat precum cerneala, lăsând impresia că venise amurgul, deși nu era decât ora două după-amiaza. Eu și Astrid schimbaserăm zâmbete neliniștite. Avionul se zgâlțâia de colo-colo, chinuindu-ne fără milă stomacul cu fiecare picaj.

Bărbatul cu barbă așezat dincolo de culoar părea să se fi înverzit. Cu un gest precis, se întinsese după pungă de hârtie din buzunarul scaunului, o deschisese cu îndemânare și, cu un râgâit oribil, scârbos, vomitase parcă la nesfârșit. O duhoare acră de usturoi și de vomă plutise spre mine și spre Astrid. Ea mă

privise neputincioasă. Îmi dădeam seama că era speriată. Ceea ce mă înspăimânta pe mine nu era posibilitatea de a ne prăbuși, ci ideea că aș fi putut să vomit spaghetele bologneze pe genunchii acestei fete frumoase. Nu auzeam decât cum pasagerii vomitau. În timp ce avionul se răsucea nebunește și eu mă străduiam să nu mă uit la bărbosul care umpluse o a doua pungă cu vomă vineție, mâna ei tremurătoare se strecurase într-a mea.

Așa o cunoscusem pe soția mea. Iar faptul că păstrase biletul în toți acei ani îmi încălzi inima. Cei cincisprezece ani scurși între moartea mamei și întâlnirea

cu Astrid păreau ca o ceață, o călătorie printr-un tunel întunecat. Nu îmi place să mă gândesc la acei ani. Parcă purtasem ochelari de cal, copleșit de o singurătate înghețată care mă consuma, de care nu puteam să scap. După ce plecasem din bulevardul Kléber ca să locuiesc pe malul stâng cu cei doi colegi studenți, existența mea păruse mai puțin îngrozitoare. Existaseră câteva prietene, călătorii în străinătate, descoperirea Asiei, a Americii. Dar, când Astrid apăruse în viața mea, adusese dintr-odată lumină. Și fericire. Și râs. Și bucurie.

Când căsătoria mea se destrămase,

când conștientizasem că Astrid nu mă mai iubea, că îl iubea pe el, pe Serge, lumea mea se prăbușise. Eram din nou în tunelul lung și întunecat. Frânturi din viața mea cu Astrid se învâlmășeau în visurile mele și pe parcursul zilei. În vreme ce ne îndreptam necruțător spre divorț – eu incredul, ea hotărâtă –, mă agățam cu disperare de fiecare amintire care mă ajuta să merg mai departe. Una dintre ele mă tot bântuia. Prima noastră călătorie ca pereche. La San Francisco. Aveam douăzeci și șase de ani, cu un an înainte să se nască Arno. Eram liberi și fără griji, cum se spune. Teribil de îndrăgostiți. Sunt o mulțime de lucruri pe

care pot să le rememorez din acea călătorie de neuitat – drumul pe Golden Gate într-o mașină decapotabilă, cu părul lui Astrid fluturându-mi în față, micul hotel din Pacific Heights unde făceam dragoste cu o pasiune nebună, călătoriile agitate cu tramvaiul.

Dar ceea ce îmi revine periodic în minte este Alcatrazul. Am fost duși cu barca să vizităm insula și ni se oferise un tur cu ghid. Puteai zări orașul în toată splendoarea lui, așezat pe deal, la nici trei kilometri depărtare, dincolo de apele reci și înșelătoare. Atât de aproape și totuși atât de departe. Fiindcă soarele pătrundea pe ferestre, celulele

din „blocul sordid“ erau cele mai râvnite. Ghidul ne explicase că deținuții preferau latura asta. Aceste celule erau mai călduroase, mai puțin înghețate, chiar și în nopțile friguroase de iarnă. Iar în unele nopți, continuase el, cum ar fi în ajunul Anului Nou, de exemplu, dacă vântul bătea din direcția potrivită, prizonierii puteau auzi zgomotul petrecerilor dinspre clubul de yahting St. Francis, aflat dincolo de golf.

Multă vreme m-am simțit ca un deținut de la Alcatraz, hrănindu-mă cu disperare cu firimiturile pe care vântul le trimitea în direcția mea – râsete, cântece și muzică, zarva făcută de o

mulțime pe care pot să o aud, dar pe care nu o voi vedea niciodată.

O după-amiază mohorâtă de noiembrie. Patru săptămâni până la Crăciun. Parisul este împodobit în beteală sclipitoare, ca o curtezană vulgară. Stau la birou, lucrând la un plan complicat pentru birourile băncii din Bercy, pentru a cincea oară în acea dimineață. Trebuie să le tipăresc din nou. Imprimanta scoate gemete ca o femeie în chinurile facerii. Florence e răcită. Tot nu m-am îndurat să o concediez. Are ceva care te face să simți o milă profundă pentru ea. Astăzi pare să-și sufle încontinuu nasul. De fiecare dată își bagă arătătoarele învelite în șervețele pe nări și le rotește ca niște

elice. Îmi vine să mă întind și să-i dau una peste față.

Ultimele două luni au fost un vârtej de conflicte și de certuri. Arno are mari probleme la școală. Eu și Astrid am fost chemați de două ori ca să stăm de vorbă cu profesorii. Am fost avertizați că, dacă va continua în ritmul ăsta, nu numai că va fi ținut după ore, dar va fi și exmatriculat. Note mici, obrăznicie, vandalizarea materialelor școlare, chiul – descoperim cu groază magnitudinea faptelor reprobabile ale lui Arno. Cum s-a transformat oare fiul nostru încântător și liniștit în acest golan rebel? Pe cât de zgomotos e fratele ei, pe atât

de tăcută este Margaux, cufundată într-o lume rece de tăcere și de dispreț. Deabia mai vorbește cu noi, nedezipită, fie zi, fie noapte, de iPod. Singurul mod de a comunica în vreun fel cu ea este să-i trimiți un SMS, chiar dacă se află în camera alăturată. Numai cu Lucas te mai poți înțelege rezonabil. Deocamdată.

Singurul lucru bun din jurul meu în această perioadă, în afară de Angèle, este recuperarea rapidă a lui Mélanie. Merge normal, fără ezitări, iar fizioterapia și exercițiile fizice regulate i-au dat forța suplimentară care îi lipsea. Întoarcerea la muncă nu reprezintă o prioritate pentru ea. Bănuiesc că vrea să

profite la maximum de concediul de odihnă. În cele din urmă, s-a dus la Veneția cu bătrânul amant, dar acum în jurul ei roiesc alți bărbați, mai tineri, care o scot mereu la cină, la concerte, la inaugurări.

Mă întorc cu spatele la bradul de plastic cu beculețe verzi și roșii aflat lângă intrare. Al doilea Crăciun în postura de cuplu divorțat se apropie. Astrid se află la Tokio cu Serge, care are o „importantă sesiune foto sushi“ (expresie care l-a făcut pe Emmanuel să râdă în hohote) pentru un catalog culinar ilustrat. Va mai rămâne acolo încă o săptămână. Copiii pe- trec toată

săptămâna cu mine, și până acum șederea lor a fost una epuizantă.

Îmi sună telefonul mobil. Mélanie. Vorbim o vreme despre cadourile de Crăciun, cine ce are nevoie, cine ce ar dori să primească. Discutăm despre tata. Amândoi suntem convinși că este bolnav, dar nu ne spune nimic. Când am întrebat-o, Régine ne-a răspuns sec că nu știe nimic. O dată am încercat să scot ceva de la Joséphine, dar ea a recunoscut rușinată că nici măcar nu observase că tata arăta atât de rău.

Mélanie mă tachinează în legătură cu Angèle. „Morticia ta“, îi spune ea. I-am mărturisit lui Mel, nu că aș avea

ceva de ascuns, că femeia asta este cea care mă ajută să funcționez în momentul de față. Chiar dacă am reușit să o văd numai de două ori din vară, Angèle este noua energie din viața mea. Da, este exasperant de independentă, da, probabil că iese și cu alți bărbați, da, se întâlnește cu mine numai când are chef, dar mă ajută să nu mă mai gândesc la fosta mea soție. Mi-a resuscitat bărbăția în toate sensurile acestui cuvânt. Toți prietenii mei au observat schimbarea. De când Angèle Rouvatier a intrat în viața mea, am slăbit, sunt vesel, nu mă mai plâng. Sunt mai atent cu ce mă îmbrac. Prefer cămășile foarte albe și

bine îngrijite, jeanșii, negri acum, ca ai ei, au o croială perfectă. Port o haină lungă și neagră pe care Arno o consideră „cool“ și chiar și Margaux o privește cu aprobare. În fiecare dimineață, mă dau cu apa de toaletă pe care am primit-o cadou de la Angèle, un parfum italianesc picant care mă face întotdeauna să mă gândesc la ea, la noi.

În timpul lungii discuții cu Mel, se aude un bip. Apel în așteptare. O rog să aștepte un pic și mă uit la ecran. Este numărul lui Margaux. Mă sună atât de rar, încât îi spun surorii mele că trebuie să preiaul apelul, dar că o sun mai târziu.

— Bună, îi zic eu viori fiicei mele.

Singurul lucru pe care îl aud e tăcerea.

— Ești acolo, Margaux?

Un suspin găduit. Inima mea o ia razna.

— Iubito, ce s-a întâmplat?

Chipul cercetător, de nevăstuică, al lui Florence se întoarce spre mine. Mă ridic și mă duc repede spre ușa biroului.

— Tată...

Margaux pare la kilometri depărtare. Vocea ei e pierdută.

— Vorbește mai tare, iubito.

— Tată!

Acum țipă. Sunetul îmi sfredelește

craniul.

— Ce s-a întâmplat?

Degetele îmi tremură atât de tare, că aproape scap telefonul.

Suspină, și cuvintele se rostogolesc nebunește. Nu pot să înțeleg nimic.

— Margaux, iubito, te rog să te liniștești, nu pot să te înțeleg, îi spun eu.

În spatele meu, podeaua scârțâie când Florence se strecoară ușor lângă mine, dornică să nu piardă nici un cuvânt. Mă răsucesc pe călcâie și îi arunc o privire tăioasă. Se oprește la mijlocul pasului și se întoarce speriată la biroul ei.

— Margaux, vorbește cu mine. Te

rog!

Mă retrag spre intrare, adăpostindu-mă în spatele unui dulap mare.

— Pauline a murit.

— Ce? rostesc eu cu respirația întretăiată.

— Pauline a murit.

— Dar cum? mă bâlbâi eu. Unde ești? Ce s-a întâmplat?

Acum, glasul ei e plat, golit de orice emoție.

— S-a întâmplat în timpul orei de sport, chiar după prânz. S-a prăbușit.

Mintea îmi gonește nebunește. Mă simt neputincios, confuz. Mă duc spre birou, îmi iau haina, fularul, cheile.

— Ești încă la sala de sport?

— Nu. Ne-am întors la școală. Au dus-o pe Pauline la spital. Dar este prea târziu.

— I-au sunat pe Patrick și pe Suzanne?

— Cred că da.

Aproape că îmi doresc să începă din nou să plângă. Nu suport vocea ei mecanică. Îi spun că sosesc imediat. Nu mă uit la Florence în vreme ce ies în grabă. Gonesc spre școală într-o stupefacție înnebunită.

Undeva în străfundurile minții mă gândesc, aproape cu groază: „Astrid nu e aici, Astrid e plecată, trebuie să te

descurci cu asta singur – tu, tatăl, tu, tăticul. Tu, omul a cărui fiică de-abia i-a vorbit în ultima lună, omul la care nici măcar nu vrea să se uite“.

Nu simt frigul. Alerg cât de repede pot. Îmi simt picioarele ca de plumb. Aburii respirației plutesc în jurul meu. Plămâni mei plini de fum zvâcnesc. Port Royal este la douăzeci de minute depărtare. Când ajung la școală, grupuri de adolescenți și de adulți stau lângă clădire. Toată lumea are ochii umflați, împăienjeniți și expresii triste. O văd în cele din urmă pe Margaux. E pământie la față, și ochii îi sclipesc de lacrimi. Oamenii stau la coadă să o îmbrățișeze,

să plângă cu ea, și la început mă întreb de ce. Apoi înțeleg – ea e cea mai bună prietenă a lui Pauline. Au mers la școala asta de când erau mici, adică de mai bine de zece ani. Zece ani dintr-o viață de paisprezece ani. Doi profesori pe care îi cunosc se apropie să stea de vorbă cu mine. Murmur ceva și îmi croiesc drum prin mulțime spre fiica mea. Când ajung la ea, când o iau în brațe, pare fragilă, ca un copil abandonat.

— Ce vrei să faci? o întreb.

— Vreau să merg acasă, răspunde ea foarte încet.

Presupun că, în aceste condiții,

cursurile au fost anulate. Este deja ora patru, și amurgul începe să se instaleze. Își ia rămas-bun de la prieteni și ne îndreptăm greoi spre bulevardul Observatoire. Traficul e zgomotos, claxoanele urlă, motoarele duduie, dar între noi nu e decât tăcere. Ce pot să-i spun? Nu-mi vine în minte nici un cuvânt. Nu pot decât să o cuprind cu brațul și să o țin aproape în vreme ce ne continuăm drumul. Brusc, observ că duce două rucsacuri. Încerc să îi iau unul, să o ajut, dar ea șuieră cu sălbăticie un „nu!“ și mi-l dă pe celălalt, pe care îl recunosc – familiarul Eastpack, rucsacul ei ponosit. Pe

celălalt îl ține ca pe un colac de salvare. Trebuie să fie al lui Pauline.

Trecem pe lângă spitalul Saint-Vincent de Paul. Aici s-au născut copiii mei. Și Pauline la fel. Pauline s-a născut în urmă cu paisprezece ani. Așa i-am cunoscut pe Patrick și pe Suzanne, căci fetele s-au născut la două zile distanță. Astrid și Suzanne au fost în același salon. Când am văzut-o pentru prima dată pe Pauline, s-a întâmplat chiar în acest spital, în micul pătuț de plastic de lângă cel al fiicei mele.

Pauline a murit. Nu pot să înțeleg asta. Cuvintele nu au sens. Vreau să mă asigur, vreau să o bombardez pe

Margaux cu întrebări, dar expresia ei buimăcită mă împiedică să o fac. Ne continuăm drumul. Se întunecă tot mai tare și e foarte frig. Drumul pare fără sfârșit. În cele din urmă, zăresc sclipirea crupei de bronz a enormului leu Denfert-Rochereau. Mai avem câteva minute de mers.

Imediat ce intrăm în apartament, fac un ceai. Margaux stă pe canapea, cu fața ascunsă în mâini. Când ridică privirea spre mine, în timp ce mă apropii cu tava, are expresia închistată, dură, a unui adult. Pun tava pe măsuță, îi torn o cană cu ceai, adaug lapte și zahăr și i-o dau. O ia în tăcere. Mă lupt cu nevoia

arzătoare de a-mi aprinde o țigară. Mi-ar fi de ajutor una, dar fumatul pare nepotrivit acum.

— Poți să-mi spui ce s-a întâmplat?

Ea soarbe încet din ceai; apoi răspunde cu o voce joasă, încordată:

— Nu.

Dintr-odată, cana cade jos, făcându-mă să tresar, și ceaiul cu lapte se împrăștie într-o pată în formă de stea pe podea. Margaux se îneacă, și ochii i se inundă de lacrimi. O trag înspre mine, dar mă împinge la o parte furioasă. Nu am văzut-o niciodată atât de furioasă, cu trăsăturile contorsionate, roșie și umflată la față de furie. Țipă din răputeri,

împroșcându-mă cu salivă.

— De ce s-a întâmplat asta, tată? De ce Pauline? Nu avea decât paisprezece ani!

Nu știu cum s-o liniștesc. Nici un cuvânt de mângâiere nu-mi vine pe limbă. Mă simt inutil. Mintețea îmi e golită. Mă simt neputincios, pierdut. Ce pot să-i spun fiicei mele? Cum pot să o ajut? De ce nu știu cum? Ce bine ar fi ca Astrid să fie aici. Ea ar fi știut ce să facă, ce să spună, mamele știu întotdeauna. Tații, nu. Cel puțin, nu eu.

— Hai s-o sunăm pe mama ta, mormăi eu fără vlagă, încercând să calculez diferența de fus orar cu

Japonia. De ce nu îi dăm un telefon?

Fiica mea mă țintuiește cu o privire plină de dispreț. Se ridică instantaneu, cu fața la mine, strângând la piept ghiozdanul lui Pauline.

— Asta e tot ce poți să zici? șoptește ea, revoltată. „Hai s-o sunăm pe mama ta“? Așa crezi că mă ajuți?

— Margaux, te rog..., murmur eu.

— Ești patetic, șuieră ea. Asta e cea mai oribilă zi din viața mea. Iar tu nici măcar nu știi cum dracu' să mă ajuți. Te urăsc! Te urăsc!

Se răsucește pe călcâie și se duce cu pași mari în camera ei, trântind ușa. Cuvintele ei mă mușcă. Înțeapă. Nu-mi

pasă ce oră e în Japonia. Mă duc, iau bucata de hârtie cu numărul de la hotelul din Tokio și îl formează cu degete tremurătoare. „Te urăsc. Te urăsc.“ Nu-mi pot scoate cuvintele acelea din minte.

Ușa de la intrare se trânteste, și băieții intră, Arno vorbind la telefon, ca de obicei. Lucas începe să-mi spună ceva chiar când cineva răspunde la hotelul din Tokio. Ridic o mână ca să-l fac să tacă. Cer cu Astrid, folosind numele ei de fată, apoi brusc îmi aduc aminte că este înregistrată pe numele lui Serge. Receptionera mă informează sec că este aproape unu noaptea, ora locală. Răspund că e o urgență. Băieții se uită la

mine cu surprindere. Vocea mormăită a lui Serge se aude pe fir. Începe să se plângă că a fost trezit, dar îl reped și cer cu Astrid. Apoi vocea ei, alarmată.

— Ce s-a întâmplat, Antoine?

— Pauline a murit.

— Ce? icnește ea, de la mii de kilometri depărtare.

Băieții se uită la mine îngroziți.

— Nu știu ce s-a întâmplat. Margaux e în stare de șoc. Pauline s-a prăbușit în timpul orei de sport. Eu de-abia am aflat.

Tăcere. Mi-o imaginez stând în fund în pat, cu părul ciufulit, cu el lângă ea, într-una dintre camerele acelea high-

tech, strălucitoare, dintr-un zgârie-nori, cu o baie ultramodernă, priveliștea, întunecimea miezului de noapte. Catalogul „sushi“ deschis pe o masă mare, cu aparatura lui foto. Un computer pornit. Un screen saver cu o spirală care strălucește în întuneric.

— Mai ești acolo? întreb, când tăcerea se prelungește.

— Da, răspunde ea în cele din urmă, calmă, aproape rece. Pot să vorbesc cu Margaux?

Băieții, rămași cu gura căscată, se dau înapoi cu stângăcie ca să mă lase să trec, cu telefonul în mână. Ciocănesc la ușa închisă a fiicei mele. Nici un

răspuns.

— E mama.

Ușa se crapă puțin, și telefonul îmi este smuls din mână, apoi e trântită la loc. Disting un suspin înăbușit, vocea speriată a lui Margaux. Mă întorc în living, unde băieții mă așteaptă, împietriți. Lucas e alb ca varul și se luptă să-și stăpânească lacrimile.

— Tată, murmură el, de ce a murit Pauline?

Înainte să-i pot răspunde, îmi sună mobilul. Numărul lui Patrick, tatăl lui Pauline. Cu inima strânsă, răspund. Mi s-a uscat gura. Îl cunosc pe omul ăsta de când s-a născut fiica lui. În ultimii

paisprezece ani, am discutat de nenumărate ori despre grădinițe, școli, vacanțe, excursii, profesori slabi, buni, cine ia pe cine și când de la școală, Disneyland, zile de naștere, petreceri în pijama, tabere de vară. Nu pot decât să-i rostesc numele, lipindu-mi telefonul de ureche.

— Salut, Antoine... Vocea lui e epuizată, abia se aude. Ascultă...

Oftează.

Mă întreb unde este. Probabil, încă la spital.

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Da, sigur! Orice...

— Cred că Margaux a luat lucrurile

lui Pauline. Ghiozdanul și hainele.

— Așa este. Ce vrei să fac?

— Doar să le ții. Pauline... are cartea de identitate, cheile și telefonul acolo. Portofelul... bănuiesc. Ține-le tu, bine? Doar ține-le, deocamdată...

Vocea i se frânge. Lacrimile lui încep imediat să-mi umezească ochii.

— Doamne, Patrick..., izbucnesc eu.

— Știu. Știu, spune el, străduindu-se să își stăpânească tremurul din glas. Mulțumesc. Mulțumesc, amice.

Închide brusc.

Lacrimile izbucnesc. Lacrimi uriașe, pline. Nu am cum să mă

stăpânesc. Este ciudat, căci nu există suspine, sughițuri, așa cum am plâns în noaptea accidentului. Doar un șuvoi de lacrimi care izvorăsc din mine.

Foarte încet, pun telefonul jos și mă prăbușesc pe canapea, cu fața în mâini. Fiii mei rămân nemișcați o clipă, neștiind ce să facă. Lucas se apropie primul, strecurându-și capul pe sub brațele mele ca să se lipească de mine, cu obrajii umezi lângă ai mei. Arno se prăbușește la picioarele mele, înconjurându-mi gambele cu brațele lui osoase.

Este pentru prima dată în viața lor când băieții mă văd plângând. Este prea

târziu acum. Nu mă pot opri. M-am lăsat
în voia lacrimilor.

Rămânem așa timp îndelungat.

Ghiozdanul lui Pauline este la intrare, alături de un teanc de haine împăturite cu grijă. Privirea îmi este atrasă de ghiozdan și de haine iar și iar. Este târziu, două sau trei dimineața. Noaptea pare un hău fără fund. Sunt golit de lacrimi. Secătuit. Am fumat jumătate de pachet de țigări. Fața îmi e umflată. Membrele mă dor. Dar gândul de a mă duce la culcare mă înspăimântă.

La Margaux lumina este încă aprinsă. Dacă îmi lipesc urechea de ușă, îi aud respirația regulată. A adormit. La fel și băieții. Apartamentul e cufundat în tăcere. Pe rue Froidevaux, traficul de-abia se aude. Încerc să nu mă uit la

ghiozdan, dar parcă mă cheamă. După o vreme, cedez. Mă duc tiptil spre el și îl ridic cu grijă. Mă așez, cu el și cu hainele în brațe. Cum se poate așa ceva? Pauline a murit. Și totuși, lucrurile ei sunt aici, în poala mea. Deschid fermoarul și caut înăuntru la întâmplare. O perie de păr, cu fire lungi și blonde prinse de ea. Pauline a murit, și firele ei de păr sunt aici, strălucind între degetele mele. Nu pot să înțeleg. Telefonul ei e pus pe silențios. Treizeci și două de apeluri pierdute. Au sunat-o prietenii ei azi, doar ca să-i audă vocea? Poate și eu aș fi făcut același lucru dacă cel mai bun prieten al meu ar fi murit. Manuale.

Scris îngrijit. Era o elevă bună. Mai bună decât Margaux. Voia să devină medic. Patrick era mândru de asta. Paisprezece ani, și ea deja știa ce voia să facă. Portofelul ei – mov și ornamentat. Cartea de identitate. Doi ani vechime. În fotografie era acea Pauline pe care o știam. Fetița slabă cu care mă jucam de-a v-ați ascunselea. Farduri, luciu de buze, un deodorant. O agendă. Tema pentru următoarele două săptămâni. Răsfoiesc paginile. „Dallad duminică.“ O inimioară roz. Dallad era porecla lui Margaux. Pauline era Pitou. Încă de când erau mici. Hainele ei. Cele pe care le scosese ca să-și pună

echipamentul de sport. Un pulover alb și blugi. Îmi lipsesc ușor puloverul de față. Un amestec de fum și parfum fructat. Pauline a murit, și mirosul ei e păstrat încă de acel pulover.

Mă gândesc la Patrick și la Suzanne. Unde sunt acum? Cu trupul fiicei lor? Acasă, nereușind să doarmă? Ar fi putut fi salvată Pauline? Poate avea o boală de inimă. Știa cineva? Dacă nu ar fi jucat baschet, ar mai fi fost încă în viață? Întrebarea mi se învârte la nesfârșit în minte. Simt cum mă cuprinde o panică îngrozitoare. Mă ridic, mă duc la fereastră, o deschid și las aerul înghețat să mă pătrundă. Cimitirul se

întinde înaintea mea, uriaș și întunecat. Mă tot gândesc la Pauline, la cadavrul ei. La aparatul dentar. Ce vor face cu aparatul dentar? Va fi îngropată cu el? Va fi nevoie de un dentist să i-l scoată? Sau asta este treaba unui antreprenor de pompe funebre? Întind mâna să apuc telefonul. Simt nevoia să vorbesc. Simt nevoia să vorbesc cu Angèle.

După ce sună de două ori, răspunde. O voce caldă, adormită.

— Bună, Doamnă Parizian. Chiar atât de singur te simți?

Sunt atât de ușurat să-i aud vocea în miez de noapte, în aceste clipe îngrozitoare, că aproape îmi vine să

plâng. Îi povestesc repede ce s-a întâmplat.

— Ah, face ea. Biata ta fiică, și-a văzut prietena murind. Nu e bine. Ce face?

— Nu prea bine, recunosc eu.

— Și soția ta nu e acolo, nu?

— Da.

Tăcere.

— Vrei să vin?

E atât de directă, că mi se taie respirația.

Desigur, da, desigur, te rog, vino, suie-te pe Harley imediat și grăbește-te cu toată viteza, da, te rog, te rog, vino, Angèle, am nevoie de tine, te rog. Vino!

Oare ce ar crede despre mine dacă aş spune asta, dacă aş implora-o să vină imediat. M-ar considera slab? I-ar fi milă de mine? Îi e milă de mine?

— Nu vreau să te deranjezi. E un drum atât de lung.

Ea oftează.

— Voi, bărbații! Pur și simplu, nu puteți spune lucrurilor pe nume, nu-i așa? O să vin dacă ai nevoie de mine. Doar spune-mi. La revedere, deocamdată. Mâine trebuie să mă trezesc dimineață.

Și închide. Aș vrea să o sun înapoi, dar nu o fac. Bag telefonul în buzunar și mă întind pe canapea. În cele din urmă,

adorm. Când mă trezesc, băieții pregătesc micul dejun. Arunc o privire în oglindă. Arăt ca o combinație șifonată între Mr. Magoo⁶ și Boris Elțin. Margaux este deja în baie, și probabil va rămâne o vreme acolo. Aud dușul curgând.

Când trec prin fața camerei ei, arunc o privire înăuntru. Așternuturile sunt date la o parte. Ciudat, îmi zic, sunt cearșafuri noi, pe care nu le-am mai văzut. Cu flori mari, roșii. Mă apropii. Astea nu sunt flori mari roșii. Sunt pete de sânge. În timpul nopții, lui Margaux i-a venit ciclul. Și, din ce mi-a spus Astrid, acum este pentru prima dată.

Este bine? Este șocată? Cum se simte? E înfricoșată, ușurată, dezgustată, stânjenită, o doare, toate astea? Lui Margaux i-a venit ciclul. Fetița mea. Poate avea copii. Are ovulație. Produce ovule. Nu știu dacă gândul ăsta îmi place. Nu știu dacă sunt pregătit pentru așa ceva. Dar Astrid nu e aici, și trebuie să mă ocup de asta. Sigur că știam că într-o zi fiicei mele are să-i vină ciclul. Dar am crezut, într-un mod obscur și laș, că acesta era domeniul feminin al lui Astrid, că nu avea nimic de-a face cu mine. Cum naiba reacționează un tată la asta? Ce trebuie să fac? Să îi dau de înțeles că știu? Că sunt mândru? Că sunt

aici ca să îi fiu de ajutor, dacă are nevoie, ca un soi de John Wayne țanțoș și solid, fiindcă, desigur, știu totul despre tampoane interne (cu sau fără aplicatoare) și externe (pentru scurgere ușoară și abundentă), precum și despre toanele sindromului premenstrual. Sunt un bărbat modern, nu? Cum pot să discut cu fiica mea despre ciclu? Mai ales azi, după cele întâmplate aseară. Mi se pare imposibil. Singurul lucru care îmi vine în minte este să o sun pe Mélanie. Nu-mi amintesc despre ciclul lui Mélanie și câți ani avea când îi venise, dar, în absența lui Astrid, ea este singurul aliat feminin la care mă pot gândi.

Aud încuietoarea de la baie și ies pe furiș din camera ei. Margaux apare cu părul strâns în prosop. Sub ochi are cearcăne vineții. Murmură un „bună dimineată“ și trece pe lângă mine. Întind mâna și o ating pe umăr, dar se ferește.

— Ce faci, iubito? o întreb eu timid. Cum... te simți?

Ridică din umeri; ușa se închide cu un clic sonor. Știe oare ce să facă? În legătură cu ciclul. Cu tampoanele. Sigur că știe. Probabil că Astrid i-a explicat despre toate astea, la fel și prietenele ei. Probabil și Pauline. Mă duc să-mi fac o cafea. Băieții se pregătesc să meargă la școală. Amândoi mă îmbrățișează

stângaci. Când să plece, se aude soneria.

Este Suzanne, mama lui Pauline. E un moment emoționant și dureros când stăm față în față în prag. Îmi ia mâinile, în timp ce băieții o sărută ușor pe obraz, copleșiți.

Are fața umflată, și ochii îi sunt doar două fante înguste. Totuși, îmi zâmbește curajoasă. O iau în brațe. Miroase a spital, a durere, a teamă, a pierdere. Rămânem așa, legănându-ne ușor. Este o femeie micuță. Fiica ei o depășea în înălțime. Ridică privirea spre mine. Ochi umezi.

— Aș avea nevoie de o cafea.

— Sigur! Imediat.

O conduc în bucătărie. Se așază, își scoate haina și fularul. Cu mâini nesigure, îi torn o ceașcă și mă așez cu fața la ea.

— Sunt aici pentru tine, Suzanne, este tot ce reușesc să-i spun.

Dar ei pare să îi facă plăcere, oricât de șovăitor sună, căci încuviințează din cap și soarbe din cafea.

— Mă tot gândesc că o să mă trezesc, spune ea. Că totul nu e decât un coșmar.

— Da, murmur eu.

Poartă un cardigan verde. Bluză albă. Pantaloni negri. Ghete. Așa era îmbrăcată când au sunat-o să o anunțe că

fiica ei a murit? Ce făcea când au sunat-o? Era la birou? În mașină? Ce s-a gândit când a văzut numărul de la școală – că Pauline a chiulit sau că a fost vreun incident cu un profesor? Vreau să-i spun ce îngrozitor m-am simțit de când am primit telefonul lui Margaux.

Vreau să-mi exprim toată compătimirea, toată tristețea, toată nefericirea, dar nu reușesc să rostesc nimic. Nu pot decât să o iau de mână și să o țin strâns. Asta e tot ce pot să fac.

— În mormântarea e marți. La țară, la Tilly. Unde e îngropat și tata.

— O să fim acolo. Negreșit.

— Mulțumesc, murmură ea. Am

venit să iau lucrurile lui Pauline.
Ghiozdanul și niște haine, cred.

— E totul aici.

Mă ridic să aduc geanta și hainele, când intră Margaux. O vede pe Suzanne și, cu un geamăt ascuțit care mă doare, se aruncă în brațele ei, îngropându-și capul în umărul ei, cu trupul fragil cutremurat de suspine. Mă uit cum Suzanne o consolează, mângâind-o pe păr. Margaux plânge, și cuvintele ies în valuri – cuvintele pe care nu a vrut să mi le spună ieri.

— Eram la ora de sport, ca în fiecare joi. Jucam baschet. Pitou s-a prăbușit la podea. Când profesorul a

întors-o, am știut. Ochii îi erau dați peste cap. Nu se vedea decât albul lor. Profesorul a încercat să o resusciteze, a făcut toate chestiile pe care le vezi la televizor. A durat o veșnicie. Cineva a sunat la Salvare. Dar, până să ajungă acolo, se terminase.

— Nu a suferit, șoptește Suzanne, mângâind părul umed al lui Margaux. Nu a simțit nici o durere. Totul s-a terminat în câteva secunde, mi-au zis doctorii.

— Dar de ce a murit? întrebă Margaux simplu, lăsându-se pe călcâie ca să ridice privirea spre Suzanne.

— Consideră că Pauline a avut ceva la inimă. O problemă de care nici unul

dintre noi nu a știut. Săptămâna asta o să
i se facă teste fratelui ei mai mic, ca să
vedem dacă are aceeași problemă.

— Vreau să o văd, spune Margaux.
Vreau să-mi iau rămas-bun de la ea.

Suzanne se uită la mine.

— Nu mă opri, tată, rostește
Margaux repede, fără să mă privească.
Vreau să o văd.

— Nu te opresc, iubito. Înțeleg.

Suzanne își termină cafeaua.

— Sigur că poți să o vezi. E încă la
spital. Te duc eu acolo sau poate să te
aducă mama ta mai târziu.

— Mama e în Japonia, spune
Margaux.

— Atunci, te poate aduce tatăl tău, răspunde Suzanne, ridicându-se. Trebuie să plec acum. Sunt atâtea lucruri de făcut. Acte, înmormântarea. Vreau să fie o înmormântare frumoasă. Face o pauză și își mușcă buza. Buzele îi tremură. Pentru fiica mea cea frumoasă.

Se întoarce rapid, dar îi văd trăsăturile schimonosite de durere. Ia ghiozdanul și hainele și se îndreaptă spre ieșire. Când ajunge la ușă, își îndreaptă umerii, ca un soldat gata de luptă. Simt o admirație imensă pentru ea.

— Ne vedem mai târziu, șoptește fără să ridice privirea și bâjbâind să deschidă ușa.

6 Quincy Magoo, numit simplu Mr. Magoo, personaj de desene animate creat în 1949, un pensionar înstărit, mic de statură și miop, care intră în tot felul de încurcături din cauza refuzului de a-și recunoaște problema de vedere (n.red.)

Mi se pare că petrec o mulțime de timp la morga spitalelor, în timp ce aștept împreună cu Margaux la Pitié-Salpêtrière, să vedem trupul lui Pauline. Este un spațiu tenebros și deprimant în comparație cu locul plin de lumină unde lucrează Angèle. Fără ferestre, cu vopseaua cojită, linoleumul zgâriat, și nu pare să se fi depus vreun efort ca încăperea să capete un aer mai puțin trist. Suntem doar noi doi, și singurele sunete pe care le auzim sunt pași plimbându-se în sus și-n jos pe coridor și murmur de voci scăzute. Autopsierul este un bărbat cu burtă, de vreo patruzeci de ani. Nu ne oferă nici o

vorbă de consolare, nici măcar un zâmbet. Probabil are de-a face cu atâția morți, încât a devenit blazat. Bănuiesc că nici măcar o fată de paisprezece ani care a murit de o boală de inimă nu înseamnă mare lucru pentru el. Dar mă înșel. Când revine să ne conducă, se apleacă spre Margaux și spune:

— Prietena ta e gata. O să fii bine, domnișoară?

Margaux încuviințează din cap, cu bărbia înălțată.

Fiica mea se uită la el, cercetându-i pielea urâtă, roșie.

— A fost cea mai bună prietenă a mea și am văzut-o murind, spune cu o

voce încordată, printre dinți.

Va rosti acea frază tot restul vieții.

Autopsierul încuviințează din cap.

— Eu și tatăl tău vom fi lângă ușa, în caz că ai nevoie de ceva, bine?

Margaux se ridică, își netezește hainele și părul. Din nou, chipul ei pare cu ani mai în vârstă. Vreau să o rețin, să o protejez, să o îmbrățișez. Va fi bine? Va fi îndeajuns de puternică? Se va prăbuși? O să fie afectată pentru totdeauna? Mă lupt cu dorința de a o apuca de mânecă.

Autopsierul o conduce spre camera alăturată, îi deschide ușa și îi face loc să intre.

Suzanne și Patrick apar însoțiți de fiul lor. Ne îmbrățișăm și ne sărutăm în tăcere. Băiețelul e palid, obosit. Așteptăm o vreme.

Apoi se aude vocea lui Margaux. Mă cheamă. Nu „tată“, ci „Antoine“. Nu mi-a mai spus niciodată astfel. Îmi rostește numele de două ori.

Intru în cameră. Are aceleași dimensiuni ca aceea din spitalul unde lucrează Angèle. Recunosc mirosul familiar, dominant. Îmi arunc o privire spre trupul întins înaintea noastră. Pauline pare foarte tânără. Mă apropii. Atât de tânără, de fragilă. Trupul cu forme pare să se fi micșorat. Poată o

bluză roz și blugi. Teniși Converse. Mâinile îi sunt încrucișate pe stomac. În cele din urmă, ridic privirea spre fața ei. Nu e machiată. Piele albă, pură. Părul blond e pieptănat pe spate. Gura închisă are un aspect natural. Lui Angèle i-ar fi plăcut.

Margaux zăbovește lângă mine. Îi pun o mână pe cap, așa cum făceam când era mică. Nu se ferește, cum a făcut în ultima vreme.

— Asta e ceva ce nu înțeleg, spune ea.

Se strecoară afară din încăpere. Rămân în fața trupului lui Pauline, singur. Astrid nu va vedea asta. E încă la

Tokio, o să zboare înapoi pentru înmormântarea de marți. Ea și Serge nu au putut să-și schimbe rezervările în ultimul moment. Probabil, ea a văzut-o ultima dată pe Pauline la Malakoff, cu o săptămână și ceva în urmă. Când Astrid va ateriza, Pauline va fi în coșciug, pregătită pentru înmormântare. Nu o va vedea niciodată pe Pauline moartă. Nu știu dacă asta e mai bine pentru ea sau nu. Eu și fosta mea soție nu ne-am gândit niciodată la o astfel de situație.

Stând acolo, mă gândesc la tata. La fel ca Pauline, mama a murit în câteva minute. Oare tata a stat tot așa la morga spitalului, contemplând trupul soției lui,

încercând să facă față? Unde era când i s-a spus că soția lui a murit? Cine l-a sunat? În 1974 nu existau telefoane mobile. Cel mai probabil era la birou, care pe vremea aceea se afla în apropiere de Champs-Élysées.

Mă uit la chipul mort din fața mea. Atât de tânăr. Atât de proaspăt. Paisprezece ani. Îmi pun ușor mâna pe capul ei. În comparație cu capul lui Margaux, cu căldura ei vie, Pauline e rece ca gheața. Niciodată nu am atins un cadavru. Îmi las mâna acolo. Rămas-bun, Pauline. Rămas-bun, micuță.

Groaza pe care am simțit-o cu o seară în urmă, în timp ce țineam în brațe

ghiozdanul lui Pauline, mă cuprinde din nou. Fața ei lipsită de culoare pare să capete trăsăturile lui Margaux. Mă cutremur. Putea să fie fiica mea moartă. Aș fi putut să mă uit acum la trupul fiicei mele. Să-i ating cadavrul. Încerc să mă opresc din tremurat. Aș vrea ca Angèle să fie lângă mine. Mă gândesc la confortul pe care mi l-ar putea oferi acum, la bunul ei simț, la cunoașterea ei profundă a morții. Încerc să îmi imaginez că Angèle a fost cea care s-a îngrijit de trupul lui Pauline, cu grija și respectul pe care știu că le oferă „pacienților“ ei.

O mână pe umărul meu. Patrick. Nu

spune nimic. Stăm acolo amândoi și ne uităm la Pauline. Simte că tremur și mă strânge de umăr, în tăcere. Continui să tremur și mă gândesc la ce ar fi putut deveni Pauline. La tot ce o aștepta și nu vom mai cunoaște nici ea, nici noi. Educația ei. Călătoriile. Prietenii. Independența. Cariera. Dragostea. Nașterea. Copiii. Maturitatea. Bătrânețea. Întreaga ei viață. Ce-o aștepta și nu mai există.

Groaza din minte se diminuează și mă cuprinde furia. Paisprezece ani. Pentru numele lui Dumnezeu, paisprezece ani! De ce se întâmplă astfel de lucruri? Și, când se întâmplă, cum

reușești să te aduni și să mergi mai departe? Unde găsești curajul, puterea? Credința e răspunsul? Astfel îți găsesc liniștea Patrick și Suzanne? Asta e ceea ce-i ajută acum?

— Suzanne a îmbrăcat-o. Singură. Nu a vrut să facă altcineva asta, spune Patrick. I-am ales împreună hainele. Blugii preferați, bluza preferată.

Întinde mâna și mângâie încet obrazul rece al fiicei lui. Mă uit la bluza roz. Văd cu ochii minții degetele lui Suzanne încheind încet acel șir de naturi pe pielea fără viață a lui Pauline, și imaginea mă copleșește cu o forță îngrozitoare.

Margaux simte nevoia să stea cu Suzanne și cu Patrick. Bănuiesc că e felul ei de a rămâne aproape de Pauline. După ce plec de la spital, îmi verific telefonul. Am un mesaj vocal de la sora mea. „Sună-mă. Urgent.“ Vocea lui Mélanie este ciudat de domoală, dar sunt așa de tulburat de ceea ce am văzut, de trupul lui Pauline, încât nu pomenesc despre asta când vorbesc cu ea la telefon. Apoi îi spun în grabă despre moartea lui Pauline, Margaux, situația oribilă. Absența lui Astrid. Ciclul lui Margaux. Cadavrul lui Pauline. Patrick și Suzanne. Suzanne care a îmbrăcat-o pe Pauline...

— Antoine, rostește Mélanie apăsător, întrerupându-mă. Ascultă.

— Ce? replic eu, aproape nerăbdător.

— Trebuie să vorbesc cu tine. Trebuie să vii acum.

— Nu pot. Mă pregătesc să mă duc la birou.

— Trebuie să vii.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

O scurtă tăcere.

— Fiindcă mi-am amintit. Mi-am amintit de ce am avut accidentul.

O neliniște ciudată îmi inundă inima. În ultimele trei luni, am tot așteptat acest moment. Și acum, că a

sosit, în cele din urmă, nu știu dacă pot să fac față. Nu știu dacă sunt destul de puternic. Moartea lui Pauline m-a secătuit.

— OK, rostesc slab. Vin imediat.

Drumul de la spital la Bastilia este unul lent, deși nu mă aflu departe de casa lui Mel. Traficul de-abia se târăște. Încerc să rămân calm la volan. Apoi durează un secol până găsesc un loc de parcare pe aglomerata Rue de la Roquette. Mélanie mă așteaptă cu pisica în brațe.

— Îmi pare rău de Pauline, zice, sărutându-mă. Cât de îngrozitor trebuie să fie pentru Margaux... E cel mai

nepotrivit moment... Doar că... mi-am amintit. Azi-dimineață. Și trebuie să-ți spun.

Pisica sare jos și vine să se frece de picioarele mele.

— Nu știu cum să-ți spun asta, rostește ea simplu. Cred că va fi un șoc pentru tine.

— Pune-mă la încercare!

Stăm față în față. Degetele ei delicate se joacă absent cu brățările de la încheietură – un clinchet care mă calcă pe nervi.

— În ultima noapte petrecută la hotel, m-am trezit. Îmi era sete, nu mai puteam să dorm. Am încercat să citesc,

am băut un pahar cu apă, dar nimic nu a mers. Așa că am ieșit din cameră și m-am dus la parter. Tot hotelul era cufundat în tăcere. Nimeni nu era treaz. Am trecut de recepție, prin sala de mese, și apoi am urcat la etaj. Atunci s-a întâmplat.

Face o pauză.

— Ce s-a întâmplat?

— Îți amintești de camera numărul nouă?

— Da, răspund. Camera lui Clarisse.

— Am trecut de camera aceea când am urcat. Și, brusc, am avut acest flashback. A fost atât de puternic, încât a

trebuie să mă așez pe scări.

— Ce ai văzut? întreb șoptit.

— Ultima noastră vară – 1973.

Eram speriată. Fusese o furtună. Era ziua mea, ții minte?

Încuviințez din cap.

— Nu puteam să dorm în noaptea aceea. Am coborât la camera mamei noastre.

Se oprește din nou. Pisica toarce lângă mine.

— Ușa nu era încuiată și am deschis-o foarte ușor. Draperiile erau trase, și camera era luminată de lună. Și atunci am văzut că era cineva în pat cu ea.

— Tata? întreb surprins.

— Nu. M-am apropiat. Nu puteam să înțeleg. Aveam numai șase ani, nu uita. Am văzut părul negru al lui Clarisse. Și ținea pe cineva în brațe. Nu pe tata.

— Pe cine? rostesc cu glas întretăiat.

Mama, cu un amant... Mama, cu un alt bărbat. Cu bunicii și cu noi, copiii ei, dormind la două camere depărtate. Mama. Cu costumul de baie portocaliu și pufos. Jucându-se cu noi pe plajă. Mama, noaptea, cu un alt bărbat.

— Nu știu cine era.

— Cum arăta? întreb cu înflăcărare.

L-ai mai văzut înainte? Stătea la hotel?
Ți-l amintești?

Mélanie își mușcă buza și își ferește
privirea. Apoi rostește încet:

— Era o femeie, Antoine.

— Ce vrei să spui?

— Mama ținea în brațe o altă
femeie.

— O femeie? repet eu șocat.

Pisica îi sare din nou pe genunchi,
și ea o strânge la piept cu ardoare.

— Da, Antoine, o femeie.

— Ești sigură?

— Da. M-am apropiat de pat.
Dormeau. Aruncaseră cearșafurile la o
parte și erau goale. Îmi amintesc că m-

am gândit că amândouă erau foarte frumoase, foarte feminine. Femeia era bronzată și zveltă și avea părul lung. Nu mi-am dat seama ce culoare, la lumina lunii. Părea un blond-argintiu. Am rămas acolo și le-am privit o vreme.

— Chiar crezi că erau iubite?

Mélanie zâmbește strâmb.

— Păi, la șase ani, evident că nu știam asta. Dar îmi amintesc foarte clar ceva: mâna femeii cuprindea unul dintre sânii lui Clarisse. Era un gest posesiv, sexual.

Mă ridic și încep să mă plimb prin cameră; rămân lângă geam, privind zgomotoasa Rue de la Roquette. Timp de

un minut sau două, nu pot să rostesc nici un cuvânt.

— Ești șocat? mă întreabă Mélanie.

— Într-un fel.

Din nou, clinchetul brățărilor.

— Am încercat să-ți spun. Ți-ai dat seama că era ceva în neregulă. Și apoi am simțit că nu mai pot să țin în mine, așa că pe drumul de întoarcere...

O întrerup:

— Și ai spus cuiva despre asta a doua zi, după ce s-a întâmplat?

— Am încercat, chiar de dimineață, în timp ce ne jucam pe plajă cu Solange. Dar nu ai vrut să asculți. M-ai gonit. Nu am vorbit cu nimeni niciodată despre

asta și mi-a ieșit din minte încetul cu încetul. Nu m-am mai gândit la asta până în acea noapte la hotel, după treizeci și patru de ani.

— Ai mai văzut-o vreodată pe femeia asta? Ai idee cine era?

— Nu. Nu-mi amintesc s-o mai fi văzut. Nu am idee cine era.

Mă întorc la scaunul aflat în fața lui Mélanie.

— Crezi că mama era lesbiană? o întreb, cu glas scăzut.

— Și eu m-am întrebat același lucru, răspunde ea pe un ton plat.

— Crezi că a fost doar o singură aventură, din senin, sau crezi că a avut

pentru o vreme aventuri cu femeii?

— M-am tot gândit la asta. Aceleași întrebări, nici un răspuns.

— Crezi că tata știa? Sau bunicii noștri?

Mélanie se ridică și se duce la bucătărie să fiarbă niște apă, pune pliculețe de ceai în căni. Mă simt amețit, de parcă aș fi primit o lovitură puternică în cap.

— Îți amintești de cearta aceea la care ai asistat, între Clarisse și Blanche? Mi-ai spus despre ea pe plajă.

— Da, zic. Crezi că ar fi putut fi despre asta?

Mélanie ridică din umeri.

— Poate. Nu cred că bunicii noștri burghezi și respectabili erau foarte deschiși în legătură cu homosexualitatea. Și asta se întâmpla în 1973.

Îmi dă o cană de ceai și se așază.

— Dar tatăl nostru? întreb eu. Ce știe?

— Poate că toți cei din familia Rey știau. Poate că a existat un scandal. Dar nu se vorbea despre asta. Nimeni nu vorbea despre asta.

Rămânem tăcuți o vreme, față în față, sorbind din ceai.

— Știi ce mă supără cel mai mult în legătură cu povestea asta? spune ea într-un târziu. Și știu că din cauza asta am

avut și accidentul. Chiar și numai să vorbesc despre asta mă doare.

Își pune o palmă deschisă pe claviculă.

— Ce te supără?

— Înainte să-ți zic, spune-mi *tu* ce consideri supărător.

Inspir adânc.

— Simt că habar nu am cine a fost mama.

— Da! exclamă ea, zâmbind pentru prima dată, deși nu este zâmbetul ei obișnuit, relaxat. Exact despre asta e vorba.

— Și habar n-am cum să descopăr cine era.

— Eu știu, spune ea.

— Cum?

— Prima întrebare este: tu vrei să știi, Antoine? Chiar vrei să descoperi?

— Desigur! De ce întrebi?

Din nou, zâmbetul strâmb.

— Fiindcă uneori e mai simplu să nu știi. Uneori adevărul doare.

Îmi amintesc de ziua când am descoperit înregistrarea de pe camera lui Astrid, cu ea și Serge făcând sex. Șocul. Durerea arzătoare.

— Știu ce vrei să spui, rostesc încet. Cunosc durerea.

— Ești pregătit să înfrunți din nou acea durere, Antoine?

— Nu știu, recunosc eu cu sinceritate.

— Eu sunt, afirmă ea cu convingere. Și o voi face. Nu mă pot preface că nu s-a întâmplat nimic. Nu vreau să-mi ascund capul în nisip. Vreau să aflu cine a fost cu adevărat mama.

Femeile sunt mult mai puternice decât noi, bărbații, constat, ascultând-o. Și totuși, nu are nimic puternic din punct de vedere fizic. De fapt, pare mai fragilă ca niciodată în blugii strâmți și puloverul bej, dar emană atâta forță, atâta determinare. Lui Mélanie nu îi este teamă, mie îmi e. Mă ia de mână cu un gest aproape matern, de parcă știe exact

ce îmi trece prin minte.

— Nu lăsa asta să te doboare, Tonio. Du-te acasă și ai grijă de fiica ta. Are nevoie de tine. Când vei fi pregătit, putem vorbi din nou despre asta. Nu e nici o grabă.

Dau aprobator din cap, mă ridic, simțindu-mă amețit. Am un nod în gât. Ideea de a mă duce la birou, de a o vedea pe Florence, de a rezolva treburile de serviciu care mă așteaptă pare imposibilă. O sărut pe sora mea, mă îndrept spre ușă și, când să ies, mă întorc și zic:

— Spui că știi cum să descoperi.

— Da.

— Cum?

— De la Blanche.

Bunica noastră. Are dreptate, desigur. Blanche trebuie să aibă răspunsurile. Unele răspunsuri. Dar dacă va vrea să ofere acele răspunsuri, asta este o cu totul altă chestiune.

În loc să mă duc la birou, conduc direct spre acasă. Pe drum, îi las un mesaj lui Florence, spunându-i pe scurt că nu mă mai întorc în ziua respectivă. Îmi fac o cafea, îmi aprind o țigară și mă așez la masa din bucătărie. Nodul din gât încă nu a dispărut. Mă doare spatele. Îmi dau seama cât sunt de epuizat.

Chipul fără viață al lui Pauline îmi vine încontinuu în minte. Și viziunea a ceea ce mi-a dezvăluit Mélanie. Camera luminată de lună pe care nu am văzut-o, dar pe care mi-o pot imagina foarte bine. Mama noastră, amanta ei. O femeie. Sunt uluit că mama a fost necredincioasă sau sunt mai șocat că era bisexuală? Nu sunt

sigur ce mă supără mai mult. Și oare ce simte Mélanie, ca femeie, despre asta? Eu sunt mai puțin zdruncinat fiindcă îmi imaginez că o mamă lesbiană e un șoc mai mic pentru un bărbat decât un tată gay? Un psihiatru ar avea serios de lucru să descâlcească povestea asta.

Mă gândesc la prietenii mei homosexuali, femei și bărbați – Mathilde, Milena, David, Matthew – și la ce mi-au spus despre momentul când au recunoscut public asta, cum au reacționat părinții lor. Unii au acceptat și au înțeles, alții au preferat să nege realitatea. Dar ce faci, mă întreb, când descoperi târziu că unul dintre părinții

tăi e homosexual? Nu contează cât de deschis la minte ești, nu contează cât de tolerant, e ca un trăsnet din senin. Mai ales dacă părintele este mort și nu mai poate să-ți răspundă la întrebări.

Ușa de la intrare se trânteste, și Arno intră cu pași săltăreți, urmat de o fată posomorâtă, care are pe buze un ruj negru. Nu-mi dau seama dacă este prietena lui obișnuită sau alta. Toate arată la fel – costumație gotică, brățări metalice, haine lungi și negre. El face un semn cu mâna și rânjește. Ea abia salută, cu privirea în pământ. Se duc direct în camera lui. Muzica începe să urle. Câteva minute mai târziu, ușa se

trântește din nou și apare Lucas. Chipul i se luminează când mă vede. Vine în fugă în brațele mele, aproape vărsându-mi cafeaua. Îi spun că am simțit nevoia să-mi iau o zi liberă azi, așa că am plecat de la birou. E un puști serios. Seamănă atât de mult cu Astrid, că uneori mă doare și numai să-l privesc. Vrea să știe când se întoarce mama lui. Îi spun că marți, pentru înmormântare. Brusc, mă întreb dacă e o idee bună să participe la înmormântare. Nu e prea mic? Ar trebui să fie acolo? Nu are decât unsprezece ani. În mormântarea lui Pauline mă înspăimântă chiar și pe mine. Îl întreb cu blândețe ce părere are. El își mușcă

buza și spune că, dacă vom fi amândoi acolo, eu și Astrid, o să se simtă în stare să participe. Îi spun că o să vorbesc cu mama lui. Mâna lui mică mi-o acoperă pe a mea. Buza de jos îi tremură. Acum este pentru prima dată când se confruntă cu moartea. Cineva pe care îl cunoștea bine, cineva cu care a crescut, căci Pauline a petrecut nenumărate veri și vacanțe la schi cu noi. Cineva care era cu numai trei ani mai mare decât el.

Încerc să-l liniștesc pe fiul meu. Mă pricep oare la asta? Când eram de vârsta lui, mama a murit și nimeni nu m-a alinat. Oare de asta nu am știut niciodată cum să întind o mână de ajutor, să ofer

tandrețe și susținere? Nu suntem oare modelați pentru totdeauna de copilăria noastră, de rănille ei, de secrete ei, de durerea ei ascunsă?

Sâmbătă, Margaux este tot la Patrick și la Suzane. Se pare că are nevoie să fie cu ei, și ei cu ea. Dacă Astrid ar fi fost aici, fiica noastră ar fi stat oare acasă? Dacă nu stă aici din cauză că eu nu pot să îi ofer alinare, nu pot să o ajut? Urăsc să-mi pun asemenea întrebări, dar simt că trebuie s-o fac. M-am ferit de ele prea mult timp.

Arno pleacă, la fel cum face de obicei, mormăind ceva despre o petrecere diseară, că o să se întoarcă

târziu. Când îi pomenesc despre notele mici, despre situația lui școlară, că poate ar trebui să învețe în loc să petreacă, îmi aruncă o privire distrugătoare, își dă ochii peste cap și trânteste ușa. Instantaneu, îmi vine să-l apuc de ceafă și să-i trag un șut în fundul ăla slăbănog. Niciodată nu mi-am lovit copiii. Niciodată nu am lovit pe nimeni în viața mea. Asta mă face o persoană bună?

Lucas este abătut, și asta mă îngrijorează. Îi pregătesc mâncarea lui favorită – friptură, cartofi prăjiți cu ketchup, totul urmat de înghețată de ciocolată. Îl las chiar să bea o Cola. Îi

promit să nu îi spun nimic mamei lui. Fiind atât de devotată hranei sănătoase, ar fi îngrozită de acest meniu. Pentru prima dată în acea seară, Lucas zâmbește. Îi place ideea de a împărtăși un secret cu mine. Îl privesc cum devorează mâncarea. Nu am mai fost singuri de foarte multă vreme. Relația cu Margaux și cu Arno este o continuă bătălie, un meci de wrestling neîncetat. Clipe plăcute, lejere ca acestea sunt giuvaiere pe care vreau să le adun și să le prețuiesc.

Cum noaptea trecută a fost una agitată, mă hotărâsc să mă duc devreme la culcare. Lucas pare și el obosit și de

data asta nu protestează când propun să dormim. Întreabă dacă poate să lase deschisă ușa de la cameră și lumina aprinsă pe hol. Nu a mai cerut asta de ani de zile. Mă supun. Mă cufund în pat, rugându-mă să nu fiu chinuit de coșmarurile de noaptea trecută. Chipul fără viață al lui Pauline. Suzanne îmbrăcând trupul fiicei ei. O s-o visez acum pe mama în dormitorul luminat de lună, cu o străină în brațe? Destul de surprinzător, somnul vine rapid și ușor.

Mă trezește telefonul, cu un sunet ce răsună ascutit în puterea nopții. Bâjbâi să aprind lumina, apoi să ridic receptorul. Ceasul cu alarmă de lângă pat indică ora 2.47 dimineața.

O voce tăioasă de bărbat!

— Sunteți tatăl lui Arno Rey?

Mă ridic în fund, cu gura uscată.

— Da...

— Comisarul Bruno, de la departamentul de poliție, Arondismentul 10. Trebuie să veniți aici, domnule. Fiul dumneavoastră are probleme. Fiind minor, nu poate fi eliberat fără consimțământul dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat? întreb eu cu

glas întretăiat.

— E în celulă, să se trezească. Da, acum e bine, dar trebuie să veniți imediat.

Îmi dă adresa, rue Louis Blanc 26, și închide. Mă ridic, nesigur pe picioare, îmi pun hainele mecanic. „În celulă, să se trezească.“ Asta înseamnă că e beat. Nu acolo îi pun pe cei beți? „Fiul dumneavoastră are probleme...“ Ce probleme? Ar trebui s-o sun iarăși pe Astrid, la Tokio? De ce? Nu poate să facă nimic acum de acolo. „Ah, da“ – se aude acea voce interioară, acea voce firavă pe care o urăsc. „Tu ești cel răspunzător, amice, tu ești cel aflat în

linia întâi. Tu ești cel care trebuie să iasă în mijlocul uraganului, tu ești cel care trebuie să înfrunte dușmanul, asta e treaba ta, amice, tu ești tatăl. Tu ești tatăl. Dă-i drumul, omule!“

Lucas! Nu pot să-l las singur, nu? Dacă se trezește și vede că nu e nimeni acasă? Va trebui să-l iau cu mine. „Nu“, zice vocea interioară. „Nu poți să-l iei. Dacă Arno e într-o stare îngrozitoare, imaginează-ți consecințele. Deja este afectat de moartea lui Pauline. Nu poți să faci asta. Nu poți să duci un copil fragil de unsprezece ani într-o secție de poliție în toiul nopții fiindcă fratele lui e în celula bețivilor. Gândește-te mai

bine, tăticule.“

Ridic telefonul și formează numărul lui Mélanie. Vocea ei e surprinzător de clară, și pentru o fracțiune de secundă mă întreb dacă dormea. Îi explic pe scurt situația cu Arno. Dacă îi las cheia sub preș, poate să vină să petreacă restul nopții în apartamentul nostru? Nu pot să-l las singur pe Lucas și nu am pe cine să sun. Îmi răspunde că desigur, o să vină, o să ia un taxi. Are o voce calmă și liniștitoare.

Secția de poliție este undeva dincolo de Gare de l'Est, lângă Canal Saint-Martin. Parisul nu e niciodată pustiu într-o noapte de sâmbătă. Sunt o

mulțime de oameni care se plimbă pe lângă Place de la République și Boulevard de Magenta, în ciuda frigului. Îmi ia ceva timp să ajung acolo, să parchez. Îi spun polițistului de la ușă că sunt tatăl lui Arno Rey. Încuviințează din cap și îmi dă drumul înăuntru. Locul este dărăpănat și deprimant ca o morgă. Un bărbat mic de statură și subțire, cu ochi de un cenușiu palid, se apropie de mine și se recomandă. Comisarul Bruno.

— Puteți să-mi explicați ce s-a întâmplat? îl întreb.

— Fiul dumneavoastră a fost arestat împreună cu alți adolescenți.

— De ce?

Atitudinea lui indiferentă mă irită. Pare să-i facă plăcere să mă țină în tensiune, observând fiecare mușchi de pe chipul meu.

— Au vandalizat un apartament.

— Nu înțeleg.

— Fiul dumneavoastră a mers neinvitat la o petrecere în seara asta. Împreună cu doi prieteni. Petrecerea era dată de o tânără pe nume Émilie Jouselin. Locuiește pe rue Fabourg Saint-Martin, chiar după colț. Fiul dumneavoastră nu a fost invitat. Și, după ce fiul dumneavoastră și prietenii lui au ajuns acolo, și-au chemat mai mulți prieteni. Simplu, cu telefonul mobil. Așa

că a apărut o gașcă întreagă de alți prieteni. Prieteni ai prietenilor. Și așa mai departe. Cel puțin o sută de persoane. Și toată lumea s-a îmbătat. Toți au avut băutură asupra lor.

— Și ce au făcut? întreb, încercând să-mi păstrez un ton firesc.

— Locul a fost distrus. Cineva a desenat cu graffiti pe pereți, a spart porțelanuri, a tăiat hainele părinților. Lucruri de genul ăsta.

Înghit în sec.

— Știu că e un șoc, domnule. Chiar dacă nu vă vine să credeți, astfel de lucruri se întâmplă cu regularitate. Ne confruntăm cu asemenea situații cel puțin

o dată pe lună. În ziua de azi, părinții pleacă în weekend și nici măcar nu știu că odraslele lor au de gând să dea o petrecere. Această tânără nu le-a spus părinților. Are cincisprezece ani. Le-a zis că invită la ea vreo două prietene.

— E de la școala fiului meu?

— Nu. Dar a anunțat pe pagina ei de Facebook că dă o petrecere. Și așa a început totul.

— Cum de știți că fiul meu a luat parte la asta?

— Am fost chemați de vecini, care și-au dat seama că petrecerea scapă de sub control. Când oamenii mei au ajuns acolo, au arestat câți tineri au putut.

Majoritatea au scăpat. Dar fiul dumneavoastră era foarte beat. De-abia mai putea să se miște.

Mă uit în jur după un scaun. Nu există nici unul. Privesc în jos la pantofi – pantofi de piele, obișnuiți. Pantofii mei de zi cu zi. Picioarele mele în pantofii de zi cu zi. Totuși, azi picioarele mele m-au purtat la morga spitalului să văd trupul lui Pauline, apoi la apartamentul lui Mélanie să aud adevărul despre ce anume a provocat accidentul, apoi aici, acum, în miez de noapte, la o secție de poliție, pe punctul de a mă confrunța cu fiul meu beat.

— Vreți un pahar cu apă? îmi oferă

comisarul Bruno.

Deci este uman, la urma urmelor. Accept și îi privesc silueta subțire îndepărtându-se. Se întoarce aproape imediat și îmi întinde un pahar.

— Fiul dumneavoastră vine acum, spune el.

După câteva minute, apar doi polițiști, sprijinindu-l pe Arno, care își târșâie picioarele cu mersul nesigur al unui om beat. E palid și are ochii roșii. Nu se uită la mine. Mă simt străfulgerat de rușine și de furie. Cum ar reacționa Astrid? Ce i-ar spune acum? L-ar dojeni? L-ar consola? L-ar zgâlțâi?

Semnez câteva hârtii. Arno de-abia

se poate ține pe picioare. Duhnește a alcool, dar îmi dau seama că este destul de treaz încât să înțeleagă ce se întâmplă. Comisarul Bruno îmi spune că probabil va trebui să găsesc un avocat, în caz că părinții tinerei vor depune plângere, lucru pe care probabil că îl vor face. Părăsim secția de poliție. Nu vreau să-l ajut. Îl las să își târșâie picioarele în spatele meu până la mașină. Nu i-am adresat nici un cuvânt. Nu vreau nici măcar să-l ating. Îmi face silă. Pentru prima dată în viața mea, sunt dezgustat de carnea din carnea mea și de sângele din sângele meu. Îl privesc cum se urcă stângaci în mașină. Pentru o

fracțiune de secundă, pare atât de tânăr, de fragil, că simt o senzație trecătoare de milă. Dar repulsia mă cuprinde din nou. Bâjbâie cu centura de siguranță, dar nu poate să o închidă. Nu mă mișc. Aștept până reușește să o prindă. Respiră zgomotos pe gură, așa cum făcea când era mic. Când era un băiețel drăguț. Băiețelul pe care îl purtam pe umeri, care se uita la mine așa cum încă o face Lucas. Nu adolescentul deșirat, arogant, cu un rânjet rece. Mă întreb ironic ce influență au hormonii, cum îi transformă peste noapte pe copiii noștri în ființe pe care nu le mai recunoaștem.

La ora patru dimineața, străzile sunt

pustii, luminile de Crăciun sclipesc vesele în întunericul înghețat, dar nimeni nu le vede. Încă nu i-am vorbit fiului meu. Ce ar fi făcut tata în situația asta? Nu pot să nu zâmbesc sardonice. M-ar fi bătut până mă lăsa lat? Îmi amintesc că m-a lovit. Palme usturătoare peste față. Nu de multe ori, căci am fost un adolescent liniștit, nu genul sfidător, necioplit, ca acest tânăr care stă în dreapta mea.

Tăcerea se prelungește între noi. Oare i se pare stânjenitoare? Are idee ce s-a întâmplat în noaptea asta? Îi este teamă de mine? De ce o să-i spun? De morala inevitabilă? De consecințe? Fără

bani de buzunar, fără alte ieșiri, note mai bune, un comportament mai adecvat, scrisori către părinți în care să-și ceară iertare...

Prăbușit pe portieră, pare să fi adormit. Când ajungem în rue Froidevaux, îi dau un ghiont în coaste care îl trezește brusc. Urcă scările ezitant, clătinându-se. Nu îl aștept. Mélanie a lăsat cheile sub preș și, când deschid ușa, o văd ghemuită pe canapea, citind. Se ridică, mă îmbrățișează și amândoi ne uităm la Arno cum intră, legănându-se nesigur pe picioare. O observă pe mătușa lui, și un rânjet strâmb îi apare pe față. Dar nimeni nu îi

zâmbește înapoi.

— Ei, hai, oameni buni, mai scutiți-mă, zice pe un ton plângăreț.

Îmi iau avânt și îl pălmuiesc peste față cu toată forța. Se întâmplă rapid, dar, în mod ciudat, pot să-mi văd gestul cu încetinitorul. Arno rămâne fără suflare. Urmele degetelor mele, de un roșu strălucitor, i se văd pe obraz. Încă nu am scos nici un cuvânt.

Mă fixează cu privirea, revoltat. Eu îi întorc privirea. „Da“, rostește vocea cea firavă. „Așa e, tu ești tăticul. Tu ești tatăl, tu faci legea, legea ta, indiferent dacă rahatului ăstuia mic care întâmplător e fiul tău îi place sau nu.“

Îl sfredelesc cu privirea. Niciodată nu m-am uitat astfel la fiul meu. În cele din urmă, își lasă ochii în jos.

— Haide, tinere, rostește Mélanie pe un ton vioi, apucându-l de braț. Te duci direct la duș și apoi la culcare.

Îl conduce pe ușă, departe de mine. Inima îmi bate dureros. De-abia pot să respir, deși nici nu m-am mișcat. Mă așez încet. Aud sunetul dușului. Mélanie se întoarce, se așază lângă mine și își sprijină capul de umărul meu.

— Nu cred că te-am văzut vreodată atât de furios, șoptește ea. M-am simțit intimidată.

— Ce face Lucas?

— E în țara lui Moș Ene.

— Mulțumesc, murmur eu.

Rămânem așezați alături. Mirosul ei familiar, de lavandă și de mirodenii.

— Astrid a pierdut atât de multe, remarcă ea. Moartea lui Pauline. Arno, în noaptea asta. Mama.

Ciudat, dar nu la Astrid mă gândesc în clipa asta, ci la Angèle. De prezența ei am nevoie, de trupul ei cald și suplu, de râsul ei sarcastic, de tandrețea ei surprinzătoare.

— Când l-ai lovit pe Arno, semănai atât de mult cu tata, rostește Mélanie încet. Felul cum obișnuia să se înfurie pe noi.

— A fost prima dată când l-am lovit pe Arno.

— Te simți prost din cauza asta?

Oftez.

— Nu știu. Tot ce simt e furie. Ai dreptate. Niciodată nu am simțit o asemenea furie.

Nu recunosc în fața lui Mélanie că sunt furios pe mine fiindcă simt că, într-un fel, comportamentul lui Arno este din vina mea. De ce am fost un tată atât de moale, de transparent? Fiindcă nu am pus niciodată piciorul în prag, nu am dictat regulile așa cum făcea tata? Fiindcă atunci când m-a părăsit Astrid, singurul lucru care mă speria era că,

dacă eram prea autoritar cu copiii mei, asta avea să-i facă să mă iubească mai puțin?

— Nu te mai gândi, Tonio, se aude vocea liniștitoare a lui Mélanie. Du-te la culcare! Odihnește-te puțin!

Nu sunt sigur că îmi mai este somn. Mélanie se duce în camera lui Margaux. Eu mai rămân treaz o vreme, uitându-mă pe albumul cu poze alb-negru făcute în Noirmoutier. Mă uit la fotografiile cu mama, cu străina pe care o văd. Mă cufund într-un somn neliniștit.

Duminică dimineața, Lucas și Mélanie se duc la un brunch pe rue Daguerre. Eu fac un duș și mă

bărbieresc. Când Arno iese în cele din urmă din camera lui, nu am absolut nimic să-i spun. Pare deconcertat de tăcerea mea. Cu capul aplecat asupra ziarului *Journal du Dimanche* și cu cafeaua în față, nici măcar nu-mi ridic privirea în timp ce el se deplasează cu zgomot prin bucătărie. Nu trebuie să-l privesc ca să știu că poartă pantalonii de pijama bleumarin, șifonați și murdari, și că nu are tricou. Un spate costeliv, cu coaste ieșite în afară. Mai multe coșuri roșii între omoplații osoși. Păr lung, nespălat.

— E vreo problemă? murmură el în cele din urmă, mestecând cu zgomot

cerealele.

Rămân cufundat în tăcere.

— Cel puțin, ai putea, nu știu, să vorbești cu mine, behăie el.

Mă ridic, împăturesc ziarul și ies din cameră. Simt nevoia să mă îndepărtez fizic de el. Simt aceeași repulsie ca noaptea trecută, în mașină. Niciodată nu am crezut că este posibil așa ceva. Mereu auzi de copii dezgustați de propriii părinți, nu invers. Țsta e un subiect tabu, ceva despre care nimeni nu vorbește? Sunt singurul părinte care se simte în felul acesta? Oare Astrid a simțit vreodată așa ceva? Nu, este imposibil. Ea a dat naștere acestor

copii. Ea i-a purtat în pânțece.

Se aude soneria. Mă uit la ceas. Se apropie de prânz. Prea devreme ca Lucas și Mel să se întoarcă, de-abia au plecat. E probabil Margaux, care și-a uitat cheile. Nu mă simt în stare să fac față fiicei mele. Nu știu cum să-mi exprim tandrețea pentru ea, toată grija pentru aceste momente fragile, dificile din viața ei. Deschid ușa aproape cu teamă.

Dar în prag nu mă întâmpină silueta subțire a lui Margaux. Este o femeie înaltă, cu o haină de piele neagră, blugi negri și ghete negre, cu o cască sprijinită de șold. O iau rapid în brațe și o

strivesc sălbatic la piept. Miroase a piele și a mosc, o combinație înnebunitoare. Aud pașii lui Arno scârțâind pe parchet în spatele meu, dar nu-mi pasă. Niciodată nu m-a mai văzut cu altă femeie în afară de mama lui.

— M-am gândit că ai avea nevoie de un pic de alinare sexuală, îmi murmură ea la ureche.

O trag în căldura apartamentului. Arno a rămas pe loc, prostit. A dispărut impertinența adolescentină. Nu-și poate lua ochii de la haina de piele.

— Bună. Eu sunt Angèle, fanul numărul unu al tatălui tău, spune Angèle încet, măsurându-l cu privirea. Îi întinde

mâna și își dezvelește dinții albi și perfecti într-un rânjec de lup. Cred că ne-am întâlnit astă-vară la spital.

Chipul lui Arno e un amestec perfect de surpriză, șoc, stânjeneală și încântare. Scutură mâna lui Angèle și dispare rapid ca un iepure rușinat.

— Te simți bine? mă întrebă ea.
Arăți...

— Ca naiba, completez eu.

— Te-am văzut și mai dichisit.

— Ultimele patruzeci și opt de ore au fost...

— Interesante?

O iau din nou în brațe și îmi apăs nasul de creștetul ei lucios.

— Distrugătoare, mai degrabă. Nici nu știu de unde să încep.

— Nu începe, spune ea. Unde e camera ta?

— Poftim?

Un rânjete moale, înfometat.

— Ai auzit bine. Camera ta?

Luni dimineață, în ziua dinaintea înmormântării lui Pauline, mă întâlnesc cu Xavier Parimbert, șeful unui renumit site feng shui, la biroul său din apropiere de bulevardul Montaigne. E o întâlnire programată de ceva vreme. Nu îl cunosc personal, deși am auzit de el. Este mic de statură și vânos, probabil în jur de șaizeci de ani, cu părul vopsit ca Aschenbach din *Moarte la Veneția*, și are silueta îngrijită a cuiva care își supraveghează greutatea cu ochi de vultur. Același gen ca socrul meu – tipul de persoană cu care descopăr că am din ce în ce mai puțină răbdare. Mă conduce în biroul lui mare, argintiu cu alb, flutură

din mână către asistenta servilă, făcându-i semn să plece, mă invită să iau loc și trece direct la subiect.

— Ți-am văzut lucrările, mai ales grădinița pe care ai realizat-o pentru Régis Rabagny.

Altădată, mi s-ar fi strâns inima auzind o astfel de frază. Eu și Rabagny nu ne încheiaserăm colaborarea într-un mod foarte fericit. Sunt sigur că nu mi-a făcut o reclamă prea favorabilă. Dar, de atunci, Pauline a murit, urmând a fi înmormântată a doua zi, și un adevăr dureros referitor la mama a venit înapoi din trecut ca un bumerang, ca să nu mai vorbesc despre mica revoltă a lui Arno.

Așa că acum descopăr că numele lui Rabagny trece pe lângă mine ca gâsca prin apă și că nu-mi pasă prea tare dacă acest sexagenar spilcuit o să mă vorbească de rău.

Totuși, nu o face, ci mă gratulează cu un zâmbet uimitor de mieros.

— Nu numai că grădinița este impresionantă, dar mai este un aspect, după părerea mea, extrem de atractiv.

— Și care ar fi acela? Că este feng shui?

Ironia mea atrage un chicotit politicos.

— Mă refer la modul cum te-ai descurcat cu *Monsieur* Rabagny.

— Ați putea fi mai precis?

— Ești singura persoană pe care o cunosc, în afară de mine, care i-a zis să se ducă la dracu’.

E rândul meu să chicotesc, amintindu-mi de ziua respectivă. Fusese un atac final, brutal din partea lui, totul pornind încă o dată de la o chestiune care nu ne privea pe mine sau pe oamenii mei. Sătul de vocea lui, îi spuseseam foarte clar la telefon, spre uimirea lui Florence: „Acum du-te-n mă-ta“.

Cum a aflat Xavier Parimbert de asta mă depășește.

Zâmbește din nou, de parcă ar fi

oferit o explicație.

— Din întâmplare, Régis Rabagny este ginerele meu.

— Ce ghinion, remarc eu.

El încuviințează din cap.

— Și eu am gândit așa de multe ori. Dar fiica mea îl iubește. Și unde e dragoste...

Telefonul de pe biroul lui sună, iar el întinde o mână cu manichiura îngrijită.

— Da? Nu, nu acum. Unde? Înțeleg.

În vreme ce conversația continuă, îmi trec privirea spre decorul înșelător de simplu. Nu știu nimic despre feng shui, în afară de faptul că este o străveche artă chinezească despre modul

cum vântul și apa ne afectează bunăstarea. Ceva legat de felul cum ne influențează mediul. Acesta trebuie să fie cel mai curat birou pe care l-am văzut vreodată – fără dezordine, fără hârtogărie, fără ceva care să deranjeze privirea. Într-o parte, un acvariu ocupă întreg peretele. Pești negri, ciudați, unduitori înoată leneș printre bule. Într-un colț se găsesc plante exotice luxuriante. Un mănunchi de bețișoare parfumate emană o aromă subtilă, liniștitoare. Pe tabla din spatele biroului său văd nenumărate fotografii ale lui Parimbert alături de celebrități.

În cele din urmă, pune receptorul

jos și își îndreaptă întreaga atenție spre mine.

— Ai vrea niște ceai verde și niște biscuiți cu tărâțe? întrebă vesel, de parcă i-ar propune o tratație specială unui copil îndărătnic.

— Sigur, răspund eu, înțelegând că un refuz nu ar fi prea bine primit.

Apasă pe o sonerie specială de pe biroul lui, și o asiatică subțire, îmbrăcată în alb, apare cu o tavă. Se înclină, cu privirea plecată, și, cu mișcări exersate, grațioase, toarnă ceremonios ceaiul dintr-un ceainic greu, ornamentat. Parimbert privește cu o expresie placidă. Mi se oferă un produs

cu aspect nedigerabil, care presupun că sunt biscuiții cu tărâțe. Urmează un moment de liniște, în timp ce el mănâncă și bea într-o tăcere aproape ecleziastică. Mușc din biscuit și regret imediat. Are consistența cauciucată a unei gume de mestecat. Parimbert soarbe guri mari de ceai, plescăind cu încântare. Mie băutura mi se pare mult prea fierbinte ca să o înhit cu entuziasm.

— Acum, spune el cu o ultimă plescăitură, să trecem la afaceri.

Un zâmbet de pisică de Cheshire. Ceaiul i-a lăsat resturi verzi, neplăcute, pe dinți, de parcă o minijunglă i-a răsărit pe gingii. Îmi vine să izbucnesc

în răs și îmi dau seama în acel moment că este pentru prima dată când am chef să râd de la moartea lui Pauline. Imediat mă simt vinovat, iar accesul de răs îmi trece instantaneu.

— Am un plan, spune Parimbert misterios. Și sunt convins că tu ești cel care o să-l pună în practică.

Așteaptă emfatic. Eu dau aprobator din cap. El continuă:

— Vreau să imaginezi Domul Gândirii.

Pronunță ultimele două cuvinte cu o venerație tremurătoare, de parcă ar fi spus „Sfântul Graal“ sau „Dalai Lama“. Eu aștept și încuviințez din cap,

încercând să înțeleg ce este Domul Gândirii și rugându-mă să nu par cam greu de cap.

Parimbert se ridică, ținându-și mâinile în buzunarele pantalonilor săi gri, călcați impecabil, și se plimbă de-a lungul parchetului lucios. Se oprește teatral în mijlocul încăperii.

— Domul Gândirii este un loc unde aș lua numai o mână de oameni – oameni aleși cu mare atenție –, ca să ne adunăm și să reflectăm în armonie. Acest loc va fi aici, în această clădire. Vreau să semene cu un Iglu al Inteligenței. Înțelegi?

— Absolut, răspund eu.

Încă o dată, impulsul de a râde înfundat este irezistibil.

— Nu am mai vorbit cu nimeni despre asta. Vreau să ai mână liberă. Știu că ești omul perfect pentru asta. De aceea ai fost ales. Și vei fi plătit foarte bine.

Menționează o sumă generoasă, deși eu încă nu am idee cât de mare se presupune că va fi Domul Gândirii și din ce material ar trebui realizat.

— Vreau să vii cu idei. Pune-le pe hârtie și vino cu ele la mine. Lasă-ți energia pozitivă să curgă. Fii creativ. Fii îndrăzneț. Lasă-te condus de forța interioară. Nu ai de ce să fii timorat aici.

Domul Gândirii trebuie să fie în apropiere de biroul meu. Ți se va trimite planul acestui etaj.

Îmi iau rămas-bun și mă îndrept spre bulevardul Montaigne. Magazinele de lux sunt asaltate pentru Crăciun. Femei elegante încărcate cu pungi de cumpărături cu nume celebre trec pe lângă mine pe tocurile lor înalte. Traficul urlă. Cerul este de un cenușiu-închis. În timp ce o iau spre malul stâng, mă gândesc la Pauline. La înmormântare. La familia ei. Mă gândesc la Astrid, aflată în drum spre casă, urmând să aterizeze ceva mai târziu. Mă gândesc cum, în ciuda morții unei adolescente,

Crăciunul se apropie inexorabil, femeile își fac în continuare cumpărături pe bulevardul Montaigne, iar bărbați ca Parimbert se iau ei înșiși în serios.

Eu sunt la volan, Astrid în dreapta mea, băieții și Margaux în spate. Este prima dată după divorț când suntem toți împreună în Audi. Ca familia care eram odinioară. E ora zece dimineața, și cerul este la fel de înnegurat ca ieri. Astrid resimte diferența de fus orar. Nu a vorbit prea mult. M-am dus să o iau mai devreme din Malakoff. Întrebasem dacă vine și Serge și spusese că nu.

E un drum de o oră până la Tilly, micuțul oraș unde familia lui Suzanne are o casă. Toată clasa lui Pauline va fi acolo. Lucas a hotărât că vrea să meargă. Prima lui înmormântare. Care a fost prima în cazul meu, după cea a

mamei? Probabil a lui Robert, bunicul meu. Mai târziu, un prieten apropiat a murit într-un accident de mașină. Un altul care a avut cancer. Îmi dau seama că asta e prima înmormântare și pentru Margaux, și pentru Arno. Mă uit la fețele lor în oglinda retrovizoare. Fără iPoduri, observ. Au chipurile trase și palide. O să-și amintească de ziua de azi. O să-și amintească de ziua de azi pentru tot restul vieții.

De duminică, Arno a fost retras. Încă nu am avut cu el discuția tată – fiu. Știu că trebuie să o programez, că nu are sens să o evit. Astrid încă nu a aflat de Arno. E treaba mea să-i spun. După

înmormântare.

După înmormântare. Va reprezenta o încheiere? Cum își vor reveni vreodată Suzanne și Patrick? Oare Margaux va putea să se vindece încet, încet? Drumurile de țară sunt pustii și tăcute. Peisaj monoton de iarnă. Copaci fără de număr, fără de viață. Măcar dacă ar ieși soarele, să lumineze peisajul sumbru! Simt că tânjesc după primele raze de dimineață ale soarelui, după atingerea lor caldă pe piele, să-mi închid ochii, să mă scald în ele. Te rog, Doamne, sau oricine o fi acolo sus, te rog trimite niște soare pentru înmormântarea lui Pauline. „Nu cred în

Dumnezeu“, spusese Margaux cu încrâncenare la morgă. „Dumnezeu nu ar fi lăsat un copil de paisprezece ani să moară.“ Mă gândesc la educația mea religioasă. Slujbă în fiecare duminică la Saint-Pierre de Chaillot, prima mea comuniune, a lui Mélanie. Când a murit mama, am pus oare la îndoială existența lui Dumnezeu? L-am urât că a lăsat-o pe mama să moară? Când mă gândesc la acei ani întunecați, îmi dau seama că îmi amintesc foarte puține lucruri. Numai durerea și regretele îmi revin în minte. Și, da, imposibilitatea de a înțelege. Da, poate că am simțit și eu, ca fiica mea astăzi, că Dumnezeu m-a abandonat. Dar

diferența este că Margaux poate să-mi spună asta. Era imposibil ca eu să rostesc asta în fața tatălui meu. Nu aș fi îndrăznit niciodată.

Mica biserică este plină. Toată clasa e acolo, toți prietenii lui Pauline, toți profesorii ei. Dar mai sunt și prieteni din alte clase, de la alte școli. Nu am mai văzut niciodată o mulțime atât de mare de tineri la o înmormântare. Rânduri și rânduri de adolescenți îmbrăcați în negru, fiecare cu un trandafir alb în mână. Suzanne și Patrick stau la ușă și îi întâmpină pe toți cei care intră. Curajul lor mă impresionează. Nu pot să nu mă imaginez pe mine și pe

Astrid în aceleași circumstanțe. Îmi dau seama că și Astrid se gândește la același lucru. O îmbrățișează pe Suzanne cu disperare. Patrick o sărută. Astrid deja plânge.

Ne așezăm în spatele primului rând. Zgomotul scaunelor târâte pe podea se potolește încet. Apoi, o voce de femeie cântând cel mai pur și mai trist imn se înalță de undeva. Nu pot să o văd. Intră sicriul, purtat de Patrick, de frații lui, de tatăl lui.

Eu și Margaux am văzut trupul lui Pauline. Știm că e în acel sicriu, îmbrăcată în cămașa roz, blugi și teniși Converse. Știm asta fiindcă am văzut-o,

i-am văzut părul pieptănat pe spate, mâinile încrucișate pe stomac.

Preotul, un bărbat destul de tânăr și îmbujorat, începe să vorbească. Îi aud vocea, dar nu pot să înțeleg cuvintele. Mi se pare insuportabil să mă aflu aici. Inima începe să-mi bată mai repede, cu un bubuit sonor care mă doare. Privesc spatele lui Patrick, aflat direct în fața mea. Cum poate să stea drept? De unde își găsește puterea? Asta înseamnă credința în Dumnezeu? Dumnezeu este singurul mod de a înfrunta această grozăvie fără nume?

Vocea preotului continuă monotonă. Ne așezăm și ne ridicăm. Ne rugăm.

Apoi se aude numele lui Margaux. Sunt uimit. Nu am știut că o să spună ceva în timpul ceremoniei. Astrid îmi aruncă o privire întrebătoare. Eu clatin din cap.

Margaux stă lângă sicriul prietenei ei. Urmează o clipă de tăcere. Mă întreb plin de teamă dacă o să reușească. Dacă o să poată vorbi, să spună ceva. Apoi vocea fiicei mele răsună cu o vigoare care mă surprinde. Nu e vocea unei adolescente timide. E vocea unei tinere femei sigure pe ea.

— „Opriți toate ceasurile, întrerupeți toate telefoanele, dați-le tuturor câinilor câte un os succulent ca să nu latre, faceți să tacă pianele și cu un

sunet înăbușit de tobe aduceți sicriul și lăsați-i pe cei îndoliați să vină.“

W.H. Auden. *Blues funebru*. Nu are nevoie să citească de pe o foaie. Rostește versurile de parcă ar fi scris chiar ea poemul. Vocea ei e dură, profundă, plină de furie și de durere stăpânită.

— „Era Nordul meu, Sudul meu, Răsăritul și Apusul meu, săptămâna mea de lucru și odihna mea de duminică, miezul meu de zi și de noapte, vorba mea și cântecul meu; credeam că iubirea va dăinui de-a pururi: m-am înșelat.“

Pentru prima dată, vocea îi tremură. Închide ochii. Bise-rica este cufundată

într-o tăcere deplină. Astrid mă strânge de mână atât de tare, că mă doare. Margaux inspiră adânc, și vocea îi revine, dar acum este doar o șoaptă, atât de joasă, că abia o pot auzi.

— „Stelele nu sunt dorite acum; stingeți-le pe toate. Împachetați luna și demontați soarele. Goliți oceanul și măturați pădurea. Căci acum nimic nu mai poate fi bun.“

Când se întoarce la loc, biserica se umple de o tăcere încordată și sfâșietoare, care pare să dureze la nesfârșit. Astrid îl ține pe Lucas. Arno a prins-o pe sora lui de braț. Chiar și aerul se umple și vibrează de lacrimi.

Apoi vocea preotului zumzăie din nou și alți adolescenți încep să vorbească, dar, din nou, nu deslușesc nici un cuvânt. Mă uit țintă la podeaua din piatră și aștept scrâșnind din dinți să se termine totul. Îmi dau seama că nu pot să plâng. Îmi amintesc cum lacrimile mi-au curs șiroaie în ziua când Pauline a murit. Și acum, Astrid este cea care plânge pe scaunul de lângă mine. Plânge cum am făcut eu în acea zi, plânge amarnic. Îmi pun un braț în jurul ei și o țin aproape. Astrid se agață de mine cu disperare. Lucas se uită la noi. Nu ne-a mai văzut făcând asta încă dinainte de Naxos.

Afară, se pare că rugăciunile mele

au primit răspuns, căci un soare albicios strălucește timid de după nori. Urmăm încet sicriul lui Pauline în cimitirul alăturat. Mulțimea e destul de mare. Sătenii ne privesc de la geamuri. Atât de multe chipuri tinere. Margaux s-a dus în față, alături de colegii ei de clasă. Ei sunt primii care văd sicriul coborât în mormânt. Unul câte unul, aruncă trandafirii în groapă. Cei mai mulți plâng fără să se ascundă. Părinții și profesorii își șterg în tăcere lacrimile. Și de data asta, pare să nu se mai sfârșească. O fată se prăbușește cu un țipăt slab. Lumea se agită în jurul ei. Un profesor o ridică și o duce de acolo.

Mâna lui Astrid o găsește din nou pe a mea.

După înmormântare are loc o mică reuniune la casa familiei, dar majoritatea participanților își iau rămas-bun, nerăbdători să își continue ziua, viața, munca. Noi rămânem fiindcă Pauline a fost cea mai bună prietenă a lui Margaux, fiindcă simțim că avem nevoie și că trebuie să fim acolo. Sufrageria se umple de prieteni apropiați și de membri ai familiei. Îi cunoaștem pe majoritatea. Cele patru adolescente erau cele mai bune prietene ale lui Pauline, parte dintr-o gașcă foarte unită. Toate aceste fete ne sunt

cunoscute: Valentine, Emma, Bérénice și Gabrielle. Îi cunoaștem pe toți părinții. Le observ chipurile îndurerate și pot să ghicesc ce gândesc, ce gândim cu toții, fiecare dintre noi. „Putea să fie înmormântarea fiicei noastre. Asta putea să ni se întâmple nouă. Putea să fie trupul fiicei noastre în micul cimitir, în acel mormânt, în acel sicriu acoperit de trandafiri albi.“

După-amiază târziu, când amurgul a început deja să întunece cerul, plecăm. Suntem printre ultimele familii care pleacă. Copiii sunt epuizați, ca după o călătorie lungă. În mașină, închid ochii și par să adoarmă. Astrid rămâne tăcută.

Își ține mâna pe coapsa mea, așa cum făcea în timpul lungilor drumuri până în Dordogne.

Când ajungem la drumul principal, cel care duce spre autostradă, roțile mașinii derapează pe un strat gros de mazăgă. Un sunet șuierat, ca un lipăit. Mă uit atent la drum, dar nu-mi dau seama cu ce este acoperit. O duhoare înăbușitoare se strecoară în mașină și îi trezește pe copii. Ceva putrezit, în descompunere. Astrid își ascunde nasul într-un șervețel. Mergem încet, cu roțile tot plescăind. Apoi, Lucas scoate un strigăt scurt și arată în față. O formă fără viață zace în mijlocul drumului, și mașina din față

noastră cotește brusc, ca să o evite. Este un cadavru de animal. Acum văd că drumul este presărat de viscere. Luptându-mă cu duhoarea fetidă, îmi țin mâinile strâns pe volan. Lucas țipă din nou. O altă formă fără viață apare brusc, membrele rupte ale unui animal. Se văd semnalele luminoase ale poliției, făcându-ne să încetinim. Ni se spune că un camion care căra deșeuri de animale de la un abator din apropiere și-a pierdut toată încărcătura pe drum. Containere pline cu sânge amestecat cu organe, piele, țesut gras, intestine și rămășițe de animale moarte acoperă drumul cale de încă cinci kilometri.

E ca o imagine desprinsă din iad. Înaintăm în ritm de melc. Mirosul de putreziciune este insuportabil. În cele din urmă, apare indicatorul pentru autostradă. Se aud suspine de ușurare. Pornim în viteză spre Paris. Îi duc la Malakoff, până la casa de pe rue Émile Zola. Nu opresc motorul.

— Nu vrei să rămâi la masă?
propune Astrid.

Ridic din umeri.

— De ce nu?

Copiii ies pe rând din mașină. Aud lătratul vesel al lui Titus de dincolo de gard.

— Serge e aici? întreb eu prudent.

— Nu, nu e.

Nu întreb unde este. La urma urmelor, nu-mi pasă. Doar mă bucur de absența lui. Nu pot să mă obișnuiesc să-l văd pe tipul ăsta în casa mea. Da, încă o consider casa mea. Casa mea, soția mea, grădina mea. Câinele meu. Vechea mea viață.

Luăm cina exact ca pe vremuri, în zona deschisă a bucătăriei, pe care am proiectat-o cu atâta atenție. Titus e nebun de fericire. Își tot pune botul umed pe genunchiul meu, uitându-se la mine lung, cu o bucurie neîncrezătoare. Copiii stau cu noi pentru o vreme, apoi, într-un final, se duc la culcare. Mă întreb unde e Serge. Mă tot aștept să dea buzna pe ușa de la intrare. Astrid nu vorbește despre el. Vorbește despre copii, despre ziua de azi. Eu ascult. Cum să-i explic că mă simt la ani-lumină distanță? Că eram acolo atunci când au avut loc toate astea.

În timp ce ea continuă să vorbească, fac un foc în șemineu. Îmi dau seama că

nimeni nu a mai făcut asta de mult timp. Căminul e gol și plin de praf. Lemnele sunt cele pe care le-am cumpărat eu, cu ani în urmă. Serge și Astrid nu au stat la un tête-à-tête duios în fața căminului. Îmi întind mâinile spre căldură. Astrid vine și se așază lângă mine pe dușumea, odihnindu-și capul pe brațul meu. Nu fumez, fiindcă știu că urăște lucrul ăsta. Privim flăcările. Dacă vreun trecător ar arunca din întâmplare un ochi pe fereastră, ar vedea un cuplu fericit. Ar presupune că e vorba despre o căsnicie fericită.

Îi povestesc despre Arno. Îi descriu secția de poliție, starea lui Arno și cât

de rece l-am tratat în dimineața următoare. Și cum a reacționat el. Îi spun că încă nu am discutat cu el, dar că o voi face. Că trebuie să găsim un avocat bun. Ea ascultă consternată.

— De ce nu m-ai sunat?

— Chiar m-am gândit la asta. Dar ce puteai face din Tokio? Suferiseși deja un șoc cu moartea lui Pauline.

Ea încuviințează din cap.

— Ai dreptate.

— Lui Margaux i-a venit ciclul, spun eu.

— Știu despre asta. Mi-a spus. Mi-a zis că te-ai comportat destul de bine, pentru un tată.

Simt o licărire de mândrie.

— Serios? Mă bucur. Pentru că nu am reacționat prea bine când a murit Pauline.

— Ce vrei să spui?

— Pur și simplu, nu am găsit cuvintele potrivite. Nu am putut să o consolez. Așa că i-am sugerat să te sunăm. Și a fost furioasă.

Sunt pe punctul de a-i spune despre mama, dar ezit. Nu acum. Acum discutăm despre micuța noastră familie, despre copiii noștri, despre problemele lor. Astrid se duce să aducă niște limoncello din frigider și se întoarce cu păhărelele de cristal pe care eu le-am

cumpărat cu ani în urmă din talciocul de la Porte de Vauves. Bem în tăcere. Îi povestesc despre Parimbert și despre Domul Gândirii. Îi descriu biroul feng shui, peștii negri, ceaiul verde, biscuiții cu tărâțe. Râde. Râdem amândoi.

Mă întreb unde e Serge. De ce nu e aici? Vreau să o întreb, dar nu o fac. Vorbim despre Mélanie, despre cât de bine decurge procesul de vindecare. Apoi discutăm despre slujba ei. Despre Crăciunul care se apropie. Ce părere am despre un Crăciun petrecut împreună, la Malakoff, sugerează ea. Anul trecut a fost atât de complicat, Ajunul Crăciunului cu ea, ajunul Anului Nou cu

mine. Cum ar fi să petrecem anul acesta împreună? Moartea lui Pauline a făcut să pară totul atât de trist, atât de fragil. Da, de ce nu, spun eu. Dar mă întreb unde va fi Serge. Nu zic nimic, dar ea trebuie să fi simțit întrebările mele nerostite.

— Serge și-a ieșit din minți în Tokio, atunci când ai sunat.

— De ce?

— El nu e tatăl acestor copii. Nu au nici o influență asupra lui.

— Ce vrei să spui?

— El e mai tânăr. Nu știe cum să facă față la toate astea.

Focul trosnește vesel. Se aude sforăitul sonor al lui Titus. Aștept.

— A plecat. Are nevoie de timp pentru a reflecta. E cu părinții lui în Lyon.

Oare de ce nu simt un sentiment de ușurare? Mai degrabă, resimt o amorțeală precaută, care mă nedumerește.

— Ești bine? întreb eu cu blândețe. Își întoarce fața spre mine. E marcată de oboseală și de durere.

— Nu chiar, șoptește ea.

Ăsta ar fi trebuit să fie un semn pentru mine. Momentul să o iau în brațe, clipa pe care o așteptasem, atât de multă vreme, momentul în care să o recâștig. Să recâștig totul.

Momentul la care obișnuiam să visez în acele prime nopți de pe rue Froidevaux, când mă băgam în patul gol și simțeam că nu mai rămăsese nimic pentru care să trăiesc. Momentul pe care îl așteptasem de la Naxos, de când plecase. Momentul pe care mi-l imaginasem atât de limpede.

Dar nu zic nimic. Nu-i pot spune ceea ce își dorește să audă. Pur și simplu, mă uit la ea și dau din cap compătimitor. Îmi cercetează chipul, ochii. Nu găsește ceea ce caută și izbucnește în lacrimi.

Îi iau mâna și i-o sărut ușor. Suspină și îți șterge obrazii. Îmi

șoptește:

— Știi, uneori vreau totul înapoi.
Atât de mult.

— Ce vrei înapoi? o întreb.

— Te vreau înapoi, Antoine. Vreau
înapoi vechea noastră viață. Fața i se
încrețește din nou. Vreau totul înapoi.

Mă sărută febril pe față. Sărutări
sărate. Îi simt căldura, parfumul. Îmi
doresc să plâng cu ea și să o sărut la
rândul meu, dar nu pot. Ceva mai
puternic mă face să ezit. O strâng la
piept, apoi chiar o sărut, dar pasiunea a
dispărut. Pasiunea a murit. Mă mângâie,
îmi sărută gâtul, buzele, și totul pare de
parcă am făcut asta ultima oară cu o zi în

urmă, nu cu doi ani. Dorința se stârnește, de dragul vremurilor trecute, de dragul amintirilor, dar imediat se risipește. Acum o țin în brațe așa cum aș ține-o pe fiica sau pe sora mea – așa cum aș fi putut să o țin pe mama. O țin ferm. O sărut așa cum un frate sărută o soră.

Simt cum, ușor, se furișează în mine uimirea. Cum de e posibil? Nu o mai iubesc pe Astrid. Țin foarte mult de ea, e mama copiilor mei, dar nu o mai iubesc. Există tandrețe, grijă, respect, dar nu o iubesc ca înainte. Și ea știe asta. O simte. Renunță la sărutări, la mângâierile precise. Se trage înapoi, acoperindu-și fața cu degete tremurânde.

— Îmi pare rău, spune ea, inspirând adânc. Nu știu ce m-a apucat.

Își suflă nasul, după care urmează o pauză lungă. Nu o grăbesc. O țin de mână.

— Lucas mi-a spus despre prietena ta. Cea înaltă și brunetă.

— Angèle.

— De cât timp te întâlnești cu ea?

— De la accident.

— Ești îndrăgostit de ea?

Îmi frec fruntea. Sunt îndrăgostit de Angèle? Bineînțeles că sunt. Dar în nici un caz nu-i pot spune așa ceva lui Astrid chiar acum.

— Mă face fericit.

Astrid zâmbește curajos.

— Asta-i bine. Grozav. Mă bucur.

După altă pauză, continuă: Ascultă, dintr-odată mă simt îngrozitor de obosită. Cred că mă duc la culcare. Vrei să-l scoți tu afară pe Titus, să-și facă nevoile?

Titus deja așteaptă la ușă, dând din coadă, plin de speranță. Îmi iau haina și ieșim în frigul mușcător. Merge legănat și bucuros în jurul grădinii, ridicându-și piciorul. Îmi frec mâinile și suflu în ele ca să le încălzesc. Vreau să mă întorc în casă, la căldură. Astrid s-a dus sus. În timp ce Titus se trânteste în fața focului muribund, urc să-mi iau rămas-bun.

Lumina din camera lui Lucas e stinsă, la fel și cea din a lui Arno. Doar în camera lui Margaux e aprinsă. Ezit să bat la ușă, dar ea îmi aude pașii. Ușa se deschide scârțâind.

— Pa, tati.

Vine rapid la mine, în cămașa ei albă de noapte, ca o mică fantomă. Mă îmbrățișează o clipă și dispare din nou. Străbat micul coridor spre vechiul meu dormitor. Nu s-a schimbat prea mult. Astrid e în baia alăturată. Mă așez pe pat și o aștept. În camera asta mi-a spus că vrea să divorțeze. Că îl iubește. Că vrea să fie cu el. Nu cu mine. Că îi pare așa de rău. Că nu mai suportă să mă

mintă. Îmi amintesc șocul și durerea, cum mă uitam la verighetă și mă gândeam că nu putea fi adevărat. Apoi ea a continuat să spună că mariajul nostru a devenit ceva comod și lăbărțat, ca o pereche moale de papuci vechi de casă, iar eu mă crispasem la acea imagine. Știam ce voia să zică. Știam cu exactitate ce voia să spună. Dar fusese în întregime vina mea? Întotdeauna e greșeala soțului? Fiindcă lăsasem să dispară pasiunea din viața noastră plicticoasă? Pentru că nu îi aduceam flori? Pentru că permisesem ca un prinț cutezător și mai tânăr să o ia de lângă mine? Mă întrebam adesea ce văzuse la

Serge. Tinerețea lui, ardoarea? Faptul că nu era tată? În loc să mă lupt pentru ea, să mă lupt ca un diavol, eu dădusem înapoi. Ca un balon dezumflat. Una dintre primele mele reacții copilărești fusese să am o aventură de o noapte cu asistenta unui coleg de-al meu. Nu îmi făcuse nici un bine. În timpul căsniciei noastre, nu fusesem genul infidel. Nu eram bun la așa ceva. Unii bărbați sunt. Existase o scurtă aventură cu o tânără atrăgătoare, în timpul unei călătorii de afaceri, imediat după ce se născuse Lucas. Mă simțisem mizerabil. Sentimentul de vinovăție era prea greu de suportat pentru mine. Găseam

adulterul ca fiind ceva complicat. Renunțasem. Apoi fusese acea perioadă lungă și seacă din căsnicia noastră, chiar înainte să aflu de Serge. Nu prea se mai întâmpla nimic în dormitorul nostru, iar eu fusesem prea indolent, nu îmi bătusem capul să mă gândesc prea mult la asta. Probabil că nu doream să știu. Poate, în sufletul meu, știam deja că iubea și dorea un alt bărbat.

Astrid iese din baie îmbrăcată într-un tricou lung. Se strecoară în pat cu un suspin ostenit. Întinde mâna către mine. I-o iau și mă întind îmbrăcat lângă ea.

— Nu pleca încă, murmură ea. Așteaptă să adorm. Te rog.

Stinge veioza. La început, camera pare întunecoasă. Apoi încep să disting mobilierul, în lumina slabă de pe stradă, care se filtrează prin perdele. O să aștept până adoarme, după care o să plec fără zgomot. Un vârtej de imagini se succede cu repeziciune. Cadavrele de pe șosea. Sicriul lui Pauline. Xavier Parimbert și zâmbetul lui îngâmfat. Mama ținând în brațe o femeie. Următorul lucru de care devin conștient este o alarmă care îmi sună asurzitor în urechi. Nu-mi pot da seama cât e ceasul sau unde mă aflu. Un aparat de radio urlă zgomotos: France Info. E ora șapte dimineața. Sunt în camera lui Astrid din

Malakoff. Trebuie să fi adormit. Îi simt brațele calde pe mine, pe piele, și e o senzație prea plăcută ca să mă retrag. Sunt încă amețit după somn și incapabil să deschid ochii. „Nu“, spune vocea firavă. „Nu, nu, nu, nu face asta, nu face asta.“ Mâinile ei îmi trag de haine. „Nu, nu, nu.“ „Da, spune carnea, oh da.“ „O să regreti asta, e cel mai stupid lucru pe care îl poți face acum, vă va răni pe amândoi.“ Oh, extazul pielii ei catifelate și familiare. Cât de mult mi-a lipsit. „Încă e timp să te oprești, Antoine, încă e timp să te ridici, să te îmbraci și să ieși dracului de aici.“ Ea știe exact cum să mă atingă. Nu a uitat. Când s-a

întâmplat ultima dată să fac dragoste cu Astrid? A fost, probabil, chiar aici, exact în patul ăsta. Cu doi ani în urmă. „Prostul naibii! Idiot ce ești!“ Se întâmplă rapid, un moment brusc de plăcere care îmi dă fiori. O strâng în brațe, iar inima îmi bate puternic. Nu spun nimic, și nici ea. Amândoi știm că e o greșeală. Mă ridic ușor și îi mângâi stângaci părul. Îmi adun hainele și mă strecor în baie. Când plec din cameră, ea e încă în pat, cu spatele spre mine. Jos, Lucas ia micul dejun. Mă vede, iar pe chip îi apare un zâmbet de încântare. Mi se strânge inima.

— Tati! Ai petrecut noaptea aici!

Îi zâmbesc și eu, crispându-mă în sinea mea. Știu că e visul lui să mă vadă din nou împreună cu Astrid. Nu a ascuns asta niciodată. I-a spus și lui Mélanie, și mie, și lui Astrid. Crede că încă mai e posibil.

— Da, eram obosit.

— Ai dormit la mami în cameră?

Speranța îi strălucește în ochi.

— Nu, mint eu, urându-mă pentru asta. Am dormit aici jos, pe canapea. Am urcat doar ca să merg la baie.

— Oh, spune el sec. O să te întorci diseară?

— Nu, amice. Nu diseară. Dar știi ceva? O să petrecem Crăciunul cu toții,

împreună. Chiar aici. Ca pe vremuri. Ce zici de asta?

— Super! exclamă el.

Și asta chiar pare să-l facă fericit.

Încă e întuneric afară și Malakofful pare să doarmă profund, în timp ce conduc pe rue Pierre Larousse, apoi direct în Paris, pe rue Raymond Losserand, care mă va scoate pe rue Froidevaux. Nu vreau să mă gândesc la ceea ce tocmai s-a întâmplat. De-acum, chiar și plăcerea s-a estompat. Nu a mai rămas decât o senzație de regret dulce-amărui.

Ajunul Crăciunului la Malakoff a fost un real succes, iar Astrid a pregătit totul minunat. Au venit și Mélanie, și tatăl meu, care nu era în cea mai bună formă, poate chiar mai obosit; de asemenea, Régine și Joséphine. Nu mai văzusem atât de mulți Rey la un loc de foarte multă vreme.

Serge nu era acolo. Atunci când am întrebat-o diplomat pe Astrid cum mai stau lucrurile cu el, a oftat un: „E complicat“. După ce am terminat de mâncat, am deschis cadourile, și lumea stătea la discuții în camera de zi, în fața focului. Am urcat împreună cu Astrid în biroul lui Serge, ca să stăm de vorbă

despre copii. Despre felul cum se transformau, cum simțeam că nu aveam nici un control asupra lor. Că nu primeam din partea lor decât dispreț și nici urmă de respect, afecțiune sau dragoste. Margaux părea învăluită într-un permanent dispreț mut, refuzând să meargă la psihologul pe care-l găsisem. Și, așa cum era de prevăzut, Arno fusese exmatriculat din liceu. Îl înscriisesem la o școală cu internat și cu regim sever, lângă Reims. Avocatul care se ocupa de cazul lui aștepta ca afacerea să se încheie cu o sumă de bani ce urma să fie dată familiei Jouselin, pentru acoperirea prejudiciilor. Despre ce

sumă avea să fie vorba, asta nu știam încă. Din fericire, nu eram singurii părinți implicați. Fără îndoială, toate astea erau normale, parte a adolescenței moderne și a riscurilor pe care le implica, dar, chiar și așa, nu însemna că erau mai ușor de suportat. Pentru nici unul dintre noi. Mă simțeam ușurat că și Astrid trecea prin aceleași neliniști și am încercat să-i transmit lucrul ăsta.

— Tu nu înțelegi, a spus ea. Pentru mine e mai rău, căci eu i-am născut.

Am încercat să-i descriu senzația de silă pe care o simțisem în noaptea arestării lui Arno. Ea m-a aprobat, cu un amestec ciudat de îngrijorare și de

înțelegere pe chip.

— Înțeleg ce vrei să spui, Antoine, dar e mai rău pentru mine. Copiii ăștia au ieșit din mine – și-a pus palma pe burtă –, și încă simt asta. Le-am dat naștere, au fost drăguți ani de zile, iar acum se întâmplă chestia asta.

N-am putut decât să adaug, fără vlagă:

— Știu, eram acolo când s-au născut.

Ea a surâs cu superioritate.

La început de ianuarie, interdicția de a fuma în locuri publice lovește Franța. Destul de ciudat, dar acceptarea ei e mai ușoară decât m-aș fi gândit. Și

sunt atâția oameni ca mine care pufăie în fața restaurantelor și a birourilor, în aerul înghețat, încât simt că iau parte la o conspirație. Una a oamenilor cu degete înghețate. Aud că Serge s-a întors. Lucas îmi zice că e acasă. Nu pot să nu mă întreb dacă Astrid i-a spus despre noi, despre noaptea aceea de după înmormântarea lui Pauline. Și cum a primit el asta. Revenit la birou, constat că Parimbert se dovedește o mare bătaie de cap, exact ca ginerele lui cel nesuferit. În spatele imaginii afabile și a zâmbetului seducător, conduce cu o mână de fier. Negocierea cu el e pur și simplu o pedeapsă care mă lasă secătuit

de vitalitate.

Singura rază de lumină din existența mea deprimantă a fost petrecerea-surpriză de ziua mea, organizată de Hélène, de Didier și de Emmanuel. A avut loc în apartamentul lui Didier, care-mi e coleg. Diferența dintre noi e că, deși am început aproximativ în același timp, el a gravitat în altă galaxie de succes și de prosperitate. Totuși, nu a devenit niciodată încrezut datorită acestui lucru, cu toate că ar fi putut. Singurul lucru pe care îl avem acum în comun e faptul că soția lui l-a părăsit pentru un bărbat mai tânăr, un bancher arogant din oraș. Fosta lui soție, pe care

o plăceam destul de mult, s-a transformat într-o clonă a lui Posh Spice. Remarcabilul ei nas grecesc arată acum ca un ștecăr. Didier e un tip înalt, sfrijit, cu brațe lungi, subțiri și cu un râs strident, uimitor. Locuiește într-o mansardă spectaculoasă din Arondissementul 20, pe lângă Ménilmontant, transformată dintr-un imens depozit vechi ascuns între două clădiri dărăpănate. Atunci când îl cumpărase, cu mulți ani în urmă, toți râseserăm de el, strigându-i că o să-i înghețe fundul iarna și o să i se coacă în timpul verii. Dar el ne ignorase și transfor- mase încetul cu încetul locul

Într-o minune din cărămidă și sticlă, cu încălzire centrală și aer condiționat, care ne umpluse de invidie.

Nu mă preocupase prea mult aniversarea celor patruzeci și patru de ani. Era o vreme când, ca familist, îndrăgeam să primesc cadouri de la copiii mei – acele desene stângace și obiecte strâmbе din ceramică. Dar nu mai eram un familist. Și știam că aveam să-mi petrec seara zilei de naștere singur. Așa cum o făcusem anul trecut. În dimineața aceea, am primit un SMS de la Mélanie și unul de la Astrid. Iar altul de la Patrick și Suzanne, care plecaseră într-o lungă excursie în est. Cred că și eu

aș fi făcut exact la fel dacă mi-aș fi pierdut fiica. De obicei, tata nu-și amintea de ziua mea. Dar, în mod surprinzător, m-a sunat la birou. Cât de moale și de obosită îi era vocea, am constatat. Nu avea deloc tonul trâmbițat și autoritar caracteristic.

— Vrei să treci pe aici să mâncăm ceva de ziua ta? m-a întrebat el. Vom fi doar noi doi. Régine are seară de bridge.

Bulevardul Kléber. Camera de zi în portocaliu și maro din anii șaptezeci, cu lumină mult prea strălucitoare. Eu și tatăl meu, față în față la masa ovală. Mâna lui pătată și tremurătoare turnând

vin. „Ar trebui să te duci, Antoine. E bătrân acum, și probabil singur. Ar trebui să faci un efort, să faci ceva pentru el, măcar o dată. Doar o dată.“

— Mulțumesc, dar am alte planuri pentru diseară.

„Mincinosule! Lașule!“

Când am închis telefonul, m-a cuprins un sentiment de vinovăție. Ar trebui să-l sun din nou, să-i spun că aș putea să vin totuși. Mă întorc tulburat la calculator, înapoi la Domul Gândirii. Deși mă făcuse să râd la început, acum Domul Gândirii îmi mânca foarte multă energie, dar într-un fel surprinzător de motivant. Era prima oară după ani

întregi când lucram cu plăcere la un proiect care mă stârnea, mă stimula. Studiasem igluurile, istoria, specificul lor. Căutasem imagini cu domuri, amintindu-mi-le pe acelea frumoase pe care le vizitasem în Florența, în Milano. Schițam pagini întregi, desenam forme și modele pe care nu mi-am imaginat niciodată că le-aș putea născoci, trasam planuri pe care nu m-am gândit vreodată că e posibil să le concep.

Un bip mi-a semnalat primirea unui e-mail. Era de la Didier: „Am nevoie de sfatul tău privind o afacere importantă. Un tip cu care ai lucrat. Poți să treci diseară în jur de ora opt? E urgent“.

I-am răspuns la e-mail: „Da, bineînțeles“.

Așa că, atunci când am apărut în pragul ușii lui Didier, nu mă așteptam la absolut nimic. M-a salutat, m-a lăsat să intru, imperturbabil. L-am urmat în camera principală uriașă, pe care o găseam straniu de liniștită, de parcă o tăcere forțată coborâse asupra ei, și, dintr-odată, țipete și chiote au explodat de peste tot din jurul meu. Uluit, i-am descoperit pe Hélène și pe soțul ei, pe Mélanie, pe Emmanuel, încă două femei pe care nu le cunoșteam și care se dovediră a fi noile prietene ale lui Emmanuel și Didier. Muzica s-a pornit

la volum maxim, s-au ivit șampania, pateuri și icre, salate, sendvișuri, fructe și tort de ciocolată, urmate de o avalanșă de cadouri. Eram încântat. Pentru prima oară după mulți ani, m-am relaxat, am savurat șampania, m-am bucurat să fiu în centrul atenției.

Didier continua să se uite la ceas, iar eu nu înțelegeam de ce. Când s-a auzit soneria, a sărit în picioare.

— Ah, a anunțat el, *la pièce de résistance*.

Și a deschis ușa cu un gest extrem de teatral.

S-a strecurat înăuntru, purtând o rochie albă lungă, șocantă pentru miezul

iernii, ivită parcă din altă lume, cu părul ei castaniu prins la spate și cu un surâs misterios ce-i flutura pe buze.

— La mulți ani, Domnule Parizian, a șoptit ea, *à la* Marilyn Monroe, și a venit să mă sărute.

Toată lumea aplauda și aclama. I-am surprins pe Mélanie și pe Didier schimbând priviri triumfătoare și am ghicit că ei aranjaseră toate astea, fără ca eu să bănuiesc ceva. Nimeni nu-și putea lua ochii de la Angèle. Emmanuel o privea cu gura căscată, și mi-a făcut discret și jovial semn cu degetul mare în sus. Îmi dădeam seama că doamnele — Hélène, Patricia și Karine — ardeau de

nerăbdare să o întrebe pe Angèle despre slujba ei. Îmi imaginam că era obișnuită cu lucrul ăsta. Probabil era chestionată așa în fiecare zi. Atunci când a venit timid prima întrebare, ceva de genul: „Cum poți avea de-a face cu morții cât e ziua de lungă?“, ea a răspuns, fără a fi obraznică: „Pentru că asta îi ajută pe alții să rămână în viață“.

A fost o seară minunată. Angèle, cu rochia ei albă, era ca o crăiasă a zăpezii. Lucarna, punctul forte al mansardei lui Didier, era deschisă larg spre întunericul rece al nopții. Am râs, am băut, chiar am dansat. Mélanie a declarat că era pentru prima oară când

dansa după foarte multă vreme. Am aplaudat iarăși cu toții. Mă simțeam amețit, o combinație de șampanie și de veselie. Când Didier m-a întrebat cum stăteau lucrurile cu Arno, i-am replicat sec: „Un dezastru“. A izbucnit în râsul lui de hienă, ceea ce i-a făcut și pe ceilalți să râdă. Atunci le-am spus despre discuția de la bărbat la bărbat pe care o avusesem în cele din urmă cu fiul meu, după ce fusese exmatriculat de la școală. Despre săpuneala pe care i-o trăsesem, cu inima strânsă, înțelegând în același timp cât de mult aduceam cu propriul meu tată, cum admonestam, mustream, amenințam cu degetul. Apoi m-

am ridicat și am imitat atitudinea apatică a lui Arno, privirea lui posomorâtă și îmbufnată. Și chiar i-am adoptat și tonul, tăios, tărăgănat, ușor de identificat, de adolescent cool: „Haide, tată, când erai de vârsta mea, nu existau, ce să zic, internet, telefoane mobile, voi trăiați în Evul Mediu. Adică, haide, v-ați născut în anii șaiszeci, ce înțelegeți din lumea de azi?” Asta a declanșat altă rundă de strigăte. M-am simțit încântat, îndemnat de ceva ce nu mai simțisem niciodată. Îi făceam pe oameni să râdă. Nu-mi reușise asta niciodată în viață. De obicei, Astrid era cea glumeață și efervescentă. Spunea glume, îi făcea pe

toți să se tăvălească de răs. Eu eram spectatorul tăcut. Până în acea seară.

— Trebuie să vă povestesc acum despre noul meu șef, Parimbert, am spus noului meu auditoriu.

Bineînțeles că auziseră de el. Chipul lui era prezent pe toate afișele de la orice colț de stradă și nu puteai porni televizorul sau calculatorul fără să fii întâmpinat de zâmbetul lui de pisică de Cheshire. Am imitat cum mărșăluia prin cameră, cu pumnii adânc vârâți în buzunare, cu umerii lăsați și cu grimasa lui caracteristică – lucru care îmi reuși aproape la perfecție –, ce parcă exprima cât de adânc, de profund gândea, cu o

țuguire a gurii, ca o babă, urmată de sugerea rapidă a buzelor, care îl făcea să arate ca o prună uscată. Și apoi felul lui de a pronunța anumite cuvinte cu majusculă parcă, pentru a le da greutate verbală, rostindu-le *sotto voce*: „Acum, Antoine. Ține minte cât de puternic trebuie să fie Muntele în Spatele tău. Ține minte cum fiecare Particulă din jurul tău e Vie, plină de Energie și de Inteligență. Ține minte că e Absolut necesară Purificarea Spațiului tău Interior“.

Le-am povestit despre Domul Gândirii, despre dificultatea de coșmar, deși incredibil de provocatoare, a

problemei respective, și despre Parimbert care se uita chiorâș peste schițele mele, prea orgolios ca să poarte ochelari. Niciodată nu se arăta încântat sau neplăcut impresionat de creațiile mele, ci pur și simplu uimit, de parcă îi declanșau o neliniște colosală. Începusem să presupun că nu avea nici cea mai vagă idee în legătură cu ce trebuia să reprezinte Domul Gândirii. Doar că îi plăcea foarte mult *ideea*. „Acum, Antoine, ține minte, Domul Gândirii e un Balon de Potențial, o Celulă Eliberatoare, un Spațiu Închis, care, de fapt, știe cum să ne facă Liberi“. Toți râdeau isteric. Hélène își

ștergea lacrimile. Le-am povestit despre seminarul la care mă invitase Parimbert, unde, pentru o zi întreagă, într-un complex modern din eleganta suburbie din vest, urma să fiu prezentat echipei lui. Asociatul lui era un tip asiatic cu fața asemănătoare unei măști, cadaverică, al cărui sex era greu de determinat. Toți cei care lucrau cu Parimbert păreau fie pe punctul să se prăbușească, fie drogați, cu ochi sticloși, de oameni beți. Se îmbrăcau cu toții numai în negru sau în alb. Unii erau foarte tineri, proaspăt absolvenți de facultate. Alții de-abia se mai târau. Nimeni nu părea nici pe departe normal.

La ora unu, cu stomacul chiorăind, așteptam cu nerăbdare pauza de prânz. Dar, pe măsură ce minutele se scurgeau, spre disperarea mea, nu se anunța nici o pauză de prânz. Așezat în fața noastră, cu ecranele licărindu-i în spate, Parimbert continua să turuie despre succesul site-ului și despre cum se Extindea el în Întreaga Lume. O întrebam discret despre prânz pe doamna trasă la față, dar elegantă care stătea alături. Se holbase la mine de parcă spusese „sodomie“ ori „sex în grup“.

„Prânz?“ repetase ea într-o șoaptă revoltată. „Nu avem pauză de prânz.“

Niciodată.“

Întrebasesem mâhnit, cu burta bolborosind chiar mai tare:

„Nu? De ce?“

Ea nu binevoise să-mi răspundă. La ora patru, fuseseră aduși, ca niște delicatese regale, niște biscuiți cu tărâțe și ceai verde. Dar stomacul meu refuzase. Așa că petrecusem restul zilei simțindu-mă pe punctul de a leșina și, cum scăpasem de acolo, mă repeziseam la cea mai apropiată *boulangerie*, ca să înfulec o baghetă întreagă.

— Ai fost atât de amuzant, mi-a spus Mélanie în timp ce ne luam rămas-bun.

Didier, Emmanuel și Hélène au fost de acord cu asta, cu un amestec de surpriză și de admirație.

— Nici nu-mi imaginam că ai putea fi așa nostim.

Mai târziu, când eram pe punctul de a adormi, ținându-mi în brațe crăiasa zăpezii, m-am simțit fericit. Un bărbat fericit.

E sâmbătă după-amiază. Stau împreună cu Mélanie în fața enormei porți din fier forjat care blochează accesul la clădirea în care locuiește bunica. Am telefonat azi-dimineață și l-am anunțat pe calmul și amabilul Gaspard că o să îi facem o vizită lui Blanche. Nu mai fusesem aici de prin primăvară, de mai bine de șase luni. Mélanie formează codul digital, intrăm în holul imens, acoperit cu covor roșu. Administratoarea ne privește atentă de după perdeaua de dantelă din *loge* și ne salută din cap în timp ce trecem. Nu prea s-au schimbat multe pe aici. Covorul arată, poate, o idee mai ponosit. Un lift

din metal și din sticlă, surprinzător de silențios, îl înlocuise recent pe cel demodat și scârțâitor.

Bunicii noștri au locuit aici mai bine de șaptezeci de ani. De la nuntă. Tot aici s-au născut tata și Solange. În acele vremuri, cele mai multe dintre impozantele clădiri în stil haussmanian aparțineau bunicului lui Blanche, Émile Fromet, un deținător înstărit de proprietăți, care avea mai multe reședințe în zona Passy din Arondismentului 16. În copilărie, ni se povestea adesea despre Émile Fromet. Deasupra căminului exista un portret al lui, un chip inflexibil cu o bărbie

redutabilă, pe care, din fericire, Blanche nu o moștenise, dar care se regăsea la fiica ei, Solange. Știam, de când eram foarte mici, că nunta lui Blanche cu Robert Rey fusese un eveniment grandios, alianța desăvârșită dintre o dinastie de avocați și o familie de doctori și de proprietari. Un grup de oameni onorabili, extrem de respectați, influenți și înstăriți, cu aceeași educație, aceleași origini, aceeași religie. Căsătoria tatălui meu cu o fată de la țară din sud provocase, probabil, ceva agitație în anii șaizeci.

Gaspard ne deschide ușa, figura lui asimetrică îmbujorându-se de

satisfacție. Nu poate să nu-mi pară rău pentru omul ăsta. Trebuie să fie cu cel mult cinci ani mai în vârstă decât mine și arată de parcă mi-ar fi tată. Fără familie, fără copii, fără altă viață în afară de cea dedicată familiei Rey. Chiar și atunci când era tânăr, părea sfrijit, mergând târșăit de colo-colo, pe urmele mamei lui. Gaspard locuiește aici dintotdeauna, într-o cameră din pod, fiind devotat familiei Rey, la fel ca mama lui, Odette. Odette îi slugărise pe bunicii noștri până în ziua când murise. Ne teroriza când eram mici, ne forța să purtăm papuci din pâslă, ca să nu lăsăm urme pe parchetul proaspăt lustruit, ne obliga să vorbim

Încet, că „*Madame*“ se odihnea, iar „*Monsieur*“ citea *Le Figaro* în birou și nu voia să fie deranjat. Nimeni nu știa cine era tatăl lui Gaspard. Nimeni nu a întrebat. Când eu și Mélanie eram mici, Gaspard făcea diverse treburi prin apartament, comisioane de tot soiul și nu părea să petreacă prea mult timp pe la școală. Mama lui murise în urmă cu zece ani, și el preluase întreținerea locuinței. Asta îi dăduse o nouă importanță, de care era mândru.

Îl salut împreună cu Mélanie. Sosirea noastră e evenimentul acestei săptămâni. Când, în vremurile bune din Malakoff, eu și Astrid îi aduceam pe

copii să își vadă străbunica, era extatic de fericire.

Ca întotdeauna când intru aici, sunt șocat de întunericul din casă. Expunerea nordică nu este nici ea de ajutor. Apartamentul de 450 de metri pătrați nu beneficiază niciodată de vreo rază de soare. Chiar și în miezul verii este cufundat într-o obscuritate funebră. Solange, mătușa noastră, se pregătește de plecare. Nu am mai văzut-o de multă vreme. Ne salută scurt, dar cu bunăvoință, o mângâie pe Mélanie pe obraz, nu întreabă de tata. Frate și soră, locuiesc în același cartier, el pe bulevardul Kléber, ea pe rue Boissière,

la cinci minute distanță, dar nu se văd niciodată. Nu s-au înțeles niciodată. Și nu o vor face vreodată. E prea târziu.

Apartamentul reprezintă o succesiune continuă de camere spațioase, cu tavane cu muluri. *Grand salon* (niciodată folosit, prea mare, prea rece), *petit salon*, sufrageria, biblioteca, biroul, patru dormitoare, două băi vechi și bucătăria demodată, aflată departe, în capăt. În fiecare zi, Odette obișnuia să împingă, de-a lungul coridorului nesfârșit care ducea din bucătărie până în sufragerie, o masă care scârțâia, încărcată cu mâncare. Încă îmi amintesc sunetul acelor roți.

Pe drum, venind aici, am discutat cum să o abordăm pe bunica. Nu puteam să o întrebăm direct: „Știi că nora ta avea relații cu femeii?” Mélanie sugerase să aruncăm o privire primpjur. „Cum adică?” întrebam. „Adică să ne vârâm nasul un pic pe acolo?” Da, exact la asta se referea, și expresia ei fusese atât de comică, încât am zâmbit. Mă simțeam ciudat de emoționat, ca și cum porneam într-o aventură nouă și neobișnuită. „Dar Gaspard”, întrebam eu. El supraveghea locul ca un șoim. Mélanie fluturase nonșalant din mână. Gaspard nu era o problemă. Problema era unde să căutăm.

— Hei, ia ghicește? spusese ea cu o voce veselă, în timp ce parcam mașina pe bulevardul Henri-Martin.

— Ce?

— Am cunoscut un tip.

— Alt moș afemeiat?

Își dăduse ochii peste cap.

— Nu. De fapt, e puțin mai tânăr decât mine. Un ziarist.

— Și?

— Și.

— E tot ce ai de spus?

— Deocamdată.

Pe infirmiera care e astăzi de serviciu nu am mai văzut-o niciodată. Dar pare să știe totul despre noi și ne

salută pe numele mic. Ne informează că bunica încă doarme și că nu e înțelept să o trezim acum, căci a avut o noapte proastă. Putem aștepta încă vreo oră? Poate să bem o cafea pe undeva sau să facem câteva cumpărături, sugerează ea cu un zâmbet strălucitor.

Mélanie se întoarce ca să-l localizeze pe Gaspard. Nu e prea departe, dă ordine unei femei de serviciu. Îmi șoptește:

— Mă duc să arunc o privire. Ține-l ocupat.

Și dispare. Mi se pare că trec ore întregi ascultând tânguirile lui Gaspard despre dificultatea de a găsi personal

potrivit, despre prețurile în creștere la fructele proaspete, despre noii vecini de la etajul patru, care fac atât de multă gălăgie. Mélanie apare în sfârșit și își întinde mâinile în lături, de parcă ar spune: „Nu am găsit nimic“.

Hotărâm să ne întoarcem într-o oră. În timp ce ne îndreptăm spre ușă, Gaspard ne spune precipitat că e foarte bucuros să ne facă un ceai sau o cafea. Putem merge să stăm în *petit salon*, și ni le va aduce acolo. Astăzi e frig afară, putem sta în tihnă aici. Pare atât de dornic să rămânem, încât simțim că nu-l putem refuza. Îl așteptăm în *petit salon*. O femeie de serviciu șterge praful pe

coridor. Ne salută cu o înclinare din cap în timp ce trece pe lângă noi.

Asta e camera care ne readuce în minte cele mai multe amintiri. Ferestrele franțuzești ce dau spre balcon. Scaunele și canapeaua din catifea verde-închis. O masă mare și joasă din sticlă. Tabachera din argint a bunicului e încă acolo. Aici e locul unde bunicii mei veneau ca să-și bea cafeaua sau să se uite la televizor, unde jucam șarade și îi ascultam pe adulți discutând.

Gaspard revine și aduce pe o tavă cafea pentru mine și ceai pentru Mélanie. Ne toarnă cu grijă în cești, ne dă lapte și zahăr. Se așază pe un scaun în

fața noastră, cu pumnii pe genunchi și cu spatele foarte drept.

Îl întrebăm cum s-a simțit bunica în ultima vreme.

— Nu prea bine, spune el, inima i-a făcut din nou probleme și petrece cea mai mare parte din zi dormind. Medicația o doboară.

— Îți mai aduci aminte de mama noastră, nu-i așa? întrebă Mélanie pe neașteptate, sorbindu-și ceaiul.

Zâmbetul îi luminează fața.

— Oh, mama dumneavoastră! *Petite Madame* Rey. Da, bineînțeles că îmi aduc aminte de ea. Mama dumneavoastră era greu de uitat.

„Fată deșteaptă“, gândesc eu.

— Ce îți mai aduci aminte despre ea? continuă Mélanie.

Zâmbetul lui Gaspard se întinde și mai mult.

— Era o persoană atât de minunată, de drăguță. Îmi făcea mici cadouri, șosete noi și ciocolată – și flori, uneori. Am fost, pur și simplu, devastat atunci când a murit.

Apartamentul e dintr-odată cufundat în tăcere. Chiar și femeia de serviciu care ștergea praful în *grand salon* își vede fără zgomot de treburile ei.

— Câți ani aveai? îl întreb eu.

— Ei bine, *Monsieur Antoine*, sunt

cu cinci ani mai în vârstă decât dumneavoastră, deci aveam cincisprezece. Atâta tristețe.

— Ce îți amintești despre ziua în care a murit?

— A fost îngrozitor, îngrozitor... să o văd dusă afară... pe targa aceea...

Pare dintr-odată stânjenit, își frământă mâinile, își târșâie tălpile. Nu ne mai privește, acum se uită în jos, la covor.

— Erai pe bulevardul Kléber atunci când s-a întâmplat? Întreabă Mélanie surprinsă.

— Bulevardul... Kléber? se bâlbâie el confuz. Nu-mi aduc aminte,

nu. A fost o zi atât de oribilă. Nu țin minte.

Se grăbește să se ridice și părăsește camera precipitat. După o fracțiune de secundă, ne ridicăm și ne ducem după el.

— Gaspard, spune Mélanie cu fermitate, îmi poți răspunde, te rog, la întrebare? De ce ai spus că ai văzut-o dusă afară?

Stăm la intrare, doar noi trei, în întunericul acestui loc sumbru. Rafturile înalte de cărți par să se plece înaintea, iar figurile palide din tablourile vechi de deasupra noastră au expresii vigilente, expectative. Tot așa așteaptă și bustul de marmură de pe masa de scris aflată

lângă noi.

Gaspard are gura ferecată și obrații îmbujorați. Tremură. Fruntea îi strălucește brusc de sudoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mélanie calm.

El înghite cu zgomot, și mărul lui Adam îi saltă în sus și în jos.

— Nu, nu, șoptește el, dând înapoi și scuturând din cap. Nu pot.

Îl apuc de umăr. Brațul i se simte ciolănos și anemic pe sub materialul ieftin al costumului.

— E ceva ce trebuie să ne spui? întreb eu, cu o voce mai fermă decât a surorii mele.

Se înfioară, își șterge fruntea cu dosul mâinii și pășește mai departe.

— Nu aici! reușește el să spună cu glas spart.

Schimb o privire cu Mélanie.

— Atunci unde? întreabă ea.

El e deja la jumătatea coridorului, iar picioarele slabe îi tremură.

Șoptește:

— În camera mea. La etajul șase. În cinci minute.

Dispare. Aspiratorul pornește brusc, făcându-ne să tresărim. Ne uităm unul la altul pentru o clipă. Apoi plecăm.

La camerele personalului de serviciu se ajunge pe o scară îngustă și spiralată, fără lift. Aici e locul unde trăiesc locatarii sărmani ai somptuoasei clădiri, cei care, în fiecare zi, urcă anevoios acele trepte abrupte. Cu cât urci mai sus, cu atât mai cojită e vopseaua, și mirosul devine mai puternic. Izul camerelor minuscule, lipsite de aer, promiscuitatea, lipsa unor băi adecvate. Duhoarea toaletei comune de pe palier. Nu am mai fost niciodată aici, și nici Mélanie. E un contrast jenant între opulența apartamentelor principale și zona asta sordidă și suprapopulată dosită sub acoperiș.

Şase etaje de urcat. Facem asta în tăcere. Nu ne-am mai adresat nici un cuvânt de când am plecat din locuinţa lui Blanche. Întrebările mi se învălmăşesc în cap, la fel cum i se întâmplă şi lui Mélanie, ştiu asta.

Când ajungem la ultimul etaj, e ca într-o altă lume. Duşumele goale, un culoar întortocheat, de-a lungul căruia se aliniază zeci de uşi numerotate. Tânguitul unui uscător de păr. Voci stridente şi metalice de la televizor. Oameni care se ceartă într-o limbă străină. Un telefon mobil care ţârâie. Plânsetul ascuţit al unui bebeluş. Se deschide o uşă şi o femeie morocănoasă

se holbează la noi. Camera din spatele ei are un tavan înclinat și pătat, covoare soioase, mobilă mizerabilă. Care e ușa lui Gaspard? Nu ne-a spus. Se ascunde? E speriat? Cumva, știu că ne așteaptă, frângându-și mâinile, tremurând. Își ia inima în dinți.

Mă uit la umerii mici și drepecți ai lui Mélanie, sub mantou. Pasul ei e ferm și hotărât. Vrea să știe. Nu-i e teamă. De ce mie mi-e frică, iar surorii mele, nu?

Gaspard stă la capătul culoarului, cu chipul încă îmbujorat. Ne lasă să intrăm rapid, ca și cum nu vrea să fim văzuți. Cămăruța lui înghesuită este înăbușitoare după scara întunecoasă și

rece. Radiatorul electric e dat la maximum și scoate un bâzâit slab, mirosind a praf și a păr ars. Camera e atât de mică, încât el, eu și Mélanie ne ciocnim unii de alții. Singurul lucru pe care-l putem face e să ne așezăm pe patul îngust. Mă uit împrejur, observând suprafețele migălos de curate, crucifixul de pe perete, lavoarul crăpat, spațiul transformat într-un dulap provizoriu cu ajutorul unei perdele de plastic. Viața lui Gaspard expusă în toată nefericirea ei. Cu ce se ocupă atunci când se întoarce aici sus după ce o lasă pe Blanche cu infirmiera care e de serviciu pe timpul nopții? Fără televizor. Fără

cărți. Pe un raft mic, observ o Biblie și o fotografie. Mă uit la ea cât de discret posibil. Șocat, îmi dau seama că e o fotografie a mamei mele.

Gaspard stă în picioare, căci nu e loc și pentru el să se așeze. Așteaptă să vorbim noi, mutându-și rapid privirea de la Mélanie la mine. Aud un aparat de radio în camera alăturată. Pereții sunt atât de subțiri, încât pot desluși fiecare cuvânt de la știri.

— Poți avea încredere în noi, Gaspard, zice Mélanie. Știi asta.

El își duce rapid un deget la buze, cu ochii mari de teamă.

— Trebuie să vorbești încet,

Mademoiselle Mélanie, șoptește el. Toată lumea de aici poate auzi.

Vine mai aproape de noi. Îi simt transpirația greu mirositoare de la subsuori. Instinctiv, mă retrag.

— Mama dumneavoastră..., murmură el. Era singura mea prietenă. Era singura persoană care... mă înțelegea cu adevărat.

— Da, spune Mélanie, și mă minunez de răbdarea ei.

Eu nu sunt interesat. Vreau să trecă rapid la subiect. Ea îmi pune o mână liniștitoare pe braț, ca și cum știe exact ce gândesc.

— Mama dumneavoastră era ca

mine. Venea dintr-un loc modest, din sud, nu era complicată și sofisticată. Era o persoană simplă, de treabă. Niciodată nu se gândea numai la ea. Era generoasă, caldă.

— Da, spune din nou Mélanie, în timp ce îmi încleștez pumnii cu nervozitate.

Aparatul de radio din camera alăturată e oprit, iar tăcerea pune stăpânire pe mica locuință. Gaspard începe din nou să aibă acea înfățișare asudată și neliniștită. Continuă să privească spre ușă, frângându-și mâinile. De ce e așa tulburat? Se apleacă și scoate de sub pat un mic

aparatur de radio cu tranzistori, bătând să îl pornească. Vocea arzătoare a lui Yves Montand: „*C'est si bon, de partir n'importe où, bras dessus bras dessous...*“

— O să ne povestești despre ziua în care a murit mama, spun eu în sfârșit, ignorând gestul conciliator făcut de Mélanie către mine.

Gaspard adună destul curaj ca să mă privească direct în ochi.

— Trebuie să înțelegeți, *Monsieur Antoine*. E... dificil pentru mine...

„*C'est si bon...*“, fredonează Montand, binedispus, nepăsător.

Așteptăm ca Gaspard să continue.

Nu o face.

Mélanie pune o mână pe brațul lui.

— Nu are de ce să-ți fie frică de noi, șoptește ea. Chiar deloc. Suntem prietenii tăi. Te cunoaștem de când ne-am născut.

El dă aprobator din cap, iar carnea de pe obraji îi tremură ca un jeleu. Ochii îi sunt plini de lacrimi. Spre groaza noastră, chipul i se schimonosește și începe să hohotească fără a scoate însă vreun sunet. Nu avem ce face decât să așteptăm. Îmi fe-resc privirea de spectacolul jalnic al chipului păstos și devastat al lui Gaspard. Cântecul lui Montand se sfârșește în cele din urmă.

Începe altă melodie, una cunoscută. Nu îmi amintesc cine o cântă.

— Ceea ce urmează să spun nu am mai zis nimănui. Nimeni nu știe. Nimeni nu știe și nimeni nu a mai vorbit despre asta din 1974.

Vocea lui Gaspard e atât de joasă, încât trebuie să ne aplecăm ca să putem auzi. Când facem asta, patul scârțâie.

Un fior rece ascuns. E doar imaginația mea sau chiar îl simt cum îmi urcă pe șira spinării? Gaspard e ghemuit pe podea. Îi pot vedea creștetul și chelia rotundă.

Se aude iarăși șoapta lui Gaspard.

— În ziua în care a murit, mama

dumneavoastră a venit să o viziteze pe bunica dumneavoastră. Era devreme. *Madame* Blanche își lua încă micul dejun. Bunicul dumneavoastră era plecat în ziua aceea.

— Unde erai? se interesează Mélanie.

— Eram în bucătărie, o ajutam pe mama. Făceam suc de portocale. Mamei dumneavoastră îi plăcea sucul de portocale proaspăt. În special cel făcut de mine. Îi amintea de Midi. Zâmbi înduioșător, patetic, apoi continuă: Am fost așa bucuros să o văd în dimineața aceea. Nu venea prea des. De fapt, nu mai fusese să-i viziteze pe bunicii

dumneavoastră de multă vreme, de la Crăciun. Când am deschis ușa, era ca lumina soarelui pe palier. Nu știam că urma să vină. Nu sunase. Mama nu fusese anunțată, și era supărată. A făcut gălăgie că micuța *Madame* Rey apăruse așa, pe neașteptate. Purta haina ei roșie, și cât de frumoasă era cu părul ei lung și negru, cu pielea deschisă la culoare, ochii verzi, era așa o frumusețe! Ca dumneavoastră, *Mademoiselle* Mélanie. Semănați atât de mult cu ea, că uneori mă doare să vă privesc.

Lacrimile îi inundă din nou ochii, dar reușește să și le oprească. Respiră ușor, fără grabă și vorbește mai departe:

— Eram în bucătărie, făceam curat. Era o zi superbă de iarnă. Aveam multe treburi de făcut și le făceam pe îndelete. La un moment dat, mama a intrat grăbită, albă la față ca varul. Își ținea o mână la gură, de parcă urma să vomite. Am știut atunci că se întâmplase ceva îngrozitor. Aveam numai cincisprezece ani, dar știam.

Fiorul rece mi se târăște de-a lungul pieptului, pe coapse, care încep să-mi tremure. Nu îndrăznesc să mă uit la sora mea. Dar pot simți cât de încordată stă lângă mine.

Se aude o melodie stupidă. Îmi doresc ca Gaspard să închidă radioul.

„Pop pop pop muzik, pop pop pop muzik. Talk about pop muzik...”

— O clipă, mama nu a putut să scoată o vorbă. Apoi a țipat: „Sună-l pe doctorul Dardel, urgent! Caută numărul în agenda din biroul lui *Monsieur*. Spune-i să vină chiar acum!” M-am repezit în birou și am sunat, tremurând tot, iar medicul a spus că va veni imediat. Cine era bolnav? Ce se întâmplase? Era vorba despre *Madame*? Avea hipertensiune, știam asta. Primise recent o medicație nouă. Tot felul de pastile pe care să le ia în timpul mesei.

Doctorul Dardel e un nume cunoscut. Era cel mai apropiat prieten al

bunicilor și medicul lor personal. A murit la începutul anilor optzeci. Era un bărbat vânjos, cu părul alb, foarte respectat.

Gaspard face o pauză. Ce încearcă să ne spună? De ce târăgănează atât?

„*New York London Paris Munich, everybody talk about pop muzik.*“

— Pentru numele lui Dumnezeu, spune odată, bolborosesc eu, cu dinții încleștați.

Încuviințează grăbit.

— Bunica dumneavoastră era în *petit salon*, încă în halat, plimbându-se de colo-colo. Nu puteam să o văd pe mama dumneavoastră. Nu puteam să

înțeleg. Ușa de la *petit salon* era întredeschisă. Iar apoi am văzut o parte din haina roșie. Pe podea. *Petite Madame* Rey pășise ceva. Ceva ce nimeni nu voia să-mi spună.

Se aud pași scârțâind dincolo de ușă. Gaspard se oprește, așteaptă până când pașii se îndepărtează. Inima îmi duduie atât de puternic, încât sunt sigur că ei mi-o pot auzi.

— Doctorul Dardel a ajuns într-o clipită. Ușa de la *petit salon* a fost închisă. Apoi am auzit o ambulanță. Sirenele sunau exact lângă clădire. Mama nu-mi răspundea la nici o întrebare. Mi-a spus să tac și mi-a tras

vreo două. Au venit să o ia pe *petite Madame*. Atunci a fost ultima oară când am văzut-o. Parcă dormea, cu părul ei negru înconjurându-i fața. Era foarte palidă. Au purtat-o cu o targă. Mai târziu, mi s-a spus că murise.

Mélanie se ridică poticnindu-se, lovind aparatul de radio cu piciorul. Acesta se oprește. Gaspard se ridică și el cu greutate.

— Ce vrei să spui, Gaspard? izbucnește ea, uitând să nu ridice vocea. Zici că mama a suferit anevrismul aici?

Gaspard părea împietrit.

— Am... primit ordin de la mama să nu pomenesc niciodată despre faptul

c ă *petite Madame* a murit aici, bolborosi el.

L-am privit amândoi cu gura căscată.

— Dar de ce? reușesc să întreb.

— Mama m-a pus să jur că nu o să vorbesc despre asta. Nu știu de ce. Chiar nu știu. Nu am întrebat niciodată.

Pare pe punctul să izbucnească iar în lacrimi.

Mélanie scâncește:

— Dar tata? Bunicul? Și Solange?

El scutură din cap.

— Nu am idee ce știu ei, *Mademoiselle Mélanie*. Acum e pentru prima oară când am vorbit cu cineva

despre asta. Capul îi atârnă ca o floare ofilită. Îmi pare rău. Atât de rău.

— Te deranjează dacă fumez?
întreb eu brusc.

— Nu, nu, bineînțeles că nu, vă rog.
Mă duc lângă fereastra mică și îmi aprind țigara. Gaspard ridică fotografia de pe raft.

— Știți, mama dumneavoastră mi s-a confesat. Eram tânăr, aveam numai cincisprezece ani, dar ea a avut încredere în mine. Rostește asta cu o mândrie nețărmurită. Cred că eram unul dintre puținii oameni în care avea încredere. obișnuia să urce aici, în camera asta, ca să mă vadă și să stea de

vorbă cu mine. Nu avea nici un prieten în Paris. Așa că vorbea cu mine.

— Ce îți spunea când venea să te vadă? îl întreabă Mélanie.

— Atât de multe lucruri, *Mademoiselle* Mélanie. Atât de multe lucruri minunate. Mi-a povestit despre copilăria ei din Cévennes, sătucul în care locuia, de lângă Le Vigan, unde nu se mai întorsese niciodată după căsătorie. Mi-a spus că tatăl și mama ei vindeau fructe la piață. Și-a pierdut părinții când era încă tânără. Tatăl ei a suferit un accident, și mama ei avea o problemă la inimă. A fost crescută de sora ei mai mare, o femeie dură, căreia

nu i-a plăcut când ea s-a măritat cu tatăl dumneavoastră, un parizian. Uneori se simțea singură. Îi lipseau sudul, viața simplă de acolo, soarele. Era singură, pentru că tatăl dumneavoastră era plecat des cu afaceri. Mi-a vorbit despre dumneavoastră. Era așa de mândră. Erați centrul universului ei.

O pauză.

— Spunea că faptul că vă avea făcea să merite totul. Cât de mult trebuie să vă lipsească o asemenea mamă, *Mademoiselle Mélanie, Monsieur Antoine!* Cât de dor trebuie să vă fie de ea! Eu am avut o mamă care nu mi-a arătat niciodată afecțiune. Mama

dumneavoastră era numai dragoste. Ne-a dăruit toată dragostea pe care o avea.

Nu trebuie să mă uit la el ca să-mi dau seama că are ochii plini de lacrimi. Nu trebuie să mă uit nici la Mélanie. Îmi termin țigara și o arunc pe fereastră, în curte. Aerul rece ca gheața pătrunde înăuntru. În camera alăturată pornește muzica, surprinzător de tare. Arunc o privire la ceas. Se apropie ora șase, și afară e deja noapte.

— Trebuie să ne duci înapoi în apartamentul bunicii, zice Mélanie, cu vocea încă tremurătoare.

Gaspard încuviințează smerit.

— Desigur.

Cât coborâm, nimeni nu scoate o
vorbă.

Infirmiera ne conduce în dormitorul imens, cu obloanele trase, unde abia reușim să zărim un pat de spital, cu speteaza ușor ridicată, în care stă întinsă silueta micuță a bunicii. Îi cerem politicos infirmierei să plece, pentru că trebuie să stăm de vorbă cu bunica în particular. Aceasta se supune.

Mélanie aprinde veioza și o putem vedea în sfârșit pe bunica la față. Blanche are ochii închiși, dar pleoapele îi tremură când aude vocea lui Mélanie. Arată bătrână, obosită și sătulă de viață. Ochii ei se deschid încet și zăbovesc pe chipul lui Mélanie, apoi pe al meu. Nici o reacție. Măcar își amintește cine

suntem? Mélanie o ia de mână și îi vorbește. Privirea ei se mută din nou de la Mélanie la mine, în tăcere. O salbă groasă de riduri se întinde de-a lungul gâtului ei zbârcit. Face nouăzeci și patru de ani, calculez eu.

Camera nu are nimic schimbat. Perdele grele de culoarea fildeșului, covoare groase, o bibliotecă, o *coiffeuse* în fața ferestrei și obiectele familiare care sunt aici dintotdeauna: un ou Fabergé, o tabacheră de aur, o piramidă mică din marmură și aceleași fotografii în rame de argint pe care se adunase praful: tata și Solange când erau copii, Robert, bunicul nostru, apoi Mel,

Joséphine și eu. Două poze cu copiii mei când erau bebeluși. Nici una cu Astrid. Nici cu Régine. Și nici una a mamei.

— Vrem să vorbim cu dumneata despre mama, rostește Mélanie clar. Despre Clarisse.

Pleoapele lui Blanche tremură din nou și se închid. Pare că ne expediază.

— Vrem să știm despre ziua când a murit, continuă Mélanie, ignorând pleoapele închise.

Pleoapele uscate se deschid brusc, tremurătoare, și Blanche ne privește în tăcere vreme îndelungată. Sunt sigur că nu va scoate nici un cuvânt.

— Ne poți spune ce s-a întâmplat

aici pe 12 februarie 1974, *grand-mère*?

Așteptăm. Nimic. Vreau să-i spun lui Mélanie că este inutil. Nu o să meargă. Dar, pe neașteptate, ochii lui Blanche par să se deschidă și mai mult și au o expresie ciudată, ceva aproape reptilian, care mă tulbură. Mă uit cum coșul pieptului ei uscat se ridică cu greutate. Ochii nu clilesc, ne privesc fix, cu furie, sfidător, ca niște puncte întunecate pe un chip mort, cadaveric.

În timp ce minutele se scurg încet, încep să înțeleg că bunica nu va vorbi niciodată, că va lua cu ea în mormânt tot ce știe. Și o detest pentru asta. Detest fiecare centimetru al pielii ei

respingătoare și zbârcite, fiecare centimetru din ceea ce reprezintă ea, Blanche Violette Germaine Rey, născută Fromet, din Arondismentul 16, născută pentru bogăție, născută pentru prosperitate, născută pentru superioritate.

Ne uităm fix unul la celălalt, eu și bunica, o eternitate parcă, făcând-o pe Mélanie să-și mute șocată privirea de la ea la mine și înapoi. Mă asigur că Blanche simte în întregime dezgustul meu, că o lovește cu putere, în plină figură, și i se revarsă peste cămașa ei de noapte imaculată. Disprețul meu pentru ea e atât de mare, încât mă face să

tremur din cap până în picioare. Îmi vine să apuc una dintre pernele brodate și să sufoc chipul alb, să sting aroganța din ochii aceia aprinși.

E o bătălie feroce și tăcută între ea și mine și pare că durează la nesfârșit. Pot să aud ticăitul ceasului de argint de pe noptieră, pașii infirmierei chiar lângă ușă, vuietul înfundat al traficului de pe bulevardul mărginit de copaci. Pot să aud respirația agitată a surorii mele, hârâitul plămânilor bătrâni ai lui Blanche, propria mea inimă duduind așa cum o făcuse în camera lui Gaspard, cu câteva minute mai devreme.

Într-un final, ochii se închid. Foarte

încet, mâna noduroasă a lui Blanche se târăște peste plapumă ca o insectă deshidratată și apasă o sonerie. Se aude un țârâit strident.

Infirmiera apare instantaneu.

— Acum, *Madame* Rey e obosită.

Plecăm în tăcere. Gaspard nu se vede nicăieri. În timp ce coborâm scările, ignorând liftul, mă gândesc la mama, scoasă chiar pe aici, pe o targă, îmbrăcată în haina ei roșie. Mi se strânge inima.

Afară e mai frig ca niciodată. Eu și Mélanie nu putem să ne vorbim unul altuia. Sunt zdruncinat și, după paloarea feței ei, știu că și Mélanie e la fel. Îmi

aprend o țigară în timp ce ea își îndreaptă atenția către telefon. Mă ofer să o conduc acasă. Din Trocadéro până în Bastilia, traficul e, ca de obicei, aglomerat sâmbătă seara. Nu vorbim, dar știu că se gândește exact la aceleași lucruri ca mine.

Adevărul despre moartea mamei. Ceva atât de monstruos, încât, pentru moment, dacă nu vorbești despre asta, e ca și cum nu există.

Asistenta personală a lui Parimbert e o femeie grasă pe nume Claudia, care își ascunde excesul de grăsime dedesubtul unei rochii negre largi, ce arată ca o sutană. Îmi vorbește într-un mod superior, iritant de amabil. Luni dimineața la prima oră mă sună deja, hărțuindu-mă în legătură cu termenul-limită pentru Domul Gândirii. Proiectul fusese acceptat de Parimbert, dar apăruse o nouă întârziere din cauza unuia dintre furnizorii mei, care nu putea livra la timp ecranele luminoase speciale comandate de mine, ce își schimbau permanent culorile și alcătuiau întregul interior al domului. În altă zi, în

alt moment, m-aș fi sprijinit calm pe spetează și aș fi lăsat-o pe femeia asta să trăncăne. Dar gata. Mă gândesc la dinții ei pătați de cafeină, la buza superioară acoperită de păr, la parfumul de patchouli, la țițetele ei de Regină a Noptii mozartiene, iar scârba, iritarea și enervarea clocotesc cu suficientă putere ca să izbucnească imediat, cu precizia eficientă a unei oale sub presiune. Îmi cade atât de bine, încât mă simt de parcă aș fi făcut sex. O pot auzi pe Florence icnind în camera alăturată.

Trântesc telefonul. E timpul pentru o țigară scurtă în curtea înghețată. Îmi iau haina. Atunci sună telefonul. E

Mélanie.

— Blanche a murit, mă anunță sec. Și-a dat duhul în dimineața asta. Tocmai m-a sunat Solange.

Moartea lui Blanche nu înseamnă nimic pentru mine. Nu am iubit-o. Nu o să-mi lipsească. Aversiunea pe care am resimțit-o sâmbătă la căpătâiul ei e încă proaspătă. Cu toate acestea, era mama tatălui meu, și mă gândesc la el. Știu că ar trebui să îl sun. Ar trebui să o sun și pe Solange. Dar nu o fac. Ies să îmi fumez țigara afară în frig. Mă gândesc la zilele complicate care vor urma, provocate de moștenirea lăsată de Blanche, și cum se vor lupta Solange și

tata. Va fi ceva urât. S-a întâmplat ceva de genul ăsta cu vreo doi ani în urmă, când Blanche încă nu murise. Noi am fost ținuți departe de asta. Nimeni nu ne-a spus, dar știam că erau conflicte și complicații între frate și soră. Solange simțea că fratele ei, François, era copilul favorit, că întotdeauna fusese avantajat. După un timp, ea încetase să-l mai viziteze. La fel și pe noi.

Mélanie mă întreabă dacă vreau să merg mai târziu să o văd pe Blanche. Îi spun că mă voi gândi la asta. Simt o mică distanță între mine și sora mea, ceva nou – ceva care nu existase înainte, ceva ce nu mai simțisem. Știu că nu era

de acord cu răceala mea față de Blanche, cu felul în care am țintuit-o cu privirea sâmbătă, cu felul în care i-am arătat adevăratele mele sentimente. Mélanie întreabă dacă l-am sunat pe tata. Îi spun că o să o fac. Din nou, vocea ei sună dezaprobator. Îmi zice că e în drum spre tata, și felul în care mi-o spune lasă să se înțeleagă că ar trebui să o fac și eu. Și asta rapid.

Când ajung, în sfârșit, acasă la tatăl meu, e deja seară. Pe drum, Margaux e tăcută, cu căștile în urechi, cu ochii ațintiți la telefonul mobil și degetele zburând pe tastatură în timp ce scrie mesaj după mesaj. Lucas e în spate,

captivat de jocul Nintendo. Mă simt de parcă sunt singur în mașină. Copiii moderni sunt cei mai tăcuți din toate timpurile.

Mélanie ne deschide ușa. Fața îi e palidă și tristă, ochii – scăldați în lacrimi. A iubit-o pe Blanche? O să-i fie dor de ea? Abia o mai vedeam pe bunica. Ce însemna ea pentru Mélanie? Dar conștientizez faptul că Blanche era singura bunică pe care o aveam. Părinții lui Clarisse muriseră când era ea tânără. Bunicul se stinsese cu ani în urmă, când eram adolescenți. Blanche rămăsese singura noastră legătură cu copilăria, și din cauza asta plânge sora mea.

Tata e deja în pat. Sunt surprins să aud asta. Arunc o privire la ceas. Șapte și jumătate. Mélanie spune cu voce scăzută că tata e foarte obosit. E reproș în vocea ei sau mi se pare mie? O întreb ce a pățit, dar nu mă bagă în seamă, căci apare Régine, excesiv de machiată și de posomorâtă. Ne îmbrățișează tulburată și indiferentă, ne oferă băuturi și biscuiți. Îi explic că Arno e plecat la internatul special, dar că se întoarce pentru înmormântare.

— Nu vorbi cu mine despre înmormântare, mi-o trânteste Régine, turnându-și o porție zdravănă de whisky cu o mână tremurătoare. Nu vreau să am

de-a face cu toate astea. Niciodată nu m-am împăcat bine cu Blanche. Niciodată nu m-a plăcut, și nu văd de ce ar trebui să am ceva de-a face cu înmormântarea ei, pentru numele lui Dumnezeu.

Apare și Joséphine, părând ceva mai amabilă decât de obicei. Ne sărută și se așază lângă mama ei.

— Tocmai am vorbit cu Solange, spune Mélanie cu voce fermă. Se va ocupa ea de toate aranjamentele pentru înmormântare. Nu trebuie să-ți faci griji, Régine.

— Ei bine, dacă Solange preia asupra ei toate astea, atunci noi nu mai avem nimic de făcut. Și nici bietul

vostru tată. E mult prea obosit ca să o înfrunte pe Solange acum. Întotdeauna Blanche și Solange s-au purtat urât cu mine, mă măsurau din priviri, căci nu aveam înfățișarea potrivită, și părinții mei nu erau înstăriți.

Régine continuă să vorbească, turnându-și încă un whisky și dându-l cu sete pe gât. Întotdeauna m-au făcut să mă simt de parcă nu eram suficient de bună pentru François, că nu eram potrivită pentru a mă numi Rey. Oribila Blanche și chiar mai oribila ei fiică.

Lucas și Margaux schimbă priviri surprinse. Joséphine expiră zgomotos. Mi se pare că Régine e mai mult decât

amețită. Numai Mélanie își ține ochii în pământ.

— Nimeni nu e niciodată suficient de bun pentru a fi un Rey, se smiorcăie Régine, cu dinții mâzgăliți de ruj. S-au asigurat al naibii de bine că știm asta cu toții. Chiar dacă provii dintr-o familie de foarte bună calitate, cu bani frumoși. Chiar dacă vii dintr-o familie de oameni decenti. Niciodată nu ești destul de bun pentru a fi un afurisit de Rey.

Începe să strige, și paharul ei gol zdrăngăne pe masă. Joséphine își dă ochii peste cap și o ridică ușurel, dar cu fermitate. După rutina din gesturile ei, îmi dau seama că asta se întâmplă

adesea. O ia de acolo pe o Régine înlăcrimată.

Eu și Mélanie ne uităm unul la celălalt. Mă gândesc la ce urmează. La dormitorul plin cu lumânări de pe bulevardul Henri-Martin, unde mă așteaptă trupul lui Blanche.

Dar nu priveliștea bunicii mele moarte mă înspăimântă în seara asta. Ea practic era moartă atunci când am văzut-o, acum două zile, în afară de ochii înfiorători și firoși.

Ceea ce mă înfricoșează e să mă întorc acolo. Să revin în locul unde a murit mama.

Mélanie îi duce pe copii acasă. Ea văzuse deja trupul lui Blanche, împreună cu Solange și cu tata, mai devreme. Mă duc singur la casa bunicii. E târziu, aproape unsprezece. Sunt extenuat. Dar știu că Solange mă așteaptă. Sunt singurul fiu. E de datoria mea să fiu acolo.

Le grand salon e surprinzător de plin, cu străini eleganți care beau șampanie. Prieteni ai lui Solange, presupun. Gaspard, îmbrăcat într-un costum sobru gri, mă lămurește că da, sunt într-adevăr prietenii ei și au venit să fie alături de Solange în această seară. Aducă, cu voce scăzută, că

trebuie să stea de vorbă cu mine despre ceva important. Pot să-l aștept înainte să plec? Îi spun că da.

Am considerat întotdeauna că mătușa mea era o persoană solitară, retrasă, însă, când văd asistența din seara asta, îmi dau seama că m-am înșelat. Dar ce știi despre mătușa mea? Nimic. Nu s-a înțeles niciodată cu fratele ei mai mare. Nu a fost niciodată căsătorită. Și-a văzut de propria viață, iar noi am întâlnit-o de foarte puține ori după moartea mamei și după verile de la Noirmoutier. Cu toate acestea, a avut extrem de multă grijă de Blanche, în special după ce Robert – tatăl ei,

bunicul meu – a trecut în neființă.

Solange se apropie de mine în timp ce stau în prag. Poartă un colier de perle și o rochie cu broderii complicate, ce pare un pic prea pretențioasă pentru ocazia asta. Mă apucă de mână. Are fața umflată și ochii istoviți. Mă întreb cum va fi viața ei de acum încolo, fără mama pe care s-o îngrijească, fără să angajeze infirmiere, cu apartamentul ăsta enorm de întreținut. Mă conduce în camera lui Blanche, și eu nu pot decât să o urmez. În jurul patului sunt oameni care se roagă. Nu-i cunosc. O lumânare e aprinsă. Mă uit la forma mută din pat. Dar singurul lucru pe care mi-l imaginez

sunt ochii ei teribili care mă fixează cu furie. Îmi feresc privirea.

Mătușa mă conduce de data asta în *petit salon*, care e pustiu. Sporovăiala și vocile joase ale musafirilor de-abia se pot auzi de aici. Închide ușa. Chipul ei, care îmi amintește așa mult de al lui tata, cu o bărbie mai lată, pare dintr-odată rigid, mai puțin amabil. Îmi dau seama că nu poate urma un moment plăcut. Abia am intrat în camera asta și deja mă simt stânjenit. Continui să mă uit la covor. Aici e locul unde a căzut trupul mamei mele. Exact aici, la picioarele mele.

— Cum se simte François în seara

asta? întrebă ea, jucându-se cu colierul de perle.

— Nu l-am văzut. Dormea.

Încuviințează din cap.

— Aud că e curajos.

— În legătură cu Blanche? întreb eu.

Urmează o mică tăcere. Perlele scot un clinchet.

— Nu. În legătură cu cancerul lui.

Rămân țintuit locului. Cancer. Firește. Cancer. Tatăl meu are cancer. De cât timp? Ce fel de cancer? Cât de grav e? Nimeni din familia asta nu vorbește vreodată.

E preferată tăcerea. Tăcere lentă,

anesteziantă. Tăcere tainică și care acoperă totul precum o avalanșă fatală, sufocantă.

Mă întreb dacă ea știe. Dacă poate ghici, doar uitându-se la fața mea, că e prima oară când mi se pomenește despre boala tatălui meu. Prima dată când i se spune pe nume.

— Da, zic, fără să zâmbesc. Ai dreptate. E viteaz.

— Trebuie să mă întorc la musafirii mei, spune ea în sfârșit. La revedere, Antoine. Îți mulțumesc că ai venit.

Pleacă, ținându-și spatele drept. În timp ce mă îndrept către ușă, Gaspard iese din *grand salon*, ducând o tavă. Îi

fac semn că o să-l aștept jos. Cobor și îmi aprind o țigară, chiar în fața clădirii.

Gaspard apare câteva minute mai târziu. Pare liniștit și puțin obosit. Trece direct la subiect.

— *Monsieur Antoine*, trebuie să vă spun ceva.

Își drege glasul. Pare mai calm. Nu ca zilele trecute, în camera lui.

— Bunica dumneavoastră e moartă acum. Mi-era teamă de ea – foarte teamă, înțelegeți? De acum nu mă mai poate speria.

Face o pauză, aranjându-și cravata. Decid să nu îl zoresc.

— La două săptămâni după ce a

murit mama dumneavoastră, a venit aici o femeie să o vadă pe *Madame*. Eu i-am deschis ușa. O doamnă din America. Când bunica dumneavoastră a văzut-o, și-a pierdut controlul. A urlat la ea și i-a spus să plece imediat. Era furioasă. Niciodată nu o mai văzusem atât de înfuriată. Nu mai era nimeni acasă în ziua aceea, în afară de bunica dumneavoastră și de mine. Mama era ieșită la cumpărături, iar bunicul dumneavoastră era plecat.

O femeie cochetă, cu o haină din blană de nură, se apropie de locul unde stăm. Un iz de parfum Shalimar. Rămânem tăcuți până intră în clădire.

Apoi Gaspard continuă, venind mai aproape de mine:

— Doamna americană vorbea bine franceza. A țipat și ea la bunica dumneavoastră. Voia să știe de ce bunica dumneavoastră nu-i răspunsese niciodată la telefoane, de ce pusese un detectiv particular pe urmele ei. Și apoi a răcnit așa, din răputeri: „Ar fi bine să-mi spui cum a murit Clarisse, chiar acum!“

— Cum arăta americanca asta? întreb eu, cu inima bătându-mi mai tare.

— Avea vreo patruzeci de ani, păr lung și blond, aproape alb, înaltă, genul

sportiv.

— Și apoi ce s-a întâmplat?

— Bunica dumneavoastră i-a spus că, dacă nu pleacă imediat, o să cheme poliția. Apoi mi-a dat ordin să o conduc pe doamna afară. A părăsit camera, iar eu am rămas singur cu doamna americană. Ea a rostit în engleză ceva care suna oribil și a trântit ușa fără să se uite o clipă la mine.

— De ce nu ne-ai spus asta data trecută?

Gaspard se înroși.

— Nu am fost în stare să vă mărturisesc nimic cât timp bunica dumneavoastră era în viață. Am o slujbă

bună, *Monsieur Antoine*. Asta am făcut toată viața. Salariul e decent. Respect familia dumneavoastră. Nu voiam să dau de necaz.

— Mai e ceva ce trebuie să îmi spui?

— Da, mai e, încuviințează el cu nerăbdare. Când doamna americană a vorbit despre detectivul care o urmărea, mi-am adus brusc aminte de vreo câteva apeluri telefonice primite de bunica dumneavoastră de la o agenție. Nu sunt o fire curioasă și nu privisem apelurile respective drept ceva ciudat, dar cearta aceea mi-a readus totul în minte. Și apoi am găsit ceva... ăăă... util în coșul de

hârtii al bunicii dumneavoastră, a doua zi după vizita doamnei din America. Fața îi devine și mai roșie. Sper că nu vă gândiți...

Zâmbesc.

— Nu, firește că nu mă gândesc că făceai ceva rău, Gaspard. Doar goleai coșul ei de gunoi, corect?

Pare atât de ușurat, încât aproape chicotesc.

— Am păstrat-o în toți acești ani, șoptește el și îmi întinde o bucată mototolită de hârtie.

— De ce ai păstrat asta, Gaspard?

Își îndreaptă spatele cu demnitate.

— De dragul mamei

dumneavoastră. Fiindcă am venerat-o. Fiindcă vreau să vă ajut, *Monsieur Antoine*.

— Să mă ajuți?

Vocea îi rămâne fermă. Ochii lui sunt foarte solemni.

— Să vă ajut să înțelegeți ce s-a întâmplat. În ziua în care a murit.

Netezesc ușor hârtia. E o factură, adresată bunicii mele din partea Agenției de Detectivi Particulari Viaris, de pe Rue d'Amsterdam, Arondismentul 9. O sumă destul de frumușică, observ eu.

— Mama dumneavoastră era o persoană încântătoare, *Monsieur*

Antoine.

— Îți mulțumesc, Gaspard, spun eu și îi strâng mâna.

E un moment stânjenitor, dar el pare mulțumit.

Mă uit cum intră în clădire, aplecat de spate, cu picioarele slăbănoage. Conduc spre casă cât pot de repede.

O verificare rapidă pe internet îmi confirmă temerile. Agenția Viaris nu mai există. A fuzionat cu un grup mai mare, denumit Rubis Détective: Servicii Profesionale de Investigații, „supraveghere, filaj, operațiuni sub acoperire, verificări de activitate, solvabilitate“. Habar n-aveam că genul

ăsta de activitate mai există. Și a lor e prosperă, judecând după site-ul modern și stilat. Sediul lor este lângă Operă. Remarc o adresă de e-mail. Decid să le scriu, să le explic situația. Că aș avea nevoie de rezultatele investigației pe care bunica mea, Blanche Rey, o solicitase în anul 1973. Includ numărul facturii de pe documentul bunicii mele. Ar putea să îmi răspundă cât de curând posibil? Urgent, vă mulțumesc. Dau și numărul meu de mobil.

Vreau să o sun pe Mélanie să îi spun toate lucrurile astea și sunt pe punctul să o fac, dar este aproape ora unu noaptea. Stau întins în pat multă

vreme, zvârcolindu-mă și învârtin-
du-mă până când, într-un final, adorm.

Cancerul tatălui meu. Apropiata
înmormântare a bunicii. Blonda înaltă
din America.

„Ar fi bine să-mi spui cum a murit
Clarisse, chiar acum.“

În dimineața următoare, când ajung la birou, caut numărul lui Laurence Dardel. E fiica doctorului Dardel și are, probabil, vreo cincizeci și cinci de ani. Tatăl ei era prietenul apropiat, doctorul de familie care semnase certificatul de deces al mamei mele, căci, potrivit spuselor lui Gaspard, fusese primul care sosise în bulevardul Henri-Martin în acea zi fatidică din februarie 1974. Laurence devenise și ea doctor, preluând majoritatea pacienților tatălui ei, precum și familiile acestora. Nu o mai văzusem de ani de zile. Nu eram deosebit de apropiați. Când o sun la cabinet, mi se spune că în ziua

respectivă se ocupă de pacienții de la spitalul unde lucrează. Singurul lucru pe care-l pot face e să îmi stabilesc o programare. Următoarea dată liberă la doctorița Dardel este peste o săptămână.

Îmi aduc aminte că tatăl ei locuia pe rue Spontini, nu departe de Rue de Longchamp. Avea cabinetul medical acolo. Al ei e pe bulevardul Mozart, dar sunt destul de sigur că încă locuiește în apartamentul de pe rue Spontini, pe care îl moștenise de la tatăl ei. Țin minte că mă duceam acolo când eram tânăr, după moartea mamei mele, să iau ceaiul cu Laurence și cu soțul ei. Existau și copii, mult mai mici decât noi. Am puține

amintiri despre ei. Laurence Dardel se căsătorise cu un bărbat pe care nu mai știu cum îl cheamă, dar își păstrase numele de fată, din rațiuni ce priveau profesia sa. Nu am cum să verific dacă mai locuiește încă pe rue Spontini fără să mă duc personal acolo.

După o dimineață de muncă susținută, pe la prânz îl sun pe tata. Îmi răspunde Régine și îmi spune că e cu sora lui, pentru organizarea funeraliilor lui Blanche, care vor avea loc la biserica Saint-Pierre de Chaillot, după cum era de așteptat. O anunț că o să sun din nou diseară, dar nu prea târziu. După-amiază am o ședință, una dintre

ultimele, cu Parimbert la el la birou. Domul Gândirii este în curs de instalare și mai trebuie puse la punct câteva detalii minore.

Când sosesc, observ cu îngrijorare că Rabagny, ginerele lui nesuferit, se află și el acolo. Sunt chiar stupefiat când individul se ridică iute în picioare ca să îmi strângă zâmbitor mâna – ceea ce niciodată nu-l mai văzusem să facă –, expunându-și peste măsură gingiile, într-un mod dizgrațios, și spunându-mi ce treabă fantastică am făcut cu Domul Gândirii. Parimbert privește cu rânjetul lui superior obișnuit, mulțumit de sine, și aproape că îl pot auzi cum toarce.

Rabagny e copleșit cu totul, are fața transpirată și de un roșu aproape închis. Spre surprinderea mea, efectiv se bâlbâie. E convins că Domul Gândirii și structura sa de panouri luminoase care își schimbă culoarea e un concept revoluționar de o semnificație artistică și psihologică extraordinară, iar el intenționează să îl dezvolte, cu permisiunea mea. „Ar putea fi colosal“, rostește el cu respirația întretăiată. „Ar putea face înconjurul lumii.“ Are toate planurile făcute, s-a gândit mult la asta. Trebuie să semnez un contract, să-l pun pe avocatul meu să îl studieze, firește, dar ar trebui să ne mișcăm rapid, și,

dacă totul merge cum trebuie, voi fi în curând miliardar. La fel și el. Nu am ce face decât să aștept până când se oprește să-și tragă răsuflarea, ceea ce face în cele din urmă, bolborosind cuvintele în vreme ce urechile îi sunt cât se poate de roșii. Rămân rezervat, bag în buzunar propunerea de contract pe care mi-o întinde și îi spun glacial că o să mă gândesc. Cu cât sunt mai rece, cu atât se umilește mai tare. După un moment îngrozitor, în care zăbovește lângă mine ca un câțel mult prea afectuos și mă tem că are de gând să mă pupe, pleacă în cele din urmă.

Eu și Parimbert ne apucăm de

treabă. Nu e pe deplin satisfăcut de locurile unde se poate sta jos, care sunt prea confortabile în opinia lui, inadecvate pentru imensul efort intelectual care va avea loc înăuntrul domului. Ar prefera niște scaune tari, ascetice, în care să fii forțat să stai drept, ca și cum te-ai afla în clasa unui profesor inflexibil. Fără concesi pentru leneveala atât de ispititoare.

Oricât de blândă îi e vocea, Parimbert e un client exigent, și părăsesc biroul lui mult mai târziu decât anticipasem, simțindu-mă parcă bătut. Decid să mă duc direct în rue Spontini. Traficul la ora asta e greoi, dar nu ar

trebui să-mi ia mai mult de douăzeci de minute să ajung acolo. Parchez mașina în apropiere de bulevardul Victor Hugo și intru într-o cafenea să mai aștept o vreme. Cochetez cu ideea să o sun pe sora mea și să-i spun ce am de gând să fac, dar, în timp ce îmi scot telefonul, acesta începe să sune. Angèle. Inima îmi tresaltă, ca întotdeauna când mă sună. Sunt pe punctul de a-i spune despre vizita mea la locuința lui Laurence Dardel, dar mă opresc în ultimul moment. Vreau să păstrez asta doar pentru mine, căutarea asta – sau indiferent cum s-ar numi. Misiunea asta de aflare a adevărului. Discut despre cu

totul altceva, despre următorul nostru weekend împreună, care se apropie.

Apoi îl sun pe tata. Glasul îi pare lipsit de vlagă. Nu e nici pe departe vocea lui obișnuită. Ca de obicei, conversația noastră e scurtă și lipsită de emoție. Parcă eu și tata suntem despărțiți de un zid impozant și solid. Stăm de vorbă unul cu celălalt, dar nu ne transmitem nimic, nici tandrețe, nici afecțiune. Nici apropiere. Și exact așa a fost toată viața. De ce s-ar schimba asta vreodată? Nici măcar nu aș ști cum să încep. Să-l întreb despre cancer? Să-i spun că știu? Să-i spun că îmi pasă? Imposibil. Nu m-a programat să fac așa

ceva. Și, ca de obicei, cum se întâmplă de fiecare dată după o discuție cu tata, mă simt cuprins de o senzație de deznădejde.

Acum e aproape ora opt. Probabil că Laurence Dardel e acasă: rue Spontini, numărul 50. Nu am codul de la intrare, așa că aștept afară fumând, umblând de colo-colo ca să mă încălzesc, până când, într-un final, iese cineva din clădire. Din lista afișată pe ușa portarului aflu că familia Fourcade-Dardel locuiește la etajul trei. În timp ce urc, mă gândesc la faptul că toate aceste clădiri în stil haussmanian, impunătoare, cu mochetă roșie, au același miros –

arome apetisante strecurate dinspre bucătărie, ceară pentru lustruit dușumelele, miresme florale de odorizante.

La sonerie îmi răspunde un tânăr de vreo douăzeci de ani, cu căști în urechi. Îi explic cine sunt și îl întreb dacă mama lui e acasă. Înainte să-mi poată răspunde, apare Laurence Dardel. Mă privește atent și mă întreabă zâmbind:

— Ești Antoine, nu-i așa? Fiul lui François?

Mă prezintă fiului ei, Thomas, care se îndepărtează, tot cu căștile pe urechi, și mă invită în camera de zi. Nu s-a schimbat prea mult odată cu trecerea

anilor. Chipul îi e fix așa cum mi-l aminteam, micuț, subțire și ascuțit, cu gene gălbui, părul prins la spate într-o coadă de cal simplă. Îmi oferă un pahar cu vin, pe care îl accept.

— Am citit în *Le Figaro* despre moartea bunicii tale, zice ea. Trebuie să vă fi întristat pe toți. O să venim, firește, la înmormântare.

— Nu am fost în mod deosebit apropiat de ea, spun eu.

Ridică o sprânceană.

— Oh. Credeam că tu și Mélanie ați adorat-o.

— Nu chiar.

Se așterne tăcerea. Camera în care

ne aflăm e convențională și burgheză. Nimic nu e nelalocul lui. Nici o pată pe covorul gri-deschis, nici un fir de praf pe nicăieri. Mobilă tradițională, tablouri lipsite de imaginație, rânduri și rânduri de cărți de medicină. Totuși, apartamentul ăsta ar putea fi transformat într-o adevărată bijuterie, remarc eu, în timp ce ochiul meu expert observă tavanul fals urât, lambriurile inutile, ușile greoaie. Nasul meu adulmecă un miros persistent de mâncare. Îmi dau seama că e ora cinei.

— Cum se simte tatăl tău? întrebă politicoasă Laurence.

E medic, la urma urmei. Nu e

nevoie să mă prefac.

— Are cancer.

— Da, zice ea.

— Știai asta, nu-i așa?

— Știam de ceva vreme.

— De când?

Își pune o mână sub bărbie și își țuguie buzele.

— Mi-a spus tata.

Simt o ușoară strângere de inimă.

— Dar tatăl tău a murit la începutul anilor optzeci.

— Da, spune ea, în 1982.

Are aceeași constituție îndesată ca tatăl ei, aceleași mâini butucănoase.

— Vrei să spui că tatăl meu era

deja bolnav în 1982?

— Da, era. Dar a rezistat cu ajutorul tratamentului. Apoi, pentru o vreme, cred că s-a simțit bine. Asta până de curând.

— Ești medicul lui?

— Nu, dar a fost tatăl meu, până când a murit.

— Pare foarte obosit, afirm eu. Chiar extenuat.

— Asta din cauza chimioterapiei, spune ea. Te dărâmă.

— Dar e de folos?

Se uită la mine cu calm.

— Nu știu, Antoine. Nu sunt medicul lui.

— Atunci cum de știi că e din nou bolnav?

— Pentru că l-am văzut de curând și pot să afirm lucrul ăsta.

Remarcase și ea asta, la fel ca doctorița Besson.

— Tata nu ne-a spus că e bolnav, nici mie și nici lui Mélanie. Sora lui a aflat – Dumnezeu știe de unde, pentru că abia dacă își vorbesc. Eu nici măcar nu știu ce fel de cancer are. *Noi* nu știm nimic. Nu vrea să spună nimic.

Ea încuviințează din cap, dar nu face nici un comentariu. Își termină vinul și pune paharul jos.

— De ce ai venit, Antoine? Te pot

ajuta cu ceva?

Înainte să-i pot răspunde, se aude ușa de la intrare și intră un bărbat masiv, cu chelie. Îl recunosc vag pe soțul ei. Laurence îi spune cine sunt.

— Antoine Rey. Ce-a trecut vremea! Semeni tot mai mult cu tatăl tău.

Urăsc când lumea spune asta. Îmi reamintesc numele lui – Cyril. După câteva minute de discuții de conveniență, în care își exprimă condoleanțele pentru decesul lui Blanche, pleacă din cameră. Observ că Laurence aruncă o privire la ceas.

— Nu vreau să-ți răpesc prea mult timp, Laurence. Și da, chiar am nevoie

de ajutorul tău.

Fac o pauză.

Se uită la mine, așteptând. Are o expresie viguroasă și eficientă, care îi conferă o anumită asprime. Aproape ca unui bărbat.

— Vreau să văd fișa medicală a mamei mele.

— Pot să întreb de ce?

— Vreau să verific vreo câteva lucruri. Cum ar fi certificatul ei de deces, de exemplu.

Ochii i se îngustează.

— Ce ai vrei să știi, mai precis?

Mă aplec în față și spun pe un ton hotărât:

— Vreau să știu cu exactitate cum și unde a murit mama.

Pare șocată.

— E necesar?

Atitudinea ei mă irită. Și nu ascund asta.

— E vreo problemă?

Vocea mea e mai tăioasă decât am intenționat.

Se dă înapoi de parcă aș fi împins-o.

— Nu e nici o problemă, Antoine, nu ai nici un motiv să te enervezi.

— Atunci pot să văd fișa?

— Trebuie să o caut. Nu sunt foarte sigură unde e. S-ar putea să dureze ceva.

— Ce vrei să spui?

Se uită din nou la ceas.

— Toate fișele de la tata sunt aici, dar nu am timp să ți-o caut chiar acum.

— Și când o să ai timp?

Încă o dată, vocea mea are o nuanță neplăcută, pe care nu pot s-o maschez. Între noi tensiunea crește, o ostilitate evidentă, care mă surprinde.

— O s-o găsesc cât mai curând posibil. O să te sun să te anunț.

— Bine, spun eu, ridicându-mă în grabă.

Se ridică și ea, cu fața ei ascuțită devenită roșie. Înalță privirea spre mine.

— Îmi amintesc bine de moartea

mamei tale. A fost un moment îngrozitor pentru familia ta. Aveam în jur de douăzeci de ani, tocmai îl întâlнисem pe Cyril și eram studentă la medicină. Îmi aduc aminte că tata m-a sunat și mi-a spus că a murit Clarisse Rey, din cauza unui anevrism. Că, atunci când a ajuns la ea, murise deja, că nu a mai putut face nimic.

— Totuși, trebuie să mă uit pe fișa aia, spun eu cu fermitate.

— Revenirea la trecut nu aduce niciodată ceva bun. Ești suficient de matur ca să știi lucrul ăsta.

Nu zic nimic. Apoi dau peste una dintre cărțile mele de vizită în buzunar și

i-o înmânez.

— Aici e numărul meu. Te rog să mă suni de îndată ce găsești fișa.

Ies cât de repede pot, fără să îmi iau rămas-bun, cu obrazii în flăcări. Închid ușa după mine și cobor în grabă și în liniște scările. Nici măcar nu aștept să ajung afară ca să-mi aprind o țigară.

În ciuda resentimentului și a groazei față de ceea ce nu știu și nu înțeleg, în timp ce alerg spre mașină în noaptea rece, mă simt apropiat de mama, mai apropiat decât m-am simțit în ani de zile.

La sfârșitul zilei următoare, sunt sunat de la agenția Rubis. O femeie fermecătoare și competentă, pe nume Delphine. Nu e nici o problemă să îmi dea dosarul. La urma urmei, au trecut treizeci și ceva de ani de atunci. Tot ce trebuie să fac este să merg la biroul lor. O să-mi verifice actul de identitate și mă va ruga să semnez o foaie.

Îmi ia ceva timp să ajung din Montparnasse până la Operă. Prins în traficul intens, ascult radioul, respir profund și încerc să nu mă las cuprins de neliniște. Nu am dormit bine în ultimele săptămâni. Nopti de nesomn, întrebări nesfârșite. Mă simt copleșit de ceva ce

nu pot înțelege. Îmi tot propun să o sun pe sora mea, să îi spun ce am aflat, dar totuși ezit. Vreau să știu doar eu întreaga poveste. Vreau să am toate cărțile în mână. Dosarul Rey pe care agenția Rubis e pe cale să mi-l predea. Fișa medicală de la doctorița Dardel referitoare la mama. Și apoi am impresia că voi ști ce să fac și cum să-i spun lui Mélanie.

Delphine mă face să aștept vreo zece minute bune într-o sală de așteptare modernă, în ivoriu și purpuriu. Oare aici e locul în care așteaptă, plini de bănuieli și de anxietate, soții care își suspectează perechea de adulter? Nu e nimeni prin

preajmă la ora asta înaintată. Apare, în sfârșit, Delphine, o femeie îmbrăcată în roșu-rubiniu, etalând un zâmbet cald. Detectivii particulari din ziua de azi nu mai arată precum Columbo.

Semnez un formular de predare, îi arăt *la carte d'identité* și îmi înmânează un plic mare bej, sigilat cu o bucată mare de ceară. Îmi dau seama că nu a fost deschis de ani de zile. Numele „REY“ e dactilografiat cu litere mari și negre. Mi se spune că înăuntru se află originalele documentelor trimise bunicii mele. Ard de nerăbdare să îl deschid de îndată ce ajung în mașină, dar mă forțez să aștept.

Acasă, îmi fac o cafea, îmi aprind o țigară și mă așez la masa din bucătărie. Trag adânc aer în piept.

Încă mai e timp să pun plicul deoparte. Să nu-l deschid niciodată. Să nu aflu vreodată. Mă uit prin camera familiară. Ibricul, firimituri împrăștiate pe blatul dulapului, un pahar cu lapte neterminat. Apartamentul e cufundat în tăcere; Lucas doarme, fără îndoială, iar Margaux e în fața calculatorului. Totuși, aștept. Aștept vreme îndelungată.

Apoi apuc un cuțit și tai plicul. Sigiliul cedează și se crapă în două. Gata, am făcut-o.

Câteva decupaje alb-negru din revistele *Vogue* și *Journal de France* cad primele din plic. Părinții mei la petreceri, evenimente sociale, la curse – anii 1967, 1969, 1971, 1972. *Monsieur* și *Madame* François Rey. *Madame* poartă Dior, Jacques Fath, Schiaparelli. Oare împrumutase rochiile astea? Nu-mi aduc aminte să le fi purtat vreodată. Cât de splendid arăta! Atât de proaspătă, atât de drăguță.

Alte decupaje de presă, de data asta din *Le Monde* și *Le Figaro*. Tatăl meu și procesul Vallombreux, cel care l-a făcut faimos la începutul anilor șaptezeci. Găsesc încă două decupaje mici: anunțul

nașterii mele și a lui Mélanie, din *Figaro's Carnet du Jour*. Apoi dau peste un plic mare din hârtie Manila. Înăuntru sunt trei fotografii alb-negru și două color. De calitate slabă, prim-planuri granulate. Dar o recunosc fără dificultate pe mama. E împreună cu o femeie înaltă, cu părul platinat, care pare mai în vârstă decât ea. Cele trei fotografii sunt făcute în Paris, pe stradă. Mama se uită la femeie și îi zâmbește. Nu se țin de mână, dar e evident faptul că sunt apropiate. E toamnă sau iarnă, amândouă poartă pardesiu. Cele două poze color sunt făcute într-un restaurant sau în barul unui hotel. Ele stau la o ma-

să. Blonda fumează. Poartă o bluză de culoare violet și un colier din perle. Chipul mamei mele e posomorât; are privirea plecată și buzele strânse. Într-una dintre fotografiile, femeia o mângâie pe mama pe obraz.

Așez cu grijă toate fotografiile pe masa din bucătărie și le privesc o vreme. Un mozaic de imagini cu mama și cu străina asta. Știu că este femeia pe care Mélanie a văzut-o la mama în pat. Este americanca despre care pomenise Gaspard.

În plic e o scrisoare dactilografiată, din partea agenției Viaris, adresată bunicii mele. Data este 12 ianuarie

1974. Cu o lună înainte să moară mama.

Stimată Madame Rey,

Urmare a instrucțiunilor dumneavoastră și în conformitate cu contractul încheiat între noi, aveți aici informațiile pe care le-ați solicitat cu privire la Clarisse Rey născută Elzyère și domnișoara June Ashby. Domnișoara June Ashby, de naționalitate americană, născută în anul 1925, în Milwaukee, Wisconsin, deține o galerie de artă în New York, pe West 57th Street. Vine cu afaceri la Paris în fiecare lună și se ca- zează la Hotel

Régina, în Place des Pyramides din Arondismentul 1.

Pe parcursul mai multor săptămâni din septembrie până în decembrie 1973, domnișoara June Ashby și Madame Rey s-au întâlnit de fiecare dată când domnișoara Ashby a venit în Paris, în total de cinci ori. Madame Rey venea de fiecare dată după-amiaza la Hotel Régina și urca direct în camera domnișoarei Ashby. Madame Rey cobora din nou două ore mai târziu. Cu o singură ocazie, pe 4 decembrie, Madame Rey a venit după cină și nu a mai părăsit hotelul până a doua zi dimineață în zori.

Aveți anexată factura.

Agencia de Detectivi Particulari

Viaris

Privesc îndeaproape fotografiile cu June Ashby. O femeie uimitoare. Ochii ei par închiși la culoare, dar fotografiile nu sunt clare, nu îmi pot da seama exact. Are pomeți proeminenți și umeri largi, de înotător. Nu pare a fi „bărbatul“. Are chiar ceva de o feminitate pronunțată – membre lungi și zvelte, șiragul de mărgele de la gât, cerceii lungi. Mă întreb ce spusese în engleză în ziua când venise să o înfrunte pe Blanche, lucru care îi sunase atât de îngrozitor lui Gaspard. Mă întreb unde se află acum.

Mă întreb cum și-o amintește pe mama.

Simt o mișcare și mă întorc rapid. Margaux stă exact în spatele meu, îmbrăcată în cămașă de noapte. Are părul dat pe spate, ceea ce o face să arate ca Astrid.

— Ce sunt toate astea, tati?

Prima mea reacție e să ascund rușinat fotografiile, să le înghesui în plic și să inventez o poveste despre sortarea unor documente vechi. Dar nu fac nici o mișcare.

E prea târziu să mint. Prea târziu să tac. Prea târziu să pretind că nu știu.

— Le-am primit astă-seară.

Încuviințează din cap.

— Bruneta. Seamănă așa de mult cu Mélanie... Nu e ma- ma ta?

— Da, e mama mea. Și doamna blondă e... prietena ei.

Margaux se așază și examinează fiecare fotografie cu interes.

— Ce e cu toate astea?

Gata cu minciunile. Gata cu tăcerea.

— Bunica mea a pus un detectiv particular să le urmărească pe mama și pe această femeie.

Margaux se holbează la mine.

— De ce ar fi făcut asta? Apoi înțelege. Și are doar paisprezece ani. Oh, spune ea încet, îmbujorându-se. Erau iubite, nu?

— Da, erau.

Urmează o pauză.

— Mama ta avea o aventură cu doamna asta?

— Exact.

Margaux își scarpină capul cu un aer gânditor. Apoi șoptește:

— Țsta e un fel de secret de familie monstruos, de care nimeni nu vorbește vreodată?

— Cred că da.

Ridică una dintre fotografiile alb-negru.

— Semăna atât de mult cu Mélanie. E uimitor.

— Așa e.

— Cine e cealaltă doamnă, prietena ei? Ai întâlnit-o vreodată?

— O americană. S-a întâmplat cu mult timp în urmă. Chiar dacă am întâlnit-o vreodată, nu-mi aduc aminte de ea.

— Ce ai de gând să faci cu toate lucrurile astea, tati?

— Nu știu, îi răspund cinstit.

Pe neașteptate, am o viziune cu vadul Gois, îmbrățișat de apele mării. În curând, numai stâlpii de salvare mai indică faptul că, adânc sub suprafața apei, se află un drum. Mă inundă brusc un puternic sentiment de neliniște.

— Te simți bine, tati?

Mâna lui Margaux îmi atinge în treacăt brațul. E un gest atât de rar din partea ei, încât mă face să tresar și mă emoționează deopotrivă.

— Sunt în regulă, scumpa mea. Acum, du-te la culcare.

Mă lasă să o sărut, apoi pleacă.

Un singur lucru a mai rămas în plic, o coală subțire de hârtie, care fusese mototolită și apoi netezită. Este o foaie cu antetul hotelului Saint-Pierre. Data este 19 august 1973. Șocul vederii scrisului mamei mele mă izbește ca un pumn. Citesc primele rânduri cu inima bubuindu-mi în piept.

Abia ai ieșit din cameră, și îți strecur asta pe sub ușă, nu o las în obişnuitul nostru loc secret și mă rog să o găsești înainte să iei trenul înapoi spre Paris...

Mintea mi-e un pic mai limpede acum, deși încă îmi simt inima bătând dureros, așa cum se întâmplase cu două zile în urmă, în camera lui Gaspard. Mă duc la computer și caut pe Google „June Ashby“. Primul lucru găsit e galeria de artă care îi poartă numele, aflată pe 57th Street în New York. Specializată în artă modernă și contemporană creată de femei. Caut date despre ea, dar nu e nimic pe site.

Mă întorc la rezultatele căutării Google, derulez pagina și apoi descopăr.

June Henrietta Ashby, decedată în mai 1989 din cauza unei insuficiențe respiratorii, la Mount Sinai Hospital în New York City, la vârsta de șaiszeci și patru de ani. Faimoasa ei galerie de artă de pe 57th Street, fondată în anul 1966, se concentrează pe arta europeană modernă creată de femei, pe care a prezentat-o iubitorilor de artă americani. Acum e administrată de asociata ei, Donna W. Rogers. Miss Ashby a fost o activistă pentru drepturile homosexualilor, cofondatoare a clubului social pentru lesbiene și a grupului de susținere Fiicele Speranței din New York.

Simt o tristețe acută la gândul că June Ashby a murit. Mi-ar fi plăcut să o cunosc pe această femeie pe care mama a iubit-o, pe care o cunoscuse în Noirmoutier în vara anului 1972. Femeia pe care a iubit-o în secret mai bine de un an. Femeia cu care mama era gata să înfrunte lumea, femeia împreună cu care voia să ne crească. Am ajuns prea târziu. Cu nouăsprezece ani prea târziu.

Scot la imprimantă anunțul și îl prind alături de celelalte documente din plic. Caut apoi pe Google „Donna W. Rogers“ și „Fiicele Speranței“. Donna este o femeie îmbătrânită, de vreo șaptezeci de ani, cu un chip șiret și părul

arămiu tuns scurt. Clubul social al lesbienelor are un site interesant și bogat. Defilez prin el și citesc despre întruniri, concerte, adunări, cursuri de bucătărie, de yoga, seminare de poezie, conferințe politice. Îi trimit linkul lui Mathilde, o arhitectă cu care am colaborat în urmă cu vreo doi ani. Prietena ei, Milèna, are un bar la modă în care merg de multe ori, în Cartierul Latin. În pofida orei târzii, Mathilde e în fața calculatorului și îmi răspunde imediat cu un e-mail. E curioasă de ce i-am trimis acel link. Îi explic că acel club social a fost fondat de o femeie care a fost iubita mamei mele. Îmi sună

mobilul. E Mathilde.

— Hei! Nu am știut că mama ta a fost *goudou*⁷, spune ea.

— Nici eu.

Se așterne tăcerea, dar nu e o situație neplăcută.

— Când ai aflat?

— Nu cu mult timp în urmă.

— Și cum te simți?

— Ciudat, ca să nu spun mai mult.

— Și ea știe că știi? Ea ți-a spus?

Oftez.

— Mama a murit în 1974, Mathilde.

Aveam zece ani.

— Ah, îmi pare rău, spune ea repede. Iartă-mă.

— Nu-i nimic.

— Tatăl tău știa... că era lesbiană?

— Nu știu. Nu știu ce știe tata.

— Vrei să mergem la bar să bem

ceva și să stăm de vorbă?

Sunt oarecum tentat. Îmi place compania lui Mathilde, iar barul prietenei ei e un local de noapte amuzant. Dar resimt din plin oboseala în seara asta și îi spun acest lucru. Mă pune să-i promit că o să ne întâlnim curând. Mă supun.

Mai târziu, în pat, o sun pe Angèle, dar intră căsuța vocală. Nu las nici un mesaj. Încerc pe numărul de acasă. Nici un răspuns. Mă străduiesc să nu las

lucrul ăsta să mă afecteze, dar nu reușesc. Știu că se întâlnește și cu alți bărbați, deși e discretă în privința asta. Vreau să-i cer să n-o mai facă. Mă hotărâsc să o fac în curând. Dar ce o să-mi răspundă? Că nu suntem căsătoriți? Că e alergică la fidelitate? Că ea locuiește în Clisson, și eu la Paris, și cum o să rezolvăm chestia asta? Da, cum? Este imposibil ca ea să se mute vreodată la Paris. Urăște poluarea, zgomotul, și mă văd eu îngropat în acel orașel de provincie? Și s-ar putea chiar să mă întrebe (fiindcă probabil a ghicit) dacă m-am culcat în ultima vreme cu Astrid și nu i-am spus.

Îmi e dor de ea în seara asta, întins cum stau în patul gol, cu atât de multe întrebări învârtindu-se în capul meu. Mi-e dor de istețimea ei, de rapiditatea cu care funcționează creierul ei. Mi-e dor de trupul ei, de mirosul pielii ei. Închid ochii și mă masturbez rapid, cu gândul la ea. Asta îmi oferă o oarecare ușurare, dar nu mă face mai fericit. Mă simt mai singur ca niciodată. Mă ridic să fumez o țigară în întunericul tăcut.

Trăsăturile fine ale lui June Ashby îmi revin în minte. O văd sunând la ușa familiei Rey, înaltă și formidabilă în furia și-n durerea ei. Ea și Blanche, față în față. Noua Lume în confruntare cu *la*

vieille Europa, întruchipată de Arondismentul 16 din Paris.

„Ar fi bine să-mi spui cum a murit Clarisse, chiar acum.“

Nu-i auzisem niciodată vocea și nici nu o să am vreodată o asemenea ocazie, dar în seara asta parcă o aud, puternică și profundă, accentul american răsunând dens și sonor în franceza elegantă. O aud pronunțând „Clarisse“ așa cum fac americanii, accentuând ultima silabă, înmuind r-ul.

„Ar fi bine să-mi spui cum a murit Clarisse, chiar acum.“

Mai târziu, când, în cele din urmă, adorm, imaginea neliniștitoare a apelor

mării care se închid ermetic peste vadul
Gois persistă în visele mele agitate.

[7](#) Lesbiană (în lb. fr., în original)

S-a terminat. Blanche se odihnește în cavoul familiei Rey din cimitirul Trocadéro. Sub un cer surprinzător de albastru, lângă mormânt stă un mic grup – copiii mei, Astrid, Mélanie, Solange, Régine, Joséphine, prieteni apropiați, servitori credincioși și tatăl meu, firav, sprijinit într-un baston pe care nu l-am mai văzut să-l folosească înainte. Observ cum boala a pus treptat stăpânire pe el. Și-a pierdut mai tot părul, chiar și genele și sprâncenele. Mélanie stă alături de el și nu îl părăsește nici o clipă, îl ține de braț, îl privește cu blândețe, ca o mamă care alină un copil. Știu că sora mea are un nou prieten,

Eric, un tânăr ziarist pe care încă nu l-am cunoscut, dar, în pofida existenței acestui nou bărbat din viața ei, Mélanie pare extrem de preocupată de tata și de sănătatea lui. În timpul ceremoniei din biserica rece și întunecată, mâna ei a stat în permanență pe umărul lui. Îmi dau seama cât este de grijulie, cât de mult o impresionează starea lui. Eu de ce nu simt la fel? De ce vulnerabilitatea tatălui meu nu-mi provoacă altceva decât milă? Dar acum nu la tata mă gândesc. Nici la bunica. Mă gândesc la mama, al cărei sicriu se găsește în cavoul aflat la câțiva pași sub mine. Oare June Ashby a venit vreodată aici? A stat vreodată aici unde

stau eu, privind spre piatra pe care este înscris numele lui Clarisse? Și, dacă da, a fost copleșită de aceleași întrebări care mă torturează acum pe mine?

După înmormântare, ne adunăm în bulevardul Henri-Martin pentru praznicul în memoria lui Blanche. Au venit și câțiva prieteni de-ai lui Solange. Același grup elegant și prosper care fusese prezent și în seara morții lui Blanche. Solange mă roagă să o ajut să ducă florile în *grand salon*, deschis special pentru această ocazie. Gaspard și câțiva angajați au aranjat un bufet savuros și observ că Régine, cu obrajii dați cu mult roșu, a început deja să bea

șampanie. Joséphine e prea prinsă în discuția cu un domn rubicond și mieros ca să observe. Tata, foarte tăcut, stă într-un colț cu Mélanie.

Sunt singur cu Solange în birou, ajutând-o să găsească vase pentru crinii cu miros grețos de dulce care apar de fiecare dată când sună soneria. Sub impulsul momentului, o abordez când e concentrată să aranjeze florile.

— Îți amintești de o femeie pe nume June Ashby? o întreb fără menajamente.

Pe chipul ei machiat cu atenție nu se clintește nici un mușchi.

— Foarte vag, murmură ea.

— O americană, blondă, înaltă —

avea o galerie de artă în New York.

— Parcă îmi amintesc ceva.

Îi privesc mâinile care zăbovesc deasupra petalelor albe, cu degete durdulii, pline de inele, și cu unghii vopsite în roșu aprins. Solange nu a fost niciodată o femeie drăguță. Probabil că nu a fost ușor pentru ea să aibă o cumnată precum Clarisse.

— June Ashby a petrecut vreo două veri la Noirmoutier, la Hotel Saint-Pierre. Când eram și noi acolo.

— Înțeleg.

— Îți amintești că era prietenă cu mama?

Într-un final, mă privește. În acei

ochi căprui nu se zărește nici o urmă de căldură.

— Nu, nu îmi amintesc.

Intră un chelner cu o tavă cu pahare.

Aștept până pleacă.

— Ce îți amintești despre ea și mama?

Din nou, o privire împietrită.

— Nimic. Nu-mi amintesc nimic despre ea și mama ta.

Dacă minte, se pricepe de minune. Ochii ei mă privesc direct, fără ezitare. Are o atitudine calmă, netulburată. Mesajul pe care mi-l transmite e clar: „Nu mai pune alte întrebări“.

Se îndepărtează, mai țeapănă ca

niciodată, ducând vaza cu crini. Mă întorc în *grand salon*, observând că e plin de oameni pe care nu îi cunosc. Îi salut politicos.

Laurence Dardel, îmbrăcată într-un costum negru care o îmbătrânește, îmi dă discret un plic maro. Fișa medicală. Îi mulțumesc și îl pun lângă haina mea, dar mă mănâncă degetele să-l deschid. Privirea lui Mélanie mă urmărește de la distanță și simt că mă mustră conștiința. Curând, îmi spun, o să-i împărtășesc toate astea. Despre June Ashby, despre cearta cu Blanche, despre raportul detectivilor.

Observ că și Astrid mă privește,

întrebându-se, fără îndoială, de ce par agitat. E preocupată să o consoleze pe Margaux, care a suferit pe toată durata înmormântării, care i-a reînviat amintirile dureroase despre Pauline.

Arno vine să se așeze lângă mine. S-a întors de la internat ca să participe la înmormântarea bunicii lui. Are părul mai scurt, mai curat, și s-a ras.

— Bună, tată.

Întinde mâna și mă bate ușor pe umăr, după care se duce la masă, unde se găsesc băuturi și prăjituri, și își toarnă un suc de fructe. După o lungă perioadă în care nu ne-am vorbit, în afară de discuții minimale, relația

noastră a început să se mai îmbunătățească. Bănuiesc că internatul, cu orele stricte, igiena riguroasă și programul de sport viguros și obligatoriu, îi face bine. Astrid este de aceeași părere.

Arno se apleacă spre mine și îmi șoptește:

— Știi, în legătură cu pozele alea. Mi-a spus Margaux.

— Cele cu mama?

— Mda. Mi-a explicat. Despre scrisoarea de la agenție și toate cele. Complicată treabă.

— Ce părere ai?

— Adică, despre faptul că buni a

fost lesbi? comentează el rânjind.

Nu pot să nu zâmbesc și eu.

— Destul de cool, dacă stai și te gândești, spune el, deși bănuiesc că lui *grand-père* nu i s-a părut la fel.

— Nu, bănuiesc că nu.

— Aș zice că orgoliul unui bărbat cam are de suferit. Adică, să ai o nevastă care preferă fetele...

Venită de la un adolescent de șaisprezece ani, observația mi se pare și matură, și relevantă. Cum aș fi reacționat dacă Astrid ar fi avut o aventură cu o femeie? Nu e asta înjosirea supremă pentru un bărbat? Cea mai umilitoare formă de adulter? Adevăratul mod de a-l

face să se simtă oricum, numai viril nu? Dar, când mă gândesc la Serge și la bucele lui păroase înregistrate de camera video a lui Astrid, simt cumva că nimic nu poate fi mai rău.

— Cum merg lucrurile cu Serge? mă interesez, având grijă să nu audă Astrid.

Arno înfulecă un eclair cu ciocolată întreg.

— Călătorește mult.

— Și mama ta? Cum se simte?

Arno mă privește scrutător, continuând să mestece.

— Habar n-am. Întreab-o pe ea. Se uită țintă la noi.

Îmi torn niște șampanie, și Gaspard se repede spre mine să mă ajute.

— Când o mai vezi pe Angèle? mă întreabă Arno.

Simt șampania rece și spumantă pe limbă.

— Peste vreo două săptămâni.

Și sunt cât pe ce să adaug: „Și deabia aștept“.

— Are copii?

— Nu. Are câțiva nepoți și nepoate de vârsta ta, cred.

— Te duci la Nantes?

— Da. Nu prea îi place să vină la Paris.

— Păcat.

— De ce?

Se îmbujorează.

— E cool.

Râd și îi ciufulesc părul cum făceam când era copil.

— Ai dreptate. E cool.

Minutele trec. Arno vorbește despre școală, despre noii lui prieteni. Eu ascult și dau aprobator din cap. Apoi Astrid vine să stea de vorbă cu noi. După un timp, Arno pleacă să își mai ia ceva de mâncare și rămânem doar noi doi. Pare mai fericită. Probabil că ea și Serge au decis să o ia de la capăt. Mă bucur să aud asta și i-o spun. Vrea să afle despre Angèle, e curioasă. A auzit

atât de multe despre ea de la copii. De ce nu o aduc într-o seară la cină la Malakoff? Sigur, spun, dar Angèle nu vine prea des la Paris. Nu îi place să plece din iubitul ei Vendée.

Brusc, în pofida conversației plăcute cu soția mea, așa cum nu am mai avut de ceva vreme, mi se pare imposibil să nu mă uit imediat, chiar în acea clipă, la fișa medicală a mamei. Nu am cum să mai aștept până acasă.

Murmur ceva despre faptul că trebuie să mă duc la baie, mă îndepărtez și iau discret plicul pe care îl strecor în sacou, după care mă reped spre baia mare de la capătul coridorului. Ajuns

Înăuntru, încui ușa și deschid plicul cu febrilitate. Laurence Dardel mi-a scris un bilet.

Dragă Antoine, iată fișa medicală completă a mamei tale. Acestea sunt fotocopii, după cum observi, dar nu lipsește nimic. Toate observațiile tatălui meu sunt aici. Consider că nu îți sunt de folos în nici un fel, dar, ca fiu al lui Clarisse, ai dreptul să vezi această fișă. Dacă mai ai întrebări, nu ezita să mă contactezi. Toate cele bune, L.D.

— Vacă snoabă, murmur eu.

Niciodată nu mi-a plăcut.

Primul document este certificatul de deces. Îl parcurg, aprinzând lumina ca să văd mai bine. Într-adevăr, mama a murit în bulevardul Henri-Martin, nu în bulevardul Kléber. „Cauza morții: anevrism.“ Prin minte îmi trece un gând neașteptat: „Stai puțin...“, murmur singur. „Stai puțin...“ 12 februarie 1974... Am venit acasă de la școală după-amiaza, împreună cu bona... Imediat ce am ajuns, tata ne-a spus că mama a murit pe neașteptate și că a fost dusă la spital... Nu am întrebat *unde* a

murit. Am presupus, firește, că a murit în
bulevardul Kléber, așa că nu am
întrebat. Și nici Mel.

Știu că am dreptate. „Mie și lui
Mélanie nu ni s-a spus fiindcă nu am
întrebat.“ Eram atât de mici!
Suferiserăm un șoc. Îmi amintesc clar că
tata ne-a explicat despre anevrism, cum
s-a întâmplat, o venă s-a rupt în creier,
cum a murit Clarisse, foarte repede, fără
durere, dar asta e tot ce ne-a zis despre
moartea ei. Și, dacă pe Gaspard nu l-ar
fi luat gura pe dinainte, am fi crezut în
continuare că mama a murit pe
bulevardul Kléber.

În timp ce răsfoiesc paginile fișei,

aud sunetul clantei și tresar.

— Imediat! spun eu grăbit, îndoind foile și ascunzându-le în sacou.

Trag apa, deschid robinetul și mă spăl iute. Când deschid ușa, Mélanie mă așteaptă, cu mâinile în șolduri.

— Ce faci acolo? mă întreabă și cercetează din priviri încăperea.

— Doar mă gândeam la câteva lucruri, îi răspund, ștergându-mă repede pe mâini.

— Îmi ascunzi ceva?

— Sigur că nu. Lucrez la ceva, pentru amândoi. Pun totul cap la cap.

Intră în baie și închide încet ușa în urma ei. Încă o dată, sunt șocat de

asemănarea cu mama.

— Ascultă-mă, Antoine. Tata e pe moarte.

Mă uit fix la ea.

— Ți-a spus el? Despre cancer.

Încuviințează din cap.

— Da, mi-a spus. De curând.

— Nu mi-ai zis nimic.

— El mi-a cerut să nu o fac.

Rămân cu gura căscată, uluit. Apoi azvârl prosopul pe jos, cuprins subit de furie.

— Este revoltător! Sunt fiul lui, pentru numele lui Dumnezeu!

— Știu cum trebuie să te simți. Dar nu poate vorbi cu tine. Nu știe cum s-o

facă. Și nici tu nu prea te pricepi.

Mă sprijin de perete și îmi încrucișez brațele la piept. Furia clocotește în mine. Enervat, aștept să continue.

— Nu mai are mult timp, Antoine. Are cancer la stomac. Am vorbit cu doctorul lui. Veștile nu sunt bune.

— Ce încerci să-mi spui, Mélanie?

Se duce la chiuvetă, deschide robinetul și își trece mâinile prin apă. Poartă o rochie de lână gri-închis, ciorapi negri, pantofi de piele fără toc, cu cataramă aurii. Părul vârstat cu argintiu este prins la spate cu o fundă de catifea. Se apleacă să ridice prosopul și

se șterge pe mâini.

— Știu că ești pe picior de război.

— Pe picior de război? repet eu.

— Știu ce ai făcut. Știu că i-ai cerut lui Laurence Dardel fișa medicală a mamei.

Sunt redus la tăcere de seriozitatea din glasul ei.

— Știu că Gaspard ți-a dat un document. Mi-a spus. Și probabil știi cine este femeia blondă. Te-am auzit când ai întrebat-o pe Solange.

— Stai, Mélanie, izbucnesc eu, îmbujorându-mă îngrozit de ideea că ar putea crede că voiam să ascund de ea informații atât de importante. Trebuie să

înțelegeți că aveam de gând să îți spun toate astea. Eu...

Ridică o mână subțire și albă.

— Doar ascultă-mă.

— Bine, rostesc fără vlagă, zâmbind nesigur. Sunt numai urechi.

Ea nu-mi întoarce zâmbetul. Se apleacă, cu ochii ei verzi la câțiva centimetri de ai mei.

— Orice afli... nu vreau să știu.

— Ce? icnesc eu.

— M-ai auzit. Nu vreau să știu.

— Dar de ce? Am crezut că vrei.

Ții minte? Ziua în care ți-ai amintit de ce am avut accidentul. Ai spus că ești pregătită să faci față durerii provocate

de adevăr.

Deschide ușa fără să răspundă și mă tem că o să plece fără să mai spună nimic. Dar se răsucește pe călcâie și, când mă privește, ochii ei sunt plini de atâta mâhnire, încât simt nevoia să o iau în brațe.

— M-am răzgândit. Nu sunt pregătită. Și, când o să afli – orice ar fi –, nu vorbi cu tata. Nici măcar nu-i spune.

Vocea i se frânge, și ea pleacă în grabă, cu capul în jos. Rămân pe loc, incapabil să mă mișc. Cum se poate ca o soră și un frate să fie atât de diferiți? Cum de preferă Mélanie tăcerea în

locul adevărului? Cum poate să trăiască fără să știe? Fără să își dorească să știe? De ce vrea atât de tare să îl protejeze pe tata?

În timp ce stau acolo, tulburat, cu umărul sprijinit de tocul ușii, fiica mea apare de pe coridorul lung.

— Salut, tati, spune ea. Apoi îmi vede expresia. Ai avut o zi proastă?

Încuviințez din cap.

— Și eu, zice ea.

— Deci suntem doi.

Și, spre mirarea mea, mă îmbrățișează cu putere. O îmbrățișez și eu și o sărut pe creștetul capului.

Abia mai târziu, mult mai târziu,

când ajung acasă, îmi vine în minte ideea.

Ținând în mână biletul mamei către June Ashby, îl citesc pentru a mia oară. Apoi arunc o privire spre articolul scos la imprimantă despre moartea lui June Ashby. Numele asociatei ei, Donna W. Rogers. Știu ce trebuie să fac. Îmi este foarte limpede. Găsesc numărul de telefon pe site-ul galeriei June Ashby și mă uit la ceas.

Ora cinci după-amiaza la New York. „Fă-o“, spune vocea firavă. „Pur și simplu, fă-o. Nu ai nimic de pierdut. Poate nici nu e acolo, poate nu-și amintește nimic despre mama ta, poate

nici nu-ți va răspunde, dar fă-o.“

După ce telefonul sună de câteva ori, o voce masculină rostește vesel:

— Galeria June Ashby, cu ce vă pot fi de folos.

Engleza mea e cam ruginită, căci nu am mai vorbit-o de luni de zile. Cer ezitant cu *Madame* Donna Rogers.

— Pot să întreb cine o caută? zice vocea amabilă.

— Antoine Rey. Sun de la Paris, Franța.

— Și pot să întreb despre ce este vorba?

— Vă rog să-i spuneți lui *Madame* Rogers că asta... este o chestiune foarte

personală.

Accentul meu franțuzesc este atât de puternic, încât mă simt jenat. Îmi cere să aștept.

Apoi se aude tonul decis al unei voci de femeie și știu că trebuie să fie Donna Rogers. Câteva clipe, mă simt incapabil să vorbesc. Apoi izbucnesc:

— Da, bună ziua... Mă numesc Antoine Rey. Sun de la Paris.

— Înțeleg, spune ea. Sunteți unul dintre clienții noștri?

— Hmm, nu, răspund eu stânjenit. Nu sunt un client, *Madame*. Sun din alt motiv. Sun în legătură cu... cu mama...

— Cu mama? repetă ea. Apoi

rostește pe un ton curtenitor. Scuzați-mă, cum ați spus că vă numiți?

— Rey. Antoine Rey.

O pauză.

— Și mama dumneavoastră se numea...

— Clarisse Rey.

Urmează o tăcere atât de lungă la celălalt capăt al firului, încât mi-e teamă că s-a întrerupt legătura.

— Alo? rostesc eu ezitant.

— Da, sunt aici. Sunteți fiul lui Clarisse.

Este o afirmație, nu o întrebare.

— Da, sunt fiul ei.

— Puteți aștepta puțin, vă rog?

— Sigur.

Disting câteva cuvinte înăbușite, niște fâșâituri și foșnituri. Apoi o voce de bărbat:

— Rămâneți pe fir, domnule, vă transfer în biroul Doanei.

În cele din urmă, o aud:

— Antoine Rey.

— Da.

— Trebuie să aveți vreo patruzeci de ani, bănuiesc.

— Patruzeci și patru.

— Înțeleg.

— Ați cunoscut-o pe mama, *Madame*?

— Nu am întâlnit-o niciodată.

Sunt uimit de răspunsul ei, dar engleza mea este prea nefirească pentru a reacționa îndeajuns de repede.

— Știți, June mi-a povestit totul despre ea, continuă Donna.

— Ce v-a zis despre mama? Îmi puteți spune?

Urmează o tăcere prelungită. Apoi ea rostește încet, atât de încet, că trebuie să-mi încordez auzul ca să disting cuvintele:

— Mama dumneavoastră a fost, pentru June, dragostea vieții ei.

Din locul unde mă aflu, peisajul de țară aleargă grăbit, o pată monotonă de cenușiu și maro. Trenul merge prea rapid pentru ca stropii de ploaie să rămână pe geam, dar știu că plouă. Ultima săptămână a fost ploioasă. Cea mai îngrozitoare vreme umedă de sfârșit de iarnă. Mi-e dor de luminozitatea mediteraneeană, de albastrul și de albul ei, de căldura arzătoare. Ah, să fiu undeva în Italia, pe coasta Amalfi, unde am fost în urmă cu mulți ani împreună cu Astrid, să simt mirosul uscat și pudrat de pini plutind în golfurile stâncoase, briza sărată, mângâiată de soare, pe fața mea.

Trenul de mare viteză spre Nantes

este plin ochi. Este vineri după-amiază. Vagonul meu este unul de călători studioși, care citesc cărți sau reviste, lucrează la laptop, ascultă muzică la căști. În fața mea, o tânără scrie cu zel într-un carnețel negru Moleskine. Nu pot să nu o privesc. Este deosebit de atrăgătoare. Un chip oval perfect, păr castaniu bogat, gura ca un fruct. Și mâinile îi sunt deosebit de frumoase, cu degete lungi și încheieturi grațioase. Nu se uită la mine nici măcar o dată. Numai când aruncă o privire pe geam pot să îi surprind culoarea ochilor. Albastru Amalfi. Lângă ea stă un bărbat corpulent, îmbrăcat în negru, foarte

preocupat de telefonul Blackberry. Alături de mine, o femeie de șaptezeci de ani citește poezii dintr-o cărticică. Are o înfățișare imposibil de britanică – un smoc de păr argintiu, nas acvilin, zâmbet larg și mâini și picioare imense.

De la Paris la Nantes drumul durează doar două ore, dar eu număr minutele care par să se târască în ritm de melc. Nu am mai văzut-o pe Angèle de când a apărut la ziua mea, în ianuarie, și dorul de ea pare nesfârșit. Doamna de lângă mine se ridică și se întoarce după o vreme de la bar cu o ceașcă de ceai și cu biscuiți. Îmi aruncă un zâmbet prietenos, și eu îi zâmbesc la rândul

meu. Fata cea drăguță continuă să scrie, bărbatul în negru își lasă în sfârșit Blackberry-ul din mână, cască și își freacă obosit fruntea.

Mă gândesc la ultima lună. Avertismentul neașteptat al lui Mélanie după înmormântarea lui Blanche: „Orice descoperi... nu vreau să știu“. Ostilitatea lui Solange când pomenisem numele lui June Ashby: „Nu-mi amintesc nimic despre ea și mama ta“. Și emoția din glasul Donnei Rogers: „Mama dumneavoastră a fost pentru June iubirea vieții ei“. În acea zi, la telefon, îmi ceruse adresa din Paris. June păstrase câteva lucruri pe care poate mi-ar

plăcea să le văd.

Primisem pachetul câteva săptămâni mai târziu. Conținea un teanc de scrisori, câteva fotografii și o mică rolă de film Super 8, alături de un bilet de la Donna Rogers.

Dragă Antoine,

June a păstrat cu dragoste toate astea până în ziua când a murit. Sunt sigură că ar fi fericită să știe că le ai. Nu știu ce conține filmul, nu mi-a spus niciodată, dar aș prefera să descoperi singur.

Toate cele bune,

Donna W. Rogers

Când am deschis scrisorile cu degetele tremurându-mi ușor și am început să citesc, m-am gândit în treacăt la Mélanie, dorindu-mi să fie acolo cu mine, să-mi stea alături în intimitatea dormitorului meu și să împărtășim aceste vestigii ale vieții mamei noastre. Era datată 28 iulie 1973. Noirmoutier, Hotel Saint-Pierre.

În seara asta te-am așteptat la debarcader, dar nu ai venit. S-a făcut frig și după o vreme am plecat, gândindu-mă că probabil a fost dificil pentru tine să ieși de data asta. Le-am

spus că simt nevoia unei scurte plimbări pe plajă după cină și mă întreb dacă m-au crezut. Ea mă privește întotdeauna de parcă ar ști ceva, deși sunt convinsă, absolut convinsă, că nu știe nimeni. Nimeni nu știe.

Ochii mi s-au umezit și am simțit că nu mai pot continua. Nu conta. Puteam să le citesc mai târziu. Când mă simțeam mai puternic. Am pus scrisorile deoparte. Fotografiile erau portrete în alb-negru ale lui June Ashby făcute de un fotograf profesionist. Era destul de

frumoasă – trăsături puternice, atrăgătoare, ochi pătrunzători. Pe spatele pozelor, scrisul mamei rotund, copilăresc: „Iubirea mea dulce“. Mai erau și alte poze, una color, cu mama îmbrăcată într-o rochie de seară albastru cu verde, pe care nu o văzusem niciodată, așezată în fața unei oglinzi înalte, într-o cameră pe care nu o cunoșteam. Zâmbea în oglindă spre persoana care făcea poza și care bănuiam că era June. În următoarea fotografie, mama era în aceeași poziție, dar goală. Rochia îi era la picioare, un maldăr șifonat de albastru și verde. Am simțit că roșesc și mi-am ferit rapid

privirea de la trupul mamei, un trup pe care nu-l văzusem niciodată dezgolit. M-am simțit de parcă trăgeam cu ochiul. Nu am mai vrut să mă uit la celelalte poze. Iată aventura mamei expusă în toată stridența ei. Ar fi fost vreo diferență dacă June Ashby era bărbat? M-am străduit din răspuțeri să mă gândesc la asta. Nu, nu credeam că ar fi fost vreo diferență. Cel puțin, nu pentru mine. Faptul că mama avusese o aventură lesbiană era oare mai greu de suportat pentru Mélanie? Era mai rău pentru tata? De aceea nu voia Mélanie să știe? M-am simțit ușurat că sora mea nu era cu mine, că nu văzuse fotografiile. Apoi am luat

mica rolă de Super 8. Chiar voiam să aflu ce era pe ea? Dacă urma să descopăr ceva insuportabil de intim? Dacă aveam să regret că n-am uitat? Singurul mod de a descoperi asta era să transfer filmul pe un DVD. Fusesse ușor să găsesc pe internet un atelier care făcea asta. Dacă îl trimiteam la prima oră a doua zi dimineața, DVD-ul era gata în vreo două zile.

Acum, DVD-ul e în rucsacul meu. L-am primit chiar înainte să plec la gară și nu am avut timp să-l văd. „5 minute“ scrie pe carcasă. Îl scot din rucsac și îl învârt cu nervozitate între degete. Cinci minute cu ce? Expresia de pe chipul meu

trebuie să fie atât de istovită, încât o simt pe tânăra drăguță uitându-se la mine. Ochii ei sunt cercetători, blânzi. Își ferește privirea.

Lumina zilei scade în timp ce trenul își continuă goana, clătinându-se ușor la viteza maximă. Încă o oră. Mă gândesc la Angèle, care mă așteaptă în gara din Nantes, și apoi la drumul prin ploaie pe Harley către Clisson, aflat la jumătate de oră distanță. Sper că ploaia se va domoli. Dar ea nu pare niciodată deranjată de ploaie. Are tot echipamentul necesar.

Scot fișa medicală a mamei din rucsac. Am citit-o cu atenție, însă nu am

aflat nimic. Clarisse a început să meargă la doctorul Dardel cam în perioada când s-a căsătorit. Suferea deseori de răceli și de migrene. Avea 1,58 înălțime, mai scundă decât Mélanie. Cântărea 48 de kilograme. O femeie subțire și minionă. Își făcuse toate vaccinurile. Sarcinile fuseseră supravegheate de un obstetrician, doctorul Giraud, la clinica Belvédère, unde ne-am născut eu și Mélanie.

Brusc, se aude un trosnet amenințător și trenul se clatină într-o parte violent, de parcă ar fi trecut cu roțile peste crengile sau resturile unui copac. Câțiva oameni țipă șocați. Fișa

mamei alunecă la podea, și ceaiul englezoaicei se varsă pe masă. Exclamă: „Vai, Doamne!“ și încearcă să șteargă mizeria cu un șervețel. Trenul încetinește imediat și se oprește cu o zguduitură. Toți așteptăm în tăcere, privindu-ne unii pe alții. Ploaia bate în geamuri. Unii se ridică de pe scaune și încearcă să se uite afară. Murmure panicate se înalță de la fiecare capăt al vagonului. O vreme, nu se întâmplă nimic. Un copil scâncește. Apoi, în difuzoare se aude o voce prudentă:

— Doamnelor și domnilor, trenul este blocat din cauza unei probleme tehnice. Vă vom oferi mai multe detalii

în curând. Ne cerem scuze pentru întârziere.

Bărbatul solid din fața mea scoate un oftat exasperat și își ia Blackberry-ul. Îi trimit un SMS lui Angèle și îi spun ce s-a întâmplat. Îmi răspunde aproape imediat, și mesajul ei îmi trimite fiori reci pe șira spinării: „Îmi pare rău să-ți spun, dar nu e o problemă tehnică. E o sinucidere“.

Mă ridic, sperînd-o pe englezoaică, și mă îndrept spre capătul trenului. Vagonul nostru este amplasat în față, lângă locomotivă. Pasagerii din vagoanele alăturate sunt la fel de neliniștiți și de nerăbdători. Mulți și-au

scos telefoanele. Nivelul zgomotului sporește. Apar doi conductori în uniforme închise la culoare, cu chipuri sumbre.

Cu inima strânsă, îmi dau seama că Angèle are dreptate.

— Scuzați-mă, spun, înghesuindu-i în spațiul strâmt dintre vagoane, în apropierea toaletelor. Puteți să-mi spuneți ce s-a întâmplat?

— Probleme tehnice, murmură unul dintre ei, ștergându-și fruntea umedă cu o mână tremurătoare. E tânăr, și chipul lui e alb ca varul.

Celălalt este mai în vârstă și, evident, mai experimentat.

— A fost o sinucidere? întreb.

Bărbatul mai în vârstă confirmă cu o înclinare sumbră din cap.

— Da. Și vom sta aici o vreme. Unora nu o să le surâdă ideea.

Tânărul se sprijină de ușa toaletei, cu chipul mai palid ca niciodată. Îmi pare rău pentru el.

— E prima dată când i se întâmplă. Cel în vârstă oftează, își coate chipiul și își trece degetele prin părul rărit.

— Persoana respectivă... a murit? reușesc să întreb.

Celălalt mă privește ironic.

— Păi, când un tren de mare viteză merge atât de rapid, de obicei așa se

întâmplă, mormăie el.

— Era o femeie, șoptește cel mai tânăr, cu vocea atât de slabă, că abia îl aud. Mecanicul a zis că era îngenuncheată pe șine, cu fața spre tren, cu mâinile împreunate, de parcă se ruga. Nu a mai putut să facă nimic. Nimic.

— Haide, puștiule, vino-ți în fire, spune cel vârstnic cu fermitate, bătându-l ușor pe braț. Trebuie să facem un anunț. În seara asta sunt șapte sute de călători în tren și o să stea aici încă vreo două ore.

— De ce durează atât? mă interesez.

— Rămășițele trebuie adunate una câte una, spune conductorul mai în

vârstă, și de obicei se întind pe șine pe câțiva kilometri. Din câte am văzut, cu ploaia și cu vremea asta, nu arată deloc bine.

Tânărul se răsucește de parcă e pe punctul să vomite. Îi mulțumesc celuiilalt și mă duc clătinându-mă spre locul meu. Găsesc o sticlură cu apă în rucsac și o beau hulpav. Dar îmi simt gura tot uscată. Îi scriu lui Angèle. „Ai avut dreptate.“ Ea îmi răspunde: „Astea sunt cele mai rele sinucideri. Cele mai șocante. Bietul om. Oricine o fi fost“.

În cele din urmă, vine și anunțul:

— Din cauza unei sinucideri, trenul va avea o întârziere considerabilă.

Din jur se aud gemete și oftaturi. Doamna englezoaică își înăbușă un strigăt. Grasul dă cu pumnul în masă. Tânăra drăguță avea căștile la urechi și nu a auzit anunțul. Acum și le scoate.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

— Cineva s-a sinucis, și acum suntem blocați aici, în mijlocul pustietății, scheaună bărbatul în negru. Iar eu am o întâlnire peste o oră.

Ea îl privește cu ochii ei perfecți de safir.

— Scuză-mă. Ai spus că s-a sinucis cineva?

— Da, asta am spus, răspunde el tărăgănat, fluturându-și Blackberry-ul.

— Și te plângi că o să întârzii?
șuieră ea cu cea mai rece voce posibilă.

El o fixează cu privirea.

— Am o întâlnire importantă,
mormăie el.

Ea îl privește cu dispreț, apoi se ridică și, în timp ce se îndreaptă spre bar, se întoarce și spune, suficient de tare încât să audă întregul vagon:

— Tâmpitule!

Eu și doamna englezoaică bem la bar un pahar de Chardonnay, ca să ne mai înveselim. S-a întunecat de-acum, și ploaia s-a oprit. Reflectoare imense luminează șinele, dând la iveală un balet sinistru de polițiști, ambulanțe, pompieri. Încă simt zvâcnetul trenului lovind trupul bieteii femei. Cine era? Câți ani avea? Ce disperare, ce deznădejde a putut s-o aducă aici, în seara asta, să aștepte trenul, îngenuncheată pe șine, cu mâinile împreunate?

— Nu știu dacă mă crezi, dar mă duc la o înmormântare, spune englezoaica, pe care o cheamă Cynthia,

și chicotește sec.

— Ce trist! exclam eu.

— La o prietenă de-a mea. Gladys. Mâine-diminează. A avut tot felul de probleme groaznice de sănătate, dar a fost foarte curajoasă. Am admirat-o nespus.

Franceza ei e excelentă, cu doar o urmă de accent britanic. Când îi spun asta, zâmbește din nou.

— Am trăit toată viața în Franța. M-am măritat cu un francez.

Îmi face cu ochiul.

Tânăra drăguță vine din nou în vagonul-restaurant și se așază nu departe de noi. Vorbește la telefon, gesticulând.

Pare agitată.

Cynthia continuă:

— Și, când l-am lovit pe bietul om care s-a hotărât să-și pună capăt zilelor, mă străduiam să aleg un poem pe care să-l citesc la înmormântarea lui Gladys.

— Și l-ai găsit? o întreb eu.

— Da, l-am găsit. Ai auzit vreodată de Christina Georgina Rossetti?

— Mă tem că nu mă pricep prea bine la poezie, recunosc eu cu o grimasă.

— Nici eu. Dar am vrut să aleg ceva care nu e nici morbid, nici trist, și cred că am găsit ceva potrivit în cele din urmă. Christina Rossetti a fost o poetă

din perioada victoriană, total necunoscută, cred eu, în Franța, și pe nedrept, căci, după părerea mea, este extrem de talentată. Fratele ei, Dante Gabriel Rossetti, a fost în centrul atenției. A fost destul de celebru. Poate i-ai văzut picturile. Prerafaelit. Destul de bun.

— Nu mă pricep nici la tablouri.

— O, haide, sunt convinsă că i-ai văzut lucrările. Acele doamne serioase, senzuale, cu păr arămiu fluturând, guri pline și rochii lungi.

— Poate. Ridic din umeri și zâmbesc văzând modul expresiv în care sugerează din mișcări formele

generoase. Dar cum e poezia surorii lui?
Vrei să mi-o citești?

— Da. Și o să ne gândim la omul care tocmai a murit, bine?

— A fost o femeie. Mi-au spus conductorii.

— Atunci, o să citesc acest poem pentru ea. Dumnezeu s-o odihnească!

Cynthia scoate cartea de poezii din geantă, își pune pe nas ochelarii mari și rotunzi și începe să citească poemul cu o voce puternică, teatrală:

*Când voi muri, voi, dragii mei,
Să nu-mi cântați vreun cântec trist,*

*Să nu-mi sădiți roze la creștet,
Și nici vreun chiparos umbros.*

*Fiți iarba verde care stă deasupra-
mi*

*Pe care ploi și rouă o udă ne-
ncetat,*

*Și de vă veți usca, aminte să v-
aduceți,*

Și de vă veți usca, atunci uitați.

Vocea ei continuă să se audă, plutind prin liniștea căzută brusc, deasupra zgomotelor de răzuire și de rașchetare ce se aud de afară, la care nici nu vreau să mă gândesc. Este un

poem dureros, minunat de simplu și care cumva mă umple de speranță. După ce termină de citit, câțiva îi mulțumesc murmurând, și fata cea frumoasă are chipul scaldat în lacrimi.

— Mulțumesc, îi spun.

Cynthia înclină din cap.

— Mă bucur că ți-a plăcut. Cred că este foarte potrivit.

Fata se apropie de noi cu timiditate. O întreabă pe Cynthia cum îl cheamă pe autorului poeziei și își notează în carnețel. O invit să ni se alăture, și ea se așază recunoscătoare. Ne spune că speră că nu o considerăm grosolană fiindcă l-a pus la punct, mai devreme, pe bărbatul

În negru.

Cynthia rostește disprețuitor:

— Grosolană? Draga mea, ai fost remarcabilă.

Fata zâmbește cu tristețe. Este deosebit de atrăgătoare. Are un trup excepțional – forma sânilor de-abia vizibilă sub puloverul larg, negru, linia lungă a șoldurilor și a picioarelor, fundul bombat în blugii Levis strâmți.

— Știți, nu pot să nu mă gândesc la ce s-a întâmplat, șoptește ea. Aproape că mă simt responsabilă, de parcă l-aș fi ucis chiar eu pe bietul om.

— Nu s-a întâmplat așa ceva, o încurajez eu.

— Poate. Dar nu mă pot stăpâni. Simt în permanență izbitura aceea. Se cutremură. Și mă gândesc la cel care conducea trenul... Vă puteți imagina? Iar la trenurile astea de mare viteză cred că nu ai cum să frânezi suficient de repede. Și la familia respectivei. Am auzit când ai spus că era o femeie... Mă întreb dacă au fost anunțați. A fost oare identificată? Poate nu știe nimeni. Cei dragi poate nici nu au habar că mama, sora, fiica, soția lor, ce-o fi, a murit. Nu suport. Începe din nou să plângă, foarte încet. Vreau să cobor din trenul ăsta îngrozitor, vreau să nu se fi întâmplat asta niciodată, vreau ca femeia aceea să

fie încă în viață!

Cynthia o ia de mână. Eu nu îndrăznesc. Nu vreau ca această ființă încântătoare să creadă că mă dau la ea.

— Toți simțim asta, îi spune Cynthia pe un ton mângâietor. Ce s-a întâmplat în seara asta e îngrozitor. Oribil. Cine ar putea să nu se simtă trist?

— Bărbatul ăla... Bărbatul ăla care tot spunea că o să întârzie, suspină ea, și au mai fost și alții. I-am auzit eu.

Și pe mine mă va bântui sunetul acelei izbituri. Nu îi spun, fiindcă frumusețea ei copleșitoare e mai puternică decât forța hidoasă a morții. În seara asta, sunt inundat de moarte.

Niciodată în viața mea moartea nu a plutit atât de dens în jurul meu, ca un fluture de noapte insistent. Cimitirul pe care îl văd de la fereastra apartamentului meu. Pauline. Carcasele de animale împrăștiate pe drum. Haina roșie a mamei pe podeaua din *petit salon*. Blanche. Mâinile feminine ale lui Angèle mânuind morții. Femeia disperată, fără chip, așteptând în ploaia mărunță apropierea trenului.

Și sunt bucuros, atât de bucuros, ușurat chiar, că nu sunt decât un bărbat, un simplu bărbat, care în fața morții simte mai degrabă impulsul de a întinde mâna și de a pipăi sânii acestei străine

minunate decât pe cel de a izbucni în lacrimi.

Nu mă plictisesc niciodată de aspectul exotic al dormitorului lui Angèle, cu tavanul auriu ca șofranul și cu pereții în culoarea caldă a scorțișoarei, făcând un contrast atât de interesant cu morga în care lucrează. Ușa, ramele ferestrelor și podeaua sunt vopsite în albastru-închis, ca noaptea. La ferestre atârnă sariuri brodate din mătase galbenă și portocalie, și felinare mici, filigranate, din Maroc, răspândesc o strălucire tremurătoare, de lumânare, pe patul acoperit cu cearșafuri de pânză cafenie. În seara asta, petale de trandafir sunt presărate pe perne.

— Ce-mi place la tine, Antoine

Rey, spune ea, străduindu-se să-mi desfacă nerăbdătoare cureaua (iar eu pe a ei), este că, sub exteriorul acesta romantic, de bărbat bine-crescut, sub acei blugi curați și cămăși albe, sub acele pulovere de Shetland, nu ești altceva decât un obsedat sexual.

— Nu așa sunt toți bărbații? replică eu, luptându-mă cu cizmele ei negre de motociclist, înalte până la genunchi, din piele.

— Majoritatea bărbaților sunt obsedați de sex, dar unii chiar mai mult decât alții.

— Era o fată în tren...

— Îhâm, face ea, descheindu-mi

cămașa.

Cizmele îi cad cu un zgomot surd de podea.

— Uimitor de atrăgătoare.

Angèle zâmbește larg, strecurându-se din blugii negri.

— Știi că nu sunt genul gelos.

— A, da, știu asta. Dar, mulțumită ei, am putut să trec prin acele ore îngrozitoare de așteptare din tren, în timp ce o rașchetau pe biata femeie de pe roți.

— Și pot să te întreb cum ai trecut prin acele trei ore mulțumită acestei fete uimitor de atrăgătoare?

— Citind poeme victoriene.

— Da, cum să nu!

Râde cu râsul acela încet, sexy, gutural, care îmi place atât de mult, și o strâng la piept, sărutând-o cu aviditate. Fac sex cu ea de parcă nu mai există ziua de mâine. Petalele parfumate de trandafir i se amestecă în păr, și simt în gură gustul dulce-amărușii. Am impresia că nu pot să mă satur de ea, ca și cum am fi împreună pentru ultima dată. Sunt înnebunit de dorință. Tânjesc să-i spun că o iubesc, dar nici un cuvânt nu-mi iese de pe buze, numai gemete și murmure.

— Știi, ar trebui să petreci mai mult timp în tren, mormăie ea amețită, în timp

ce stăm epuizați, întinși în patul cu cearșafuri de pânză mototolite.

— Iar mie îmi pare rău de toți morții aceia de care te ocupi. Habar nu au ce bună ești la pat.

Mai târziu, mult mai târziu, după ce am făcut duș, am luat o gustare târzie, alcătuită din brânză și pâine Poilâne, am băut câteva pahare de Bordeaux, am fumat câteva țigări și ne-am instalat în living, Angèle, întinsă comod pe canapea, îmi cere în cele din urmă:

— Spune-mi. Spune-mi totul despre June și Clarisse.

Scot din rucsac fișa medicală, fotografiile, scrisorile, raportul

detectivilor și DVD-ul. Ea mă privește, cu paharul în mână.

— Nu știu de unde să încep, zic eu încet, simțindu-mă confuz.

— Imaginează-ți că spui o poveste. Imaginează-ți că nu știu nimic, absolut nimic. Nu te-am cunoscut niciodată, și trebuie să explici totul, cu mare atenție, cu detaliile potrivite. O poveste. A fost odată ca niciodată...

Întind mâna și iau o țigară Marlboro din pachetul ei. Nu o aprind, doar o țin între degete. Mă ridic, cu fața spre vechiul șemineu, în care flăcările se sting încet, și tăciunii sclipesc roșii în întuneric. Îmi place și camera asta,

dimensiunea ei, bârnele, pereții acoperiți cu cărți, masa veche, pătrată, din lemn, grădina tăcută pe care nu pot să o văd, căci obloanele sunt lăsate în timpul nopții.

— A fost odată ca niciodată, în vara anului 1972, când o femeie măritată se duce pe insula Noirmoutier cu socrii și cu cei doi copii. E în vacanță pentru două săptămâni, și soțul ei va veni în weekenduri, dacă nu e prea ocupat. O cheamă Clarisse, este dulce și frumoasă, nu o pariziană sofisticată...

Mă opresc. Mi se pare ciudat să vorbesc despre mama la persoana a treia.

— Continuă, mă îndeamnă Angèle.

Te descurci bine.

— Clarisse provine din Cévennes, iar părinții ei erau oameni simpli, de la țară. Dar ea s-a măritat într-o familie bogată, bine situată, din Paris. Soțul ei e un avocat nonconformist, François Rey, renumit pentru procesul Vallombreux de la începutul anilor șaptezeci.

Vocea îmi tremură. Angèle are dreptate, este o poveste. Povestea mamei mele. Și nu am spus-o nimănui niciodată. După o pauză, continui:

— La Hotel Saint-Pierre, Clarisse cunoaște o americancă pe nume June, mai în vârstă decât ea. Cum s-au

cunoscut? Poate când au coborât să bea ceva la bar, într-o seară. Poate într-o după-amiază, la plajă. Poate la micul dejun, la prânz, la cină. June are o galerie de artă în New York. Este lesbiană. Era acolo cu o prietenă? Era singură? Tot ce știm este că, în acea vară, June și Clarisse se îndrăgostesc. Nu este... doar o aventură, o poveste de o vară... Nu e doar sex. Este dragoste. O dragoste ca un uragan, neașteptată, ca un vârtej... Dragoste adevărată – genul care se întâmplă doar o dată în viață...

— Aprinde-ți o țigară, îmi ordonă Angèle. Te va ajuta.

Mă supun. Inhalez adânc. Are

dreptate. Mă ajută.

— Desigur, nimeni nu trebuie să știe. Sunt prea multe în joc. June și Clarisse se întâlnesc de câte ori pot în cursul verii lui 1972 și la începutul anului 1973, dar nu foarte des, căci June locuiește la New York. Însă vine la Paris cam în fiecare lună pentru afaceri, și așa se întâlnesc, la hotelul lui June. Apoi, în vara lui 1973, fac planuri să petreacă iarăși timp împreună, la Noirmoutier. Lucrurile nu sunt la fel de simple și de ușoare pentru June și pentru Clarisse în acea vară. Chiar dacă soțul lui Clarisse nu vine prea des acolo, căci lucrează și călătorește, într-o zi, soacra,

Blanche, are o bănuială oribilă, persistentă. Știe. Și, în ziua aceea, se hotărăște.

— Ce vrei să spui? întrebă Angèle, alarmată.

Nu răspund. Îmi continui povestea, concentrat, fără să mă grăbesc.

— Cum de știe Blanche? Ce vede? O privire trecătoare plină de dor, care durează o secundă prea mult? O mână tandră care mângâie un braț gol? Un sărut interzis? O siluetă zărită în noapte, strecurându-se dintr-o cameră în alta? Orice a văzut Blanche, a păstrat pentru sine. Nu i-a spus soțului ei. Nici fiului. De ce? Fiindcă rușinea e prea mare.

Oroarea și rușinea provocate de faptul că nora ei, acum o Rey, acum mamă, are o aventură – și, ca să pună capac la toate, o aventură cu o femeie. Numele familiei Rey nu poate fi pătat. Doar peste cadavrul ei. A muncit prea mult pentru asta. Nu a venit pe lume pentru așa ceva. Ea, o Fromet din Passy, măritată cu un Rey din Chaillot – nu, așa ceva era inimaginabil. Era monstruos. Trebuia să se sfârșească. Rapid.

Destul de ciudat, sunt foarte calm când spun povestea, povestea mamei mele. Nu mă uit la Angèle, fiindcă știu că trebuie să fie șocată. Știu cum trebuie să îi pară vorbele mele, forța lor,

influența lor. Nu am spus niciodată această poveste, nu am pronunțat niciodată această secvență precisă de propoziții, niciodată nu am rostit ce spun acum, și fiecare cuvânt e parcă o naștere, șocul aerului rece pe un trup fragil și gol care alunecă din pânțele.

— Blanche o înfruntă pe Clarisse la Noirmoutier, la hotel. Clarisse plânge, e supărată. Are loc o scenă în camera lui Blanche de la etajul întâi. Blanche o avertizează. Este înspăimântătoare, îngrozitoare. Blanche o amenință, îi spune că o să le dezvăluie aventura soțului ei, fiului ei. Îi spune că îi va lua copiii. Clarisse suspină, nu, nu, nu o va

mai vedea niciodată pe June. Dar nu poate. E peste puterea ei. Se întâlnește iar și iar cu June și îi povestește tot, dar June râde de toate astea. Nu se teme de o bătrână snoabă. În ziua în care June pleacă la Paris ca să zboare înapoi la New York, Clarisse îi strecoară o scrisoare de dragoste pe sub ușa camerei. Dar June nu o primește niciodată, căci este interceptată de Blanche. Și atunci încep cu adevărat necazurile.

Angèle se ridică să răscolească tăciunii din șemineu, căci în cameră începe să se răcorească. E târziu acum – cât de târziu, asta nu știu. Îmi dau seama de oboseala ca de plumb care îmi

îngreunează pleoapele. Dar știu că trebuie să îmi duc povestea până la capăt, până la partea de care îmi e groază, partea pe care nu vreau să o rostesc cu glas tare.

— Blanche își dă seama că June și Clarisse sunt încă iubite. Din scrisoarea furată, află că Clarisse visează la un viitor cu June și cu copiii. Cumva, undeva. Citește cu silă și cu repulsie. Nu, nu există nici un viitor pentru June și Clarisse. Nici un viitor nu e posibil pentru ele. Nu în lumea ei. Și în nici un caz nepoții ei, niște Rey, nu vor avea nimic de-a face cu asta. Se duce la un detectiv particular din Paris și îi explică

faptul că vrea ca nora ei să fie urmărită. Plătește o mulțime de bani pentru asta. Din nou, nu spune nimic familiei. Clarisse crede că e în siguranță. Așteaptă ziua când ea și June vor fi libere. Știe că trebuie să-și părăsească soțul, știe ce va presupune asta. Îi e teamă pentru copiii ei, dar e îndrăgostită și crede că dragostea va găsi o soluție. Copiii sunt bunul ei cel mai de preț – la fel și June. Îi place să-și imagineze un loc, un loc sigur, unde într-o zi să poată trăi cu June și cu copiii. June e mai în vârstă, mai înțeleaptă. Știe. Știe că două femei nu pot trăi împreună ca un cuplu și să fie tratate normal. Asta poate să se

întâmpie la New York, dar nu la Paris. Nu în 1973. Și, cu siguranță, nu în societatea în care trăiește familia Rey. Încearcă să îi explice asta lui Clarisse. Spune că trebuie să aștepte, să aibă răbdare, că lucrurile se pot petrece încet, pas cu pas, cu mai puține dificultăți. Dar Clarisse este mai tânără și mai nerăbdătoare. Nu vrea să aștepte. Nu vrea să aibă răbdare.

Încep să simt în cele din urmă durerea, ca pe un prieten familiar și periculos, pe care îl primești cu îngrijorare. Pieptul mi se strânge, de parcă e prea mic pentru plămâni mei. Mă opresc și inspir adânc de câteva ori.

Angèle vine și se așază în spatele meu, cu trupul cald lipit de al meu. Asta îmi dă puterea să continui.

— Acel Crăciun e oribil pentru Clarisse. Niciodată nu s-a simțit mai singură. Îi e un dor nebun de June. June are viața ei plină, activă, în New York, galeria ei, societatea ei, prietenii ei, artiștii ei. Clarisse nu are decât copiii. Nu are alți prieteni în afară de Gaspard, fiul cameristei soacrei ei. Dar poate avea încredere în el? Ce poate să-i spună? Nu are decât cincisprezece ani, e doar puțin mai mare decât fiul ei, un tânăr drăguț și simplu. Ce poate el să înțeleagă? Știe că două femei se pot

îndrăgosti? Că asta nu înseamnă neapărat că sunt rele, niște păcătoase imorale? Soțul ei este dedicat muncii, proceselor, clienților. Poate că ea încearcă să-i spună, poate îi dă de înțeles, dar el e prea ocupat să audă. A scos-o de nicăieri, era doar o fată din Provence, atât de simplă, că părinții lui au fost șocați. Dar era frumoasă, cea mai încântătoare, proaspătă, dulce fată pe care o cunoscuse vreodată. Ei nu-i păsa de averea lui, de numele familiei Rey, de Fromet, de proprietăți, de înalta societate. Îl făcea să râdă. Niciodată nu îl făcuse cineva să râdă pe François.

Brațele lui Angèle se strecoară în

jurul gâtului meu, și buzele ei fierbinți îmi sărută ceafa. Îmi îndrept umerii. Mă apropii de sfârșitul poveștii.

— Blanche primește raportul detectivului în ianuarie 1974. Totul e acolo. Tot. De câte ori s-au întâlnit femeile, unde, când. Fotografii și de toate. Blanche e scârbită. E înfuriată la culme. Aproape că îi spune soțului ei. Aproape că îi vine să îi bage totul sub nas – e atât de revoltată, de dezgustată, de îngrozită. Dar nu o face. June Ashby observă că sunt urmărite. La rândul ei, îl urmărește pe detectiv până la reședința familiei Rey. O sună pe Blanche să îi ordone să-și vadă de nenorocita ei de

viață, dar Blanche nu îi telefonează înapoi. June ajunge la cameristă sau la fiul cameristei. Îi spune lui Clarisse să aibă grijă, încearcă să o avertizeze, să îi explice că trebuie să lase lucrurile să se mai domolească un pic, că trebuie să fie discrete, că trebuie să aștepte. Dar Clarisse nu poate admite asta. Nu suportă ideea de a fi urmărită. Știe că Blanche o s-o cheme la ea, să îi arate fotografiile incriminatoare. Știe că Blanche o va forța să nu o mai vadă niciodată pe June, că o va amenința că îi ia copiii. Așa că, într-o dimineață rece, însorită de iarnă, în februarie, Clarisse așteaptă până când copiii pleacă la

școală, până când soțul ei pleacă la birou, își pune paltonul ei roșu frumos și o ia pe jos din bulevardul Kléber spre Henri-Martin. Este un drum scurt, pe care l-a parcurs de multe ori cu copiii, cu soțul, dar nu de curând, nu de la Crăciun, nu de când știe că Blanche vrea să o scoată pe June din viața ei. Merge atât de repede, încât de-abia mai poate să răsuflă, iar inima îi bate prea tare, prea repede, dar își continuă drumul, fără să țină cont de nimic, hotărâtă să ajungă acolo cât mai curând posibil. Urcă scările și sună la sonerie cu un deget tremurător, și Gaspard, prietenul ei, deschide și îi zâmbește. Trebuie să o

vadă imediat pe *Madame*. *Madame* este în *petit salon*, își termină micul dejun. Odette o întreabă dacă vrea ceai sau cafea. Clarisse îi spune că nu, nu are de gând să stea mult, vrea doar să-i spună ceva lui *Madame* și va pleca. *Monsieur* e acasă? Nu, *Monsieur* nu e acolo. Blanche stă la masă și își citește corespondența. Poartă un chimonou de mătase și are bigudiuri în păr. Când își ridică privirea spre Clarisse, nu pare să se bucure să o vadă. Îi ordonă lui Odette să le lase singure și să închidă ușa. Apoi se ridică. Fluturând un document sub nasul lui Clarisse, mârâie: „Știi ce sunt astea, bănuiești oare?“ „Da, știu“,

răspunde Clarisse liniștită. „Sunt poze cu mine și cu June, ai pus să fim urmărite.“ Blanche simte un val de furie nestăpânită. Cine se crede țărâncă asta? N-are educație. Nu e de familie bună. E adunată din șanț. O țărăncuță necioplită, șleampătă, vulgară. „Da, am fotografiile cu aventura ta dezgustătoare. Am tot aici, să îți arăt. Vezi? E totul aici, *când* te-ai întâlnit cu ea, *unde* te-ai întâlnit cu ea. Iar acum totul va ajunge la François, ca să știe cine e cu adevărat nevas-tăsa, să vadă că nu e potrivită să fie mama copiilor lui.“ Clarisse îi răspunde, foarte calmă, că nu îi e teamă. Blanche poate să facă asta, poate să le arate totul

lui François, lui Robert, lui Solange. N-are decât să arate întregii lumi. „O iubesc pe June, și ea mă iubește pe mine, și vrem să ne petrecem restul vieții împreună cu copiii noștri. Asta e exact ce ar trebui să se întâmple, gata cu ascunzișurile, gata cu minciunile. O să îi spun chiar eu lui François. O să fie un divorț. O să le explicăm copiilor cât mai blând posibil. François este soțul meu, și eu trebuie să-i spun, pentru că îl respect.“ Veninul lui Blanche crește, uriaș, umflat peste măsură. „Ce știi tu despre respect? Ce știi tu despre valorile familiei? Nu ești altceva decât o târfă. Și nu o să-ți permit să ne

terfelești numele cu aventura ta lesbiană revoltătoare. Vei înceta să o vezi pe femeia asta imediat și vei face exact ce ți se spune. O să-ți păstrezi rangul...”

Mă opresc, iar vocea mea e doar o șoaptă dogită. Gâtul mi-e uscat ca iasca. Mă duc în bucătărie și îmi torn cu mâini tremurătoare un pahar de apă. Îl golesc dintr-o sorbitură, și paharul clănțâne, lovindu-se de dinții mei din față. Când mă întorc la Angèle, îmi sare în ochi cea mai neașteptată și mai neplăcută imagine, ca un tablou rezemat acolo împotriva voinței mele.

Văd o femeie îngenuncheată pe șine la amurg, și văd trenul apropiindu-se de

ea în viteză. Femeia poartă un palton roșu.

Odette stă lângă ușa închisă. A rămas acolo de când *Madame* i-a ordonat să plece, cu urechea lipită de tăblie, deși nu e nevoie, căci *Madame* țipă îngrozitor. A auzit tot, întregul scandal. Acum aude tonul ferm al lui Clarisse: „Nu. La revedere, Blanche“, după care un zgomot de încăierare, ecoul unei lupte scurte, o inspirație bruscă, o exclamație, dar nu-și poate da seama a cui voce e, apoi o căzătură surdă, ceva greu care se prăbușește la podea. Apoi vocea lui *Madame*: „Clarisse! Clarisse!“, după care: „Oh, Doamne“. Ușa se deschide, *Madame* are o față descompusă, pare împietrită. Arată de-a

dreptul caraghios cu bigudiurile care îi saltă pe cap, și îi trebuie vreo două minute până să poată vorbi, să se adreseze lui Odette. „A fost un accident. Sună-l pe doctorul Dardel, repede!“ „Ce accident?“ se întreabă Odette, alergând să-l găsească pe fiul ei, căruia îi spune să-l cheme imediat pe doctorul Dardell, după care se întoarce în grabă în *petit salon*, unde *Madame* o așteaptă întinsă pe canapea. „Ce accident? Ce s-a întâmplat?“ „A fost o ceartă“, geme *Madame*, cu vocea gătuită. „Voia să plece, iar eu am ținut-o. Nu terminasem ce aveam să-i spun și am apucat-o de mânecă, iar ea a căzut prosteste, în față,

și s-a lovit cu capul de colțul mesei de acolo, uite, unde e cel mai ascuțit.“ Și Odette se uită și vede colțul ascuțit, colțul de sticlă, și o zărește pe Clarisse întinsă pe covor, fără să se miște, fără să respire, cu chipul golit de culoare, și spune: „Vai, *Madame*, e moartă“. Apoi sosește doctorul Dardell, medicul de familie demn de încredere, bătrânul, vechiul prieten. O examinează pe Clarisse și rostește aceleași cuvinte: „E moartă“. Blanche își frânge mâinile, suspinând, și îi spune doctorului că a avut loc un accident înfiorător, un accident stupid, îngrozitor de stupid. În timp ce semnează certificatul de deces,

doctorul o privește pe Blanche, ținând stiloul în aer, și spune: „Nu rămâne decât un singur lucru de făcut. Nu există decât o soluție, Blanche. Trebuie să ai încredere în mine. Lasă-mă să fac ce am de făcut“.

Mă opresc. Acesta este sfârșitul poveștii.

Angèle mă răsucește cu blândețe ca să îmi văd fața. Îmi cuprinde obrajii cu palmele și mă privește îndelung.

— Așa s-a întâmplat, Antoine? mă întreabă ea foarte încet.

— Nu voi ști niciodată adevărul. Mai aproape de atât nu pot să ajung.

Angèle se duce spre șemineu și își

sprijină capul de lemnul fin al cadrului, apoi se uită din nou la mine.

— Ai reușit vreodată să stai de vorbă cu tatăl tău despre asta?

Tata. De unde să încep să-i spun? Cum pot să descriu ultima noastră conversație, din urmă cu câteva zile? În seara aceea, după ce am plecat de la birou, mă simțisem îndemnat să vorbesc deschis cu el. Indiferent de ce îmi ceruse Mélanie. Indiferent de cât de tare încerca să mă împiedice, din motive numai de ea știute. Trebuia să stau de vorbă cu el atunci. Nu mai voiam să aștept. Nu mai voiam să ghicesc. Ce știa mai exact despre moartea lui Clarisse?

Ce i se spusese? Știa despre June Ashby?

Când ajunsesem, tata și Régine luau masa în fața televizorului. Se uitau la știri; se apropiau alegerile prezidențiale în Statele Unite. Bărbatul înalt și subțire, cu puțin mai în vârstă decât mine, cel pe care oamenii îl numeau „Kennedy de culoare“. Tata era tăcut, obosit, fără poftă de mâncare. Trebuia să înghită pumni de pastile. Régine îmi zisese șoptit că săptămâna următoare era programat să se interneze în spital. Urma o perioadă grea. Clătinase deznădăjduită din cap. După ce masa se terminase, pe când Régine vorbea la telefon cu o

prietenă în altă cameră, îi spusese
tatei, sperând că o să-și desprindă
privirea de la televizor, că voiam să stau
de vorbă cu el, dacă era de acord.
Încuviințase din cap cu un soi de
mormăit pe care l-am luat drept un
răspuns afirmativ. Dar când, în cele din
urmă, întorsese ochii spre mine, erau
atât de obosiți, că am tăcut instantaneu.
Erau ochii cuiva care știa că era pe
moarte, care nu mai suporta să mai
existe pe fața acestui pământ. În acei
ochi era atâta suferință și o supu-
nere tăcută, că am fost mișcat. Dispăruse
avocatul genial. Dispăruse tatăl dictator.
Dispăruse cenzorul arogant. Mă uitam la

un bătrân bolnav, cu respirația urât mirositoare, care era pregătit să moară și care nu mai voia să asculte – pe mine sau pe oricine altcineva.

Era prea târziu. Prea târziu să ajung la sufletul lui și să îi spun că îmi păsa, prea târziu să îi spun că știam că are cancer, că știam că murea, prea târziu să îl întreb despre Clarisse și despre June, prea târziu să risc să pătrund în acel teritoriu împreună cu el. Clipea încet, fără să fie măcar curios. Aștepta să vorbesc, și când, în final, nu am spus nimic, a ridicat slăbit din umeri și și-a întors privirea din nou spre televizor. Nici măcar nu mă întrebase ce voiam.

Mă simțisem de parcă se lăsase o cortină peste o scenă. Spectacolul se încheiase. „Haide, Antoine. E tatăl tău. Întinde-te, ia-l de mână, asigură-te că e conștient că ești aici, chiar dacă nu te simți în stare, fă un efort, spune-i că îți pasă, spune-i înainte să fie prea târziu. Uită-te la el, moare, nu a mai rămas mult timp. Nu a mai rămas timp.“

Mi-l amintesc pe când era tânăr, când zâmbetul lui lumina ca un far chipul altfel sever, când avea părul negru și des, nu firele rare și subțiate de acum. Îmi amintesc cum ne lua în brațe și ne săruta cu drag, cum o ducea pe Mélanie pe umeri prin Bois de Boulogne, cum

mâna lui protectoare sprijinită între omoplații mei mă împingea ușor înainte, făcându-mă să mă simt cel mai puternic băiat din lume. Îmi amintesc cum, după moartea mamei, se închisese în sine, săruturile tandre nu mai apăruseră, cum devenise pretențios și inflexibil, cum critica, cum judeca, cum mă făcea să mă simt nefericit. Voiam să-l întreb ce îl făcuse atât de acru, de ostil. Pierderea lui Clarisse? Pierderea singurei persoane care îl făcuse vreodată fericit? Descoperirea faptului că nu îi fusese fidelă? Că iubise pe altcineva? Că iubise o femeie? Asta fusese umiliința finală, care îi sfărâmasese tatei inima, care

îi zdrobise sufletul?

Dar nu îl întrebasem nimic. Absolut nimic. Mă ridicasem și mă îndreptasem spre ușă. El nu făcuse nici o mișcare. Televizorul continua să urle. La fel și vocea lui Régine de alături.

„La revedere, tată.“

Mormăise din nou, fără să mă privească. Plecasem, închizând ușa în urma mea. Pe scări nu îmi mai putusem stăpâni lacrimile amare de durere și de remușcare, care păreau să îmi ardă pielea.

— Nu, nu am putut să vorbesc cu tata. Nu am putut s-o fac.

— Nu te învinovăți, Antoine. Nu te acuza și mai mult.

Nevoia de somn mă acaparează ca o pătură grea aruncată peste cap. Angèle mă duce spre pat și mă uimește blândețea mâinilor ei, acele mâini respectuoase și iubitoare care au zilnic de-a face cu moartea. Cad într-un somn neliniștit, ca și cum mă scufund într-o mare întunecoasă, fără fund. Am vise ciudate – mama, în paltonul ei roșu, îngenunchind în fața trenului, tata cu zâmbetul lui fericit din trecut, urcând spre un pisc înșelător de abrupt, acoperit

de zăpezi, cu chipul ars de soare, Mélanie îmbrăcată într-o rochie lungă și neagră, plutind pe suprafața unei piscine întunecate, cu brațele întinse și cu ochelarii pe nas, iar eu mergând cu pași mari printr-o pădure deasă, cu picioarele goale într-un sol noroios, plin de insecte.

Când mă trezesc, e dimineață și, pentru o secundă îngrozitoare, nu îmi dau seama unde mă aflu. Apoi îmi amintesc. La Angèle. În casa ei din secolul al XIX-lea, remarcabil renovată, care fusese înainte o școală primară. Situată lângă un râu din inima localității Clisson, acel orașel istoric din

apropiere de Nantes, de care nu auzisem niciodată înainte să o cunosc. Pe zidurile de granit se cațără iedera, două coșuri mari domină acoperișul cu țiglă, și are o grădină închisă, încântătoare, vechiul loc de joacă al copiilor. Sunt în patul confortabil al lui Angèle. Dar ea nu e lângă mine. Locul de alături e rece. Mă ridic din pat și mă duc jos. Mă întâmpină aroma de cafea și de pâine prăjită. O lumină palidă, galbenă, se strecoară pe geam. Afară, grădina e presărată cu chiciură, precum glazura de pe tort. De unde mă aflu, abia zăresc vârful ruinelor castelului medieval din Clisson.

Angèle stă la masă, îmbrățișându-și un genunchi, cufundată adânc în citirea unui document. Alături, laptopul ei e deschis. Când mă apropii, văd că studiază fișa medicală a mamei. Ridică privirea și, după cearcănele de sub ochi, îmi dau seama că nu a dormit prea mult.

— Ce faci? o întreb.

— Te așteptam. Nu am vrut să te trezesc.

Se ridică, îmi toarnă o ceașcă de cafea și mi-o întinde. Văd că e îmbrăcată de plecare, cu obișnuiții ei blugi negri, cizme și un pulover negru pe gât.

— Arăți de parcă nu prea ai dormit.

— Am citit fișa medicală a mamei tale.

Ceva din felul cum o spune mă face să o privesc mai cu atenție.

— Ai observat ceva?

— Da, răspunde. Am observat. Stai jos, Antoine.

Mă așez lângă ea. În bucătărie e soare și cald, și, după somnul neliniștit și acele vise vii, tulburătoare, nu cred că pot face față unor vești dureroase. Îmi adun forțele.

— Ce ai observat?

— După cum știi, eu nu sunt medic. Dar lucrez într-un spital și am de-a face cu moartea în fiecare zi. Citesc și fișe

medicale, stau de vorbă cu medici. Am cercetat fișa mamei tale în timp ce dormeai și mi-am luat notițe. Am făcut câteva cercetări pe internet și am trimis câteva e-mailuri unor prieteni de-ai mei care sunt medici.

— Și? întreb, incapabil dintr-odată să îmi beau cafeaua.

— Mama ta începuse să aibă migrene cu doi ani înainte să moară. Nu foarte des, dar erau puternice. Îți amintești?

— O dată sau de două ori. Trebuia să stea întinsă pe întuneric, și doctorul Dardel venea să o consulte.

— Cu câteva zile înainte să moară,

a avut o migrenă și a fost consultată de medicul ei. Uite, poți citi aici.

Îmi dă un bilet fotocopiat, cu scrisul întortocheat al doctorului Dardel. Am mai văzut asta. Era ultimul înscris din notițele lui înainte de moartea lui Clarisse. „7 februarie 1974. Migrenă, greață, vărsături, dureri oculare, vedere dublată.“

— Da, am văzut asta, spun. Și ce?

— Știi ce e un anevrism cerebral, Antoine?

— Știu că un anevrism e ca o mică bulă sau o mică bășicuță care se formează pe suprafața unei artere din creier. Știu că anevrismul are un perete

subțire în comparație cu peretele mai gros al unei artere cerebrale. Iar pericolul apare când peretele mai subțire se rupe.

— E destul de clar. Bine.

Mai toarnă niște cafea.

— De ce mă întrebi asta?

— Fiindcă eu cred că este posibil ca mama ta să fi murit din cauza unui anevrism cerebral.

O privesc într-o tăcere consternată. În cele din urmă, murmur:

— Nu crezi că a avut loc o luptă cu Blanche?

— O să îți spun ce cred că s-a întâmplat. Dar apoi va depinde de tine,

Antoine. Va trebui să crezi ceea ce consideri tu că este adevărat.

— Ți se pare că exagerez povestea? Că îmi imaginez? Că sunt paranoic?

Îmi pune o mână împăciuitoare pe umăr.

— Sigur că nu. Calmează-te! Bunica ta a fost o ticăloasă bătrână și homofobă. Dar ascultă-mă, bine? Pe 7 februarie 1974, doctorul Dardel o consultă pe mama ta pe bulevardul Kléber. Are o migrenă severă. E întinsă în pat, pe întuneric. Îi dă medicamentul obișnuit, și migrena dispare a doua zi. Așa crede el. Așa crede ea. Așa crede toată lumea. Dar vestea proastă legată de anevrismul

cerebral este că se poate mări, încet, dar sigur, și poate mama ta îl avea de ceva vreme în creier, dar nimeni nu știa asta, și asta era explicația pentru migrenele ei ocazionale. Când un aneurism se mărește, înainte să se spargă, înainte să sângereze, pune presiune pe creier sau în locuri din apropierea creierului, cum ar fi, de exemplu, nervii optici, pe mușchii feței sau ai gâtului. „Migrenă, greață, vărsături, dureri oculare, vedere dublată.“ Dacă doctorul Dardel ar fi fost puțin mai tânăr și ceva mai dinamic, văzând acele simptome, ar fi trebuit să o trimită imediat la spital. Cei doi prieteni ai mei medici mi-au confirmat asta prin

e-mail. Poate că doctorul Dardel a avut un program încărcat în ziua aceea, poate că era preocupat de alte chestiuni urgente, poate că nu a fost îngrijorat. Dar anevrismul din creierul mamei tale a crescut și s-a umflat. Și, pe 12 februarie 1974, câteva zile mai târziu, s-a rupt.

— Spune-mi ce crezi că s-a întâmplat.

— S-a întâmplat în timp ce era cu bunica ta, în acea dimineață de 12 februarie. Povestea e aceeași, mama ta în paltonul roșu, mergând spre bulevardul Henri-Martin. Dar probabil că mama ta nu merge atât de repede, fiindcă nu se simte deloc bine. Încă îi e

greață și poate chiar a vomitat în acea dimineață. Se simte amețită, și mersul nu îi e deloc sigur. Cel mai probabil, simte o înțepeneală a gâtului. Dar vrea să o înfrunte pe bunica ta, și, din punctul ei de vedere, ăsta e doar sfârșitul migrenei. Nu e îngrijorată de propria sănătate. E mai preocupată de June. Și de confruntarea cu bunica ta.

Îmi îngrop fața în mâini. Gândul că mama se îndrepta greoi spre bulevardul Henri-Martin, simțindu-se rău, cu brațele și picioarele cântărindu-i o tonă, ducându-se să o înfrunte pe Blanche ca un soldățel brav pornind la bătălie, este de nesuportat.

— Continuă!

— Povestea urmează aceiași pași ca a ta. Gaspard deschide ușa, poate observă cât de albă e la față, cu respirația întretăiată, dar ea are doar un singur țel, să o înfrunte pe bunica ta. Poate și bunica ta observă ceva, că nora ei e alarmant de palidă, că vorbește neclar, că nu pare să stea drept, de parcă ar fi beată. Conversația e aceeași, Blanche flutură pozele, raportul detectivului, și Clarisse îi spune că își va menține poziția, că nu va înceta să se vadă cu June, să o iubească pe June. Și apoi se întâmplă. Brusc. Ca un fulger. Cea mai cumplită durere posibilă. Ca un

glonț în ceafă. Clarisse se împleticește, își duce mâinile la tâmpile și se prăbușește pe loc. Poate că se lovește la cap de colțul mesei, dar deja a murit. Bunica ta nu mai poate face nimic. Medicul nu mai poate face nimic. Când ajunge, știe. Știe că a făcut o greșeală când nu a trimis-o la spital, cu câteva zile în urmă. Probabil că a purtat povara acelei vini toată viața lui.

Acum înțeleg de ce Laurence Dardel a fost deranjată când i-am cerut fișa. Știa că un ochi de medic putea descoperi cu ușurință greșeala tatălui ei.

Angèle se așază pe genunchii mei, lucru destul de dificil, având în vedere

ce picioare lungi are.

— Asta te ajută? Cât de puțin? mă întreabă încet.

O cuprind cu brațele, sprijinindu-mi bărbia în adâncitura gâtului ei.

— Nu știu. Ceea ce doare e să nu știu ce s-a întâmplat cu adevărat.

Mă mângâie pe păr.

— Când m-am întors de la școală în ziua aceea, când tata s-a împușcat, nu am găsit nici un bilet. Nu a lăsat nimic. Asta ne-a înnebunit. Asta a înnebunit-o pe mama. Chiar înainte să moară, cu vreo câțiva ani în urmă, mama mi-a spus cât de îngrozitor a fost să nu știe de ce s-a împușcat tata, nici măcar după toți acei

ani. Nu a existat altă femeie. Nu existau probleme financiare. Nici de sănătate. Nimic.

O țin strâns și mă gândesc cum l-a descoperit pe tatăl ei mort, la treisprezece ani. Nici un bilet. Nici o explicație. Mă înfior.

— Nu am știut niciodată. A trebuit să trăim cu asta. Am învățat s-o facem. Nu a fost ușor, dar am reușit.

Și îmi dau seama că exact asta o să trebuiască să fac și eu.

— E timpul, îmi spune Angèle cu hotărâre.

Bem cafeaua după prânz, și soarele este atât de neobișnuit de cald, că stăm afară în curte, în fața bucătăriei. Mica grădină începe să se trezească încet la viață. Primăvara nu e departe. Mirosul ei îmi gădilă nasul înfundat de parizian. Miros de iarbă, umed, proaspăt și înțepător. Delicios.

Mă uit la ea, surprins.

— Pentru ce?

— Să mergem!

— Unde?

Zâmbește.

— O să vezi. Îmbracă-te cu ceva

gros! Vântul poate fi înșelător.

— Ce pui la cale?

— Nu ai vrea să știi.

La început, nu mă simțeam confortabil când mergeam în spatele ei pe Harley-Davidson. Nu eram obișnuit cu motocicletele. Nu știam niciodată în ce parte să mă înclin la o curbă și, băiat de oraș, eram convins că motocicletele sunt prea periculoase ca să mergi cu ele. Nu mai mersesem niciodată pe una. Și nu mai mersesem niciodată în spatele cuiva, mai ales al unei femei. Angèle se ducea cu motocicleta zilnic de la Clisson la spitalul din Le Loroux, indiferent că era ploaie sau soare,

lapoviță sau ninsoare. Ura mașinile, ura să stea blocată în trafic. Își cumpăraseră prima Harley când avea douăzeci de ani. Asta era Harley numărul patru.

O femeie drăguță pe un Harley de colecție e remarcată, am observat curând. Mugetul gros, distinct al unui Harley face capetele să se întoarcă, la fel și creatura îmbrăcată în piele neagră, cu forme apetisante, care o conduce. Să merg în spatele ei era mult mai plăcut decât anticipasem, și stau lipit de ea într-o poziție cvasisexuală, cuprinzând-o cu coapsele, cu ventrele lipite de fundul ei uluitor, cu stomacul și pieptul unite de șoldurile și de spatele ei.

— Haide, Domnule Parizian, nu avem toată ziua la dispoziție! strigă ea, aruncându-mi casca, în vreme ce motocicleta mârâie ademenitor.

— Suntem așteptați?

— Da, suntem! rostește ea triumfătoare, uitându-se la ceas, și, dacă nu plecăm acum, o să întârziem.

Ne strecurăm pe drumurile de țară pline de hârtoape, mărginite de câmpuri atinse de primele semne magice care promet sosirea primăverii. Soarele e cald, dar mușcătura vântului e încă aspră. Mergem, după aprecierea mea, cam o oră, dar nu pare deloc mult. De fapt, este minunat să fiu ghemuit în

spatele lui Angèle, să simt vibrațiile puternice ale motocicletei în șale, și soarele să-mi mângâie spinarea.

De-abia când văd indicatoarele pentru Gois înțeleg unde suntem. Nu mi-am dat niciodată seama cât de aproape este Clisson de Noirmoutier. Peisajul mi se pare complet diferit în timpul iernii, în tonuri mai cafenii, nu verzi. Nisipul de pe țărm pare și el mai întunecat, mai pământiu, dar nu mai puțin frumos. Primii stâlpi de salvare par să mă întâmpine, și pescărușii dau roată deasupra, cu țipete pătrunzătoare, de parcă își amintesc de mine. Plaja se întinde departe, maro-închis, cu urme de

cenușiu. Marea de un albastru întunecat sclipește în soare și văd contururi neregulate de scoici, cochilii, alge, pietricele, plută și bucăți de lemn.

Nu mai sunt mașini la Gois, și fluxul se apropie dinspre dreapta, în timp ce primele unduri înspumate de apă acoperă deja drumul. Locul e aproape pustiu, nu ca vara, când mulți se adună să admire cum marea cucerește pământul. Angèle nu încetinește. De fapt, accelerează, și o trag de jachetă ca să îi atrag atenția, căci nu mă pot face auzit prin casca mea și a ei. Mă ignoră cu grație, accelerând motocicletă, și câțiva oameni care stau cu mașinile parcate la

țarm ne privesc cu expresii uluite în timp ce trecem pe lângă ei cu viteză maximă. Aproape că îi aud strigând: „Hei, au de gând să traverseze vadul?“ O trag din nou de jachetă, mai tare de data asta. Cineva claxonează sonor, ca să ne avertizeze, dar e prea târziu. Roțile motocicletei ridică valuri impresionante de apă de-o parte și de alta, învârtindu-se rapid pe drumul pavat. Sper că Angèle știe ce face. În copilărie, am citit prea multe povești despre accidente în Gois, în timpul fluxului, ca să nu știu că e o încercare nebunească. Cel puțin treizeci de oameni au murit aici în ultimul secol, și Dumnezeu știe câți alții

înainte de asta. Mă țin de ea cu toată puterea, rugându-mă ca Harley-ul să nu derapeze și să nu ne arunce cu capul înainte în mare, rugându-mă ca motorul să nu se înece în unul dintre valurile înspumate care par din ce în ce mai mari cu fiecare minut. Angèle străbate cei patru kilometri cu ușurință și cu o asemenea siguranță înfumurată, încât bănuiesc că nu este prima oară când o face.

Este o experiență superbă, antrenantă, și brusc mă simt în siguranță, minunat de în siguranță, mai în siguranță decât m-am simțit de când tata își ținea mâna protectoare pe spatele meu când

eram copil. În siguranță, cu trupul lipit de al ei în timp ce părem să plutim pe apă, pe ceea ce nu mai e un drum, căci nu se mai poate vedea. În siguranță, când ridic privirea la insula din fața noastră, la stâlpii de salvare familiari, care ne punctează drumul pe suprafața sclipitoare a mării, ghidându-ne așa cum un far conduce o navă în siguranța portului. Și mi-aș dori ca aceste clipe să dureze la nesfârșit, căci frumusețea și perfecțiunea lor nu o să mă părăsească niciodată. Ajungem la mal în aplauzele și în uralele trecătorilor care stau în apropiere de crucea care străjuiește gura vadului.

Angèle oprește motorul și își scoate casca.

— Pun pariu că ești speriat de moarte, chicotește ea, cu un zâmbet larg pe față.

— Nu, gem eu, punându-mi casca jos ca să o sărut cu sălbăticie, în aplauzele și în uralele și mai sonore din spatele nostru. Nu am fost speriat. Am avut încredere în tine.

— Poți să ai. Prima dată când am făcut asta, aveam cincisprezece ani. Pe Ducati-ul unui prieten.

— Ai condus un Ducati la cincisprezece ani?

— Ai fi surprins ce am făcut la

cincisprezece ani.

— Nu mă interesează, spun eu nepăsător. Cum o să ne întoarcem? Vadul se închide.

— O luăm pe pod. Deși e mai puțin romantic.

— Mult mai puțin romantic. Mi-ar plăcea să rămânem izolați pe unul dintre stâlpii aceia de salvare. Îmi vin în minte tot felul de lucruri pe care ți le-aș face.

Din locul în care stăm, se poate vedea arcul uriaș al podului, deși e la mai bine de cinci kilometri depărtare. Drumul a dispărut acum, înghițit complet de apă. Marea și-a recăpătat supremația, nesfârșită și sclipitoare.

— Obişnuiam să vin aici cu mama.

Îi plăcea la Gois.

— Şi eu veneam aici cu tata, spune ea. Am şi petrecut vreo două veri aici, când eram copil. Dar nu la Bois de la Chaise, era prea şic pentru noi, *Monsieur!* Mergeam la plaja de la Guérinière. Tata se născuse la La Roche-sur-Yon. Ştia ca-n palmă locul ăsta.

— Aşa că poate amândoi am venit la Gois în aceeaşi zi când eram mici.

— Poate.

Ne aşezăm pe dealul plin de iarbă de lângă cruce. Stăm umăr lângă umăr, împărţind o ţigară, în apropiere de locul

unde am stat cu Mélanie în ziua accidentului. Mă gândesc la sora mea, închisă într-o bulă de ignoranță din propria voință. Mă gândesc la tot ce știu acum, și ea nu va afla decât dacă mă va întreba. O iau pe Angèle de mână și i-o sărut. Mă gândesc la câți de „dacă“ mă conduc spre această mână, spre acest sărut. Dacă nu aș fi decis să organizez o surpriză pentru cea de-a patruzecia aniversare a lui Mélanie. Dacă Mélanie nu ar fi avut acea amintire. Dacă nu ar fi avut loc accidentul. Dacă lui Gaspard nu i-ar fi scăpat acele vorbe. Dacă nu ar fi păstrat acea chitanță. Dar un alt „dacă“ iese la iveală. Dacă doctorul Dardel ar

fi trimis-o pe mama la spital pe 7 februarie, în ziua în care avusese migrena aceea îngrozitoare. Ar fi putut fi salvată? Ar fi trăit și astăzi? L-ar fi părăsit pe tata? Ea și June ar fi trăit împreună? La Paris? La New York?

— Oprește-te, se aude vocea lui Angèle.

— Din ce să mă opresc?

Își pune bărbia pe genunchi și pare brusc ciudat de tânără, cum privește marea, cu vântul fluturându-i prin păr. Apoi spune cu voce joasă:

— Antoine, am căutat peste tot biletul acela. În timp ce tata zăcea întins acolo, cu sângele și cu creierii

împrăștiati în toată bucătăria, înainte să chem ajutor, am căutat biletul, urlând cu toată puterea plămânilor, cu lacrimile șiroindu-mi pe obraji, tremurând din cap până-n picioare. L-am căutat pretutindeni, am scotocit nenorocita aia de casă, grădina, garajul. Mă tot gândeam că mama avea să ajungă din clipă în clipă de la biroul unde lucra și că trebuia să găsesc biletul înainte de venirea ei. Nu l-am găsit. Nu exista nici un bilet. Și apoi a apărut monstruosul „De ce?“ Era atât de nefericit? Ce anume nu am văzut? Cum am putut să fim atât de oarbe, mama, sora mea, eu? Și dacă aș fi observat ceva? Dacă aș fi

venit mai devreme în ziua respectivă sau dacă nu m-aș fi dus deloc la școală? S-ar fi sinucis? Sau ar mai fi și astăzi aici?

Înțeleg ce vrea să spună. Continuă cu o voce mai puternică acum, dar surprind o notă vibrantă de durere care mă mișcă.

— Tata era genul calm, liniștit, ca tine, nu prea vorbăreț, mult mai tăcut decât mama. Îl chema Michel. Eu semăn cu el. Aceiași ochi. Nu a părut niciodată deprimat, nu bea, era sănătos, sportiv. Îi plăcea să citească. Toate cărțile de acasă de la mine au fost ale lui. Îi plăceau Chateaubriand, Romain Gary, natura, Vendée și marea și părea un tip

liniștit și fericit, sau cel puțin așa credeam noi. În ziua când l-am găsit mort, era îmbrăcat în cel mai bun costum gri al lui, cel pe care îl văzusem purtându-l numai la ocazii speciale, de Crăciun sau de Revelion. Avea și cravată și cei mai buni pantofi negri. Nu se îmbrăca așa zi de zi. Lucra într-o librărie, purta de obicei pantaloni reiați și pulovere. Când s-a împușcat, era așezat la masă. Am crezut că poate biletul era prins sub el, căci se prăbușise în față după împușcătură, dar nu am îndrăznit să-l ating. Pe vremea aceea, mi-era frică de cadavre, nu ca acum. Dar, când au venit să-l ridice, nu

era nici un bilet sub el. Nimic. Apoi am sperat că poate avea să sosească o scrisoare prin poștă, că poate o pusese în ziua morții, dar nu a venit nimic. Abia când mi-am început slujba de anatomopatolog, când am primit primele cazuri de sinucidere, a început procesul de vindecare încet și pe neașteptate. Dar asta s-a întâmplat mai târziu, ani buni mai târziu, cel puțin zece. Mi-am recunoscut suferința și disperarea când am întâlnit familiile celor care s-au sinucis. Le-am ascultat poveștile, le-am împărtășit suferința, uneori chiar am plâns cu ei. Mulți mi-au spus motivele pentru care cei dragi aleseseră să moară,

mulți știau. Inimi sfărâmate, boală, disperare, suferință, teamă – existau atât de multe justificări. Și, într-o zi, când mă ocupam de trupul unui bărbat care era de vârsta tatălui meu, mi-am dat seama. Respectivul se împușcase din cauză că presiunea slujbei fusese prea mare. Omul acela era mort, la fel ca tata. Familia acelui om știa de ce apăsase pe trăgaci, în vreme ce noi nu știam. Dar ce importanță avea? În urmă rămăsese numai moartea. Un cadavru de îmbălsămat, de pus într-un sicriu, de îngropat. Rugăciuni de rostit și începutul suferinței. Faptul că aș fi știut motivul nu l-ar fi adus pe tata înapoi. Nu ne-ar fi

ușurat suferința. Faptul că știi nu face moartea mai ușoară.

La colțul ochiului îi tremură o lacrimă minusculă, și eu i-o șterg cu degetul mare.

— Ești o femeie minunată, Angèle Rouvatier.

— Nu deveni sentimental cu mine, Antoine, mă avertizează ea. Urăsc asta. Hai să mergem! Se face târziu.

Se ridică și se duce spre Harley. O privesc cum își pune casca și mănușile și pornește cu îndemânare motorul. Soarele pare să își fi pierdut din putere și începe să se lase răcoarea.

Pregătim împreună o cină ușoară, amândoi, unul alături de celălalt. Supă de legume (praz, morcovi și cartofi), lămâie și cimbru (din grădină), pui la cuptor și orez basmati, prăjitură cu mere. O sticlă rece de Chablis ne ține companie. Casa e caldă și primitoare și conștientizez cât de mult îmi plac pacea și liniștea ei, dimensiunea și simplitatea ei bucolică. Niciodată nu aș fi crezut că un orășean ca mine s-ar desfăta într-un asemenea decor rustic. Aș putea oare trăi aici cu Angèle? În ziua de azi, cu computere, cu telefoane mobile și cu trenuri de mare viteză, era posibil din punct de vedere tehnic. Mă gândesc la

planurile profesionale care mă așteaptă. Rabagny e pe cale să încheie pentru mine o afacere foarte profitabilă privind patentul pentru Domul Gândirii. În curând, voi fi probabil din nou ocupat să lucrez cu el și cu Parimbert la un proiect european foarte ambițios și interesant, din care vor ieși bani frumoși. Și se pare că nu era nimic ce să nu pot face de aici. Este doar o chestiune de organizare și de planificare inteligentă.

Dar Angèle m-ar vrea aici? „Nu sunt genul care se mărită. Nu sunt genul familist. Nu sunt tipul gelos. Nu deveni sentimental cu mine, Antoine.“ E posibil ca farmecul ispititor al lui Angèle să

provină din faptul că știu că nu o să fie niciodată pe deplin a mea. Pot să fac sex cu ea până la epuizare – lucru care, evident, îi face plăcere – și, fără îndoială, este cu adevărat mișcată de povestea mamei, dar nu va dori niciodată să trăiască alături de mine. E ca pisica din *Povestiri aieva pentru copii mici* de Kipling. Pisica singuratică.

După masă, îmi amintesc brusc de DVD-ul făcut după rola de Super 8. Cum de am uitat de el? E în living, cu fotografiile și scrisorile. Mă grăbesc să îl aduc și i-l dau lui Angèle.

— Ce este? mă întreabă ea.

Îi explic că mi-a fost trimis de Donna Rogers din New York, partenera lui June Ashby. Îl vâra în laptop.

— Cred că trebuie să te uiți singur la asta, murmură ea, mângâindu-mă pe păr, și, înainte să mă decid dacă vreau să rămână sau nu, își aruncă pe umeri jacheta Perfecto și iese în grădina întunecată, lăsând să pătrundă un val de aer rece de țară.

Mă așez în fața computerului și aștept cu nerăbdare. Prima imagine care clipește pe ecran este chipul mamei în soare, filmat de aproape. Are ochii închiși de parcă doarme, dar pe buze îi plutește un zâmbet ușor. Foarte încet,

deschide ochii, îi umbrește cu mâna, și, cu un amestec de durere și de bucurie, îi privesc, fără să-mi vină să cred. Cât de verzi erau, mai verzi decât ai lui Mélanie, cât de blânzi și de buni, niște ochi atât de senini, de luminoși și de iubitori.

Nu mai văzusem niciodată un film cu mama. Iat-o pe ecranul computerului lui Angèle, reînviată în mod miraculos, și abia pot să respir, plin de încântare și de emoție. Brusc, pe obraji încep să-mi alunece lacrimile, și le șterg în grabă. Sunt uimit de calitatea filmului. Mă așteptam la imagini slab colorate, granulate. Acum se plimbă pe plajă și,

cu inima bătându-mi mai repede, recunosc Plage des Dames, digul, farul, cabinele de lemn și costumul ei de baie portocaliu. Sunt cuprins de o senzație extrem de ciudată. Cumva, știu că eu sunt chiar după colțul unui castel de nisip, o strig, dar June, fără îndoială cea care filmează, nu este interesată de castelul de nisip al unui băiețel. Filmul sare apoi la stâlpii de salvare și la întinderea vadului Gois și o văd pe mama în depărtare, o siluetă minusculă, plimbându-se pe marginea drumului pietruit, descoperit de reflux, într-o zi cenușie și furtunoasă, îmbrăcată în pantaloni scurți și într-un pulover roșu,

cu părul negru fluturând în vânt. La început pare foarte departe, cu mâinile în buzunare, dar se apropie din ce în ce mai mult cu mersul ei de dansatoare, imposibil de uitat, cu vârfurile picioarelor îndreptate în afară, cu spatele și gâtul drepte. Atât de grațioasă, atât de suplă. Se duce exact spre locul unde eu și Angèle am mers în acea după-amiază, îndreptându-se spre insulă cum am făcut și noi, spre cruce. Fața îi este în continuare estompată. Apoi devine clară și văd că zâmbește. Începe să alerge, drept spre cameră, râde, își dă din ochi o şuviță de păr. Zâmbetul ei e plin de iubire, o dragoste de nestăpânit.

Apoi își duce o mână mică și bronzată la piept, exact deasupra inimii, o sărută și își pune palma pe obiectiv. Carnea roz a palmei este ultima imagine de pe film. Ultima imagine pe care o văd.

Dau clic pe video să pornească din nou, uluit de imaginile cu mama mea în viață, mișcându-se, mergând, respirând, zâmbind. Nu știu de câte ori îl privesc. Iar și iar. Până îl știu pe dinafară, până simt că a fost acolo. Până când nu mai pot să îl privesc pentru că agonia mea este insuportabilă. Până când ochii îmi sunt atât de plini de lacrimi, că nu mai văd ecranul. Până când îmi este atât de dor de mama mea moartă, că mă întind

pe dalele inegale de piatră și plâng. Mama nu îi va cunoaște niciodată pe copiii mei. Mama nu va ști niciodată cine sunt acum. Ce am ajuns. Fiul ei. Un bărbat care își duce viața cum poate mai bine, un om care face tot ce poate, indiferent ce-o însemna asta. Ceva din mine se dezlănțuie, izbucnește, se eliberează. Simt că dispăre. Simt că agonia se risipește, și în locul ei rămâne o durere surdă. Și știu că mă va însoți pentru totdeauna.

Opresc filmul și scot DVD-ul. Ușa de la grădină este întredeschisă și mă strecor afară. Aerul e dulce și rece. Stelele sclipesc. Un câine urlă în

depărtare. Angèle stă pe o bancă de piatră și le privește.

— Vrei să vorbim despre asta? mă întreabă.

— Nu.

— Te simți bine?

— Da.

Se sprijină de mine. Îmi pun brațul în jurul umerilor ei și stăm împreună, bucurându-ne de răceala tăcută a nopții, spartă de scheunatul ocazional al unui câine, luminați de strălucirea stelelor. Mă gândesc la palma roz a mamei care acoperă camera. Mă gândesc la Harley-ul care aluneca prin Gois. Mă gândesc la spatele suplu al lui Angèle lipit de

pieptul meu, la mâinile ei sigure în
mănuși negre pe ghidonul larg. Și mă
simt în siguranță, cum m-am simțit în
acea după-amiază știind că această
femeie, cu care o să-mi petrec sau poate
nu restul zilelor, această femeie care
mâine-dimineață o să îmi ceară poate
să-mi împachetez lucrurile sau poate o
să mă accepte pentru totdeauna, această
femeie extraordinară, a cărei slujbă este
moartea, mi-a dăruit sărutul vieții.

Mulțumiri

Mulțumiri pentru:

Nicolas, soțul meu, pentru răbdare și ajutor.

Louis și Charlotte, copiii noștri, pentru că au devenit oamenii grozavi care sunt.

Laure, Catherine și Julia, primii mei cititori.

Abha, pentru sfaturile și răspunsurile ei.

Sarah, pentru ochiul ei atent.

Erika și Catherine, pentru că m-au ajutat să mi-o imaginez pe Angèle.

Lauren și Jan, pentru ajutorul lor la

ediția americană.

Chantal, pentru că mi-a oferit spațiul acela de pe rue Froidevaux.

Guillemette și Olivier, pentru că mi-au făcut cunoștință cu Noirmoutier.

Mélanie și Antoine Rey, pentru că m-au lăsat să le împrumut numele.

Héloïse și Gilles, pentru că au avut din nou încredere în mine.

În final, dar cu siguranță nu în cele din urmă, echipei extraordinare de la St. Martin's și îndeosebi, lui Sally, lui George, lui Matthew, lui Jennifer, Lisei, lui Anne, lui Sarah și lui Mike.

